

Nr. 2
Side 205-362

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 2
Utgitt 15. april 2016

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2016	
Jan. 26. Endr. i delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet (Nr. 66)	252
Feb. 5. Deleg. av Kongens kompetanse etter lov 19. juni 2015 nr. 70 om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og tjenestemenn (Nr. 96)	325
Feb. 5. Deleg. av Kongens myndighet etter politiloven § 16 annet ledd (Nr. 102)	330
Feb. 12. Ikrafts. av lov 7. august 2015 nr. 81 om endringer i barnevernloven (utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak) (Nr. 136)	362
Forskrifter	
2015	
Des. 17. Forskrift om tilskudd til arbeid innen feltet hiv og seksuelt overførbare infeksjoner (Nr. 1886)	205
Des. 18. Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Sørøst-Norge (Nr. 1893)	235
2016	
Jan. 22. Forskrift om Skatteklagenemnda (Nr. 54)	245
Jan. 27. Forskrift om ballastsystem på flyttbare innretninger (ballastforskriften) (Nr. 67)	253
Jan. 6. Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet (Nr. 68)	259
Jan. 25. Forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet mv. (Nr. 74)	290
Feb. 2. Forskrift om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger (Nr. 90)	312
Feb. 5. Forskrift om restriktive tiltak i lys av situasjonen i Burundi (Nr. 104)	330
Endringsforskrifter	
2015	
Des. 17. Endr. i forskrift om målenheter og måling (Nr. 1887)	208
Des. 8. Endr. i forskrift om helse og sikkerhet i forbindelse med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor (tilpasning til ny straffelov) (Nr. 1892)	234
2016	
Jan. 19. Endr. i forskrifter om beskyttelsestiltak mot aviær influensa samt import av fjørfe og fjørfeprodukter (Nr. 51)	243
Jan. 20. Endr. i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer og forskrift om samordnet innkreving av avgift på fisk og fiskevarer (Nr. 52)	244
Jan. 20. Endr. i forskrift om stønad til arbeids- og utdanningsreiser (Nr. 53)	245
Jan. 22. Endr. i forskrift om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften) (Nr. 55)	246
Jan. 23. Endr. i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv. (Nr. 56)	246
Jan. 23. Endr. i forskrift om arbeidsmarkeditak (tiltaksforskriften) (Nr. 57)	247
Jan. 25. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016 (Nr. 64)	248
Jan. 26. Endr. i forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn (Nr. 65)	250
Jan. 26. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island i 2015–2016 (Nr. 69)	268
Jan. 28. Endr. i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) (Nr. 70)	269
Jan. 20. Endr. i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. (Nr. 72)	269
Jan. 20. Endr. i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere (endringer i importbestemmelsene m.m.) (Nr. 73)	286
Jan. 29. Endr. i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (Nr. 75)	301
Feb. 1. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2016 (Nr. 76)	301
Feb. 1. Endr. i forskrift om oppkreving av gebyr til statskassen for besiktelse, sertifikatutstedelse mv. som foretas i henhold til skipssikkerhetsloven mv. (Sjøfartsdirektoratets gebyrforskrift) (Nr. 77)	302
Jan. 22. Endr. i forskrift om opptak til høyere utdanning (Nr. 82)	304
Jan. 29. Endr. i forskrift om gebyr til Statens jernbanetilsyn for tilsyn med tau- og kabelbaner mv. (Nr. 83)	307

Feb.	1.	Endr. i forskrift om midlertidig ordning for ringnotflåten i 2016 med kvotebytte av lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen og sild i Nordsjøen (Nr. 85)	309
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2016 (Nr. 86)	309
Feb.	1.	Endr. i forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken (Nr. 87).....	310
Feb.	1.	Endr. i forskrift om anvendelse av helselover og -forskrifter for Svalbard og Jan Mayen (Nr. 88).....	311
Feb.	2.	Endr. i forskrift om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold med mer (a-opplysningsforskriften) (Nr. 91)	324
Feb.	2.	Endr. i forskrift om sammenstilling til skattyter over opplysninger innrapportert etter a-opplysningsloven (Nr. 92).....	324
Feb.	2.	Endr. i REACH-forskriften (godkjenning for bruk av hexabromocyclododecane, HBCDD) (Nr. 93).....	324
Feb.	4.	Endr. i forskrift om offentlige anskaffelser m.m. (nye terskelverdier) (Nr. 98)	326
Feb.	4.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 (Nr. 99).....	328
Feb.	5.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 100).....	328
Feb.	5.	Endr. i forskrift om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak (Nr. 101).....	329
Feb.	5.	Endr. i strålevernforskriften (Nr. 103).....	330
Feb.	6.	Endr. i forskrift om biocider (biocidforskriften) (Nr. 105).....	335
Feb.	6.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 106).....	336
Feb.	7.	Endr. i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova (Nr. 107)	337
Feb.	8.	Endr. i forskrift om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr (Nr. 108)...	337
Feb.	8.	Endr. i produktforskriften (godkjenning av frivillige sertifiseringsordninger for biodrivstoff) (Nr. 117)	338
Feb.	8.	Endr. i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (Nr. 118).....	339
Feb.	8.	Endr. i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (Nr. 119).....	339
Feb.	8.	Endr. i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. (Nr. 120).....	340
Feb.	8.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter (Nr. 121)	341
Feb.	9.	Endr. i forskrifter om beskyttelsestiltak mot aviær influensa og import av fjørfe, fjørfeprodukter og hest (Nr. 122)	345
Feb.	9.	Endr. i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (Nr. 123).....	346
Jan.	29.	Endr. i forskrift om målenheter og måling (Nr. 124)	350
Feb.	8.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 129)	355
Feb.	8.	Endr. i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) (Nr. 130)	357
Feb.	9.	Endr. i forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (Nr. 131)	360
Feb.	9.	Endr. i forskrift om en felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering (Nr. 132).....	360
Feb.	10.	Endr. i forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer (Nr. 133)	361
Feb.	11.	Endr. i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning (Nr. 134).....	361
Feb.	11.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2016 (Nr. 135)	362

Diverse 2016

Jan.	25.	Endr. i delegering av kompetanse til Fiskeridirektoratets regionkontor til å tildele spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (Nr. 58)	247
Jan.	26.	Vedtak om fastsettelse av renter for beskatning av kraftforetak for inntektsåret 2015 (Nr. 59).....	247
Jan.	26.	Vedtak om pris på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd bokstav a nr. 3 for inntektsåret 2015 (Nr. 60)	248
Jan.	15.	Kunngjøring av innsending av forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy for, jf. EØS-høringsloven (Nr. 71)	269
Feb.	1.	Endr. i mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (Nr. 78)	302

Feb.	1.	Endr. i retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland (Nr. 84).....	308
Feb.	1.	Kunngjøring av innsending av diverse forskrifter hjemlet i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid, jf. EØS-høringsloven (Nr. 89).....	311
Feb.	4.	Kunngjøring av normrentesats for inntektsåret 2015 i henhold til forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen (Nr. 94).....	325
Feb.	4.	Kunngjøring av rentesats for inntektsåret 2015 til bruk ved fremføring av underskudd og friinntekt (Nr. 95).....	325
Jan.	14.	Kunngjøring av melding av forskrift 30. desember 2013 nr. 1717 om endring av forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr som ikke dekkes av forskrift om maskiner (produsentforskriften), jf. EØS-høringsloven (Nr. 97).....	326
Feb.	4.	Opph. av forskrift om auke av maksimalt tillaten biomasse for løyve til akvakultur med laks, aure og regnbogeaure i Finnmark og Troms (Nr. 125).....	354
Feb.	5.	Opprettelse av Jernbanedirektoratet (Nr. 126).....	354
Feb.	5.	Instruks for Jernbanedirektoratet (Nr. 127).....	354
Feb.	5.	Opprettelse av statsforetaket Jernbaneinfrastrukturforetaket SF (Nr. 128).....	355

Rettelser

Nr. 12/2015 s. 2038 (i forskrift 12. november 2015 nr. 1290 om endring i forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift))	362
--	-----

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 15. april 2016

Nr. 2

17. des. Nr. 1886 2015

Forskrift om tilskudd til arbeid innen feltet hiv og seksuelt overførbare infeksjoner

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. desember 2015 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak over kap. 762, post 73. Kunngjort 29. januar 2016 kl. 14.30.

Kapittel 1. Rammer for tilskuddsordningen

§ 1. Mål for tilskuddsordningen

Tilskuddsordningen har to overordnede målområder:

- a) en helhetlig ivaretagelse av hivpositive
- b) forebygge nysmitte av hiv og seksuelt overførbare infeksjoner.

§ 2. Målgrupper for tilskuddsordningen

De tre hovedmålgruppene er:

- a) mennesker som lever med hiv
- b) menn som har sex med menn med sårbarhet for hiv og seksuelt overførbare infeksjoner
- c) migranter med sårbarhet for hiv og seksuelt overførbare infeksjoner.

I tillegg kan følgende være målgrupper for prosjekttilskudd:

- a) andre befolkningsgrupper som har sårbarhet for hiv og seksuelt overførbare infeksjoner (herunder mennesker som selger og kjøper sex, sprøytebrukere m.fl.).

§ 3. To typer tilskudd

Ordningen har to typer tilskudd: driftstilskudd og prosjekttilskudd. For oversikt over hvem som kan søke, se § 5.

- a) *Driftstilskudd:* Det kan gis driftstilskudd til inntil tre søkere som skal ha hovedansvaret for å følge opp målområdene i § 1 og som er rettet mot en eller flere av de tre hovedmålgruppene i § 2. Det skal søkes om driftstilskudd for en periode på 3 år. Første treårige periode er fra 2016 til og med 2018. Ved treårig innvilgelse av tilskudd tas det forbehold om Stortingets årlige bevilgning.
- b) *Prosjekttilskudd:* Det kan gis årlige prosjekttilskudd til søkere som følger opp målområdene i § 1 i forskriften og som retter seg mot relevante målgrupper som definert i § 2.

Budsjettrammen for de to typene tilskudd fastsettes i den årlige kunngjøringen.

§ 4. Kriterier for måloppnåelse

Opplysninger som innhentes fra tilskuddsmottaker for å belyse måloppnåelsen gjennom rapportering hvert år.

Mottaker må i søknaden selv definere hvilke av kriterierene nedenfor som er mest relevante:

- a) hvilke tiltak som er gjennomført for de ulike målgruppene, med relevante nøkkeltall (eksempelvis: antall deltagere, antall seminar, antall kondomer delt ut osv.)
- b) hvilken praktisk og psykososial oppfølging organisasjonen har tilbudt hivpositive og andre berørte, med relevante nøkkeltall per år
- c) antall og typer tester for hiv og seksuelt overførbare sykdommer som har blitt gjennomført
- d) data som viser måloppnåelse knyttet til ny strategi for seksuell helse (f.o.m. 2017)
- e) resultater fra brukerundersøkelser
- f) antall rapporter eller kunnskapsinnhentinger gjennomført.

Opplysninger som skal innhentes av Helsedirektoratet for å belyse måloppnåelsen:

- a) antall nysmittede hivpositive, spesielt innenfor gruppen MSM og i gruppen flyktninger, asylsøkere og familiegjennforente som ble smittet etter ankomst til Norge
- b) antall hivpositive som er i behandling.

Kapittel 2. Krav til søknaden

§ 5. Hvem kan søke?

Følgende kan søke driftstilskudd:

- a) Stiftelser
- b) Organisasjoner
- c) Alternativt kan to eller flere organisasjoner/stiftelser samarbeide om en felles søknad om driftstilskudd innenfor et eller flere av de tre innsatsområdene. Det er kun én part som kan søke på vegne av fellesskapet. Det er denne som står økonomisk og administrativt ansvarlig overfor Helsedirektoratet.

Følgende kan søke prosjekttilskudd:

- a) Kommuner
- b) Fylkeskommuner
- c) Statlige/kommunale/fylkeskommunale virksomheter
- d) Stiftelser
- e) Private bedrifter
- f) Organisasjoner.

§ 6. Krav til søknadens form og innhold

Søknaden skal inneholde informasjon om søker, adresse, organisasjonsnummer, kontonummer, kontaktperson for søknaden og navn på anvisnings- og attestasjonsansvarlig.

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har prokura. For kommuner og fylkeskommuner skal søknaden undertegnes av rådmannen eller den vedkommende har delegert myndigheten til. Følgende må beskrives i alle søknader:

Mål og innhold

- a) søkerens formål med tilskuddet
- b) prosjektbeskrivelse/beskrivelse av de tiltak det søkes om tilskudd til inkludert mål og målgruppe(r) og eventuell tilknytning til andre strategi- og handlingsplaner
- c) beskrivelse av hvordan søker skal sikre brukermedvirkning
- d) beskrivelse av tiltakets faglige forankring inkludert hvordan målgruppenes kjønn, alder, seksuell orientering og praksis, bosted, etnisk bakgrunn og økonomi blir tatt hensyn til i arbeidet
- e) informasjon om prosjektansvarlig sin faglige kompetanse

Økonomi

- f) søknadsbeløp
- g) delfinansiering/tilskudd fra andre instanser og opplysning om eventuell søknad til eller tilskudd fra andre finansieringskilder
- h) egenfinansiering inkludert anslag over frivillige timeverk
- i) budsjett (skal kunne sammenliknes med regnskap dersom regnskap kreves)

Organisering, kontrolltiltak og rapportering

- j) søkerens organisasjonsform (for eksempel forening, stiftelse, AS eller annet) og bakgrunn. Fremstillingen må inkludere fullstendig organisasjonsoversikt som viser moder-, søster- og datterorganisasjoner. Beskrivelse av eventuelle samarbeid med andre aktører på feltet. Ved samarbeid må det i søknaden være presisert ansvars- og oppgavefordelingen mellom søkerne og hvem som skal ha koordineringsansvar
- k) søker skal redegjøre for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse (for eksempel interne kontrollaktiviteter, internrevisjon, autorisert revisor/ikke autorisert revisor, andre offentlige tilsyn og Riksrevisjonen)
- l) søker skal definere konkrete kriterier for måloppnåelse for sine aktiviteter. Kriteriene skal benyttes i søkers rapportering som et ledd i egevalueringen. De skal bidra til å beskrive hvordan, og i hvilke grad målene definert i søknaden er nådd. Kriteriene skal belyse forskriftens paragraf § 4 Kriterier for måloppnåelse. Kriteriene kan være kvantifiserbare (nøkkeltall) og/eller skjønnsbaserte.

Følgende vedlegg skal følge søknaden for driftstilskudd:

- i. en beskrivelse av tiltaks- og fremdriftsplan for hele prosjektperioden (3 år)
- ii. en beskrivelse av budsjett for hele prosjektperioden (3 år).

Er innvilget tilskuddsbeløp lavere enn omsøkt tilskudd, skal det leveres et revidert budsjett og fremdriftsplan før midlene kan utbetales.

Søknader som kommer inn etter søknadsfristen kan avvises.

Kapittel 3. Vurdering av søknader

§ 7. Tildelingskriterier, herunder beregningsregler

Vurdering av tildeling er skjønnsmessig og tar utgangspunkt i søknadenes forventede måloppnåelse sett opp mot målene og målgruppene for tilskuddsordningen, jf. § 1 og § 2. Søknader som faller utenfor målet og målgruppene for ordningen vil bli avvist.

Søknadene vurderes ut fra tildelingskriteriene 1–21. Kriteriene er vektet. Det gis en karakter til hver søknad i form av en prosentandel som indikerer saksbehandlers vurdering av søknaden. Kriterier som åpenbart ikke er relevant for vurderingen av den konkrete søknaden, vil ikke regnes med.

Strategisk relevans (vektning: 25 prosent)

1. Innenfor mål og målgruppene
2. Erfaring fra målområde(ne)
3. Kompetanse på målområdet
4. Nedslagsfelt
5. Samarbeid
6. Brukermedvirkning/brukerstyring
7. Plan for evaluering og rapportering
8. Plan for videreføring

Kvalitet på innhold (vektning: 25 prosent)

9. Fokus på hivtesting
10. Fokus på kondombruk
11. Helhetlige ivaretagelse av hiv-positive
12. Generelt forebyggende arbeid relatert til seksuell helse

Kvalitet på søknad (vektning: 25 prosent)

13. Måltrettethet og kriterier for måloppnåelse
14. Tydelig og etterprøvbart metode/kunnskap basis
15. Planlegging av aktiviteter og tidsplan
16. Sammenheng mellom aktivitet og målene for ordningen
17. Risikobevissthet
18. Kvalitetsutvikling

Økonomi (vektning: 25 prosent)

19. Klart og presist budsjett
20. Kost-nytte vurdering
21. Plan for finansiering.

§ 8. Særlige prioriteringer

Der søknader oppnår likeverdige karakterer etter tildelingskriteriene vil de særlige prioriteringene nedenfor avgjøre vurderingen av søknadene:

1. erfaring fra innsatsområdet
2. faglig kompetanse på innsatsområdet
3. kapasitet til å ivareta et overordnet seksuell helse-perspektiv
4. har knyttet til seg frivillige og dokumentert brukermedvirkning/brukerstyring
5. har et nasjonalt nedslagsfelt
6. har dokumenterte planer om å samarbeide med andre organisasjoner
7. har tatt i bruk kvalitetsutviklingsverktøyet Succeed eller et av de andre kvalitetsverktøyene knyttet til Quality Action (Joint Action on Improving Quality in HIV Prevention).

§ 9. Saksbehandling

Utllysning med søknadsfrister gjøres av Helsedirektoratet. Tildelingen godkjennes av Helsedirektoratet og søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen per brev.

§ 10. Regler for klagebehandling

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven det klagerett. Klageinstans er Helse- og omsorgsdepartementet. Fristen til å klage er 3 uker fra mottakelsen av vedtaksbrevet. Klagen skal sendes til Helsedirektoratet.

§ 11. Rutiner for utbetaling

Tilskuddet utbetales først når bekreftelsen vedlagt tilskuddsbrevet er returnert utfylt og signert av tilskuddsmottaker. Videre må tilskuddsmottaker oppfylle alle krav gitt i denne forskriften og i tilskuddsbrevet, for eksempel krav til rapportering og revisorattestert regnskap på tidligere mottatt tilskudd.

Tilskuddsmottaker må varsle direktoratet, uten unødig opphold, dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal uten unødig opphold returneres til Helsedirektoratet med referanse til kapittel post og ordning. Det fremgår av tilskuddsbrevet hvor mange terminer tilskuddet utbetales over.

Kapittel 4. Krav til rapportering

§ 12. Krav til rapportering fra tilskuddsmottaker

For prosjekter

Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenliknes på likt nivå. Sluttrapport/årsrapport med revisorattestert regnskap sendes innen 31. mars påfølgende år etter hvert år med tilskudd.

Tilskuddsmottakere må rapportere på de kriteriene for måloppnåelse eller andre krav som står i tilskuddsbrevet og de kriterier for måloppnåelse tilskuddsmottaker selv definerte i søknaden.

For driftstilskudd

Mottakere av driftstilskudd skal hvert år levere en rapport med revisorattestert regnskap, et oppdatert budsjett og en fremdriftsplan. Rapporten skal svare til søknaden og føringer i tilskuddsbrevet og beskrive hvordan og i hvilken grad målene er oppnådd. Ved manglende måloppnåelse skal dette begrunnes og tiltak for bedre måloppnåelse i videre drift beskrives.

Kapittel 5. Kontroll og reaksjonsmuligheter**§ 13. Oppfølging og kontroll:**

Det tas forbehold om Helsedirektoratets adgang til å føre kontroll med at bevilgningen nyttes etter forutsetningene i hele tilskuddskjeden og at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. Bevilgningsreglementet § 10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen. Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet. Helsedirektoratet kan iverksette alle kontroller det finner nødvendige og hensiktsmessige.

§ 14. Bortfall av tilskudd

Dersom tilskuddsmottaker ikke har oppfylt de krav som fremgår av regelverket eller tilskuddsbrevet bortfaller tilskuddet.

§ 15. Mulige reaksjonsformer dersom mottaker gir uriktige opplysninger eller ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser

Tilskuddet kan stanses og/eller kreves tilbakebetalt helt eller delvis. Ved eventuell videreføring av tilskudd det påfølgende år, vil det kunne være aktuelt å gjøre en avkorting. Tilskuddsmottakeren vil kunne nektes å motta tilskudd ett eller flere påfølgende år. I særskilte tilfeller skal politianmeldelse vurderes.

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft etter 17. desember 2015.

17. des. Nr. 1887 2015**Forskrift om endring i forskrift om målenheter og måling**

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 17. desember 2015 med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid § 7 første ledd bokstav c og § 35 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX (beslutning 768/2008/EU) og kap. IX (direktiv 2014/32/EU og direktiv 2014/31/EU). Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling gjøres følgende endringer:

§ 1–2 skal lyde:

§ 1–2. Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a) *autorisert representant*: enhver fysisk eller juridisk person som er etablert i EØS, som har mottatt en skriftlig fullmakt fra en produsent til å opptre på produsentens vegne i forbindelse med spesifikke oppgaver
- b) *bruker*: en fysisk eller juridisk person som eier eller disponerer måleredskapet og som ellers er ansvarlig for at målingen blir foretatt. Nærmere presisering av hvem som er bruker kan foretas i instrumentspesifikke forskrifter
- c) *CE-merking*: merking hvor produsenten angir at måleredskapet oppfyller alle gjeldende krav i det harmoniserte regelverket som må innfris for å kunne påføre merket
- d) *distributør*: enhver fysisk eller juridisk person som gjør et måleredskap tilgjengelig på markedet, med unntak av produsenten eller importøren
- e) *førstegangsgodkjenning*: vedtak som fastslår at det aktuelle måleredskapet som selges er i overensstemmelse med de krav som er fastsatt i kapittel 4 avsnitt 5 om nasjonal samsvarsvurdering
- f) *første gang gjøre tilgjengelig på markedet*: første gang det aktuelle måleredskapet gjøres tilgjengelig på EØS-markedet
- g) *gjøre tilgjengelig på markedet*: enhver tilgjengeliggjøring av et måleredskap som ledd i næringsvirksomhet for distribusjon eller bruk på EØS-markedet, uavhengig av om det ytes vederlag

- h) *harmonisert standard*: harmonisert standard som definert i forordning (EU) nr. 1025/2012 artikkel 2 nr. 1 bokstav c
- i) *importør*: enhver fysisk eller juridisk person som er etablert i EØS, som første gang gjør et måleredskap fra et tredjeland tilgjengelig på EØS-markedet
- j) *instrumentspesifikk forskrift*: forskrift som inneholder tekniske krav og andre krav til en eller flere bestemte typer måleredskaper eller målemetoder
- k) *kontroll*: når det i forbindelse med et tilsyn undersøkes om et måleredskap når det brukes oppfyller kravene til måleredskapet
- l) *normativt dokument*: dokument som inneholder tekniske spesifikasjoner vedtatt av Den internasjonale organisasjonen for legal metrologi (OIML)
- m) *oppfølgingskontroll*: en kontroll av et måleredskap som gjennomføres som følge av en melding fra en bruker eller andre og som fastslår om måleredskapet når det brukes er i overensstemmelse med kravene til måleredskapet
- n) *ordinær kontroll*: en kontroll av et måleredskap som fastslår om måleredskapet når det brukes er i overensstemmelse med kravene til måleredskapet
- o) *produsent*: enhver fysisk eller juridisk person som produserer måleredskap eller som får et måleredskap konstruert eller produsert, og som enten markedsfører dette måleredskapet under sitt navn eller varemerke, eller tar det i bruk til egne formål
- p) *samsvarsvurdering*: den prosess som påviser hvorvidt et måleredskap oppfyller de kravene som er fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids
- q) *teknisk kontrollorgan*: organ som utfører samsvarsvurderingsaktiviteter, og som er utpekt til å foreta samsvarsvurderinger etter bestemmelsene i denne forskriften og i henhold til lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan
- r) *typogodkjenning*: vedtak som fastslår at en type måleredskap er i samsvar med de kravene som er fastsatt i kapittel 4 avsnitt 5 om nasjonal samsvarsvurdering.

Kapittel 4 skal lyde:

Kapittel 4 – Krav ved salg av måleredskaper

Avsnitt 1 – Krav til alle måleredskaper ved salg

§ 4–1. Krav til måleredskaper som gjøres tilgjengelig på markedet

Måleredskaper som gjøres tilgjengelig på markedet, skal oppfylle kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids. Produsenten kan velge enhver teknisk løsning som oppfyller kravene.

§ 4–2. Krav til samsvarsvurdering

Måleredskaper nevnt i § 3–1 skal tilfredsstille kravene til nasjonal samsvarsvurdering i avsnitt 1 og 5. Dette gjelder likevel ikke følgende måleredskaper som skal tilfredsstille kravene til samsvarsvurdering etter EØS-avtalen i avsnitt 1 og 2:

- a) Automatiske diskontinuerlige summeringsvektre, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1737 om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvektre
- b) Automatiske gravimetrisk fyllmaskiner, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1747 om krav til automatiske gravimetrisk fyllmaskiner
- c) Automatiske jernbanevektre, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1741 om krav til automatiske jernbanevektre
- d) Avgassmålere, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1744 om krav til avgassmålere
- e) Elektrisitetsmålere til bruk i husholdninger, næringsvirksomhet eller i lett industri, jf. forskrift om krav til elektrisitetsmålere
- f) Flerdimensjonsmålere, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1746 om krav til instrumenter til flerdimensjonale målinger
- g) Gjennomstrømningsmålere, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1738 om krav til gjennomstrømningsmålere
- h) Instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvektre), jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1742 om krav til catchvektre
- i) Lengdemålingsinstrumenter, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1740 om krav til lengdemålingsinstrumenter
- j) Materielle lengdemål, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1739 om krav til materielle lengdemål
- k) Taksametre, jf. forskrift 1. oktober 2009 nr. 1226 om krav til taksametre
- l) Transportbåndvektre, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1736 om krav til transportbåndvektre
- m) Vannmålere til bruk i husholdninger, næringsvirksomhet eller i lett industri, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1745 om krav til vannmålere
- n) Varmemålere til bruk i husholdninger, næringsvirksomhet eller i lett industri, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1743 om krav til varmemålere.

Måleredskaper etter første ledd som allerede er solgt i EØS-området før 30. oktober 2006, skal ved videresalg likevel følge kravene til nasjonal samsvarsvurdering i avsnitt 1 og 5.

§ 4-3. Unntak fra krav til samsvarsvurdering

Måleredskaper kan framvises på messer, utstillinger, demonstrasjoner og lignende uten at samsvarsvurdering er gjennomført dersom tydelig merking klart angir at måleredskapet ikke er i samsvar med fastsatte krav og ikke kan gjøres tilgjengelig på markedet eller tas i bruk før det er brakt i samsvar med de kravene som gjelder for det aktuelle måleredskapet.

Justervesenet kan etter søknad i det enkelte tilfelle fatte vedtak om at et måleredskap som omfattes av § 3-1 skal være unntatt fra krav etter kapittelet her og instrumentspesifikke forskrifter før det selges. Slikt unntak kan kun gis hvis det ikke vil være krav til måleredskapet når det er i bruk og det ellers anses forsvarlig. Justervesenet kan sette vilkår for unntaket.

§ 4-4. Samsvarsmerking

Måleredskaper der det er besluttet samsvar, skal samsvarsmerkes med CE-merking og tilhørende metrologisk merking som angitt i § 4-9. Det er ikke tillatt å påføre samsvarsmerking hvis kravene til måleredskapet ikke er oppfylt.

§ 4-5. Opplysninger som skal følge måleredskapet

Informasjon om tillatte feilgrenser (toleranser), maksimums- og minimumsbelastning ved bruk og hvilke krav måleredskapet for øvrig skal tilfredsstille, skal følge måleredskapet sammen med beslutning om samsvar.

Opplysninger som er nødvendige for å sikre korrekt bruk av måleredskapet, skal være på norsk. Justervesenet kan i det enkelte tilfelle tillate at opplysningene er på svensk, dansk eller engelsk.

Avsnitt 2 – Krav til samsvarsvurdering etter EØS-avtalen**§ 4-6. Prosedyrer for samsvarsvurdering etter EØS-avtalen**

Samsvarsvurderingen for de enkelte måleredskaper er bare tillatt utført etter prosedyrene i de modulene som fremgår av tabell 10. Innholdet i modulene er fastsatt i vedlegg 1 til forskriften. Produsenten velger selv hvilken av de følgende prosedyrene for samsvarsvurdering som skal benyttes:

Tabell 10. Prosedyrer for samsvarsvurdering

<i>Måleredskap</i>	<i>Beskrivelse av prosedyre for samsvarsvurdering</i>	<i>Moduler</i>
Vannmålere, varmemålere, elektrisitetsmålere, avgassmålere og taksametre	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
Gjennomstrømningsmålere	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen.	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
Materielle lengdemål	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
Mekaniske systemer: Transportbåndvekt, automatiske diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetrisk fyllmaskiner	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring	H
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
Elektromekaniske instrumenter: Transportbåndvekt, automatiske	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	B + E
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D

<i>Måleredskap</i>	<i>Beskrivelse av prosedyre for samsvarsvurdering</i>	<i>Moduler</i>
diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetrisk fyllmaskiner	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	B + E
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
Elektroniske systemer eller systemer med programvare: Transportbåndvekter, automatiske diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetrisk fyllmaskiner	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
Mekaniske eller elektromekaniske instrumenter: Lengdemålingsinstrumenter og flerdimensjonsmålere	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Kvalitetssikring ved inspeksjon og prøving av sluttprodukt	E1
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	B + E
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring	H
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
Elektroniske instrumenter eller instrumenter som inneholder programvare: Lengdemålingsinstrumenter og flerdimensjonsmålere	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
Ikke-automatiske vekter med elektroniske innretninger og innretninger for måling av last som ikke benytter fjær til å bringe lasten i likevekt	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
Ikke-automatiske vekter uten elektroniske innretninger og innretninger for måling av last som ikke benytter fjær til å bringe lasten i likevekt	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D

<i>Måleredskap</i>	<i>Beskrivelse av prosedyre for samsvarsvurdering</i>	<i>Moduler</i>
	Samsvar basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G

§ 4-7. *Krav ved samsvarsvurdering etter EØS-avtalen*

Kravene fastsatt i instrumentspesifikke forskrifter anses oppfylt når måleredskapene er i samsvar med

1. harmonisert standard eller deler av denne som det er offentliggjort en henvisning til i Den europeiske unions tidende, eller
2. de deler av et normativt dokument som er offentliggjort i en liste i Den europeiske unions tidende.

Dersom et måleredskap bare er delvis i samsvar med harmonisert standard eller normativt dokument som nevnt i første ledd, skal det antas samsvar med de grunnleggende kravene som tilsvarer de elementer i standarden eller det normative dokumentet, som måleredskapet samsvarer med.

§ 4-8. *Virkning av gyldig samsvarsvurdering etter EØS-avtalen*

Måleredskaper som tilfredsstiller kravene gitt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids, skal ikke hindres gjort tilgjengelig på markedet og/eller tatt i bruk under henvisning til forhold som er regulert i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids.

Det er ikke tillatt å gjøre måleredskaper som ikke oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften tilgjengelig på markedet, uansett om måleredskapet for øvrig oppfyller kravene i de aktuelle instrumentspesifikke forskriftene.

§ 4-9. *Krav til merking ved samsvarsvurdering etter EØS-avtalen*

CE-merking og supplerende metrologisk merking skal påføres før måleredskapet første gang gjøres tilgjengelig på markedet. CE-merking og supplerende metrologisk merking kan påføres måleredskapet under produksjonsprosessen hvis det er berettiget. Samsvarsmarkeringen består av

- a) CE-merking
- b) supplerende metrologisk merking
- c) identifikasjonsnummeret til det aktuelle tekniske kontrollorganet.

CE-merkingen skal være i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 765/2008 artikkel 30, som inntatt i EØS-vareloven. De generelle prinsippene i artikkel 30 gjelder også, mutatis mutandis, til den supplerende metrologiske merkingen.

Den supplerende metrologiske merkingen består av bokstaven «M» og de siste to sifrene i årstallet for påføring, omgitt av et rektangel. Rektangelets høyde skal være lik høyden til CE-merkingen. Den supplerende metrologiske merkingen skal følge umiddelbart etter CE-merkingen.

Identifikasjonsnummeret til det aktuelle tekniske kontrollorganet skal, dersom organet er involvert i produksjonskontrollfasen som nevnt i vedlegg 1, følge etter CE-merkingen og den supplerende metrologiske merkingen. Identifikasjonsnummeret skal påføres av det tekniske kontrollorganet, eller av produsent eller dennes representant etter instruksjon av det tekniske kontrollorganet. Dette avsnittet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

Dersom måleredskapet består av en rekke komponenter som virker sammen, men som ikke er underenheter, skal CE-merking og supplerende metrologisk merking påføres på målerens hovedkomponent. Dette avsnittet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

CE-merkingen og den supplerende metrologiske merkingen skal påføres måleredskapet eller måleredskapets merkeskilt, og være synlig, uutslettelig og varig. Dersom det ikke er mulig eller ønskelig på grunn av måleredskapets art å påføre CE-merking og supplerende metrologisk merking, skal merkingene påføres på eventuell emballasje og i følgedokumenter. Det berørte tekniske kontrollorgans identifikasjonsnummer skal være uutslettelig eller selvdestruerende ved fjerning.

§ 4-10. *Samsvarsvurdering etter EØS-avtalen*

Samsvarsvurdering skal foretas av teknisk kontrollorgan. Produsenten kan fritt velge mellom tekniske kontrollorgan som er utpekt til å kunne utføre samsvarsvurderinger for den aktuelle typen måleredskap.

§ 4-11. *Krav til EU-samsvarserklæring*

1. EU-samsvarserklæringen skal erklære at kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids er påvist oppfylt.
2. EU-samsvarserklæringen skal ha oppbygging som angitt i vedlegg 2, inneholde de elementer spesifisert i de relevante moduler angitt i vedlegg 1 og kontinuerlig oppdateres. EU-samsvarserklæringen skal oversettes til norsk, svensk, dansk eller engelsk.
3. Dersom et måleredskap omfattes av mer enn én rettsakt hvor EU-samsvarserklæring er påkrevd, skal det utarbeides kun én EU-samsvarserklæring for alle slike rettsakter. EU-samsvarserklæringen skal identifisere de relevante rettsaktene og hvor disse er publisert.
4. Ved å utarbeide EU-samsvarserklæringen, påtar produsenten seg ansvaret for at måleredskapet oppfyller kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids når det første gang gjøres tilgjengelig på EØS-markedet.

§ 4–12. Teknisk dokumentasjon ved samsvarsvurdering etter EØS-avtalen

For samsvarsvurderinger som skal foretas av teknisk kontrollorgan, skal produsenten fremlegge teknisk dokumentasjon der det er relevant.

Den tekniske dokumentasjonen skal på en tydelig måte beskrive måleredskapets konstruksjon, produksjon og virkemåte, og skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med relevante krav fastsatt i instrumentspesifikke forskrifter.

Den tekniske dokumentasjonen skal være tilstrekkelig detaljert til å sikre følgende:

- a) definisjon av måletekniske egenskaper
- b) at de produserte måleredskapenes målelytelser kan reproduseres når de er riktig innstilte med høvelige hjelpemidler
- c) måleredskapets integritet (f.eks. dokumentasjon om type plombering og identifikasjon av programvare).

Den tekniske dokumentasjonen skal i den grad det er relevant for vurdering og identifikasjon av type eller måleredskap, omfatte følgende:

- a) en generell beskrivelse av måleredskapet
- b) overordnede konstruksjons- og produksjonstegninger og planer over komponenter, underenheter, kretser osv.
- c) produksjonsmetoder som sikrer enhetlig produksjon
- d) eventuelt en beskrivelse av de elektroniske anordningene med tegninger, diagrammer, flytskjemaer med logiske og generelle opplysninger om programvare, som forklarer egenskaper og virkemåte
- e) nødvendige beskrivelser og forklaringer for å forstå bokstav b), c) og d), herunder måleredskapets virkemåte
- f) en liste over de standarder og normative dokumenter, som nevnt i § 4–7, som helt eller delvis skal anvendes
- g) beskrivelser av løsninger som benyttes for å oppfylle grunnleggende krav, dersom standardene eller de normative dokumentene nevnt i § 4–7 ikke er anvendt, inkludert en liste over andre relevante tekniske spesifikasjoner som er benyttet
- h) resultater av konstruksjonsberegninger, kontrollundersøkelser osv.
- i) EU-typeprøvingssertifikater eller EU-sertifikater for konstruksjonsundersøkelse for måleredskaper som inneholder deler som er identiske med dem som inngår i konstruksjonen
- j) relevante testresultater, om nødvendig, for å påvise at type eller måleredskap er i samsvar med
 1. kravene fastsatt i instrumentspesifikke forskrifter under angitte driftsbetingelser og under angitte miljøforstyrrelser
 2. holdbarhetsspesifikasjoner for gassmålere, vannmålere, varmemålere og gjennomstrømningsmålere for andre væsker enn vann.

Det skal antas samsvar med de relevante tester nevnt i bokstav j ovenfor dersom tilsvarende tester er utført i samsvar med relevante dokumenter nevnt i § 4–7 og dersom testresultatene sikrer samsvar med de grunnleggende krav.

Produsenten skal angi hvor plomberinger og merker er anbrakt. Produsenten skal også angi vilkårene for kompatibilitet med grensesnitt og underenheter dersom det er relevant.

Dokumenter og korrespondanse i forbindelse med samsvarsvurderingen skal være på norsk, engelsk, svensk, dansk eller annet språk som godtas av det tekniske kontrollorganet.

§ 4–13. Måleredskaper som oppfyller kravene i direktiv 2009/23/EF og 2004/22/EF

Måleredskaper som oppfyller kravene i direktiv 2009/23/EF og direktiv 2004/22/EF og første gang ble gjort tilgjengelig på markedet før 20. april 2016, kan fortsatt gjøres tilgjengelig på markedet og/eller tas i bruk etter denne dato.

Sertifikater utstedt i henhold til direktiv 2009/23/EF og direktiv 2004/22/EF er gyldig også etter 20. april 2016.

Avsnitt 3 – Krav til økonomiske aktørers forpliktelser ved samsvarsvurdering etter EØS-avtalen**§ 4–14. Produsentens forpliktelser**

1. Når produsenten første gang gjør sine måleredskaper tilgjengelige på markedet og/eller tar disse i bruk, skal han/hun sikre at måleredskapene er konstruert og fremstilt i henhold til krav fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltid.

2. Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen som vist til i § 4–12. Produsenten skal gjennomføre eller få gjennomført den relevante samsvarsvurderingsprosedyren, jf. § 4–6 tabell 10.

Når produsenten gjennom samsvarsvurderingsprosedyren har fått dokumentert at måleredskapet oppfyller de gjeldende krav i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltid, skal produsenten utarbeide en EU-samsvarserklæring, og påføre CE-merking og supplerende metrologisk merking.

3. Produsenten skal oppbevare den tekniske dokumentasjonen og EU-samsvarserklæringen i 10 år etter at måleredskapet første gang ble gjort tilgjengelig på markedet.

4. Produsenten skal sørge for at det finnes prosedyrer som sikrer at serieproduserte måleredskaper er i overensstemmelse med krav fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltid. Det skal tas nødvendig hensyn til endringer ved måleredskapets konstruksjon eller kjennetegn, endringer i harmoniserte standarder, normative dokumenter og andre tekniske spesifikasjoner, som det er henvist til for å dokumentere at måleredskapet oppfyller kravene.

Når det anses hensiktsmessig med hensyn til måleredskapets yteevne, skal produsenten gjennomføre stikkprøver av måleredskaper som er gjort tilgjengelige på markedet, undersøke, og om nødvendig føre et register over klager, over måleredskaper som ikke oppfyller kravene og over måleredskaper som er trukket tilbake. Produsenten skal holde distributørene informert om enhver slik overvåkning.

5. Produsenten skal sørge for at måleredskaper som han/hun første gang har gjort tilgjengelige på markedet, er påført et type-, parti- eller serienummer, eller en annen form for angivelse som gjør det mulig å identifisere måleredskapet. Dersom dette ikke er mulig på grunn av måleredskapets størrelse eller art, skal opplysningene fremgå av et dokument som er vedlagt måleredskapet og på eventuell emballasje, i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)».

6. Produsenten skal angi følgende på måleredskapet;

- a) produsentens navn,
- b) produsentens registrerte firmanavn eller registrerte varemerke, og
- c) postadresse hvor produsenten kan kontaktes.

Dersom dette ikke er mulig, skal opplysningene fremgå av et dokument som er vedlagt måleredskapet og på eventuell emballasje, i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)». Adressen skal angi kun ett sted hvor produsenten kan kontaktes. Kontaktinformasjonen skal være på et språk som lett kan forstås av sluttbrukere og markedstilsynsmyndigheter.

7. Produsenten skal sørge for at en kopi av EU-samsvarserklæringen, samt bruksanvisning og informasjon i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)», er vedlagt når måleredskapet første gang gjøres tilgjengelig på markedet. Dette skal være på norsk, svensk eller dansk. Justervesenet kan i det enkelte tilfelle godta at dette er på engelsk. Kopi av EU-samsvarserklæring trenger ikke å ligge ved dersom måleredskapet er en ikke-automatisk vekt. Bruksanvisning, informasjon og merking skal være klar, tydelig og forståelig.

8. Dersom en produsent anser eller har grunn til å tro at et måleredskap som han første gang har gjort tilgjengelig på markedet, ikke oppfyller kravene i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids, skal produsenten umiddelbart gjennomføre de korrigerende tiltak som er nødvendige for at måleredskapet oppfyller kravene, og om nødvendig forby måleredskapet omsatt eller trekke det tilbake. Dersom måleredskapet medfører risiko, skal produsenten videre umiddelbart informere de relevante nasjonale myndigheter i de land hvor han/hun har gjort måleredskapet tilgjengelig på EØS-markedet. Det skal særlig gis opplysninger om den manglende overensstemmelse og om eventuelle korrigerende tiltak som er truffet.

9. Ved forespørsel fra en relevant nasjonal myndighet, skal produsenten samarbeide med denne om ethvert tiltak som treffes for å redusere risiko fra de måleredskaper som produsenten har gjort tilgjengelig på markedet første gang.

§ 4–15. Autorisert representants forpliktelser

1. Produsenten kan utpeke en autorisert representant ved skriftlig fullmakt.

Følgende forpliktelser skal ikke være omfattet av den autoriserte representantens fullmakt;

- a) krav i § 4–14 punkt 1
- b) krav om å utarbeide teknisk dokumentasjon, jf. § 4–14 punkt 2.

2. Autorisert representant skal utføre de oppgaver som er spesifisert i fullmakten som er mottatt fra produsenten. Fullmakten skal minst tillate den autoriserte representanten å gjøre følgende:

- a) overholde § 4–14 punkt 3 til rådighet for de nasjonale markedstilsynsmyndighetene,
- b) ved forespørsel, å samarbeide med de relevante nasjonale myndigheter om ethvert tiltak som treffes for å redusere risiko fra de måleredskaper som er omfattet av representantens fullmakt.

§ 4–16. Importørs forpliktelser

1. Importør skal kun første gang gjøre tilgjengelig på markedet måleredskaper som oppfyller kravene i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids.

2. Importøren skal før han/hun gjør et måleredskap første gang tilgjengelig på markedet og/eller tar et måleredskap i bruk, sørge for at

- a) produsenten har gjennomført den relevante samsvarsvurderingsprosedyren, jf. § 4–6 tabell 10,
- b) produsenten har utarbeidet den tekniske dokumentasjonen,
- c) måleredskapet er påført CE-merkingen og den supplerende metrologiske merkingen,
- d) et eksemplar av EU-samsvarserklæringen og de nødvendige dokumenter er vedlagt måleredskapet, og
- e) produsenten har oppfylt kravene i § 4–14 punkt 5 og 6.

Dersom en importøren anser eller har grunn til å tro at et måleredskap ikke oppfyller kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltids, skal han/hun ikke gjøre måleredskapet tilgjengelig på markedet første gang eller ta det i bruk før det oppfyller kravene. Dersom måleredskapet medfører risiko, skal importøren informere produsenten og markedstilsynsmyndighetene om dette.

3. Importør skal angi følgende på måleredskapet;

- a) importørens navn,
- b) importørens registrerte firmanavn eller registrerte varemerke, og
- c) postadresse hvor importør kan kontaktes.

Dersom dette ikke er mulig, skal opplysningene fremgå av et dokument som er vedlagt måleredskapet og på eventuell emballasje, i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)». Kontaktinformasjonen skal være på et språk som lett kan forstås av sluttbrukere og markedstilsynsmyndigheter.

4. Importør skal sørge for at det ved måleredskapet er vedlagt bruksanvisning og informasjon i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)». Bruksanvisning og informasjon skal være på norsk.

5. Importør skal sørge for at måleredskaper han/hun har ansvar for, lagres og transporteres på en slik måte at måleredskapets overensstemmelse med kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normalt id ikke settes i fare.

6. § 4–14 punkt 4 andre avsnitt gjelder også for importør.

7. § 4–14 punkt 8 gjelder også for importør.

8. Importør skal oppbevare EU-samsvarserklæringen i 10 år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på EØS-markedet første gang, til rådighet for markedstilsynsmyndighetene. Importør skal sørge for at den tekniske dokumentasjonen kan gjøres tilgjengelig til markedstilsynsmyndighetene ved forespørsel.

9. § 4–14 punkt 9 gjelder også for importør.

§ 4–17. Distributørens forpliktelser

1. Distributøren skal handle med rimelig aktsomhet med hensyn til kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normalt id når denne gjør et måleredskap tilgjengelig på markedet og/eller tar det i bruk.

2. Før distributøren gjør et måleredskap tilgjengelig på EØS-markedet og/eller tar det i bruk, skal han verifisere at

a) måleredskapet er påført CE-merking og supplerende metrologisk merking,

b) dokumentene nevnt i § 4–14 punkt 7 første setning samt nødvendige dokumenter er vedlagt måleredskapet. Dokumentene skal være på norsk, svensk eller dansk. Justervesenet kan i det enkelte tilfelle godta engelsk, og

c) produsent og importør har oppfylt kravene i henholdsvis § 4–14 punkt 5 og 6 og § 4–16 punkt 3.

Dersom en distributøren anser eller har grunn til å tro at et måleredskap som denne har gjort tilgjengelig på EØS-markedet ikke oppfyller kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normalt id, skal ikke måleredskapet gjøres tilgjengelig på EØS-markedet eller tas i bruk før det oppfyller kravene. Dersom måleredskapet medfører risiko, skal distributøren videre informere produsenten eller importøren samt markedstilsynsmyndighetene om dette.

3. Distributøren skal sørge for at måleredskaper han har ansvar for, lagres og transporteres på en slik måte at måleredskapets overensstemmelse med kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normalt id ikke settes i fare.

4. Distributøren skal så raskt som mulig sørge for å overholde § 4–14 punkt 8 for de måleredskaper han har gjort tilgjengelige på markedet eller tatt i bruk.

5. § 4–14 punkt 9 gjelder også for distributør.

§ 4–18. Tilfeller hvor produsentens forpliktelser gjelder for importør og distributør

Importør eller distributør anses som produsent og er underlagt bestemmelsene som gjelder for denne i § 4–14 dersom denne

a) gjør et måleredskap tilgjengelig på markedet først gang under sitt navn eller varemerke, eller

b) gjør endringer på et måleredskap som allerede er gjort tilgjengelig på markedet første gang, på en slik måte at det kan påvirke måleredskapets overensstemmelse med kravene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normalt id

§ 4–19. Identifisering av økonomiske aktører

Ved forespørsel skal økonomiske aktører identifisere følgende til markedstilsynsmyndighetene;

a) enhver økonomisk aktør som de har mottatt et måleredskap fra, og

b) enhver økonomisk aktør som de har levert et måleredskap til

Økonomiske aktører skal være i stand til å presentere informasjon nevnt i første ledd i 10 år etter at de har mottatt eller levert måleredskapet.

Avsnitt 4 – Krav til tekniske kontrollorgan ved samsvarsvurdering etter EØS-avtalen

§ 4–20. Utpeking av teknisk kontrollorgan

Virksomheter som skal utføre oppgaver som teknisk kontrollorgan, skal være utpekt til oppgavene av Nærings- og fiskeridepartementet etter lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan eller av utpekende myndighet i et annet EØS-land. Teknisk kontrollorgan skal være meldt og offentliggjort i EØS-området og ha et identifikasjonsnummer.

Tekniske kontrollorgan som utpekes, skal oppfylle krav til teknisk kontrollorgan i avsnitt 4 og i lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan. Organer som oppfyller kriteriene i relevante harmoniserte standarder eller deler av denne som det er offentliggjort en henvisning til i Den europeiske unions tidende, skal antas å oppfylle kravene i avsnitt 4, såfremt kravene er omfattet av standardene.

§ 4-21. Krav til søknad om utpeking

Søknad om utpeking skal ha vedlagt

1. beskrivelse av samsvarsvurderingsaktivitetene,
2. den eller de samsvarsvurderingsmoduler og måleredskaper det tekniske kontrollorganet som organet hevder å være kompetent for, og
3. et akkrediteringsbevis utstedt av et nasjonalt akkrediteringsorgan som bekrefter at det tekniske kontrollorganet oppfyller kravene i § 4-22 til § 4-29, dersom dette eksisterer. Dersom et akkrediteringsbevis ikke kan legges frem, skal det tekniske kontrollorganet gi utpekende myndighet all dokumentasjon som er nødvendig for å kontrollere, bekrefte og regelmessig føre tilsyn med at organet oppfyller kravene i §§ 4-22 til 4-29.

§ 4-22. Habilitet og upartiskhet for teknisk kontrollorgan

Teknisk kontrollorgan skal være et tredjepartsorgan som er uavhengig av den organisasjon eller de måleredskaper det vurderer.

Organet, dets ledelse og personalet som utfører oppgaver i forbindelse med samsvarsvurderingen, skal ikke være konstruktør, produsent, leverandør, installatør, kjøper, eier, bruker eller vedlikeholder av måleredskapene som de inspisierer, og ikke representant for noen av disse. Dette hindrer ikke nødvendig bruk av vurderte måleredskaper for det tekniske kontrollorganet eller bruk av måleredskaper for personlige formål. Organet skal heller ikke tilhøre en fag- eller bransjeforening som representerer foretak som er involvert i konstruksjon, produksjon, anskaffelse, montering, bruk eller vedlikehold av måleredskaper som organet vurderer, med mindre det kan påvises at organet er uavhengig og at det ikke foreligger interessekonflikter knyttet til oppgaven som teknisk kontrollorgan.

Organet og deres personal, skal være frie fra alle påvirkninger og motiver, særlig finansielle, som kan påvirke deres vurdering eller resultatene av samsvarsvurderingen, særlig fra personer eller grupper av personer med interesse i resultatene av vurderingene.

Det skal sikres at organet, dets leder og personale er upartiske. Godtgjøringen til organets ledelse og personale som er ansvarlig for å utføre oppgaver i forbindelse med samsvarsvurderingen, skal ikke avhenge av antallet oppgaver som utføres, eller resultatet av slike oppgaver.

Et teknisk kontrollorgan, dets ledelse og personale som er ansvarlig for å gjennomføre samsvarsvurderingsaktiviteter, skal ikke være direkte involvert i konstruksjon, produksjon, markedsføring, installasjon, bruk eller vedlikehold av måleredskapene, eller representere parter involvert i slike aktiviteter. De skal ikke delta i aktiviteter som kan være i strid med deres objektivitet og integritet i forbindelse med de samsvarsvurderingsaktiviteter som de er utpekt til å gjøre. Med unntak av for ikke-automatiske vektorer, utelukker ikke dette muligheten for utveksling av tekniske opplysninger mellom produsenten og organet i forbindelse med samsvarsvurderingsaktiviteter.

§ 4-23. Krav til underleverandør og underselskap

Dersom et teknisk kontrollorgan overdrar bestemte oppgaver i forbindelse med samsvarsvurderingen til en underleverandør eller et underselskap, skal det sikre at underleverandøren eller underselskapet oppfyller kravene i § 4-22, § 4-23 femte ledd, § 4-24, § 4-26, § 4-27 og § 4-28. Det tekniske kontrollorganet skal underrette utpekende myndighet om dette.

Teknisk kontrollorgan skal påta seg det fulle ansvar for de oppgaver som blir utført av underleverandør eller underselskap, uansett hvor disse er etablert.

Oppgaver kan bare overdras til underleverandør eller underselskap dersom kunden har gitt sitt samtykke.

Teknisk kontrollorgan skal oppbevare de relevante dokumenter angående vurdering av underleverandørens eller underselskapets kvalifikasjoner og arbeidet utført av dem i henhold til vedlegg 1, til rådighet for utpekende myndighet.

Organet skal sikre at virksomheten til deres underleverandører eller underselskaper ikke påvirker organets taushetsplikt, objektivitet eller upartiskhet i forbindelse med deres samsvarsvurderingsaktiviteter.

§ 4-24. Kompetansekrav for teknisk kontrollorgan

Samsvarsvurderingen skal utføres i henhold til vedlegg 1 og med høyeste grad av faglig integritet og nødvendig kompetanse innen måleteknikk. Organet skal kunne stille de relevante dokumenter om vurdering av underleverandørens kvalifikasjoner og arbeidet vedkommende utfører i henhold til forskriften her, til rådighet for utpekende myndighet.

Organet skal være i stand til å utføre alle de samsvarsvurderingsoppgaver som det er utpekt for, enten disse oppgavene utføres av organet selv eller på vegne av det og under dets ansvar. Det skal ha til rådighet nødvendig personale med teknisk kompetanse og nødvendig erfaring for å gjennomføre samsvarsvurderingen, samt egne prosedyrer for hvordan samsvarsvurderingen gjennomføres, som sikrer transparente og reproduerbare vurderinger. Teknisk kontrollorgan skal ha nødvendige midler til å utføre de tekniske og administrative oppgavene som samsvarsvurderingen innebærer på en tilfredsstillende måte, og tilgang til nødvendig utstyr eller lokaler.

§ 4-25. Krav til det tekniske kontrollorganets utførelse av samsvarsvurdering

Samsvarsvurderingene skal utføres på en måte som står i forhold til målet, slik at økonomiske aktører ikke pålegges unødvendige byrder. Det tekniske kontrollorganet skal utøve sin virksomhet slik at det tas behørig hensyn til

- a) foretakets størrelse,

- b) i hvilken sektor det driver sin virksomhet,
- c) dets struktur,
- d) kompleksiteten ved det aktuelle måleredskapets teknologi, og
- e) produksjonsprosessens masse- eller seriepreg.

I den forbindelse skal de likevel overholde den grad av strenghet og beskyttelse som kreves for at måleredskapet skal være i samsvar med denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Det tekniske kontrollorganet skal kreve at produsenten skal treffe egnede korrigerende tiltak, og skal ikke utstede et samsvarssertifikat dersom det finner at produsenten ikke har oppfylt

- a) kravene i de instrumentspesifikke forskriftene eller
- b) korresponderende harmoniserte standarder, normative dokumenter eller andre tekniske spesifikasjoner.

Et teknisk kontrollorgan som i forbindelse med kontroll av samsvar etter utstedelsen av et sertifikat finner at måleredskapet ikke lenger er i samsvar med kravene, skal kreve at produsenten gjennomfører hensiktsmessige korrigerende tiltak, og om nødvendig midlertidig oppheve eller trekke tilbake sertifikatet.

Dersom korrigerende tiltak ikke gjennomføres eller ikke har den nødvendige effekt, skal det tekniske kontrollorganet begrense, midlertidig oppheve eller trekke tilbake eventuelle sertifikater, avhengig av hva som er hensiktsmessig.

§ 4-26. Krav til personale i teknisk kontrollorgan

Organets personale som er ansvarlig for å utføre oppgaver i forbindelse med samsvarsvurderingen skal ha

- a) solid teknisk og faglig opplæring som omfatter alle samsvarsvurderingsoppgaver som organet er utpekt til,
- b) tilfredsstillende kunnskap og forståelse om reglene som gjelder for de oppgaver det utfører, og tilstrekkelig erfaring for å gjennomføre disse oppgavene, samt om de relevante harmoniserte standarder og normative dokumenter, og
- c) nødvendig evne til å utarbeide sertifikater, protokoller og rapporter som viser at oppgavene er utført.

Organet skal delta i, eller sørge for at personalet som er ansvarlig for å utføre oppgaver i forbindelse med samsvarsvurderingen, er informert om

- a) den relevante standardiseringsvirksomhet og
- b) virksomheten til den etablerte koordineringsgruppen for tekniske kontrollorgan. Organet skal anvende de administrative avgjørelser og dokumenter som koordineringsgruppen utarbeider som veiledning.

§ 4-27. Krav til forsikring for teknisk kontrollorgan

Organet skal tegne ansvarsforsikring dersom dets erstatningsansvar ikke dekkes av staten.

§ 4-28. Taushetsplikt for teknisk kontrollorgan

Organets personale er bundet av taushetsplikt med hensyn til alle opplysninger som innhentes i forbindelse med utøvelsen av plikter i henhold til denne forskriften, unntatt de relevante norske myndigheter.

§ 4-29. Krav om å informere andre

Tekniske kontrollorganer skal informere utpekende myndighet om

- a) ethvert avslag, begrensning, midlertidig opphevelse og forbud mot omsetning av et sertifikat,
- b) enhver omstendighet som påvirker omfanget av eller vilkårene for utpeking,
- c) enhver forespørsel om informasjon som organet har mottatt fra markedstilsynsmyndigheter angående samsvarsvurderingsaktiviteter,
- d) ved forespørsel, gjennomførte samsvarsvurderingsaktiviteter.

Tekniske kontrollorganer skal gi de andre organer som er utpekt i henhold til direktiv 2014/32/EU og direktiv 2014/31/EU og som utfører lignende samsvarsvurderingsaktiviteter for de samme måleredskaper, relevant informasjon knyttet til negative og, ved forespørsel, positive samsvarsvurderingsresultat.

Avsnitt 5 – Krav ved nasjonal samsvarsvurdering

§ 4-30. Nasjonal samsvarsvurdering

Nasjonal samsvarsvurdering innebærer at måleredskaper skal være typegodkjent og førstegangsgodkjent av Justervesenet før de tilbys for salg eller selges med mindre Justervesenet har fastsatt noe annet i instrumentspesifikk forskrift. Ny type måleredskap eller måleredskap i ny eller forandret konstruksjon krever egen typegodkjenning.

Førstegangsgodkjenning kan likevel foretas etter at måleredskapet er installert, dersom

- a) måleredskapets egenskaper og konstruksjon ikke gjør det mulig å utføre kontroll før de er montert,
- b) måleredskapet er typegodkjent eller selger har søkt om typegodkjenning, og
- c) selger sørger for nødvendig kontroll og godkjenning så snart som mulig.

Førstegangsgodkjenning skal uansett gjennomføres før måleredskapet tas i bruk. Justervesenet kan gi unntak fra dette kravet i enkelttilfeller dersom det anses forsvarlig.

§ 4-31. Søknad om typegodkjenning ved nasjonal samsvarsvurdering

Skriftlig søknad om typegodkjenning sendes til Justervesenet. Søknaden skal inneholde nødvendig dokumentasjon slik at Justervesenet kan behandle søknaden.

Dersom det er nødvendig for å behandle søknaden, kan Justervesenet be om at søker fremviser et eksemplar av måleredskapet for undersøkelse og testing. Måleredskapet skal i så fall framvises med alt det utstyr som normalt er bestemt for det. Gjelder søknaden et måleredskap som etter sin størrelse, montering eller av annen grunn kun kan undersøkes på det stedet hvor den ifølge søknaden befinner seg, skal undersøkelsen foretas der. Søker plikter å besørge eventuelle demonteringer og monteringer og å stille nødvendig arbeidshjelp til disposisjon hvis Justervesenet ber om det.

§ 4-32. Ansvarlig for samsvarsvurdering

Produsenten eller dennes representant er ansvarlig for at måleredskaper som gjøres tilgjengelig på markedet har gyldig samsvarsvurdering og samsvarsmerking etter kravene i forskriften.

Enhver som gjør måleredskaper tilgjengelig på markedet, er ansvarlig for at de bare omsetter måleredskaper med samsvarsmerking etter kravene i forskriften.

§ 4-33. Omfanget av typegodkjenningen ved nasjonal samsvarsvurdering

Typegodkjenningen kan for hver måleredskapsgruppe begrenses til å gjelde

- a) bestemte typer eller konstruksjoner i sin alminnelighet eller kun slike fra en nærmere angitt tilvirker, eller
- b) kun ett enkelt eller et bestemt antall måleredskaper av en bestemt type.

Typegodkjenningen kan også begrenses til bare å gjelde anvendelse av måleredskapet til bestemt bruk eller handel, til angitte bedrifter, til visse deler av landet eller i begrenset tid.

Avsnitt 6 – Avsluttende bestemmelser

§ 4-34. Overtredelsesgebyr

Overtredelse av bestemmelsene i dette kapitlet kan medføre pålegg av overtredelsesgebyr utmålt etter bestemmelsene i kapittel 7.

Kapittel 8 – Avsluttende bestemmelser

§ 8-1. Overgangsbestemmelser for måleredskaper som omfattes av direktiv 2004/22/EF

Måleredskaper som er nevnt i § 4-2 første ledd og som er typegodkjent før 30. oktober 2006, kan fortsatt gjøres tilgjengelig på markedet første gang inntil gyldighetsperioden for typegodkjenningen bortfaller, men uansett ikke etter 30. oktober 2016.

Vedlegg nr. 1 til forskrift om målenheter og måling, jf. forskriften § 4-6.

Samsvarsmoduler

Modul B – EU-typeprøving

Modul D – Samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen

Modul D1 – Kvalitetssikring av produksjonsprosessen

Modul E – Samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt

Modul E1 – Kvalitetssikring ved inspeksjon og prøving av sluttprodukt

Modul F – Førstegangsverifikasjon

Modul F1 – Samsvar basert på produktverifikasjon

Modul G – Samsvar basert på enhetsverifikasjon

Modul H – Samsvar basert på full kvalitetssikring

Modul H1 – Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse

Modul B – EU-typeprøving

1. «EU-typeprøving» er den del av prosedyren for samsvarsvurdering der et teknisk kontrollorgan undersøker et måleredskaps tekniske konstruksjon og garanterer og erklærer at måleredskapets tekniske konstruksjon oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. EU-typeprøvingen kan utføres på én av følgende måter:
 - a) undersøkelse av et prøveeksemplar av det komplette måleredskapet som er representativt for den planlagte produksjonen (produkttypeprøving),
 - b) vurdering av den tekniske dokumentasjonens egnethet for måleredskapet ved undersøkelse av den tekniske dokumentasjonen og tilleggskonstruksjonen nevnt i punkt 3, og undersøkelse av prøveeksemplarer som er representative for den planlagte produksjonen, av én eller flere kritiske deler av måleredskapet (kombinasjon av produkttypeprøving og konstruksjonstypeprøving),
 - c) vurdering av egnetheten til måleredskapets tekniske konstruksjon ved undersøkelse av den tekniske dokumentasjonen og tilleggskonstruksjonen nevnt i punkt 3, uten undersøkelse av et prøveeksemplar (konstruksjonstypeprøving).

Det tekniske kontrollorganet beslutter egnet fremgangsmåte og de nødvendige prøveeksemplarer.

3. Søknad om EU-typeprøving skal sendes inn av produsenten til kun ett teknisk kontrollorgan, valgt av produsenten.

Søknaden skal inneholde følgende:

- a) produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
- b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
- c) den tekniske dokumentasjonen beskrevet i § 4–12. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal inneholde en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den tekniske dokumentasjonen skal spesifisere de relevante gjeldende krav, og, i den grad det er relevant for en slik vurdering, omfatte måleredskapets konstruksjon, produksjon og funksjon.

Der det er relevant, skal søknaden i tillegg inneholde

- d) prøveeksemplarer som er representative for den planlagte produksjonen. Dersom det er nødvendig for å gjennomføre testprogrammet, kan det tekniske kontrollorganet kreve flere prøveeksemplarer,
- e) tilleggsdokumentasjon for den tekniske konstruksjonens egnethet. Denne tilleggsdokumentasjonen skal nevne alle relevante dokumenter som er brukt, særlig dersom de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter ikke er brukt i sin helhet, og skal om nødvendig omfatte resultater av tester som er utført i overensstemmelse med andre relevante tekniske spesifikasjoner og i produsentens egnede laboratorium, eller av et annet testlaboratorium på vegne av produsenten og på produsentens ansvar.

4. Det tekniske kontrollorganet skal:

For måleredskapet;

4.1. undersøke den tekniske dokumentasjonen og tilleggsdokumentasjonen for å vurdere om måleredskapets konstruksjon er egnet.

For prøveeksemplarene;

4.2. kontrollere at prøveeksemplarene er produsert i samsvar med den tekniske dokumentasjonen og fastslå hvilke komponenter som er utformet i samsvar med de relevante bestemmelser i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, og hvilke komponenter som er konstruert etter andre relevante spesifikasjoner,

4.3. utføre eller la utføre de relevante undersøkelser og tester for, i de tilfellene produsenten har valgt å bruke løsningene i de relevante harmoniserte standarder og normative dokumenter, å kontrollere om disse løsningene er brukt korrekt,

4.4. utføre eller la utføre de relevante undersøkelser og tester for, i de tilfellene produsenten har valgt ikke å bruke løsningene i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter men andre relevante tekniske spesifikasjoner, å kontrollere om løsningene som produsenten har valgt, oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften,

4.5. avtale med produsenten hvor de nødvendige undersøkelser og tester skal utføres

For andre deler av måleredskapet;

4.6. undersøke den tekniske dokumentasjonen og tilleggsdokumentasjonen for å vurdere om den tekniske konstruksjonen til de andre delene av måleredskapet er egnet. Dette er ikke påkrevd for ikke-automatiske vekter

5. Det tekniske kontrollorganet skal utarbeide en evalueringsrapport om aktiviteter utført i henhold til punkt 4 og resultatene av dem. Med forbehold for bestemmelsen i § 4–28, skal organet helt eller delvis bare offentliggjøre innholdet i denne rapporten med produsentens samtykke.

6. Dersom typen oppfyller kravene til måleredskapet i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, skal det tekniske kontrollorganet utstede et EU-typeprøvingssertifikat til produsenten. Sertifikatet skal inneholde navn og adresse til produsenten og eventuelt dennes representant, konklusjonene fra undersøkelsen, eventuelle vilkår for sertifikatets gyldighet og nødvendige data for identifikasjon av måleredskapet. Det kan være knyttet ett eller flere vedlegg til EU-typeprøvingssertifikatet.

EU-typeprøvingssertifikatet og tilhørende vedlegg skal inneholde all relevant informasjon som er nødvendig for å gjennomføre en vurdering av om produserte måleredskaper er i samsvar med typen, og gjøre det mulig å foreta kontroll under bruk.

For å gjøre det mulig å vurdere om de produserte måleredskapene er i samsvar med den undersøkte typen med hensyn til reproduserbarhet av de måletekniske egenskapene, skal det videre inneholde

- a) instrumenttypens måletekniske egenskaper,
- b) hvilke tiltak som kreves for å sikre at måleredskapet er intakt (plombering, identifikasjon av programvare osv.),
- c) opplysninger om andre elementer som er nødvendige for å identifisere måleredskapene og kontrollere måleredskapets visuelle ytre samsvar med typen,
- d) eventuelt de spesifikke opplysninger som er nødvendige for å kontrollere produserte måleredskapers egenskaper,
- e) for en underenhet, alle opplysninger som er nødvendige for å sikre kompatibilitet med andre underenheter eller måleredskaper

Forrige avsnitt gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

EU-typeprøvingssertifikatet skal ha en gyldighet på ti år fra utstedelsesdatoen, og kan fornyes for etterfølgende tiårsperioder. For ikke-automatiske vekter der konstruksjonen er vesentlig endret, for eksempel som følge av bruk av ny teknologi, kan EU-typeprøvingssertifikatets gyldighetsperiode begrenses til to år og forlenges med tre år.

Dersom det tekniske kontrollorganet finner at typeprøvingssertifikat ikke kan utstedes, skal søkeren opplyses om dette, og det tekniske kontrollorganet skal gi en detaljert begrunnelse.

7. Det tekniske kontrollorganet skal holde seg oppdatert om eventuelle endringer i den generelle anerkjente teknologiske tilstand, som indikerer at den godkjente konstruksjonen ikke lenger oppfyller de relevante kravene til samsvar i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal avgjøre hvorvidt slike endringer krever videre undersøkelser. Organet skal i så fall informere produsenten om dette.
8. Produsenten skal underrette det tekniske kontrollorganet som oppbevarer den tekniske dokumentasjonen med hensyn til EU-typeprøvingssertifikatet, om alle endringer i den godkjente typen som kan påvirke måleredskapets samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften eller sertifikatets gyldighetsvilkår. Slike endringer krever ytterligere godkjenning i form av et tillegg til det opprinnelige EU-typeprøvingssertifikatet.
9. Hvert tekniske kontrollorgan skal underrette sin utpekende myndighet om EU-typeprøvingssertifikater og/eller endringer av disse som det har utstedt eller tilbaketrunket, og skal, jevnlig eller ved forespørsel, gjøre tilgjengelig for sin utpekende myndighet en liste over slike sertifikater og/eller endringer av disse som er avslått, suspendert eller på annen måte begrenset.

Teknisk kontrollorgan for ikke-automatiske vekter skal i tillegg underrette andre tekniske kontrollorgan om de EU-typeprøvingssertifikater og/eller tillegg i disse, som det har avslått, trukket tilbake, suspendert eller på annen måte begrenset, og, på anmodning, om sertifikater det har utstedt.

EU-kommisjonen, medlemsstatene og de andre tekniske kontrollorgan kan ved forespørsel innhente en kopi av EU-typeprøvingssertifikatet og/eller endringer til denne. EU-kommisjonen og medlemsstatene kan ved forespørsel innhente et eksemplar av den tekniske dokumentasjonen og resultatene av undersøkelsene som er gjennomført av det tekniske kontrollorganet.

Det tekniske kontrollorganet skal oppbevare et eksemplar av EU-typeprøvingssertifikatet, tillegg og endringer til dette, samt den tekniske dokumentasjonen fra produsenten, inntil utløpet av sertifikatets gyldighetsperiode.

10. Produsenten skal oppbevare et eksemplar av EU-typeprøvingssertifikatet med vedlegg og tillegg samt den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang.
11. Produsentens representant kan sende inn søknaden nevnt i punkt 3 og utføre pliktene nevnt i punkt 8 og 10, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul D – Samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen

1. «Samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen» er den del av prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene i punkt 2 og 5 og garanterer og erklærer på eget ansvar at de berørte måleredskaper er i samsvar med EU-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Produksjon

Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for produksjon, kontroll av sluttproduktet og prøving av det berørte måleredskap som angitt i punkt 3, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 4.
3. Kvalitetssystem
- 3.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem vedrørende de aktuelle måleredskaper til et fritt valgt teknisk kontrollorgan.

Søknaden skal inneholde følgende:

 - a) produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
 - b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
 - c) alle relevante opplysninger for den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) dokumentasjon for kvalitetssystemet,
 - e) den tekniske dokumentasjonen for den godkjente typen og et eksemplar av EU-typeprøvingssertifikatet.
- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med typen slik den er beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet, og med de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitikk, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsprogrammer, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte.

Den skal særlig inneholde en fullstendig beskrivelse av

- a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til produktkvalitet,

- b) teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes,
 - c) undersøkelser og testene som skal utføres før, under og etter produksjon, og hyppigheten de utføres med,
 - d) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.,
 - e) tiltak for oppfølging av den planlagte produktkvalitet og effektiv drift av kvalitetssystemet
- 3.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2. Det skal anta samsvar med disse kravene med hensyn til de komponenter av et kvalitetssystem som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standarden.
- I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal kontrollteamet bestå av minst ett medlem som har erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen skal omfatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.
- Kontrollteamet skal gjennomgå den tekniske dokumentasjonen omtalt i punkt 3.1. bokstav e, for å kontrollere at produsenten klarer å fastslå de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og foreta de undersøkelser som skal til for å kunne sikre at måleredskapet er i overensstemmelse med disse kravene.
- Resultatet skal meddeles produsenten. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og en begrunnelse for beslutningen.
- 3.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det slik at det forblir tilstrekkelig og effektivt.
- 3.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.
- Det tekniske kontrollorganet skal vurdere enhver endring og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.
- Organet skal underrette produsenten om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelse for beslutningen.
4. Det tekniske kontrollorganets ansvar for oppfølging
- 4.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 4.2. Produsenten skal i kontrolløyemed gi det tekniske kontrollorganet adgang til å innsipere produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringsforhold, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig:
- a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
 - b) kvalitetsregistre, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.
- 4.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal framlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.
- 4.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og, dersom tester er utført, en testrapport.
5. Samsvarserklæring og EU-samsvarserklæring
- 5.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften og, etter avtale med det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3.1., sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som er i samsvar med EU-typeprøvingssertifikatet og som oppfyller de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 5.2. Produsenten utarbeider en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype, og oppbevarer denne slik at den kan stilles til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. EU-samsvarserklæringen skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig for de relevante myndigheter ved forespørsel.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Kravet kan tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap, i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker. Dette avsnittet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.
6. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet første gang ble gjort tilgjengelig på markedet, oppbevare til rådighet for de nasjonale myndigheter
- a) dokumentasjonen nevnt i punkt 3.1.,
 - b) informasjon om godkjente endringer som nevnt i punkt 3.5.,
 - c) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3.5., 4.3. og 4.4.

7. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om vedtatte godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystem, og skal, regelmessig eller ved forespørsel, gjøre en liste over godkjenninger av kvalitetssystemer som er gitt, avslått eller trukket tilbake, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.
8. Autorisert representant
Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 3.1., 3.5., 5 og 6 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul D1 – Kvalitetssikring av produksjonsprosessen

1. «Kvalitetssikring av produksjonsprosessen» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfylder forpliktelsene fastsatt i punkt 2, 4 og 7, og garanterer og erklærer på eget ansvar at det berørte måleredskapet oppfylder de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Teknisk dokumentasjon
Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen som er beskrevet i § 4–12. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal inneholde en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den skal spesifisere de relevante krav, og i den grad det er relevant for en slik vurdering, omfatte måleredskapets konstruksjon, produksjon og funksjon.
3. Produsenten skal oppbevare den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.
4. Produksjon
Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for produksjon, kontroll av sluttproduktet og prøving av det berørte måleredskap som angitt i punkt 5, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 6.
5. Kvalitetssystem
- 5.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem for det relevante måleredskapet til et fritt valgt teknisk kontrollorgan.
Søknaden skal inneholde følgende:
 - a) produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
 - b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
 - c) alle relevante opplysninger for den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) dokumentasjon for kvalitetssystemet,
 - e) den tekniske dokumentasjonen nevnt i punkt 2.
- 5.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitikk, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsprogrammer, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte.
Den skal særlig inneholde en fyllestgjørende beskrivelse av
 - a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til produktkvalitet,
 - b) teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes,
 - c) undersøkelser og testene som skal utføres før, under og etter produksjon, og hyppigheten de utføres med,
 - d) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.,
 - e) tiltak for oppfølging av den planlagte produktkvalitet og effektiv drift av kvalitetssystemet.
- 5.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfylder kravene nevnt i punkt 5.2. Det skal anta samsvar med disse kravene med hensyn til komponentene i kvalitetssystemet som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standard.
I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal minst ett medlem av kontrollteamet ha erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen skal omfatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.
Kontrollteamet skal gjennomgå den tekniske dokumentasjonen omtalt i punkt 2 for å kontrollere at produsenten klarer å fastslå de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og foreta de undersøkelser som skal til for å kunne sikre at måleredskapet er i overensstemmelse med disse kravene.
Resultatet skal meddeles produsenten. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og en begrunnelse for beslutningen.
- 5.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det, slik at det forblir tilstrekkelig og effektivt.
- 5.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.

Det tekniske kontrollorganet skal vurdere enhver foreslått endring og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt oppfyller kravene nevnt i punkt 5.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.

Organet skal underrette produsenten om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelsen for beslutningen.

6. Det tekniske kontrollorgans ansvar for oppfølging
- 6.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 6.2. Produsenten skal i kontrolløyemed, gi det tekniske kontrollorganet adgang til å innsjere produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringsforhold, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig
 - a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
 - b) den tekniske dokumentasjonen nevnt i punkt 2,
 - c) kvalitetsregistre, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.
- 6.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal framlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.
- 6.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og, dersom tester er utført, en testrapport.
7. Samsvarmerking og EU-samsvarserklæring
- 7.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften og, under det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 5.1. sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 7.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype. Denne skal oppbevares slik at den kan stilles til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Den skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig for de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Dette kravet kan imidlertid tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker.
8. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang, stille til rådighet for de nasjonale myndigheter:
 - a) dokumentasjonen nevnt i punkt 5.1.,
 - b) informasjon om godkjente endringer som nevnt i punkt 5.5.,
 - c) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 5.5., 6.3. og 6.4.
9. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystemer, og skal, jevnlig eller ved forespørsel, gjøre listen over endringer ved kvalitetssystem som er avslått, suspendert eller på annen måte begrenset, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.
10. Autorisert representant

Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 3, 5.1., 5.5., 7 og 8 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul E – Samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt

1. «Samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt» er den del av prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene i punkt 2 og 5, og garanterer og erklærer på eget ansvar at de berørte måleredskaper er i samsvar med typen beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Produksjon

Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for kontroll av sluttproduktet og prøving av de berørte måleredskaper som angitt i punkt 3, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 4.
3. Kvalitetssystem
- 3.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem vedrørende aktuelle måleredskaper til et fritt valgt teknisk kontrollorgan.

Søknaden skal inneholde følgende:

 - a) produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
 - b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
 - c) alle relevante opplysninger for den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) dokumentasjon for kvalitetssystemet,
 - e) den tekniske dokumentasjonen av den godkjente typen og et eksemplar av EU-typeprøvingssertifikatet.

- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med typen slik den er beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet, og med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitikk, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsprogrammer, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte.

Den skal særlig inneholde en fyllestgjørende beskrivelse av

- a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til produktkvalitet,
 - b) undersøkelser og testene som skal utføres etter produksjon, og hyppigheten de utføres med,
 - c) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.,
 - d) tiltak for oppfølging av den planlagte produktkvalitet og effektiv drift av kvalitetssystemet
- 3.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2. Det skal anta samsvar med disse kravene med hensyn til elementene i et kvalitetssystem som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standard.

I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal minst ett medlem av kontrollteamet ha erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen skal omfatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.

Kontrollteamet skal gjennomgå den tekniske dokumentasjonen omtalt i punkt 3.1. bokstav e, for å kontrollere at produsenten klarer å fastslå de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og foreta de undersøkelser som skal til for å kunne sikre at måleredskapet er i overensstemmelse med disse kravene.

Resultatet skal meddeles produsenten. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og en begrunnelse for beslutningen.

- 3.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det, slik at det forblir tilstrekkelig og effektivt.

- 3.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.

Det tekniske kontrollorganet skal vurdere enhver foreslått endring og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.

Organet skal underrette produsenten om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelsen for beslutningen.

4. Det tekniske kontrollorgans ansvar for oppfølging

- 4.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.

- 4.2. Produsenten skal i kontrolløyemed gi det tekniske kontrollorganet adgang til å inspisere produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringsforhold, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig

- a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
- b) kvalitetsregistre, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.

- 4.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal framlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.

- 4.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og, dersom tester er utført, en testrapport.

5. Samsvarsmerking og EU-samsvarserklæring

- 5.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften og, under det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3.1. sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som er i samsvar med EU-typeprøvingssertifikatet og som oppfyller de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

- 5.2. Produsenten utarbeider en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevarer denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Den skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig for de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Dette kravet kan imidlertid tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker.

6. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang, stille til rådighet for de nasjonale myndigheter:

- a) dokumentasjonen nevnt i punkt 3.1.,
 - b) informasjon om godkjente endringer som nevnt i punkt 3.5.,
 - c) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorgan nevnt i punkt 3.5., 4.3. og 4.4.
7. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystemer, og skal, jevnlig eller ved forespørsel, gjøre listen over endringer ved kvalitetssystem som er avslått, suspendert eller på annen måte begrenset, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.
8. Autorisert representant
Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 3.1., 3.5., 5 og 6 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul E1 – Kvalitetssikring ved inspeksjon og prøving av sluttprodukt

1. «Kvalitetssikring ved inspeksjon og prøving av sluttprodukt» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfylder forpliktelsene i punkt 2, 4 og 7, og garanterer og erklærer på eget ansvar at de berørte måleredskaper er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Teknisk dokumentasjon
Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen som er beskrevet i § 4–12. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal inneholde en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den skal spesifisere de relevante krav, og i den grad det er relevant for en slik vurdering, omfatte måleredskapets konstruksjon, produksjon og funksjon.
3. Produsenten skal stille den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de relevante nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.
4. Produksjon
Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for kontroll av sluttproduktet og prøving av det berørte måleredskap som angitt i punkt 5, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 6.
5. Kvalitetssystem
- 5.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av kvalitetssystemet vedrørende aktuelle måleredskaper til et fritt valgt teknisk kontrollorgan.

Søknaden skal inneholde følgende:

- a) produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
 - b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
 - c) alle relevante opplysninger for den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) dokumentasjon for kvalitetssystemet, og
 - e) den tekniske dokumentasjonen nevnt i punkt.
- 5.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitikk, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsprogram, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte.
Den skal særlig inneholde en fyllestgjørende beskrivelse av
- a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til produktkvalitet,
 - b) teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes,
 - c) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.,
 - d) tiltak for oppfølging av den planlagte produktkvalitet og effektiv drift av kvalitetssystemet.
- 5.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfylder kravene nevnt i punkt 5.2.

Det skal anta samsvar med disse kravene med hensyn til elementene av et kvalitetssystem som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standard.

I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal minst ett medlem av kontrollteamet ha erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen skal omfatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.

Kontrollteamet skal gjennomgå den tekniske dokumentasjonen omtalt i punkt 2 for å kontrollere at produsenten klarer å fastslå de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og foreta de undersøkelser som skal til for å kunne sikre at måleredskapet er i overensstemmelse med disse kravene.

Resultatet skal meddeles produsenten. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og en begrunnelse for beslutningen.

- 5.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det slik at det forblir hensiktsmessig og effektivt.
- 5.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.
- Det tekniske kontrollorganet skal vurdere enhver foreslått endring og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt oppfyller kravene nevnt i punkt 5.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.
- Organet skal underrette produsenten om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelse for beslutningen.
6. Det tekniske kontrollorgans ansvar for oppfølging
- 6.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 6.2. Produsenten skal i kontrolløyemed gi det tekniske kontrollorganet adgang til å inspisere produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringsforhold, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig;
- a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
 - b) den tekniske dokumentasjonen nevnt i punkt 2,
 - c) kvalitetsregistre, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.
- 6.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal framlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.
- 6.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og, dersom tester er utført, en testrapport.
7. Samsvarmerking og EU-samsvarserklæring
- 7.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og, under det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 5.1. sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som oppfyller de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 7.2. Produsenten utarbeider en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevarer denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Den skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig til de relevante myndigheter ved forespørsel.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Dette kravet kan imidlertid tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap, i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker.
8. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang stille til rådighet for de nasjonale myndigheter;
- a) dokumentasjonen nevnt i punkt 5.1.,
 - b) informasjon om godkjente endringer som nevnt i punkt 5.5., og
 - c) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 5.5., 6.3. og 6.4.
9. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystemer, og skal, jevnlig eller ved forespørsel, gjøre listen over endringer ved kvalitetssystem som er avslått, suspendert eller på annen måte begrenset, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.
10. Autorisert representant
- Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 3, 5.1., 5.5., 7 og 8 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul F – Førstegangsverifikasjon

1. «Førstegangsverifikasjon» er den del av en prosedyre for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene i punkt 2, 5.1. og 6, og garanterer og erklærer på eget ansvar at måleredskapene som er blitt kontrollert i henhold til punkt 3, er i samsvar med typen som er beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Produksjon

Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak slik at produksjonsprosessen og oppfølgingen av denne sikrer at de produserte måleredskapene er i samsvar med den godkjente typen beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

3. Kontroll

Et teknisk kontrollorgan valgt av produsenten skal utføre, eller la utføre, relevante undersøkelser og tester for å kontrollere måleredskapenes samsvar med typen beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Undersøkelsene og testene for å kontrollere samsvar med de måletekniske krav utføres, etter produsentens valg, enten ved undersøkelse og prøving av hvert måleredskap som angitt i punkt 4, eller, for måleredskaper som ikke er ikke-automatiske vekter, ved undersøkelse og prøving av måleredskapene på statistisk grunnlag som angitt i punkt 5.

4. Førstegangsverifikasjon av samsvar ved undersøkelse og testing av hvert enkelt måleredskap
- 4.1. Alle måleredskapene undersøkes enkeltvis, og det utføres relevante tester som angitt i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, og/eller tilsvarende tester som angitt i de relevante tekniske spesifikasjoner, for å kontrollere at de er i samsvar med den godkjente typen beskrevet i EU-typesertifiseringssertifikatet og relevante krav som gjelder for dem. I fravær av en harmonisert standard eller et normativt dokument, skal det berørte tekniske kontrollorganet beslutte hvilke relevante tester som skal utføres.
- 4.2. Det tekniske kontrollorganet skal utstede et samsvarssertifikat på grunnlag av de utførte undersøkelsene og tester, og skal påføre sitt identifikasjonsnummer på hvert godkjente måleredskap eller få det påført under deres ansvar.

Produsenten skal oppbevare samsvarssertifikatene til rådighet for inspeksjon utført av de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang.

5. Førstegangsverifikasjon basert på statistisk verifikasjon
- 5.1. Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak for at produksjonsprosessen og oppfølgingen skal sikre at hvert produserte parti er homogent, og skal framlegge sine måleredskaper for kontroll i form av homogene partier.
- 5.2. Av hvert parti tas det et utplukk etter kravene i punkt 5.3. Alle måleredskaper i utplukket skal undersøkes enkeltvis, og relevante tester som fastsatt i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, og/eller tilsvarende tester fastsatt i andre, relevante tekniske spesifikasjoner, skal utføres for å fastslå om de er i samsvar den type som er beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og med de kravene som gjelder for dem i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, slik at det kan fastslås om partiet skal godkjennes eller underkjennes. I fravær av en slik harmonisert standard eller normativt dokument, skal det berørte tekniske kontrollorganet beslutte hvilke relevante tester som skal utføres.
- 5.3. Den statistiske prosedyren skal oppfylle følgende krav:

Den statistiske verifikasjonen skal være basert på attributtmetoden. Prøvetakingssystemet skal sikre at

- a) dersom det i et parti er mindre enn 1 % som ikke tilfredsstiller kravene, skal det være minimum 95% sannsynlighet for at partiet aksepteres,
 - b) dersom det i et parti er mindre enn 7 % som ikke tilfredsstiller kravene, skal det være en grensekvalitet på 5 % sannsynlighet for at partiet aksepteres.
- 5.4. Dersom et parti godkjennes, godkjennes alle måleredskaper i partiet unntatt de måleredskaper fra utplukket som ble funnet ikke å bestå testene.

Det tekniske kontrollorganet skal utstede et samsvarssertifikat på grunnlag av de utførte undersøkelsene og testene og sette på sitt identifikasjonsnummer på hvert godkjente måleredskap eller få dette påsatt under sitt ansvar.

Produsenten skal stille samsvarssertifikatene til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.

- 5.5. Dersom et parti blir underkjent, skal det tekniske kontrollorganet treffe hensiktsmessige tiltak for å hindre at partiet gjøres tilgjengelig på markedet. I tilfelle hyppige underkjenninger av partier kan det tekniske kontrollorganet innstille den statistiske kontrollen og treffe hensiktsmessige tiltak.
6. Samsvarserklæring og EU-samsvarserklæring
- 6.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og under det tekniske kontrollorgan nevnt i punkt 3 sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som er i samsvar med den godkjente typen beskrevet i EU-typeprøvingssertifikatet og oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 6.2. Produsenten utarbeider en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevarer denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Den skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig til de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Kravet kan tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker. Dette er ikke påkrevd for ikke-automatiske vekter.

Dersom det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3 samtykker, og under dettes ansvar, kan produsenten også sette på det tekniske kontrollorganets identifikasjonsnummer på måleredskapene.

7. Dersom det tekniske kontrollorganet samtykker, og under dettes ansvar, kan produsenten, sette på det tekniske kontrollorganets identifikasjonsnummer på måleredskapene under produksjonsprosessen.
8. Autorisert representant

Produsentens forpliktelser kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten. Den autoriserte representanten kan ikke oppfylle forpliktelsene omhandlet i punkt 2 og 5.1.

Modul F1 – Samsvar basert på produktverifikasjon

1. «Samsvar basert på produktverifikasjon» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene fastsatt i punkt 2, 3, 6.1. og 7, og garanterer og erklærer på eget ansvar at de relevante måleredskapene som omfattes av bestemmelsene i punkt 4, oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Teknisk dokumentasjon

Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen som er beskrevet i § 4–12. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal inneholde en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den skal spesifisere de relevante krav, og i den grad det er relevant for en slik vurdering, måleredskapets konstruksjon, produksjon og funksjon.

Produsenten skal oppbevare den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de relevante nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.
3. Produksjon

Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at produksjonsprosessen og oppfølgingen av denne sikrer at de produserte måleredskapene oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
4. Kontroll

Et teknisk kontrollorgan valgt av produsenten skal utføre, eller la utføre, relevante undersøkelser og tester, for å kontrollere måleredskapenes samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Undersøkelsene og testene for å kontrollere samsvar med de måletekniske krav utføres, etter produsentens valg, enten ved undersøkelse og prøving av hvert måleredskap som angitt i punkt 5, eller, for måleredskaper som ikke er ikke-automatiske vekter, ved undersøkelse og prøving av måleredskapene på statistisk grunnlag som angitt i punkt 6.
5. Førstegangsverifikasjon av samsvar ved undersøkelse og testing av hvert enkelt måleredskap
- 5.1. Alle måleredskaper undersøkes enkeltvis, og det utføres relevante tester som angitt i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, og/eller tilsvarende tester som angitt i andre relevante tekniske spesifikasjoner, for å kontrollere at de er i samsvar med de relevante måletekniske krav. I fravær av en slik harmonisert standard eller normativt dokument skal det berørte tekniske kontrollorganet beslutte hvilke relevante tester som skal utføres.
- 5.2. Det tekniske kontrollorganet skal utstede et samsvarssertifikat på grunnlag av de utførte undersøkelsene og testene og sette på sitt identifikasjonsnummer på hvert godkjente måleredskap eller sørge for å få det påsatt.

Produsenten skal oppbevare samsvarssertifikatene til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.
6. Førstegangsverifikasjon basert på statistisk verifikasjon
- 6.1. Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak for at produksjonsprosessen skal sikre at hvert produserte parti er homogent, og skal framlegge sine måleredskaper for kontroll i form av homogene partier.
- 6.2. Av hvert parti tas det et utplukk etter kravene i punkt 6.4.
- 6.3. Alle måleredskaper i utplukket skal undersøkes enkeltvis, og relevante tester som fastsatt i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, og/eller tilsvarende tester i andre relevante tekniske spesifikasjoner, utføres for å fastslå om de er i samsvar med de krav som gjelder for dem i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og for å fastslå om partiet skal godkjennes eller underkjennes. I fravær av en slik harmonisert standard eller normativt dokument, skal det berørte tekniske kontrollorganet beslutte hvilke relevante tester som skal utføres.
- 6.4. Den statistiske prosedyren skal oppfylle følgende krav:

Den statistiske verifikasjonen skal være basert på attributtmetoden. Prøvetakingssystemet skal sikre at

 - a) dersom det i et parti er mindre enn 1 % som ikke tilfredsstiller kravene, skal det være minimum 95% sannsynlighet for at partiet aksepteres,
 - b) dersom det i et parti er mindre enn 7 % som ikke tilfredsstiller kravene, skal det være en grensekvalitet på 5 % sannsynlighet for at partiet aksepteres.
- 6.5. Dersom et parti godkjennes, godkjennes alle måleredskaper i partiet unntatt de måleredskaper fra utplukket som ble funnet ikke å bestå testene.

Det tekniske kontrollorganet skal utstede et samsvarssertifikat på grunnlag av de utførte undersøkelsene og testene, og skal sette på sitt identifikasjonsnummer på hvert godkjente måleredskap eller sørge for å få det påsatt under sitt ansvar.

Produsenten skal oppbevare samsvarssertifikatene til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang.

Dersom et parti blir underkjent, skal det tekniske kontrollorganet treffe hensiktsmessige tiltak for å hindre at partiet blir gjort tilgjengelig på markedet. I tilfelle av hyppige underkjenninger av partier, kan det tekniske kontrollorganet innstille den statistiske kontrollen og treffe hensiktsmessige tiltak.

7. Samsvarmerking og EU-samsvarserklæring

- 7.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og under det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 4 sitt ansvar, påføre sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 7.2. Produsenten utarbeider en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevarer denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Den skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig til de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som blir gjort tilgjengelig på markedet første gang. Et eksemplar av erklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Kravet kan tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap, i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker. Dette avsnittet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

8. Dersom det tekniske kontrollorganet samtykker, og under dettes ansvar, kan produsenten, sette på det tekniske kontrollorganets identifikasjonsnummer på måleredskapene under produksjonsprosessen.
9. Autorisert representant

Produsentens forpliktelser kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten. Den autoriserte representanten kan ikke oppfylle forpliktelsene omhandlet i punkt 2 første avsnitt, punkt 3 og punkt 6.1.

Modul G – Samsvar basert på enhetsverifikasjon

1. «Samsvar basert på enhetsverifikasjon» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene fastsatt i punkt 2, 3 og 5, og garanterer og erklærer på eget ansvar at et måleredskap som omfattes av bestemmelsene i punkt 4, oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

2. Teknisk dokumentasjon

Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen som er beskrevet i § 4–12, og skal stille den til rådighet for det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 4. Den tekniske dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal inneholde en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den skal spesifisere de relevante kravene, og i den grad det er relevant for en slik vurdering, omfatte måleredskapets konstruksjon, produksjon og funksjon.

Produsenten skal oppbevare den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.

3. Produksjon

Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak slik at produksjonsprosessen og oppfølging av denne sikrer at det produserte måleredskapet oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

4. Kontroll

Et teknisk kontrollorgan valgt av produsenten skal utføre, eller la utføre, de relevante undersøkelser og tester som angitt i de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter, eller tilsvarende tester som angitt i andre, relevante tekniske spesifikasjoner, for å kontrollere måleredskapets samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. I fravær av en slik harmonisert standard eller normativt dokument, skal det berørte tekniske kontrollorganet beslutte hvilke relevante tester som skal utføres.

Det tekniske kontrollorganet skal utstede et samsvarssertifikat på grunnlag av de utførte undersøkelsene og testene, og påføre sitt identifikasjonsnummer på det godkjente måleredskapet eller få det påsatt under sitt ansvar.

Produsenten skal oppbevare samsvarssertifikatet til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang.

5. Samsvarmerking og EU-samsvarserklæring

- 5.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og, under det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 4 sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert måleredskap som oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 5.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig EU-samsvarserklæring og oppbevare denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. EU-samsvarserklæringen skal identifisere måleredskapet det er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig til de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med måleredskapet. Dette er ikke påkrevd for ikke-automatiske vekter.

6. Autorisert representant

Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 2 og 5 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul H – Samsvar basert på full kvalitetssikring

1. «Samsvar basert på full kvalitetssikring» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfylder forpliktelsene fastsatt i punkt 2 og 5, og garanterer og erklærer på eget ansvar at de berørte måleredskaper oppfylder kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Produksjon

Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for konstruksjon, produksjon og kontroll og prøving av de berørte måleredskapene som angitt i punkt 3, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 4.
3. Kvalitetssystem
- 3.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem til et fritt valgt teknisk kontrollorgan, for de berørte måleredskaper.

Søknaden skal inneholde følgende:

 - a) produsentens navn og adresse. Dersom søknaden sendes inn av autorisert representant, skal navn og adresse til denne også være med,
 - b) teknisk dokumentasjon, som beskrevet i § 4–12, for en modell for hver kategori måleredskap som skal produseres. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med de relevante kravene, og skal omfatte en tilstrekkelig analyse og vurdering av risiko. Den tekniske dokumentasjonen skal angi de gjeldende kravene, og konstruksjon, produksjon og bruk av måleredskapet i det omfang det er relevant for vurderingen,
 - c) dokumentasjon vedrørende kvalitetssystemet, og
 - d) skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til andre tekniske kontrollorgan.
- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitikk, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsplaner, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte. Den skal særlig inneholde en fullstendig beskrivelse av

 - a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til konstruksjons- og produktkvalitet,
 - b) tekniske konstruksjonsspesifikasjoner, herunder standarder, som vil bli brukt, og, dersom de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter ikke vil bli brukt i sin helhet, hvordan det er sikret at kravene i de instrumentspesifikke forskriftene vil bli oppfylt ved å bruke andre relevante, tekniske spesifikasjoner,
 - c) teknikker for konstruksjonskontroll og konstruksjonssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes ved konstruksjon av måleredskaper i forbindelse med den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) tilsvarende teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes,
 - e) undersøkelser og testene som skal utføres før, under og etter produksjon, og hyppigheten de utføres med,
 - f) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale, og
 - g) tiltak for oppfølging av den nødvendige konstruksjonskvalitet og produktkvalitet, og effektiv drift av kvalitetssystemet.
- 3.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfylder kravene nevnt i punkt 3.2. Det skal anta samsvar med de kravene som gjelder elementene av kvalitetssystemet som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standarden.

I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal minst ett medlem av kontrollteamet ha erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen skal omfatte et inspeksjonsbesøk på produsentens anlegg.

For å sikre at produsenten klarer å fastslå de relevante kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og gjennomføre de nødvendige undersøkelser for å sikre at måleredskapet oppfylder disse kravene, skal kontrollteamet vurdere den tekniske dokumentasjonen vist til i punkt 3.1. bokstav b.

Resultatet skal meddeles produsenten eller hans autoriserte representant. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av kontrollen og en begrunnelse for beslutningen.
- 3.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det slik at det forblir hensiktsmessig og effektivt.
- 3.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.

Det tekniske kontrollorganet skal vurdere alle foreslåtte endringer og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt vil oppfylle kravene nevnt i punkt 3.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.

Organet skal underrette produsenten om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelse for beslutningen.

4. Det tekniske kontrollorgans ansvar for oppfølging
- 4.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfylder forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 4.2. Med tanke på kontrollen, skal produsenten gi det tekniske kontrollorganet adgang til områder for konstruksjon, produksjon, inspeksjon, testing og lagring, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig
 - a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
 - b) kvalitetsregistre som fastsatt for konstruksjonsdelen av kvalitetssystemet, for eksempel resultater av analyser, beregninger, tester, og
 - c) kvalitetsregistre som fastsatt for produksjonsdelen av kvalitetssystemet, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata og kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale.
- 4.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal fremlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.
- 4.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og en testrapport dersom tester er utført.
5. Samsvarserklæring og EU-samsvarserklæring
- 5.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen, den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og, etter det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3.1. sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som oppfylder kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 5.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevare denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. EU-samsvarserklæringen skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig for de relevante myndigheter ved forespørsel.

Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som er gjort tilgjengelig på markedet første gang. Dette kravet kan imidlertid tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker.
6. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang, oppbevare til rådighet for de nasjonale myndigheter;
 - a) den tekniske dokumentasjonen vist til i punkt 3.1.,
 - b) dokumentasjonen angående kvalitetssystemet nevnt i punkt 3.1.,
 - c) opplysninger angående endringer vist til i punkt 3.5., som godkjent,
 - d) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorgan nevnt i punkt 3.5., 4.3. og 4.4.
7. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om vedtatte godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystem, og skal, regelmessig eller ved forespørsel, gjøre en liste over godkjenninger av kvalitetssystemer som er gitt, avslått eller trukket tilbake, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.
8. Autorisert representant

Produsentens forpliktelser i henhold til punkt 3.1., 3.5., 5 og 6 kan, på dennes vegne og ansvar, oppfylles av produsentens autoriserte representant, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Modul H1 – Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse

1. «Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse» er den prosedyren for samsvarsvurdering der produsenten oppfylder forpliktelsene i punkt 2 og 6, og garanterer og erklærer på eget ansvar at de berørte måleredskaper oppfylder kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
2. Produksjon

Produsenten skal bruke et godkjent kvalitetssystem for konstruksjon, produksjon og kontroll og prøving av det berørte måleredskap som angitt i punkt 3, og er omfattet av oppfølgingen omhandlet i punkt 5.

Det skal etter framgangsmåten i punkt 4 ha blitt undersøkt at måleredskapets tekniske konstruksjon er egnet.
3. Kvalitetssystem
- 3.1. Produsenten skal sende inn en søknad om vurdering av kvalitetssystemet til et fritt valgt teknisk kontrollorgan, for de berørte måleredskaper.

Søknaden skal inneholde følgende:

 - a) produsentens navn og adresse. Dersom søknaden sendes inn av autorisert representant, skal navn og adresse til denne også være med,
 - b) alle relevante opplysninger for den ønskede instrumentkategorien,
 - c) dokumentasjon vedrørende kvalitetssystemet, og
 - d) skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til andre tekniske kontrollorgan.

- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at måleredskapene er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.

Alle elementer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal dokumenteres på en systematisk og oversiktlig måte i form av kvalitetspolitik, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal gjøre det mulig å tolke kvalitetsplaner, planer, håndbøker og registreringer på en ensartet måte.

Den skal særlig inneholde en fullstendig beskrivelse av

- a) kvalitetsmål og organisasjonsstruktur, ansvarsforhold og fullmakter med hensyn til konstruksjons- og produktkvalitet,
 - b) tekniske konstruksjonsspesifikasjoner, herunder standarder, som blir brukt, og, dersom de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter ikke blir brukt i sin helhet, hvordan det er sikret at kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften som gjelder for måleredskapene, vil bli oppfylt, ved å bruke andre relevante, tekniske spesifikasjoner,
 - c) teknikker for konstruksjonskontroll og konstruksjonssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes ved konstruksjon av måleredskaper i forbindelse med den aktuelle instrumentkategorien,
 - d) tilsvarende teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring samt prosesser og systematiske tiltak som benyttes,
 - e) undersøkelser og testene som skal utføres før, under og etter produksjon, og hyppigheten de utføres med,
 - f) registreringer, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale, og
 - g) tiltak for oppfølging av den nødvendige konstruksjonskvalitet og produktkvalitet og effektiv drift av kvalitetssystemet.
- 3.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å fastslå om det oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2. Det skal anta samsvar med de kravene som gjelder elementene av kvalitetssystemet som er i samsvar med tilsvarende spesifikasjoner i den relevante harmoniserte standarden.
- I tillegg til erfaring med kvalitetsstyringssystemer skal minst ett medlem av kontrollteamet ha erfaring med vurdering på det relevante instrumentområde og den gjeldende instrumentteknikk, og ha kunnskap om kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Kontrollen til det tekniske kontrollorganet skal omfatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.
- Resultatet skal meddeles produsenten eller hans autoriserte representant. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene av kontrollen og en begrunnelse for beslutningen.
- 3.4. Produsenten forplikter seg til å oppfylle de forpliktelser som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og til å vedlikeholde det slik at det forblir hensiktsmessig og effektivt.
- 3.5. Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har godkjent kvalitetssystemet, underrettet om enhver påtenkt endring i kvalitetssystemet.
- Det tekniske kontrollorganet skal vurdere alle foreslåtte endringer og beslutte om det endrede kvalitetssystemet fortsatt oppfyller kravene nevnt i punkt 3.2., eller om en ny vurdering er nødvendig.
- Organet skal underrette produsenten eller hans autoriserte representant om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og begrunnelse for beslutningen.
- 3.6. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om vedtatte godkjenninger eller tilbakekallinger av kvalitetssystem, og skal, regelmessig eller ved forespørsel, kunne fremskaffe for sin utpekende myndighet en liste over godkjenninger av kvalitetssystemer som er gitt, avslått eller trukket tilbake.
4. Konstruksjonsundersøkelse
- 4.1. Produsenten skal sende inn en søknad om undersøkelse av konstruksjonen til det tekniske kontrollorgan nevnt i punkt 3.1.
- 4.2. Søknaden skal gjøre det mulig å forstå måleredskapets konstruksjon, produksjonen av det og dets funksjon, og skal gjøre det mulig å vurdere samsvaret med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Søknaden skal inneholde
- a) produsentens navn og adresse,
 - b) en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
 - c) den tekniske dokumentasjonen beskrevet i § 4–12. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om måleredskapet er i samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal omfatte en tilstrekkelig analyse og vurdering av risikoen. Den skal, i den grad det er relevant for en slik vurdering, omfatte måleredskapets konstruksjon og funksjon, og
 - d) tilleggsdokumentasjonen for den tekniske konstruksjonens egnethet. Denne tilleggsdokumentasjonen skal nevne alle dokumenter som er brukt, særlig dersom de relevante harmoniserte standarder og/eller normative dokumenter ikke er brukt i sin helhet, og skal om nødvendig omfatte resultater av tester som er utført i henhold til andre relevante tekniske spesifikasjoner, i produsentens egnede laboratorium, eller av et annet testlaboratorium på vegne av produsenten eller under produsentens ansvar.
- 4.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere søknaden, og dersom konstruksjonen overholder de bestemmelser i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften som gjelder for måleredskapet, skal det utstede et EU-sertifikat for konstruksjonsundersøkelse til produsenten. Sertifikatet skal inneholde produsentens navn

og adresse, konklusjonene av undersøkelsen, eventuelle vilkår for dets gyldighet og nødvendige data for identifikasjon av den godkjente konstruksjonen. Sertifikatet kan inneholde et eller flere vedlegg.

EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse med tilhørende vedlegg skal inneholde all relevant informasjon som gjør det mulig å vurdere om det produserte måleredskapet med den vurderte konstruksjonen oppfyller kravene til samsvar, og gjøre det mulig å kontrollere måleredskapet under bruk. Det skal gjøre det mulig å vurdere om de produserte måleredskapene er i samsvar med den vurderte konstruksjonen med hensyn til reproduserbarhet av den måletekniske ytelsesevnen når de er korrekt regulert, inkludert

- a) instrumentkonstruksjonens måletekniske egenskaper,
- b) hvilke tiltak som kreves for å sikre at måleredskapet er intakt (plombering, identifikasjon av programvare osv.),
- c) opplysninger om andre elementer som er nødvendige for å identifisere måleredskapet og for å kontrollere at måleredskapets ytre samsvarer med konstruksjonen,
- d) eventuelle spesifikke opplysninger som er nødvendige for å kontrollere produserte måleredskapers egenskaper,
- e) for en underenhet, alle opplysninger som er nødvendige for å sikre kompatibilitet med andre underenheter eller måleredskaper.

Det tekniske kontrollorganet skal utarbeide en evalueringsrapport i den forbindelse og stille den til rådighet for sin utpekende myndighet. Med forbehold for § 4–28 skal organet helt eller delvis kun offentliggjøre innholdet i denne rapporten med produsentens samtykke.

Sertifikatet skal ha en gyldighet på ti år fra utstedelsesdatoen, og kan fornyes for etterfølgende tiårsperioder.

Det tekniske kontrollorganet skal ikke utstede et EU-sertifikat for konstruksjonsundersøkelse dersom konstruksjonen ikke oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften. Det tekniske kontrollorganet skal i så fall informere søkeren om dette, og gi en detaljert begrunnelse for avslaget.

- 4.4. Det tekniske kontrollorganet skal holde seg oppdatert om eventuelle endringer i den generelle anerkjente teknologiske tilstand, som indikerer at den godkjente konstruksjonen ikke lenger oppfyller kravene til samsvar i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, og skal avgjøre hvorvidt slike endringer krever videre undersøkelser. Organet skal i så fall informere produsenten om dette.

Produsenten skal holde det tekniske kontrollorganet som har utstedt EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse, orientert om eventuelle endringer i den godkjente konstruksjonen som kan påvirke samsvar med kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften, eller vilkårene for sertifikatets gyldighet. Slike endringer må tilleggs godkjennes av det tekniske kontrollorganet som har utstedt EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse, i form av et tillegg til det opprinnelige EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse.

- 4.5. Hvert tekniske kontrollorgan skal informere sin utpekende myndighet om EU-sertifikater for konstruksjonsundersøkelse og/eller endringer av dette, som det har utstedt eller trukket tilbake. Det tekniske kontrollorganet skal, jevnlig eller ved forespørsel, gjøre listen over sertifikater og/eller eventuelle endringer til denne, som er avslått, suspendert eller på annen måte begrenset, tilgjengelig for sin utpekende myndighet.

EU-kommisjonen, medlemsstatene og de andre tekniske kontrollorgan kan ved forespørsel innhente en kopi av EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse og/eller endringer til denne. EU-kommisjonen og medlemsstatene kan ved forespørsel innhente et eksemplar av den tekniske dokumentasjonen og resultatene av undersøkelsene som er gjennomført av det tekniske kontrollorganet.

Det tekniske kontrollorganet skal oppbevare et eksemplar av EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse samt tillegg og endringer til dette, i tillegg til den tekniske dokumentasjonen fra produsenten, inntil utløpet av sertifikatets gyldighetsperiode.

- 4.6. Produsenten skal oppbevare et eksemplar av EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse, dets vedlegg og tillegg sammen med den tekniske dokumentasjonen, i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang, til rådighet for nasjonale myndigheter.

5. Det tekniske kontrollorgans ansvar for oppfølging

- 5.1. Formålet med oppfølgingen er å sikre at produsenten tilbørlig oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.

- 5.2. For å kunne gjennomføre kontroll, skal produsenten gi det tekniske kontrollorganet adgang til å inspisere områder for konstruksjon, produksjon, inspeksjon, testing og lagring, og gi alle nødvendige opplysninger, særlig:

- a) dokumentasjon av kvalitetssystemet,
- b) kvalitetsregistre som fastsatt i konstruksjonsdelen av kvalitetssystemet, for eksempel resultater av analyser, beregninger, tester osv., og
- c) kvalitetsregistre som fastsatt i produksjonsdelen av kvalitetssystemet, for eksempel inspeksjonsrapporter og testdata, kalibreringsdata, kvalifikasjonsrapporter for aktuelt personale osv.

- 5.3. Det tekniske kontrollorganet skal utføre regelmessig kontroll for å sikre at produsenten vedlikeholder og bruker kvalitetssystemet, og skal framlegge en revisjonsrapport overfor produsenten.

- 5.4. Videre kan det tekniske kontrollorganet avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorganet om nødvendig utføre eller la utføre instrumenttester for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer korrekt. Det skal gi produsenten en rapport om besøket og en testrapport dersom tester er utført.
6. Samsvarserklæring og EU-samsvarserklæring
- 6.1. Produsenten skal påføre CE-merkingen og den supplerende metrologiske merkingen nevnt i denne forskriften, og, under det tekniske kontrollorganets som nevnt i punkt 3.1. sitt ansvar, sistnevntes identifikasjonsnummer på hvert individuelle måleredskap som oppfyller kravene i denne forskriften og den instrumentspesifikke forskriften.
- 6.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig EU-samsvarserklæring for hver instrumenttype og oppbevare denne til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at måleredskapet er gjort tilgjengelig på markedet første gang. EU-samsvarserklæringen skal identifisere den instrumenttypen den er utarbeidet for, og angi nummeret på EU-sertifikatet for konstruksjonsundersøkelse.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal gjøres tilgjengelig for relevante myndigheter ved forespørsel.
- Et eksemplar av EU-samsvarserklæringen skal følge med hvert måleredskap som gjøres tilgjengelig på markedet første gang. Dette kravet kan imidlertid tolkes som gjeldende for et parti eller en sending snarere enn for det enkelte måleredskap i tilfeller der et stort antall måleredskaper leveres til én enkelt bruker.
7. Produsenten skal i ti år etter at måleredskapet ble gjort tilgjengelig på markedet første gang, oppbevare til rådighet for de nasjonale myndigheter
- a) dokumentasjonen for kvalitetssystemet nevnt i punkt 3.1.,
 - b) informasjon om godkjente endringer som nevnt i punkt 3.5., og
 - c) resultatene og rapportene fra det tekniske kontrollorganet nevnt i punkt 3.5., 5.3. og 5.4.
8. Autorisert representant
- Produsentens autoriserte representant kan sende søknaden referert til i punkt 4.1. og 4.2., og oppfylle forpliktelsene i henhold til punkt 3.1., 3.5., 4.4., 4.6., 6 og 7, på dennes vegne og ansvar, dersom dette er spesifisert i fullmakten.

Vedlegg nr. 2 til forskrift om målenheter og måling, jf. forskriften § 4–11.

EU-SAMSVARSERKLÆRING (Nr. XXXX)¹

1. Måleredskapets modell/måleredskap (produkt-, type-, parti- eller serienummer).
 2. Produsentens navn og adresse og eventuelt dennes autoriserte representant.
 3. Denne samsvarserklæringen er utstedt under produsentens ansvar.
 4. Erklæringens gjenstand (identifikasjon av måleredskapet som gjør det mulig å spore det; kan ved behov omfatte et bilde for å identifisere måleredskapet).
 5. Erklæringens gjenstand beskrevet over er i samsvar med relevante deler av Unionens harmoniseringsregelverk.
 6. Henvisninger til de relevante harmoniserte standarder eller normative dokumenter som er anvendt, eller henvisninger til de andre tekniske spesifikasjoner det erklæres samsvar med.
 7. Dersom det er relevant, det tekniske kontrollorgans ... (navn, nummer) har utført ... (beskrivelse av inngrepet) og utstedt sertifikatet.
 8. Tilleggsinformasjon:
Undertegnet for og på vegne av:
(sted og dato for utstedelse)
(navn, stilling) (underskrift)
- 1 Produsent velger selv hvorvidt han ønsker å påføre et nummer på EU-samsvarserklæringen.

II

Forskriften trer i kraft 20. april 2016.

8. des. Nr. 1892 2015

Forskrift om endring i forskrift om helse og sikkerhet i forbindelse med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor (tilpasning til ny straffelov)

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 8. desember 2015 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 3–1, § 3–2, § 4–4, § 4–5 og § 5–2 og lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 første ledd, jf. lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 43, jf. § 44. Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 17. september 1998 nr. 982 om helse og sikkerhet i forbindelse med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor skal § 4 lyde:

§ 4. Straffebestemmelse

Overtredelse av denne forskrift straffes etter

- arbeidsmiljøloven kapittel 19 og straffeloven 2005 § 27 og § 28,
- brannfarligvareloven § 44, eller
- brann- og eksplosjonsvernloven § 42.

II

Forskriften trer i kraft straks.

18. des. Nr. 1893 2015**Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Sørøst-Norge**

Hjemmel: Fastsett av styret for Høgskolen i Sørøst-Norge 18. desember 2015 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–9 og § 4–13. Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser**§ 1–1. Virkeområde og øvrig regelverk**

(1) Forskriften gjelder alle doktorgradsutdanninger ved institusjonen. Forskriften omhandler mål, ansvarsforhold, opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen, herunder avtaler om fellesgrader og cotutelle.

(2) For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til lov om universiteter og høyskoler, Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning, forskrift om grader og beskyttede titler og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) og forskrift som ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat og forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Sørøst-Norge.

§ 1–2. Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen

(1) Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av høy internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

(2) Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse formulert i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

(3) Ph.d.-utdanningen er normert til tre års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

(4) Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid eller kombinert forsknings- og utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

§ 1–3. Ansvar for ph.d.-utdanningen

(1) Ph.d.-utdanningen er forankret på institusjonsnivå, og institusjonens styre har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen og fastsetter organisering og drift.

(2) Styret vedtar om det skal søkes om akkreditering og godkjenning av en ph.d.-utdanning, og fastsetter hvilket fakultet som skal være vertsfakultet for forvaltningen av utdanningen.

(3) Forskningsutvalget skal være strategisk, samordnende og rådgivende organ for styret og institusjonens ledelse når det gjelder forskerutdanning. Styret fastsetter mandat og sammensetning av forskningsutvalget.

(4) Hver ph.d.-utdanning skal ha et ph.d.-programutvalg. Styret fastsetter mandat for og sammensetning av ph.d.-programutvalgene. Dekanen ved vertsfakultetet oppnevner medlemmene av programutvalget.

§ 1–4. Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningene omfattes av institusjonens kvalitetssystem.

Kapittel 2. Opptak**§ 2–1. Vilkår for opptak**

(1) For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren normalt ha en femårig mastergrad, jf. beskrivelsene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverks andre syklus. Institusjonen kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak.

(2) Det stilles normalt krav til at søker må ha gjennomsnittskarakteren B eller bedre.

(3) Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn ett års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, kan søkeren avvises.

§ 2–2. Søknaden

(1) Søknad om opptak sendes institusjonen på fastsatt søknadsskjema.

- (2) Søknaden skal inneholde:
- dokumentasjon for den utdanningen som ligger til grunn for opptaket
 - foreløpig beskrivelse av forskningsprosjektet, som omfatter:
 - faglig redegjørelse for forskningsprosjektet
 - fremdriftsplan
 - foreløpig publiseringsplan
 - plan for opplæringsdelen
 - finansieringsplan
 - dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - planer for opphold ved andre, herunder utenlandske, institusjoner
 - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
 - forslag til minst én medveileder i tillegg til hovedveileder, samt beskrivelse av et aktivt forskningsmiljø
 - redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser, og hvordan disse skal avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre og så videre). Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden
 - redegjørelse for hvorvidt forskningsprosjektet er forankret i institusjonens strategiske og faglige prioriteringer.
- (3) Ph.d.-kandidaten må raskest mulig, og normalt senest innen tre måneder etter opptak, utarbeide endelig prosjektbeskrivelse sammen med veiledere og eventuelle medforskere som skal inneholde:
- beskrivelse av forskningsprosjektet
 - fremdriftsplan for gjennomføringen av forskningsprosjektet
 - publiseringsplan
 - planer for opphold ved andre institusjoner.
- (4) Programutvalget godkjenner opplæringsdelen. Dersom det i løpet av studietiden er behov for å gjøre vesentlige endringer i opplæringsdelen, skal omarbeidet opplæringsdel sendes programutvalget for godkjenning.
- (5) Endringer i veiledergruppen skal godkjennes av programutvalget.

§ 2-3. *Infrastruktur*

- (1) Ph.d.-kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelse av hva som er nødvendig infrastruktur for gjennomføring fattes i opptaksvedtaket.
- (2) For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsplass inngås det avtale om nødvendig infrastruktur mellom institusjonen og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal normalt foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for ph.d.-kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 2-4. *Vedtak om opptak*

- (1) Vedtak om opptak fattes av dekan ved vertsfakultetet etter innstilling fra programutvalget basert på en samlet vurdering av søknaden.
- (2) Vedtaket skal omfatte oppnevning av minst to veiledere, plassering av ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt sett i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.
- (3) Opptak kan nektes dersom ett eller flere av vilkårene er oppfylt:
- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
 - de immaterialrettslige avtaler som er inngått er til hinder for det som anses som normal gjennomføring
 - finansiering ikke er sikret for hele perioden.
- (4) Det kan gis betinget opptak dersom enkelte vilkår for opptak på opptakstidspunktet ikke er oppfylt. Søker skal i slike tilfeller gis en tidsfrist som ikke er lenger enn tre måneder, for å oppfylle de manglende vilkår.
- (5) Opptak kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, tilleggsutdanning og immaterielle avtaler.
- (6) Det kan fastsettes overordnede kriterier for rangering av kvalifiserte søkere når antallet overstiger opptakskapasiteten.

§ 2-5. *Ph.d.-avtalen*

- (1) Opptak til institusjonens ph.d.-utdanning formaliseres ved at det inngås skriftlig avtale mellom ph.d.-kandidat, veileder(e) og institusjonen. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i studiet og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskningsmiljø, og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid. Institusjonens mal skal benyttes, og signeres senest tre uker etter oppstart.
- (2) For ph.d.-kandidater med finansiering eller tilsetting ved en ekstern part, skal det inngås egen avtale mellom kandidaten, institusjonen og den eksterne part.
- (3) I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatt skjema. Denne avtalen skal normalt foreligge sammen med ph.d.-avtalen.
- (4) Dersom det i løpet av avtaleperioden oppstår vesentlige endringer i avtalt forhold, skal ny avtale utarbeides.

§ 2–6. Avtaleperiode

- (1) Ph.d.-utdanningen er normert til tre års fulltidsstudier. Maksimal studietid er normalt seks år fra starttidspunkt til innlevering av ph.d.-avhandlingen. Lovfestede permisjoner, lengre sykefravær, pliktarbeid og godkjent forlengelse inngår ikke i de seks årene.
- (2) Ved innvilget forlengelse kan programutvalget sette ytterligere betingelser.
- (3) Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til institusjonens infrastruktur. Ph.d.-kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 2–7. Avslutning før avtalt tid

- (1) Det kan avtales at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater med mer skal ordnes.
- (2) Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal ph.d.-kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.
- (3) Institusjonen kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:
 - a. vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv rår over
 - b. gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side med hensyn til informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av framdriftsrapport
 - c. forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over
 - d. finansieringen som var grunnlag for opptaket opphører, for eksempel ved at kandidaten bli oppsagt fra sin stilling hos tredjepart/ekstern arbeidsgiver
 - e. brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 4–7
 - f. opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom institusjonen og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold.
- (4) Vedtak om tvungen avslutning etter lov om universiteter og høyskoler § 4–13 første ledd fattes av forskningsutvalget.

Kapittel 3. Gjennomføring**§ 3–1. Veiledning**

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå med individuell veiledning. Institusjonen og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 3–2. Oppnevning av veiledere

- (1) Ph.d.-kandidaten skal ha minst to veiledere, hvor én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder skal normalt være oppnevnt på opptakstidspunktet, og skal normalt være ansatt ved institusjonen.
- (2) Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten.
- (3) Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning, og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.
- (4) Habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6 til § 10 gjelder for veilederne.
- (5) Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra og/eller opplæring som veileder av ph.d.-kandidater.
- (6) Ph.d.-kandidat og veileder kan be programutvalget om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Oppnevning av ny veileder skal skje innen rimelig tid. Programutvalget har også ansvaret for straks å utpeke ny(e) veileder(e) ved langvarig sykdom, permisjon eller lignende.

§ 3–3. Veiledningens innhold og omfang

- (1) Kandidaten skal ha jevnlig kontakt med sin(e) veileder(e) og skal inngå i et aktivt forskningsmiljø. Omfanget av veiledning og rollen og bidraget fra medforskere i forskningsmiljøet skal fremgå av rapporteringen.
- (2) Veilederne skal gi råd og følge opp kandidaten i alle faser av forskningsprosjektet og sikre god dialog med medforskere. Nærmere beskrivelse av veilederens plikter er gitt i utfyllende bestemmelser.
- (3) Veiledere plikter å holde seg orientert om fremdriften i ph.d.-kandidatens arbeid og vurdere denne i forhold til kandidatens fremdriftsplan.
- (4) Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

§ 3–4. Opplæringsdelens formål, innhold og omfang

- (1) Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tid.

(2) Programutvalget har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et forskningsarbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode.

(3) Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Emner som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to år ved opptaksdato. Minst 20 studiepoeng skal være på ph.d.-nivå. Det skal sikres to og et halvt år til forskningsdelen av utdanningen. Der institusjonen ikke tilbyr hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at ph.d.-kandidaten får tilsvarende opplæring ved annen institusjon.

(4) I emner som inngår i opplæringsdelen, og hvor kurstilbud ikke er tilgjengelig, kan individuelt tilpasset emne (fritt emne), med tilrettelagte litteraturlister, godkjennes.

(5) Emner og kurs på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godskrives i samsvar med reglene i lov om universiteter og høyskoler § 3–5 første ledd.

§ 3–5. *Ph.d.-kandidatens rettigheter ved permisjon*

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, har rett til å følge undervisning og avlegge eksamener i permisjonstiden.

§ 3–6. *Residensplikt*

(1) Ph.d.-utdanningen er en organisert forskerutdanning, og ph.d.-kandidaten skal normalt tilbringe minimum ett år ved institusjonen.

(2) Residensplikten kan fordeles over to perioder, og kan reduseres dersom det dokumenteres at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø, og at de faglige krav til veiledning blir ivarettatt.

§ 3–7. *Rapportering*

(1) Ph.d.-kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for årlig rapportering om ph.d.-kandidatens arbeid og progresjon.

(2) Manglende eller mangelfull rapportering fra ph.d.-kandidaten kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens slutt.

(3) Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten, kan bli fratatt veilederansvaret.

§ 3–8. *Midtveisevaluering*

(1) En midtveisevaluering av ph.d.-arbeidet skal finne sted, normalt i tredje eller fjerde semester. Ph.d.-kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av programutvalget. Evalueringsgruppen skal vurdere ph.d.-arbeidets faglige status og fremdrift, og skal gi tilbakemelding til både ph.d.-kandidaten, veilederen og programutvalget.

(2) Midtveisevalueringen, i likhet med den årlige rapporteringen, har som hovedformål å hjelpe ph.d.-kandidaten med å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Programutvalget, veiledere og ph.d.-kandidat plikter å aktivt følge opp forhold som kan medføre forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt det er mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

(3) Dersom midtveisevalueringen avdekker vesentlige svakheter ved forskningsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 3–9. *Krav til ph.d.-avhandlingen*

(1) Avhandlingen skal være et selvstendig forskningsarbeid eller forsknings- og utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet.

(2) Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et slikt nivå at den skal kunne publiseres eller offentliggjøres i egnet format som en del av fagets internasjonale, vitenskapelige litteratur.

(3) Ph.d.-kandidaten plikter å lagre forskningsdata i henhold til institusjonens retningslinjer for dette.

(4) Avhandlingen kan bestå av en sammenstilling av flere vitenskapelige arbeider (artikler) eller en monografi. Dersom avhandlingen består av flere arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem og gis en gjennomgang av litteraturen på fagområdet.

(5) Avhandlingens hovedkomponent kan bestå av et nytt produkt eller en systematisert materialsamling eller ha en annen fremstillingsform (for eksempel lyd, bilde, video, elektroniske fremstillingsformer) der dens teoretiske og metodiske grunnlag ikke fremgår av produktet selv. I slike tilfeller skal avhandlingen, i tillegg til å fremstille selve produktet, ha en tilleggsdel. Tilleggsdelen skal være en skriftlig redegjørelse for problemstilling, valg av teori og metode og vurdering av resultatet i henhold til internasjonale standarder og faglig nivå innen fagområdet.

(6) Avhandlingen eller deler av den som er blitt til i samarbeid med andre forfattere eller samarbeidspartnere, skal følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal ph.d.-kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene.

(7) I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere eller samarbeidspartnere, skal ph.d.-kandidatens innsats og fordelingen av rettigheter mellom forfattere avtales på forhånd.

(8) Ph.d.-avhandlingen skal normalt leveres på det språket hvor forskningsfronten ligger. Det vil i hovedsak være engelsk eller norsk. Dersom det av faglige grunner er behov for å benytte annet språk, skal det være søkt om dette ved opptak.

§ 3–10. Arbeider som ikke godtas

(1) Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

(2) Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem år fra publiseringsdato. Programutvalget kan dispensere fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

§ 3–11. Rettigheter til bruk av resultater og meldeplikt

(1) Ph.d.-kandidatens rettigheter til bruk av egne resultater, utnyttelse av patenterbare forbindelser, opphavsrettigheter med mer er regulert av institusjonens retningslinjer, samt av de regler som er fastsatt i lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere.

(2) For de deler av ph.d.-kandidatens avhandling som kandidaten alene har opphavsrett til, samt andre verk som er resultatet av arbeidet med avhandlingen som ph.d.-kandidaten alene har opphavsrett til, har institusjonen en ikke-eksklusiv rett til bruk i undervisnings- og forskningsformål. Ph.d.-kandidaten skal navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

(3) Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner skal fastsettes i avtale mellom partene.

(4) Ph.d.-kandidaten har meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse.

(5) Institusjonens retningslinjer skal danne utgangspunktet for hvilken meldeplikt ph.d.-kandidater med tilsetning ved institusjonen har for arbeidsresultater der hvor dette har et potensial for næringsmessig utnyttelse.

(6) For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal meldeplikten fastsettes i egen avtale mellom institusjonen, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

(7) For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver skal omfanget av meldeplikten fastsettes i ph.d.-avtalen.

Kapittel 4. Fullføring**§ 4–1. Grunnlag for bedømmelse**

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av følgende obligatoriske og godkjente elementer:

- a. vitenskapelig avhandling
- b. gjennomført opplæringsdel
- c. doktorgradsprøve, bestående av prøveforelesning over oppgitt emne og offentlig forsvar av avhandlingen.

§ 4–2. Perioden fra innlevering til disputas

(1) Institusjonen skal legge til rette for at perioden fra innlevering til disputas er kortest mulig. Det skal normalt ikke gå mer enn fem måneder fra innlevering til disputas.

(2) Det er hovedveilederens ansvar å gjøre dekan ved vertsfakultetet og programutvalget oppmerksom på tidspunkt for innlevering, slik at nødvendige forberedelser kan starte.

§ 4–3. Søknad om bedømmelse av ph.d.-avhandlingen

(1) Søknad om å få avhandlingen bedømt kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

(2) Som vedlegg til søknaden skal følge:

- a. avhandlingen i godkjent format og i henhold til institusjonens bestemmelser i den form og det antall eksemplarer institusjonen har bestemt
- b. dokumentasjon av nødvendige tillatelser
- c. dokumentasjon på fullført og godkjent opplæringsdel
- d. medforfattererklæringer der hvor dette er påkrevd
- e. erklæring om hvorvidt ph.d.-arbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- f. erklæring om at ph.d.-arbeidet ikke er levert til bedømmelse ved annen institusjon
- g. erklæring med beskrivelse av eget bidrag i avhandlingen
- h. erklæring om utført plagiatkontroll
- i. erklæring om at avhandlingen blir lagt ut på institusjonens elektroniske vitenarkiv.

(3) Programutvalget kan etter råd fra veileder avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

(4) Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest tre uker før disputas.

§ 4–4. Behandling av søknaden

Programutvalget behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 4–3 skal avvises.

§ 4–5. Oppnevning av bedømmelseskommité

(1) Når programutvalget har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevnes det en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6 gjelder for komiteens medlemmer. Komiteens sammensetning bør normalt være klarlagt ved innleveringstidspunkt.

(2) Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- a. begge kjønn er representert

- b. minst to av medlemmene er uten tilknytning til institusjonen
 - c. minst ett av medlemmene bør komme fra en anerkjent, utenlandsk institusjon
 - d. minst ett av medlemmene er fast ansatt ved institusjonen
 - e. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
 - f. flertallet i bedømmelseskomiteen er eksterne medlemmer.
- (3) Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.
- (4) Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker avhandlingens fagområde. Programutvalget utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer. Den av komiteens medlemmer som er fast ansatt ved institusjonen, er komiteens administrator.
- (5) Oppnevnte veiledere, medforskere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.
- (6) Ph.d.-kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å gi skriftlige merknader til sammensetningen, senest innen én uke etter at forslaget er gjort kjent for kandidaten.

§ 4-6. Innhenting av supplerende opplysninger

- (1) Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende tilleggsinformasjon.
- (2) Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med ph.d.-avhandlingen.

§ 4-7. Omarbeiding av innlevert avhandling

- (1) Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte ph.d.-avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, anbefale at programutvalget gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en skriftlig oversikt over hva kandidaten kan omarbeide.
- (2) Tillater programutvalget en mindre omarbeiding av ph.d.-avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Vedtak om fristfastsettelse kan ikke påklages.
- (3) Dersom komiteen finner at omfattende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal ph.d.-avhandlingen ikke godkjennes.

§ 4-8. Bedømmelseskomiteens innstilling

- (1) Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt ph.d.-avhandlingen skal godkjennes for disputas. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.
- (2) Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato ph.d.-avhandlingen leveres på nytt.
- (3) Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes programutvalget som forelegger denne for ph.d.-kandidaten. Ph.d.-kandidaten gis en frist på ti arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis ph.d.-kandidaten ikke ønsker å inngi merknader, skal programutvalget snarest underrettes skriftlig om dette.

§ 4-9. Tilbaketrekking og retting av formelle feil i ph.d.-avhandlingen

- (1) Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det kan godkjennes for disputas.
- (2) Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire uker før komiteens frist for avlevering av innstilling. Slik søknad kan bare leveres én gang.

§ 4-10. Institusjonens behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

- (1) Programutvalget fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om ph.d.-avhandlingen skal godkjennes for disputas.
- (2) Dersom programutvalget finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal programutvalget selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.
- (3) Dersom komiteen avgir delt innstilling og programutvalget finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter programutvalget vedtak i samsvar med flertallets innstilling. Dersom komiteen avgir delt innstilling og programutvalget vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan programutvalget søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges. Ph.d.-kandidaten skal underrettes om uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 4-11. Ny innlevering

- (1) En ph.d.-avhandling som ikke er godkjent for disputas, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks måneder etter at institusjonen har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

(2) Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt godkjent for disputas.

§ 4-12. Krav til den trykte ph.d.-avhandlingen

(1) Når avhandlingen er godkjent for disputas, skal ph.d.-kandidaten levere avhandlingen til institusjonen i godkjent format og henhold til institusjonens bestemmelser.

(2) Ph.d.-kandidaten skal levere et kortfattet sammendrag av avhandlingen på norsk eller engelsk. Dersom avhandlingen verken er skrevet på norsk eller engelsk, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk.

§ 4-13. Offentliggjøring av ph.d.-avhandlingen

(1) Ph.d.-avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest tre uker før dato for disputas. Ph.d.-avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer.

(2) Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av ph.d.-avhandlingen med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

(3) Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medvirkning.

(4) Sammendraget skal, i likhet med selve avhandlingen, gjøres offentlig tilgjengelig.

§ 4-14. Prøveforelesning

(1) Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve ph.d.-kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

(2) Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten ti arbeidsdager før forelesningen. Emnet for forelesningen gis av bedømmelseskomiteen og skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen.

(3) Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket, med mindre programutvalget, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

(4) Prøveforelesningen skal vare 45 minutter.

(5) Bedømmelseskomiteen godkjenner prøveforelesningen. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen ikke godkjennes.

(6) Prøveforelesningen skal være godkjent før disputas kan avholdes.

§ 4-15. Disputas (offentlig forsvar av avhandlingen)

(1) Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er godkjent, og innen to måneder etter at avhandlingen er funnet verdig til å forsvares. Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti arbeidsdager før det avholdes. Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret.

(2) Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre programutvalget, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

(3) Det skal normalt være to opponenter som utpekes av programutvalget. De to opponentene skal være eksterne medlemmer av bedømmelseskomiteen.

(4) Disputasen ledes av dekanen ved vertsfakultetet eller den dekanen bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen, og for prøveforelesningen. Ph.d.-kandidaten skal deretter normalt gis 30 til 45 minutter til å presentere ph.d.-avhandlingen.

(5) Opponentene bestemmer selv fordeling av oppgaver seg imellom. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avslutter opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

(6) Bedømmelseskomiteen oppgir tema for prøveforelesning og forestår selv bedømmingen. Dersom prøveforelesning og disputas bedømmes separat, kan programutvalget i samråd med bedømmelseskomiteen oppnevne en komite for å bedømme prøveforelesningen. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

(7) Etter prøveforelesningen og disputasen sender bedømmelseskomiteen innstilling til programutvalget der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal inneholde:

- a. komiteens vurdering av ph.d.-avhandlingen
- b. komiteens vurdering av prøveforelesningen
- c. komiteens vurdering av det offentlige forsvaret av ph.d.-avhandlingen
- d. komiteens vurdering av ph.d.-avhandlingens nivå i internasjonal sammenheng.

(8) Innstillingen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

§ 4–16. Godkjenning av prøveforelesning og disputas

- (1) Programutvalget fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.
- (2) Dersom bedømmelseskomiteen ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks måneder etter første forsøk.
- (3) Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.
- (4) Dersom bedømmelseskomiteen ikke godkjenner disputasen, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 4–17. Tildeling av grad, vitnemål og diplom

- (1) På grunnlag av programutvalgets godkjenning av opplæringsdelen, ph.d.-avhandlingen, prøveforelesningen og disputasen, tildeler rektor ph.d.-kandidaten graden philosophiae doctor.
- (2) Vitnemål utstedes av institusjonen. Vitnemålet skal inneholde opplysninger om tittelen på graden, tema for prøveforelesningen, godkjente emner i opplæringsdelen, veiledere og bedømmelseskomiteens medlemmer.
- (3) Det utstedes diplom for oppnådd ph.d.-grad.
- (4) Institusjonen skal utstede Diploma Supplement som vedlegg til vitnemålet.

Kapittel 5. Fellesgrader og cotutelle-avtaler**§ 5–1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler**

- (1) Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av avtale om fellesgrader eller cotutelle-avtaler. Dersom slik avtale medfører at én eller flere bestemmelser i denne forskrift må fravikes, skal avtale fremlegges rektor for endelig godkjenning. Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og minst én av de andre konsortiedeltakere, og må akkrediteres av NOKUT.
- (2) Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradtildeling og annet. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av:
 - a. et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene
 - b. et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne
 - c. en kombinasjon av a) og b).
- (3) Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og skal bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.
- (4) Krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

Kapittel 6. Klage, utfyllende bestemmelser, overgangsbestemmelser og ikrafttredelse**§ 6–1. Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om tap av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen**

- (1) Avslag på søknad om opptak, vedtak om tap av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i lov om universiteter og høyskoler.
- (2) Begrunnet klage på vedtak fremsettes skriftlig til programutvalget. Programutvalgets innstilling skal følge klagen som saksfremlegg for klagenemnda.

§ 6–2. Klage over eksamen i opplæringsdelen

- (1) Eksamener som er avlagt i opplæringsdelen, kan påklages etter lov om universiteter og høyskoler § 5–2 og § 5–3.
- (2) Behandling av mistanke om fusk eller forsøk på fusk følger bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler.

§ 6–3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent ph.d.-avhandling, prøveforelesning eller disputas

- (1) Avslag på søknad om å få ph.d.-avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.
- (2) Klage på vedtak fremsettes skriftlig til institusjonen. Klagenemnda skal prøve alle sider ved saken. Dersom klagenemnda finner det nødvendig for sakens opplysning, skal det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 6–4. Utfyllende bestemmelser

Rektor kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 6–5. Overgangsbestemmelser

Den som er innvilget opptak etter Høgskolen i Buskerud og Vestfolds tidligere forskrift 9. mai 2014 nr. 868, eller Høgskolen i Telemarks tidligere forskrift 11. juni 2015 nr. 1075, beholder de rettighetene som følger av disse, der hvor de tidligere forskriftene er til gunst for ph.d.-kandidaten.

§ 6–6. Ikrafttredelse

- (1) Forskriften trer i kraft 1. januar 2016.
- (2) Samtidig oppheves forskrift 9. mai 2014 nr. 868 for graden philosophiae doktor (ph.d.) ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold og forskrift 11. juni 2015 nr. 1075 om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Telemark.

19. jan. Nr. 51 2016

Forskrift om endring i forskrifter om beskyttelsestiltak mot aviær influensa samt import av fjørfe og fjørfeprodukter

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 19. januar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning (EU) 2015/2225, beslutning (EU) 2016/41, forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39). Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 5. desember 2005 nr. 1417 om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, kap. I del 3.2 nr. 39 (vedtak 2007/598/EF), kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (vedtak 2005/734/EF sist endret ved beslutning (EU) 2015/2225).

II

I forskrift 3. juli 2007 nr. 842 om bekjempelse av aviær influensa hos fjørfe og andre fugler i fangenskap gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 3.1 nr. 5a (direktiv 2005/94/EF og vedtak 2006/415/EF sist endret ved beslutning (EU) 2015/2225).

III

I forskrift 23. januar 2006 nr. 66 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved import av burfugl i privat eie fra visse tredjeland gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (vedtak 2007/25/EF sist endret ved beslutning (EU) 2015/2225).

IV

I forskrift 16. september 2008 nr. 1022 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa i Sveits gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del punkt 8 (beslutning 2013/657/EU sist endret ved beslutning (EU) 2015/2225).

V

I forskrift 19. juli 2010 nr. 1135 om import og transitt av fjørfe og visse fjørfeprodukter fra tredjestater gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39 kronologisk til listen over rettsakter som endrer forordning (EF) nr. 798/2008.

I § 2 tilføyes forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39 kronologisk til listen over forordninger.

VI

I forskrift 10. september 2009 nr. 1186 om import av tilberedt kjøtt, kjøttprodukter, behandlede mager, blærer og tarmar fra tredjestater gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (beslutning 2007/777/EF (sist endret ved beslutning (EU) 2016/41 og beslutning 2000/572/EF (sist endret ved beslutning (EU) 2015/216)).

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II. Tredjestater og områder av tredjestater som er godkjente for import av kjøttprodukter, behandlede mager, blærer og tarmar til EØS (vedtak 2007/777/EF sist endret ved beslutning (EU) 2016/41)

VII

Endringene trer i kraft 5. februar 2016.

Forordninger

I forskrift 19. juli 2010 nr. 1135 om import og transitt av fjørfe og visse fjørfeprodukter fra tredjestater gjøres følgende endringer i delen om «Forordninger»:

Innledningsteksten under «Forordninger» skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon dansk konsolidert versjon av grunnrettsakten, forordning (EF) nr. 798/2008. At versjonen er konsolidert betyr at endringene av grunnrettsakten er innarbeidet. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1291/2008, forordning (EF) nr. 411/2009, forordning (EU) nr. 215/2010, forordning (EU) nr. 241/2010, forordning (EU) nr. 254/2010, forordning (EU) nr. 332/2010, forordning (EU) nr. 925/2010, forordning (EU) nr. 955/2010, forordning (EU) nr. 364/2011, forordning (EU) nr. 427/2011, forordning (EU) nr. 536/2011, forordning (EU) nr. 991/2011, forordning (EU) nr. 1132/2011, forordning (EU) nr. 1380/2011, forordning (EU) nr. 110/2012, forordning (EU) nr. 393/2012, forordning (EU) nr. 532/2012, forordning (EU) nr. 1162/2012, forordning (EU) nr. 88/2013, forordning (EU) nr. 191/2013, forordning (EU) nr. 437/2013, forordning (EU) nr. 519/2013, forordning (EU) nr. 556/2013, forordning (EU) nr. 866/2013, forordning (EU) nr. 1204/2013, forordning (EU) nr. 166/2014, forordning (EU) nr. 952/2014, forordning (EU) 2015/198, forordning (EU) 2015/243, forordning (EU) 2015/342, forordning (EU) 2015/526, forordning (EU) 2015/608, forordning (EU) 2015/796, forordning (EU) 2015/908, forordning (EU) 2015/1153, forordning (EU) 2015/1220, forordning (EU) 2015/1349, forordning (EU) 2015/1363, forordning (EU) 2015/1884, forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39. Alle endringene av grunnrettsakten, med unntak av endringene som følger av forordning (EU) 2015/1884, forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39 er innarbeidet i vedlagte konsolidert versjon. Nedenfor gjengis også forordning (EU) 2015/1884, forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39. Endringen som følger av forordning (EU) 2015/1884, forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15 og forordning (EU) 2016/39 er innarbeidet i listen over tredjestater, områder eller soner.

Etter forordning (EU) 2016/57 tilføyes:

For å lese forordning (EU) 2016/15 (dansk utgave) se her:

For å lese forordning (EU) 2016/39 (dansk utgave) se her:

Liste over tredjestater, områder eller soner (jf. forordning (EF) nr. 798/2008 sist endret ved forordning (EU) 2016/39):

20. jan. Nr. 52 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer og forskrift om samordnet innkreving av avgift på fisk og fiskevarer

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 20. januar 2016 med hjemmel i lov 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer gjøres følgende endringer i § 4 første ledd:

Punkt 2 bokstav a skal lyde:

Markedsavgiften skal utgjøre 0,75 pst. av fob-verdien av eksportert fisk, krepsdyr og bløtdyr som hører under tolltariffens posisjoner 03.01 til 03.08 og 16.05 med unntak av produkter nevnt i bokstav b.

II

I forskrift 13. desember 2000 nr. 1253 om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport gjøres følgende endringer i § 2:

Første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Avgiftssatsen skal utgjøre 1,05 pst. av avgiftsgrunnlaget for fisk, krepsdyr og bløtdyr som hører under tolltariffens posisjoner 03.01 til 03.08 og 16.05, med unntak av produkter nevnt i bokstav b eller c.

III

Endringene trer i kraft 1. februar 2016.

20. jan. Nr. 53 2016

Forskrift om endring i forskrift om stønad til arbeids- og utdanningsreiser

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og sosialdepartementet 20. januar 2016 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 16. mai 2014 nr. 648 om stønad til arbeids- og utdanningsreiser gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) mottar en full ytelse til livsopphold etter folketrygdloven, eller

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

Personer som mottar full alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 19 eller 20, kan likevel få stønad etter denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

22. jan. Nr. 54 2016

Forskrift om Skatteklagenemnda

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 22. januar 2016 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 2–4b nr. 5, lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 12–2 og lov 19. desember 2014 nr. 77 om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) del VI siste ledd annet punktum. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

§ 1. Krav til nemndsmedlemmenes utdanning og yrkeserfaring

- (1) Skatteklagenemndas medlemmer og varamedlemmer skal ha utdanning og yrkeserfaring som
 - a) jurist (cand.jur. eller master i rettsvitenskap),
 - b) økonom (mastergrad), eller
 - c) revisor (statsautorisert eller registrert).
- (2) Lederen og nestlederen skal oppfylle kravene for å være tingrettsdommer i domstolloven § 54.

§ 2. Fritak fra oppnevning som nemndsmedlem

Departementet kan frita oppnevnt medlem av eller varamedlem til Skatteklagenemnda fra vervet. Fritaket kan gjelde for resten av funksjonstiden eller for en viss tid.

§ 3. Sekretariatets saksbehandling

Saksbehandlingsreglene i ligningsloven og merverdiavgiftsloven gjelder så langt de passer for sekretariatet.

§ 4. Ledelse av stor avdeling

- (1) Stor avdeling ledes av Skatteklagenemndas leder eller nestleder.
- (2) Skatteklagenemndas leder eller nestleder avgjør om den skatte- eller avgiftspliktige skal ha adgang til å møte i stor avdeling. Avgjørelsen kan ikke påklages.

§ 5. Skriftlig eller muntlig behandlingsform

Alminnelig avdeling avgjør saker etter skriftlig behandling. Stor avdeling avgjør saker i møte.

§ 6. Skriftlig behandling

Når Skatteklagenemnda behandler saker skriftlig skal nemndas medlemmer gi skriftlig uttrykk for voteringen. Medlemmer som er enige i innstillingen, kan vise til denne. De øvrige skal grunngi voteringen.

§ 7. Muntlig behandling

(1) Når Skatteklagenemnda behandler saker i møte, skal det føres møteprotokoll. Protokollen skal vise voteringen. De medlemmer som er enige i innstillingen, kan vise til denne. De øvrige skal grunngi voteringen i protokollen.

(2) Sekretariatet skal møte når Skatteklagenemnda avgjør saker i møte.

§ 8. Beslutninger i Skatteklagenemnda

(1) Alminnelig avdeling er beslutningsdyktig når alle tre medlemmer deltar i voteringen. Alminnelig avdeling treffer avgjørelser ved enighet.

(2) Stor avdeling er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer inkludert nemndas leder eller nestleder er til stede. Beslutninger i stor avdeling treffes ved alminnelig flertall. Ved stemmelikhet har leder eller nestleder dobbeltstemme.

§ 9. Ikraftsetting. Oppheving av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft 1. juli 2016. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 7. november 2007 nr. 1229 om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene, forskrift 23. november 2007 nr. 1285 om når skatteklagenemndas vedtak kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda og forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) kapittel 12.

§ 10. Overgangsbestemmelse om Skatteklagenemndas myndighet

Skatteklagenemnda overtar alle saker fra klagenemndene den erstatter som ikke er ferdigbehandlet innen 30. juni 2016.

Endringssaker etter ligningsloven § 9–5 nr. 5, jf. § 9–8 nr. 1 og krav om dekning av sakskostnader etter ligningsloven § 9–11 nr. 2 som ikke er behandlet av Riksskattenemnda før ikrafttreddelsen av ny klagenemndsordning, behandles av Skatteklagenemnda etter ligningsloven § 9–5. nr. 3, jf. § 9–8 nr. 1 og § 9–11 nr. 1.

§ 11. Overgangsbestemmelse om Skattedirektoratets myndighet

Skattedirektoratet kan kreve at vedtak truffet av skatteklagenemndene før 1. juli 2016 overprøves av Skatteklagenemnda etter § 9–5 nr. 3, jf. forskrift 23. november 2007 nr. 1285 om når skatteklagenemndas vedtak kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda.

22. jan. Nr. 55 2016**Forskrift om endring i forskrift om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften)**

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 22. januar 2016 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 2–6 og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 5–5. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 4. juli 2008 nr. 788 om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften) gjøres følgende endring:

§ 14 første ledd tredje punktum skal lyde:

Pasienten skal likevel bare betale egenandel på kr 146 hver vei hvis helsetjenesten gis på det nærmeste stedet den kan gis, eller det regionale helseforetaket ikke tilbyr helsehjelpen i pasientens bostedsregion.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. jan. Nr. 56 2016**Forskrift om endring i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv.**

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og sosialdepartementet 23. januar 2016 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 12 og § 13 og lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 14–9. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 11. desember 2008 nr. 1320 om arbeidsrettede tiltak mv. gjøres følgende endring:

Kapittel 5A og 9A oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks, med virkning fra og med 1. januar 2016.

23. jan. Nr. 57 2016**Forskrift om endring i forskrift om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 23. januar 2016, med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 12 og § 13. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften) gjøres følgende endring:

§ 14–9 første ledd første punktum skal lyde:

Det kan gis tilskudd til dekning av utgifter til bygging, installering eller utvidelse av virksomheten ved opprettelse av nye tiltaksplasser innen varig tilrettelagt arbeid.

II

Forskriften trer i kraft straks, med virkning fra og med 1. januar 2016.

25. jan. Nr. 58 2016**Endring i delegering av kompetanse til Fiskeridirektoratets regionkontor til å tildele spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. januar 2016 med hjemmel i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 9–4 annet ledd. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

I

I delegeringsvedtak 1. november 2006 nr. 1209 til Fiskeridirektoratets regionkontor etter konsesjonsforskriften gjøres følgende endringer:

Overskriften (endret) skal lyde:

Delegering av kompetanse til Fiskeridirektoratets regionkontor til å tildele spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst

Hjemmelshenvisning (endret) skal lyde:

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. november 2006 med hjemmel i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 9–4 annet ledd.

Første ledd første kolon (endret) skal lyde:

Fiskeridirektoratets myndighet til å treffe enkeltvedtak i medhold av konsesjonsforskriften delegeres til Fiskeridirektoratets regionkontor som følger:

Nytt annet ledd skal lyde:

Myndighet etter § 7–1 til § 7–4 delegeres Fiskeridirektoratet region Nordland.

Nytt tredje ledd skal lyde:

Myndighet etter § 8–1 og § 8–2 delegeres Fiskeridirektoratet region Nord.

II

Endringene trer i kraft straks.

26. jan. Nr. 59 2016**Vedtak om fastsettelse av renter for beskatning av kraftforetak for inntektsåret 2015**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 26. januar 2016 med hjemmel i forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 18–8 og lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 18–2 fjerde ledd og § 18–3 tredje, fjerde og niende ledd. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

1. Den normerte risikofrie renten settes til 0,7 prosent, jf. FSFIN § 18–8–1.
2. Rentesatsen for fremføring av ubenyttet fradrag for naturressursskatt etter skatteloven 18–2 fjerde ledd fjerde punktum settes til 0,9 prosent, jf. FSFIN § 18–8–2.
3. Rentesatsen for friinntekt etter skatteloven § 18–3 tredje ledd bokstav b settes til 0,7 prosent, jf. FSFIN § 18–8–3 første punktum.
4. Rentesats for fremføring av negativ grunnrente etter skatteloven § 18–3 fjerde ledd annet punktum settes til 2,0 prosent, jf. FSFIN § 18–8–3 annet punktum.
5. Renten etter skatteloven § 18–3 niende ledd bokstav a settes til 0,5 prosent, jf. FSFIN § 18–8–3 tredje punktum.

26. jan. Nr. 60 2016**Vedtak om pris på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd bokstav a nr. 3 for inntektsåret 2015**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 26. januar 2016 med hjemmel i forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 18–3–23. Kunngjort 26. januar 2016 kl. 14.30.

Prisen på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd a nr. 3 for inntektsåret 2015 settes til 28,198 øre/kWh, dvs. som 29,198 øre/kWh fratrukket 1 øre/kWh.

25. jan. Nr. 64 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. januar 2016 med hjemmel i forskrift 15. desember 2015 nr. 1676 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016 § 35. Kunngjort 29. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 15. desember 2015 nr. 1676 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Gruppekvoter for trålfartøy

Fartøy som har tråltillatelse kan fiske og lande inntil 130 856 tonn torsk, 44 850 tonn hyse og 44 900 tonn sei, hvorav 500 tonn sei avsettes til dekning av bifangst i industritrålfisket.

Kvantaene i første ledd fordeles som følger:

1. fartøy med torsketråltillatelse kan fiske og lande inntil 130 106 tonn torsk, 44 100 tonn hyse og 35 920 tonn sei, og
2. fartøy med seitråltillatelse kan fiske og lande inntil 8 480 tonn sei. Fartøy med seitråltillatelse kan i tillegg fiske og lande inntil 750 tonn torsk og 750 tonn hyse som bifangst.

§ 5 (endret) skal lyde:

§ 5. Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som har tillatelse til å fiske med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 265 677 tonn torsk, 73 177 tonn hyse og 46 113 tonn sei.

Kvantaene i første ledd fordeles som følger:

- a) Konvensjonelle havfiskefartøy kan fiske og lande inntil 34 033 tonn torsk, samt 13 172 tonn hyse og 5 072 tonn sei, hvorav 500 tonn sei avsettes til bifangst.
- b) Fartøy i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap, kan fiske og lande inntil 206 395 tonn torsk, hvorav 17 200 tonn avsettes til et tillegg for fartøy som lander all fangst fersk (ferskfiskordningen), samt 54 151 tonn hyse, hvorav 6 000 tonn avsettes til bifangst, og 34 585 tonn sei.
- c) Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande 25 249 tonn torsk, 5 854 tonn hyse og 6 456 tonn sei. Av gruppekvoten av torsk for åpen gruppe avsettes 2 100 tonn til ferskfiskordningen.

Utover avsetninger til ferskfisk- og bifangstordning nevnt i annet ledd bokstav b fordeles kvantaene av torsk, hyse og sei på gruppene som følger:

- a) Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter kan fiske og lande inntil 52 313 tonn torsk, 13 579 tonn hyse og 9 788 tonn sei.
- b) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 11 meter til og med 14,99 meter kan fiske og lande inntil 50 250 tonn torsk, 12 519 tonn hyse og 8 992 tonn sei.
- c) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,99 meter kan fiske og lande inntil 51 915 tonn torsk, 14 204 tonn hyse og 8 957 tonn sei.
- d) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter og med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum kan fiske og lande inntil 34 717 tonn torsk, 7 849 tonn hyse og 6 848 tonn sei.

§ 7 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på 1 491 tonn torsk og en fartøykvote på 562 tonn hyse.

§ 14 (endret) skal lyde:

§ 14. Kvoter

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 368 tonn torsk.

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 154 tonn hyse.

Konvensjonelle havfiskefartøy med adgang til å delta i fisket etter sei med garn, og som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en maksimalkvote på 350 tonn sei.

§ 17 første ledd (endret) skal lyde:

Kvoteenhet etter hjemmelslengde og største lengde er som følger:

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Største lengde</i>	<i>Kvoteenhet (garantert kvote)</i>	<i>Kvoteenhet (maksimalkvote)</i>
Under 11 m	Under 11 m	18,3083	27,4624
	Over 11 m	18,3083	22,8854
11–14,9 m	Under 11 m	20,3517	
	Over 11 m	20,3517	
15–20,9 m	Under 11 m	22,1586	
	Over 11 m	22,1586	
21–27,9 m	Under 11 m	21,1402	
	Over 11 m	21,1402	

§ 17 annet ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta kan fiske følgende kvanta torsk (tonn):

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Garantert kvote</i>	<i>Maksimal- kvote største lengde under 11 meter</i>	<i>Maksimal- kvote største lengde over 11 meter</i>
under 7 meter	1,21	22,2	33,2	27,7
7–7,9	1,43	26,2	39,3	32,7
8–8,9	1,70	31,1	46,7	38,9
9–9,9	2,08	38,1	57,1	47,6
10–10,9	2,25	41,2	61,8	51,5
11–11,9	3,06	62,3		
12–12,9	3,63	73,9		
13–13,9	4,40	89,5		
14–14,9	5,01	102,0		
15–15,9	5,92	131,2		
16–16,9	6,59	146,0		
17–17,9	7,27	161,1		
18–18,9	8,03	177,9		
19–19,9	8,71	193,0		
20–20,9	9,31	206,3		
21–21,9	8,91	188,4		
22–22,9	9,30	196,6		
23–23,9	9,67	204,4		
24–24,9	10,04	212,2		
25–25,9	10,34	218,6		
26–26,9	10,73	226,8		
27–27,9	11,02	233,0		

§ 18 annet ledd (endret) skal lyde:

Det er et vilkår at torskefangsten landes som rund eller sløyd torsk, og registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel.

§ 19 første ledd (endret) skal lyde:

Kvoteenhet etter hjemmelslengde og største lengde er som følger:

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Største lengde</i>	<i>Kvoteenhet (garantert kvote)</i>	<i>Kvoteenhet (maksimalkvote)</i>
Under 11 m	Under 11 m	6,5952	112,1192
	Over 11 m	6,5952	59,3572
11–14,9 m	Under 11 m	6,1790	61,7904
	Over 11 m	6,1790	33,9847
15–20,9 m	Under 11 m	6,9229	27,6918
	Over 11 m	6,9229	17,3074
21–27,9 m	Under 11 m	6,9208	27,6902
	Over 11 m	6,9208	17,3090

§ 19 annet ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta kan fiske følgende kvanta hyse (tonn):

<i>Hjemmels- lengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Garantert kvote</i>	<i>Maksimalkvote største lengde under 11 m</i>	<i>Maksimalkvote største lengde over 11 m</i>
under 7 meter	1,12	7,4	125,6	66,5
7–7,9	1,31	8,6	146,9	77,8
8–8,9	1,56	10,3	174,9	92,6
9–9,9	1,93	12,7	216,4	114,6
10–10,9	2,06	13,6	231,0	122,3
11–11,9	2,85	17,6	176,1	96,9
12–12,9	3,38	20,9	208,9	114,9
13–13,9	4,10	25,3	253,3	139,3
14–14,9	4,67	28,9	288,6	158,7
15–20,9	7,83	54,2	216,8	135,5
21–27,9	7,83	54,2	216,8	135,5

§ 24 annet ledd (endret) skal lyde:

Det er et vilkår at torskefangsten landes som rund eller sløyd torsk, og registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel.

II

Forskriften trer i kraft straks.

26. jan. Nr. 65 2016

Forskrift om endring i forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn

Hjemmel: Fastsett av Konkurransetilsynet 26. januar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 66 om pristiltak § 1, jf. delegeringsvedtak 12. november 1993 nr. 1023 og delegeringsvedtak 17. desember 1993 nr. 1314. Kunngjort 29. januar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 30. september 2010 nr. 1307 om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn gjøres følgende endringer:

§ 7 skal lyde:

§ 7. (Generelle takster)

Det kan beregnes inntil 44,00 kroner i starttakst fra holdeplass og gate. Ved bestilling kan det beregnes starttakst inntil 76,00 kroner.

For tilkjøring, som definert i § 4 annet ledd, ut over 10 kilometer kan det beregnes avstandstakst inntil 16,40 kroner per kilometer. Vederlaget kan ikke overstige tilkjøringsvederlaget fra nærmeste holdeplass til hentestedet.

For kjøring med passasjer kan det beregnes avstandstakst inntil 9,50 kroner per kilometer for de første 10 kilometerne. For kjøring med passasjer ut over 10 kilometer kan det beregnes avstandstakst inntil 17,10 kroner per kilometer.

For kjøring med passasjer kan det, i tillegg til takstene i tredje ledd, beregnes tidstakst inntil 403,00 kroner per time. I tilfeller hvor drosjebilen har ankommet hentestedet og avtalt hentetidspunkt er passert, kan det beregnes tilsvarende tidstakst.

Det kan uansett beregnes et minimumsvederlag på inntil 102,00 kroner per tur.

§ 11 skal lyde:

§ 11. (Tillegg for rullestol)

For drosjetransport av passasjerer som sitter i rullestol under transporten, kan det kreves tillegg på inntil 50,00 kroner per tur. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten, kan det kreves tidstakst i henhold til § 7 fjerde ledd.

§ 12 skal lyde:

§ 12. (Tillegg for sykekjøring mv.)

For drosjetransport av personer på bære eller smittefarlige personer som nødvendiggjør desinfeksjon av drosjebilen, kan det kreves tillegg på inntil 125,00 kroner. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten, kan det kreves tidstakst i henhold til § 7 fjerde ledd.

Dersom drosjesjåføren ved transport etter første ledd må overnatte utenfor sitt hjemsted, kan det kreves vederlag for nødvendige utgifter til kost og losji i henhold til Statens reiseregulativ.

II

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 1. februar 2016.

Merknader

Merknader til § 7 skal lyde:

Til § 7

Det er tillatt å beregne en starttakst fra holdeplass/gate og en starttakst ved bestilling, jf. § 7 første ledd.

Det kan ikke beregnes vederlag for tilkjøring dersom tilkjøringen er 10 kilometer eller mindre. Tilkjøring opp til 10 kilometer er inkludert i starttaksten ved bestilling. Det kan beregnes vederlag for tilkjøring ut over 10 kilometer. Vederlaget for tilkjøring kan imidlertid ikke overstige tilkjøringsvederlag fra nærmeste holdeplass til hentestedet.

Med tilkjøring menes kjøring fra stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og frem til hentestedet, jf. § 4 annet ledd. Se også merknadene til § 4.

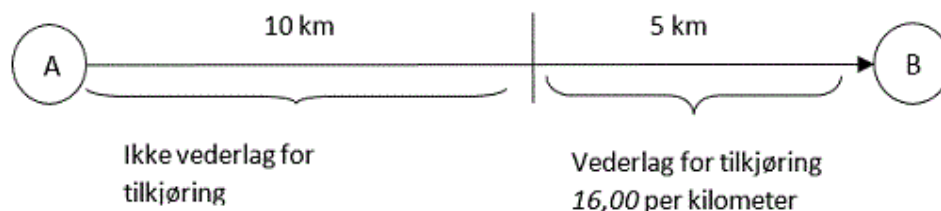
Adgangen til å beregne tilkjøringsvederlag kan illustreres ved hjelp av følgende figurer:

Figur 1

A er holdeplass og stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og B er hentestedet. Det er 4 kilometer fra A til B. Ettersom tilkjøringsavstanden ikke er over 10 kilometer kan det ikke beregnes vederlag for tilkjøringen. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring 0 kroner. Starttakst på 76,00 kroner kommer i tillegg.

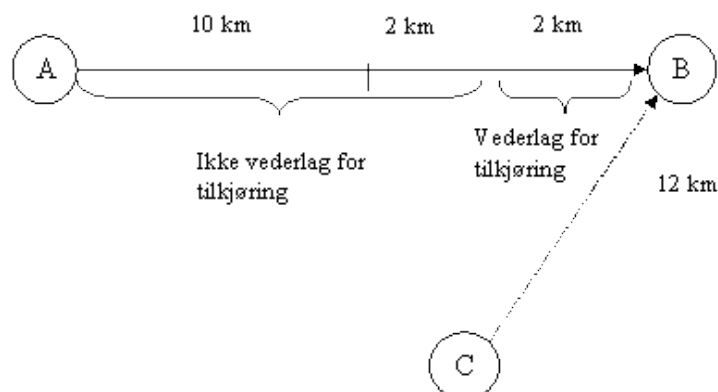
Figur 2

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, og B er hentestedet. Det er 15 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass til B er 17 kilometer.

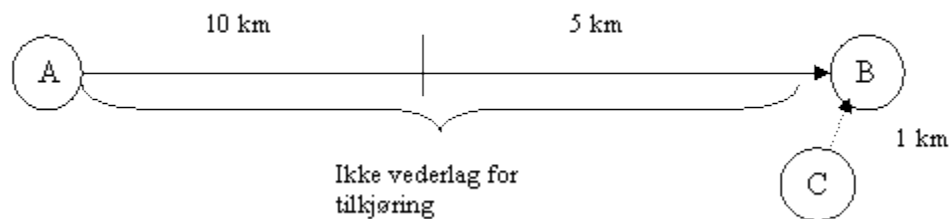
I dette tilfelle kan det kun beregnes tilkjøringsvederlag for de siste 5 kilometerne av tilkjøringen. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring $16,40 \text{ kroner} \times 5 \text{ kilometer} = 82,00 \text{ kroner}$. Starttakst på 76,00 kroner kommer i tillegg.

Figur 3

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, B er hentestedet og C er nærmeste holdeplass. Det er 14 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass til B er 12 kilometer. Tilkjøringsavstanden overstiger 10 kilometer og det kan derfor beregnes vederlag for tilkjøring. Vederlaget må imidlertid ikke overstige tilkjøringsvederlaget fra nærmeste holdeplass til hentestedet, og det kan derfor kun beregnes tilkjøringsvederlag for 2 kilometer. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring 16,40 kroner * 2 kilometer = 32,80 kroner. Starttakst på 76,00 kroner kommer i tillegg.

Figur 4

A er stedet drosjen befinner seg ved oppdragets begynnelse, B er hentestedet og C er nærmeste holdeplass. Det er 15 kilometer fra A til B. Avstanden fra nærmeste holdeplass, C, til B er 1 kilometer. Avstanden mellom nærmeste holdeplass, C og hentestedet, B, er i dette eksempelet under 10 kilometer. Med dagtakst blir følgelig vederlaget for tilkjøring 0 kroner. Starttakst på 76,00 kroner kommer i tillegg.

I det kunden hentes eller avtalt hentetidspunkt er passert, beregnes vederlag i form av avstandstakst og tidstakst, etter henholdsvis § 7 tredje og fjerde ledd. Avstandstaksten er gradert. Dette innebærer at det regnes en avstandstakst de første 10 kilometerne, og at det deretter regnes en høyere avstandstakst for resten av oppdraget. Bakgrunnen for denne graderingen er at drosjeforetakene skal få en viss kompensasjon for kjøring uten passasjer tilbake til stasjoneringssstedet etter lengre oppdrag (returkjøring). Den graderte avstandstaksten gjelder uavhengig av om det aktuelle oppdraget innebærer faktisk returkjøring.

For kjøring med passasjer kan det beregnes tidstakst i tillegg til avstandstakst. Ventetid forårsaket av kunden, eksempelvis fordi kunden ønsker å gå et ærend, omfattes av § 7 fjerde ledd. Det kan også regnes tidstakst i tilfeller hvor drosjebilen har ankommet hentestedet og avtalt hentetidspunkt er passert. Dersom en passasjer eksempelvis har bestilt en drosje til klokken 18.00 og drosjen ankommer hentestedet 17.55, kan det først regnes tidstakst fra klokken 18.00. Tidstaksten er ikke gradert.

For å sikre drosjen tilstrekkelig dekning for kort kjøring, kan det settes et minimumsvederlag (minstepris) for oppdrag, jf. forskriften § 7 femte ledd.

26. jan. Nr. 66 2016

Vedtak om endring i delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 26. januar 2016 med hjemmel i lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven) § 3 første ledd. Kunngjort 29. januar 2016 kl. 14.30.

I

I vedtak 18. mars 2010 nr. 425 om delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet gjøres følgende endringer:

1. Nytt ledd skal lyde (plasseres kronologisk):

Lov 2. juli 2004 nr. 64 om ordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven)

§ 3 første ledd: Myndighet til å godkjenne etablering av sprøyteromsordning.

2. Nåværende delegering av myndighet etter lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m flyttes til kronologisk riktig plassering.

3. Nytt ledd skal lyde (plasseres kronologisk):

Lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd (abortloven).

– Ingen delegeringer.

4. Nåværende delegering av myndighet etter abortforskriften § 14 flyttes til under nytt ledd om abortloven, jf. punkt 3 ovenfor.

5. Nåværende delegering av myndighet etter forskrift 26. februar 2004 nr. 511 om overføring av biobankmateriale til utlandet flyttes til under ledd om lov 21. februar 2003 nr. 12 om behandlingsbiobanker (behandlingsbiobankloven).

II

Vedtaket trer i kraft straks.

27. jan. Nr. 67 2016

Forskrift om ballastsystem på flyttbare innretninger (ballastforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Sjøfartsdirektoratet 27. januar 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 7, § 9 og § 12, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

EØS-henvisninger: Forskriftens § 2 til § 19 er meldt til EFTAs overvåkinsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 29. januar 2016 kl. 14.30.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for ballastsystem på norske flyttbare innretninger.

§ 2. Plassering av rør- og operasjonssystemer

Rør- og operasjonssystemer som er tilknyttet ballastsystemet, skal plasseres utenfor skadeområder som følger av forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger (stabilitetsforskriften) § 25 til § 27.

§ 3. Redundans og sikring av ballastsystemet

(1) Ballastsystemet skal ha minst to dedikerte, uavhengige pumper. Pumpene skal arrangeres slik at ballastering kan gjennomføres ved feil i hvilken som helst pumpe. Andre pumper enn dedikerte ballastpumper kan brukes til ballastering når disse alltid er tilgjengelige for slik bruk.

(2) Ved bortfall av hovedkraftkilden skal det være mulig å ballastere i henhold til første ledd i denne paragrafen og § 4 tredje ledd. Innretninger med skipsskrog eller sirkulære skrog, med ballastsystem som ikke er kritisk for stabiliteten, er unntatt fra dette kravet.

(3) Ballastsystemet skal arrangeres slik at ingen enkeltfeil i systemet eller en enkelt operatørfeil kan føre til utilsiktet fylling eller tømning av tanker.

(4) Ved vannfylling av ethvert rom på oppjekkbare innretninger og ethvert rom i søylene eller pongtongene på halvt nedsenkbare innretninger, skal ballastering i samsvar med § 4 andre ledd fortsatt være mulig.

§ 4. Kapasitetskrav

(1) Ballastsystemet skal ha kapasitet til å bringe innretningen fra en hvilken som helst operasjons- eller forflytningsdypgang til dypgående for sikkerhetstilstand i løpet av tre timer.

(2) Ballastsystemet skal ha kapasitet til å bringe innretningen tilbake til null grader krenkning innenfor operasjonsbegrensninger innen tre timer ved skade som nevnt i stabilitetsforskriften § 21.

(3) Med en hvilken som helst pumpe ut av drift skal ballastsystemet ha kapasitet til å bringe innretningen tilbake til null grader krenkning innenfor operasjonsbegrensninger ved skade som nevnt i stabilitetsforskriften § 21. Ballastpumper og tilhørende deler som er installert i rom som etter skade er vannfylt, regnes som satt ut av drift hvis disse ikke er utformet for å tåle neddykking til aktuelt trykk. Innretninger med skipsskrog eller sirkulære skrog, med ballastsystem som ikke er kritisk for stabiliteten, og oppjekkbare innretninger, er unntatt fra dette kravet.

(4) En halvt nedsenkbar innretning i operasjonsdypgang skal kunne oppfylle kravene i andre og tredje ledd uten å ta inn ytterligere ballast. Motfylling kan utføres hvis det foreligger prosedyrer som dekker styrke og stabilitet.

§ 5. Kontrollnivå

(1) Kontroll av ballastsystemet skal deles inn i tre nivåer:

- a) høyeste nivå (automasjonssystem);
- b) sekundært nivå, som er uavhengig av programvarebaserte kontrollsystemer;
- c) laveste nivå, som er lokalt på pumpene og ventilene. Innretninger med skipsskrog eller sirkulære skrog, med ballastsystem som ikke er kritisk for stabiliteten, er unntatt fra dette kravet.

(2) Lavere nivå skal kunne brukes uavhengig av høyere nivå.

(3) Ballastpumper og -ventiler som skal opereres lokalt, skal plasseres lett tilgjengelig.

(4) Utstyr for lokal operasjon skal være i tilstrekkelig antall og oppbevares slik at det raskt og enkelt kan tas i bruk i en nødsituasjon.

§ 6. Plassering av høyeste og sekundært nivå

(1) Høyeste og sekundært nivå skal plasseres på ulike lokasjoner

- a) utenfor skadeområder, jf. § 2
- b) over skadevannlinjer, jf. stabilitetsforskriften § 21
- c) i lukket rom som er godt beskyttet mot miljøbelastninger.

(2) Det høyeste nivået skal i tillegg til kravet i første ledd plasseres over fribordsdekket og reserveoppdriftsvannlinjen, jf. stabilitetsforskriften § 22.

§ 7. Ballastkontroll på høyeste nivå

- (1) Ballastkontrollen på høyeste nivå skal plasseres i sentralt kontrollrom sammen med systemkontrollen for vanntette lukningsmidler.
- (2) Ballastkontrollen på høyeste nivå skal ha
 - a) kontroll- og indikeringssystem for ballastpumper og -ventiler
 - b) indikatorsystem for krafttilførsel (hoved- og nødkraftkilde)
 - c) indikatorsystem for hydraulisk eller pneumatisk trykk i ballastsystemet
 - d) nødstop
 - e) tankpeilesystem
 - f) indikatorsystem for dypgående
 - g) to uavhengige metoder for krenge- og trimindikering.

§ 8. Kontroll- og indikeringssystemer

- (1) Kontroll- og indikeringssystemene skal være koblet til hoved- og nødkraft.
- (2) Kontroll- og indikeringssystemene skal fungere uavhengig av hverandre, eller ha redundans som sikrer at feil ved ett system ikke påvirker andre systemer.
- (3) Lokalt på ventilene, og på steder hvor ventilene kan opereres, skal det være en indikator som viser om ventilen er åpen eller lukket. Indikering skal være avhengig av ventilspindelens bevegelse eller fungere på annen måte med samme pålitelighet.
- (4) Ventilene skal feile til lukket stilling ved tap av kontrollkraft eller styrestrøm. Ved reaktivering skal ventilene fortsatt være lukket til operatøren tar kontroll over systemet. Innretninger med skipsskrog eller sirkulære skrog, med ballastsystem som ikke er kritisk for stabiliteten, er unntatt fra dette kravet. Unntaket gjelder ikke sjønntaksventiler.

§ 9. Nødstop

- (1) Ballastsystemet skal ha nødstop med fysisk aktiveringsknapp.
- (2) Nødstop skal isolere eller koble ut kraftforsyningen til kontrollsystemene og pumpene, slik at ventilene stenges og pumpene stoppes.
- (3) Nødstop skal være adskilt fra det ordinære kontrollsystemet.
- (4) Innretninger med skipsskrog eller sirkulære skrog, med ballastsystem som ikke er kritisk for stabiliteten, og oppjekkbare innretninger, er unntatt fra krav om nødstop.

§ 10. Tankpeilesystem

- (1) Tankpeilesystemet skal vise væsknivået i ballasttankene og i andre tanker som virker inn på innretningens stabilitet når de fylles eller tømmes.
- (2) Det skal finnes et uavhengig sekundært tankpeilesystem.

§ 11. Indikatorsystem for dypgående

Indikatorsystemet for dypgående skal vise dypgående i hvert hjørne av halvt nedsenkbare og oppjekkbare innretninger, forut og akter på skipsskrogsinnretninger, og i fire radielt motsatte punkter for sirkulære skrog.

§ 12. Lufterør

- (1) Ballasttanker skal ha lufterør som i antall og tverrsnittsstørrelser sikrer effektiv drift av ballastsystemet.
- (2) Lufterørsåpninger skal plasseres over den minst gunstige vannlinjen som følger av stabilitetsforskriften § 21.

§ 13. Sugeledninger og ballastrør

- (1) Sugeledninger skal plasseres slik at mest mulig ballast kan pumpes ut ved krenkning.
- (2) Ballastrør som går gjennom ballasttanker, skal vurderes med tanke på korrosjon og annen forringelse.

§ 14. Intern kommunikasjon

- (1) Det skal finnes et toveis kommunikasjonssystem mellom sentralt kontrollrom og steder der ballastpumper, -ventiler og annet utstyr som er nødvendig for driften av ballastsystemet, kan styres.
- (2) Kommunikasjonssystemet skal ha redundant strømtilførsel.

§ 15. Krav til enkeltkomponenter

Enkeltkomponenter i ballastsystemet skal oppfylle en MOU-klasseinstitusjons krav til styrke, funksjonsdyktighet og arbeidsutførelse med hensyn til trykk, kapasiteter og belastninger som fremgår av denne forskriften.

§ 16. Merking

Styrekomponenter, pumper, ventiler, ballastrør og lufterør skal tydelig merkes med sin funksjon. Merkingen skal i tillegg gi referanse til nummerering i styresystemet (tag-merking).

§ 17. Overflatebehandling av ballasttanker

- (1) Overflatebehandling av ballasttanker skal være i samsvar med IMO-resolusjon MSC.215(82) (Performance Standard for Protective Coatings for Water Ballast Tanks).
- (2) Flyttbare innretninger som er sertifisert før 1. februar 2016, eller som har inngått kontrakt om bygging før 1. februar 2016, kan unnlate å følge kravet i første ledd.

§ 18. Permanent tilkomst i ballasttanker

(1) Ballasttanker skal ha permanent tilkomst i samsvar med IMO-resolusjon MSC.133(76) (Technical provisions for means of access for inspections) som endret ved MSC.158(78). Produksjons- og lagerinnretninger (FPSO og FSO) skal følge tabell 1.

(2) Flyttbare innretninger som er sertifisert før 1. februar 2016, eller som har inngått kontrakt om bygging før 1. februar 2016, kan unnlate å følge kravet i første ledd.

§ 19. Operasjonsprosedyre

(1) Det skal finnes en operasjonsprosedyre for ballastsystemet som skal omfatte

- a) normal bruk
- b) bruk av ballastsystemet etter at feil har oppstått, inkludert operasjon av ballastsystemet på høyeste, sekundært og laveste nivå
- c) bruk av nødstop.

(2) For halvt nedsenkbare innretninger skal operasjonsprosedyren i tillegg til kravet i første ledd omfatte ballastering fra forflytningstilstand og operasjonstilstand til sikkerhetstilstand.

(3) Beredskapsdokumentet skal omfatte oppretting etter skade. For halvt nedsenkbare innretninger skal dokumentet i tillegg omfatte tiltak etter skade i vannlinjen og eventuell motfylling etter skade, jf. § 4 fjerde ledd.

§ 20. Dispensasjon

(1) Sjøfartsdirektoratet kan unnta en flyttbar innretning fra ett eller flere av kravene i forskriften når rederiet søker skriftlig om unntak og ett av følgende krav er oppfylt:

- a) Det godtgjøres at kravet ikke er vesentlig og at unntaket anses sikkerhetsmessig forsvarlig.
- b) Det godtgjøres at kompenserende tiltak vil opprettholde samme sikkerhetsnivå som kravet i forskriften.
- c) Det godtgjøres at kravet hindrer utvikling og bruk av innovative løsninger når løsningen vil opprettholde samme sikkerhetsnivå som kravet i forskriften.

(2) Uttalelse fra verneombud skal legges ved dispensasjonssøknaden.

§ 21. Overgangsbestemmelse

Flyttbare innretninger kan som alternativ til § 2 til § 19 følge vedlegg I frem til neste sertifikatutstedelse hvis kontrakt om bygging av innretningen er inngått før 1. februar 2016, eller innretningen er sertifisert før 1. februar 2016.

§ 22. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. februar 2016. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 20. desember 1991 nr. 879 om ballastsystem på flyttbare innretninger.

Vedlegg I

(Gjengivelse av forskrift 20. desember 1991 nr. 879 om ballastsystem på flyttbare innretninger, som oppheves som egen forskrift 1. februar 2016, jf. § 22)

Kapittel I. Innledende bestemmelser.**§ 1. Virkeområde**

Forskriften gjelder for innretninger som er registrert eller som skal registreres i norsk skipsregister.

Innretninger som er registrert i norsk skipsregister, kan, frem til neste sertifikatutstedelse, følge de krav som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

1. *Anerkjent klasseinstitusjon*: klasseinstitusjon som departementet har inngått overenskomst med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 - DNV GL
 - Lloyd's Register of Shipping (LR)
 - Bureau Veritas (BV)
 - American Bureau of Shipping (ABS).
2. *Ballastsystem*: Pumper, ventiler, rørsystemer o.l. med tilhørende kraftforsyning og kontrollsystemer som er nødvendig for å ballastere eller deballastere en innretning.
3. *Forflytningsdypgang (transitt)*: Den dypgangen innretningen ligger på når den skifter posisjon, enten ved sleping eller ved hjelp av eget fremdriftsmaskineri.
4. *IMO*: «International Maritime Organization».
5. *Innretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumforekomster ombord, og flyttbar plattform til annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumforekomster.
6. *Kontrollstasjon*: Rom hvor utstyr for overvåking, fjernbetjening og kontroll av innretningen er anbrakt. Inkluderer bl.a.:

- 6.1 rom hvor radio, hovednavigasjonsutstyr, nødkraftkilde og sentral for interkommunikasjons-, alarm- og høytaleranlegg er anbragt.
- 6.2 rom hvor utstyr for fjernbetjening og kontroll av ankersystemer, ballastsystem, branndører, dykkesystemer, dynamisk posisjoneringssystemer, fast opplagte brannslukningssystemer, nødkraftkilder og vanntette dører er anbragt.
7. *MODU-koden*: IMO's «Code for the construction and equipment of Mobile Offshore Drilling Units» av 1989.
8. *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsoverenskomst med om å utføre kontroll og besiktelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS),
 2. Det Norske Veritas (DNV),
 3. Lloyd's Register of Shipping (LRS).Etter anmodning kan Sjøfartsdirektoratet i hvert enkelt tilfelle benytte andre anerkjente klasseinstitusjoner til å utføre kontrolloppgaver på flyttbare innretninger.
9. *Operasjonsdypgang*: De dypgangene innretningen ligger på når den utfører sine normale arbeidsoppgaver.
10. *Rederiet*: Definisjonen av rederiet i skipssikkerhetsloven § 4 gjelder tilsvarende.
11. *Sikkerhetsstyringssystem*: Alle systematiske tiltak som rederiet skal iverksette for å sikre at virksomheten planlegges, organiseres, utøves og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet.
12. *Sikkerhetstilstand*: Tilstanden når operasjonsbegrensningene (maks. tillatt vindhastighet) for aktuell operasjons- eller forflytningstilstand er overskredet, og/eller når nødvendige tiltak for tilstanden er iverksatt.

Kapittel II. Generelle bestemmelser.

§ 3. Plikter

Rederiet, plattformsjef og andre som har sitt arbeid om bord skal utføre sine plikter i henhold til skipssikkerhetsloven og med de utfyllende bestemmelser som følger av denne forskrift.

§ 4. Fravik

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Dersom kyststatens krav og de krav som er fastsatt i denne forskrift er uforenelige, kan Sjøfartsdirektoratet fravike kravene i den utstrekning det er forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

§ 4 A. Gjensidig aksept

Når denne forskriften stiller krav om at en bestemt utrustning, materiale, utstyr eller innretning, eller om type utstyr o.l., skal anskaffes eller forefinnes i et fartøy, eller at det skal treffes en bestemt foranstaltning, eller det stilles bestemte krav til bygning eller design, skal Sjøfartsdirektoratet tillate at det anbringes eller forefinnes annet tilbehør, materialer, anordninger eller apparater, eller typer av disse, eller at det treffes en annen foranstaltning i fartøyet, eller at fartøyet er bygget eller designet på annen måte.

Forutsetningen for at Sjøfartsdirektoratet skal akseptere dette er følgende: Det må være dokumentert gjennom testing eller på annen måte, at tilbehøret, materiellet, utstyret eller innretningen, eller type av slik, eller arrangement, bygning eller konstruksjon, er minst like effektiv som det som kreves i forskriftene.

Sjøfartsdirektoratet skal akseptere resultater av tester som er utført ved anerkjente testinstitusjoner, inkludert testinstitusjoner i øvrige EØS-land. Forutsetningen er at testene gir passende og tilfredsstillende garanti av teknisk, fagmessig og uavhengig art.

Kapittel III. Dokumentasjon

§ 5. Dokumentasjon

Rederiet skal kunne dokumentere at forskriftens krav er oppfylt. På forespørsel skal dokumentasjon sendes Sjøfartsdirektoratet. Dokumentasjonsinnholdet, omfanget, typen og tidspunktet for oversendelse fastsettes av Sjøfartsdirektoratet.

§ 6. (Opphevet ved forskrift 2 mars 1999 nr. 407 i kraft 1 sept 1999.)

Kapittel IV. Generelle krav til ballastsystemet

§ 7. Krav om ballastsystem

1. Innretninger skal være utstyrt med et pumpesystem som kan ballastere og deballastere enhver ballasttank under normale operasjons- og transittilstander. Kontrollert gravitasjonsfylling av tanker tillates.
2. Ved vannfylling av et hvert rom på oppjekkable innretninger og et hvert rom i søylene eller pontongene på halvt nedsenkbare innretninger, skal ballastering i henhold til § 11 nr. 2 fortsatt være mulig.

§ 8. Krav om analyse

Det skal utføres en analyse av ballastsystemets evne til å fungere i henhold til kravene i denne forskrift.

§ 9. Krav til enkeltkomponenter

Ballastsystemets enkeltkomponenter skal med hensyn til styrke, funksjonsdyktighet og arbeidsutførelse minimum følge regelkravet fra MOU-klasseinstitusjon for de trykk, kapasiteter og belastninger mv. som fremkommer i denne forskrift.

§ 10. Intern kommunikasjon

Det skal være installert et kommunikasjonssystem mellom kontrollstasjon og rom hvorfra ballastpumper, -ventiler og annet utstyr nødvendig for driften av ballastsystemet kan styres lokalt, jf. krav i § 18. Kommunikasjonssystemet skal være uavhengig av hovedkraftkilden.

Kapittel V. Ballastpumper og røropplegg.**§ 11. Kapasitetskrav**

1. Ballastsystemet skal ha kapasitet til å kunne bringe innretningen fra en hvilken som helst operasjons- eller forflytningsdyppgang til dyppgående for sikkerhetstilstand, i løpet av 3 timer.
2. Med alle pumpene intakte, skal ballastsystemet ha kapasitet til, innen 3 timer, å kunne bringe innretningen tilbake til opprett tilstand og styrkemessig akseptabel dyppgående, etter skade i henhold til stabilitetsforskriften § 21.¹ For innretninger som må benytte nødkraft for å tilfredsstille dette krav, aksepteres det at hovedkraft igjen benyttes når det er oppnådd en vinkel som hovedkraftkilden kan operere under. Det skal da kunne dokumenteres at hovedkraftkilden kan restarteres ved denne vinkelen etter å ha vært krenget i henhold til kravene ovenfor.
3. Med en hvilken som helst pumpe ute av drift, skal ballastsystemet kunne bringe innretningen tilbake til opprett tilstand og styrkemessig akseptabel dyppgående, etter skade i henhold til stabilitetsforskriften § 21.1 Ved skade på rom der ballastpumper er installert forutsettes det at det er ballastpumpen(e) i dette rommet som er satt ut av drift. Tilhørende deler av ballastsystemet i det samme vannfylte rommet forutsettes også satt ut av drift, med unntak av komponenter som er konstruert for å tåle nedsenkning i vann og aktuelt trykk.
4. For halvt nedsenkbare innretninger, med innretningen på operasjonsdyppgang, skal krav i nr. 2 og 3 kunne utføres uten å ta inn ytterligere ballast. Motfylling kan vurderes brukt som operasjonelt tiltak, forutsatt at det foreligger godkjente prosedyrer som dekker områdene styrke og stabilitet.

¹ Se forskrift av 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger.

§ 12. Krav til funksjon etter feil

1. Ballastsystemet skal være utstyrt med minst to uavhengige pumper arrangert slik at ballastering kan gjennomføres i tilfelle feil ved en hvilken som helst av pumpene. Det kan benyttes andre pumper enn rene ballastpumper til ballastering, forutsatt at disse er tilgjengelige for slik bruk til enhver tid.
2. Ballastsystemet skal anordnes slik at ingen enkelt feil i systemet eller en operatørfeil kan føre til utilsiktet overføring av ballastvann fra en tank til en annen, eller utilsiktet fylling/ tømning av tanker.
3. Nødkraftkilden skal kunne betjene ballastsystemet på en slik måte at krav i § 11 nr. 3 og § 12 nr. 1 er tilfredsstilt.

§ 13. Ventiler, lufterør og sugeledninger

1. Alle ventiler og betjeningsorganer skal være tydelig merket med den funksjon de har. Lokalt på ventilen skal det være indikator som viser om en ventil er åpen eller lukket.
2. Lufterør skal være installert til hver ballasttank, plassert utenfor skadeområder i henhold til krav i stabilitetsforskriftens § 23 til § 28¹ og være i tilstrekkelig antall og tverrsnittsstørrelser til å muliggjøre effektiv drift av ballastsystemet, under de forhold som er omtalt i denne forskrift.
3. Lufterørsåpningene til de tanker som er planlagt benyttet for å rette opp innretningen etter skade, skal være plassert over ugunstigste vannlinje ved krengevinkler spesifisert i § 11 nr. 2, eller være arrangert på annen måte som sikrer luft til tankene ved utpumping.
4. Sugeledning fra tanker nevnt i nr 3, plasseres slik at man har muligheter for å pumpe ut mest mulig vannballast ved aktuell krenning.

¹ Se forskrift av 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger.

Kapittel VI. Betjenings- og indikatorsystemer.**§ 14. Generelle krav**

1. Fjernbetjenings- og indikatorsystemene skal være koblet til hoved- og nødtavlen.
2. På hvert sted hvor en ventil kan fjernbetjenes, skal det finnes en anordning som viser om ventilen er åpen eller lukket. Indikatorens funksjon skal avhenge av ventilspindelens bevegelse, eller være anordnet på annet vis med tilsvarende pålitelighet.

§ 15. Ballastkontroll

1. Ballastkontrollen skal være utstyrt med følgende betjenings- og indikatorsystemer:
 - a) fjernbetjeningssystem for ballastpumper
 - b) indikatorsystem for ballastpumper
 - c) fjernbetjeningssystem for ballastventiler
 - d) indikatorsystem for ballastventiler

- e) fjernpeilesystem for tanknivå
 - f) indikatorsystem for dypgående
 - g) krenge- og trimindikatorer
 - h) indikatorsystem for krafttilførsel (hoved- og nødkraftkilde)
 - i) indikatorsystem for hydraulisk/pneumatisk trykk i ballastsystemet
 - j) nødstop.
2. Ballastkontrollpanelets utforming og operatørenes arbeidsstilling skal være konstruert etter gode ergonomiske prinsipper.

§ 16. Plassering av ballastkontrollen

Plassering av ballastkontrollen skal være i kontinuerlig bemannet kontrollstasjon, hvor også kontroll for vanntette lukningsmidler¹ skal være installert.

§ 17. Nødstop

Nødstoppsfunksjonen skal kunne isolere eller koble ut kraftforsyningen til fjernbetjeningssystemene og til pumpene. Ballastsystemet skal da gå til sikker posisjon dvs. ventiler stenges og pumper stoppes. Nødstoppsystemet skal være adskilt fra det ordinære fjernbetjeningssystemet.

§ 18. Lokal betjening

Alle ballastpumper og ventiler skal i tillegg til fjernbetjening fra kontrollstasjonen, i tilfelle av feil ved fjernbetjeningen, være utstyrt med uavhengig lokal betjening. Den uavhengige lokale betjeningen av hver ballastpumpe og av dens tilhørende ballasttankventiler skal være plassert på samme sted.

§ 19. Krav til funksjon etter feil

1. Fjernbetjenings- og indikatorsystemene skal være adskilt og fungere uavhengig av hverandre, eller ha tilstrekkelig redundans slik at en feil ved ett system ikke gjør driften av noe annet system usikker.
2. Ballastventilene skal feile til lukket stilling ved tap av kontrollkraft eller styrestrøm. Ved reaktivering skal ventilene forbli lukket inntil ballastkontrolloperatøren igjen overtar kontrollen av det reaktiverte systemet. Ballastventilsystemer som ikke feiler til lukket stilling ved tap av kontrollkraft/styrestrøm, aksepteres forutsatt at det kan dokumenteres at innretningens sikkerhet dtiverte systemet. Ballastventilsystemer som ikke feiler til lukket stilling ved tap av kontrollkraft/styrestrøm, aksepteres forutsatt at det kan dokumenteres at innretningens sikkerhet dermed ikke svekkes.

§ 20. Krav til tankpeilesystem

1. Tankpeilesystemet skal gjøre det mulig å:
 - a) vise væsknivå i alle ballasttanker. Det skal finnes en sekundær metode til å fastslå nivået i ballasttankene, dvs. peilerør eller annet målesystem.
 - b) ved krengevinkler i henhold til § 11 nr. 2, tilnærmet vise væsknivå ved sugeledningen i de ballasttanker som er planlagt benyttet til å rette opp innretningen.
 - c) vise væsknivå i andre tanker, f.eks. brennolje-, ferskvanns- og borevanns/væsketanker som, når de fylles eller tømmes, virker inn på innretningens stabilitet.

§ 21. Indikatorsystem for dypgående

Indikatorsystemet for dypgående skal vise dypgående i hvert hjørne av halvt nedsenkbare og oppjekkbare innretninger, og forut og akter for innretninger med skipsskrog.

Kapittel VII. Operasjonsinstruks.

§ 22. Operasjonsinstruks

1. Det skal utarbeides en skriftlig instruks om bruk av ballastsystemet i henhold til denne forskrift. Instruksen skal innarbeides i innretningens operasjonsmanual.
2. Operasjonsinstruksens skal inneholde:
 - kort informasjon om systemet og normal bruk av det
 - for halvt nedsenkbare innretninger, prosedyrer for ballastering fra forflytningstilstand til sikkerhetstilstand og fra operasjonstilstand til sikkerhetstilstand¹
 - kort informasjon om mulighetene for bruk etter feil har oppstått (kan evt. stå i beredskapsmanualen). Dersom motfyllying etter skade skal brukes som operasjonelt tiltak, skal rutiner for dette angis, jf. § 11 nr. 4.

¹ Se krav om slike prosedyrer i forskrift av 20. desember 1991 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger, § 17, § 28 og § 49.

Kapittel VIII. Avsluttende bestemmelser.

§ 23. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 1992.

6. jan. Nr. 68 2016**Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Nord universitet 6. januar 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-6, § 3-7, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 3-11, § 4-2, § 4-5, § 4-7, § 4-8, § 5-3 og § 9-1. Kunngjort 2. februar 2016 kl. 14.05.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser**§ 1-1. Virkeområde**

1. Forskriften gjelder for grader, studier og emner ved Nord universitet. Forskriften skal sikre en forsvarlig gjennomføring av studiene ved universitetet, og regulerer studentens rettigheter og plikter.
2. For studier hvor det er fastsatt nasjonale rammeplaner eller andre lignende nasjonale regelverk med bestemmelser i strid med bestemmelsene i denne forskriften, gjelder rammeplanens bestemmelser.
3. Forskriften gjelder så langt den passer også for eksamener i opplæringsdelen av doktorgradsprogrammene.
4. Denne forskrift gjelder også for personer som avlegger eksamen etter lov om universiteter og høyskoler § 3-10 uten å være tatt opp som student (privatister).

§ 1-2. Definisjoner**1. Rammeplan**

Plan som fastsetter nasjonale rammer for et studieprogram.

2. Studieprogram

En gitt samling av emner studenter kan tas opp til og få studierett på. Et studieprogram kjennetegnes ved at det ikke er nødvendig å søke opptak på nytt for å ta nye emner innenfor studieprogrammet.

3. Studieplan

Plan som blant annet beskriver opptakskrav, innhold, emner og læringsutbytte i et studieprogram. I studieplanen skal det fremgå eventuelle krav til selvstendig arbeid, hvilke emner som er obligatoriske, valgfrie og valgbare. I rammeplaner omtales studieplan også som programplan eller fagplan.

4. Emnebeskrivelse

En beskrivelse av innhold, omfang, læringsutbytte, pensum, vurderingsordning og eventuell vektingsreduksjon i et emne.

5. Emne

Studiepoenggivende enhet med egen avsluttende vurdering. Fullført emne skal gis eget karakteruttrykk.

6. Emnegruppe

Samling av emner fra ett fagområde som i en studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet og som gis en felles betegnelse.

7. Studiepoeng

Mål på omfang og arbeidsmengde for et studieprogram eller emne. Ett års fulltids studier er normert til 60 studiepoeng med arbeidsbelastning tilsvarende 1600 timer.

8. Utdanningsplan

Utdanningsplanen er en gjensidig forpliktende avtale mellom universitetet og studenten for gjennomføring av et studieprogram av minimum 60 studiepoengs omfang. Utdanningsplanen bygger på studieprogrammets studieplan, og skal vise hvilke emner studenten skal gjennomføre til enhver tid.

9. Student

Person som gjennom opptak etter lov om universiteter og høyskoler § 3-6 og § 3-7 er tatt opp til studieprogram eller enkeltemner ved universitetet.

10. Privatist

Person som etter lov om universiteter og høyskoler § 3-10 er gitt adgang til å fremstille seg til eksamen uten å være tatt opp som student.

11. Kandidat

Person som fremstiller seg til vurdering, herunder både studenter og privatister.

12. Vurdering

Betegnelse på alle typer bedømmelse av kandidatens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse. Alle vurderinger som fremgår av emnebeskrivelsen må være godkjent/bestått for å få endelig karakter og tellende studiepoeng.

13. Eksamen

Vurderingsform som omfatter alle typer prøving som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne, enten ved at resultatet skal inngå på vitnemål/karakterutskrift eller innregnes i en samlet karakter på vitnemål/karakterutskrift.

14. Vitnemål

Dokument som bekrefter fullført grad eller yrkesutdanning.

15. Diploma Supplement

Engelsk vitnemålstillegg som utstedes sammen med vitnemålet. Her fremkommer informasjon om landets utdanningssystem og studentens utdanning. Diploma Supplement er kun gyldig sammen med vitnemålet.

16. Karakterutskrift

Oversikt over oppnådde resultater som ikke fører, eller har ført, frem til grad eller yrkesutdanning.

Kapittel 2. Grader og yrkesutdanninger**§ 2-1. Grader og yrkesutdanninger**

1. Nord universitet kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

2. Nord universitet kan også tilby studier med annet omfang, blant annet videreutdanninger og påbyggingsstudier som bygger på avsluttet toårig, treårig eller fireårig grunnutdanning.

§ 2-2. Krav til graden høyskolekandidat

1. Graden høyskolekandidat oppnås ved fullført toårig utdanning på 120 studiepoeng med egen studieplan som er godkjent av rektor.

§ 2-3. Krav til graden bachelor

1. Graden bachelor oppnås ved fullført utdanning på minimum 180 studiepoeng. Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a) Studieprogram på minimum 180 studiepoeng, som i henhold til nasjonal rammeplan eller vedtak av styret gir bachelorgrad, eller
 - b) Integrert utdanning eller annet studieprogram på minimum 120 studiepoeng kombinert med påbygging eller fordypning innenfor samme eller tilgrensende fagområde av minimum 60 studiepoeng, eller
 - c) Selvvalgt studium på minimum 180 studiepoeng med faglig fordypning på minimum 90 studiepoeng. Fordypningsenheten deles inn i 60+30 studiepoeng hvor de 30 studiepoengene er emner som bygger på de emnene som utgjør de første 60 studiepoengene. Fordypningen må inneholde et selvstendig skriftlig eller kunstnerisk arbeid av minimum 10 studiepoengs omfang. Fordypningen må kombineres med emner/emnegrupper i tilgrensende fagområder av minimum 30 studiepoengs omfang. Maksimalt 120 studiepoeng kan overlappe med obligatoriske emner fra et ordinært studieprogram. Examen philosophicum og examen facultatum kan inngå i graden.
2. For bachelorgrad etter første ledd bokstav a, angis graden som «Bachelor i <tittel på studieprogram>» på vitnemål. Bachelorgrader etter første ledd bokstav b og c angis graden «Selvvalgt bachelor» uten faglig tilleggsbenevnelse.

§ 2-4. Krav til graden master

1. Krav til innhold om omfang i mastergrad fremgår av forskrift om krav til mastergrad gitt av departementet.

§ 2-5. Krav til yrkesutdanning

1. Yrkesutdanning oppnås ved fullført 4-årig grunnskolelærerutdanning for 1.–7. trinn eller 5.–10. trinn (240 studiepoeng)

Kapittel 3. Organisering av studier og studiekvalitet**§ 3-1. Studieåret**

1. Undervisningsterminer fastsettes av styret og framkommer i studiekalenderen. I studiekalenderen framkommer også viktige frister studentene skal forholde seg til.
2. Studiekalenderen angir hovedeksamensperiode.

§ 3-2. Studieportefølje

1. Styret gjør årlig vedtak om hvilke studier som skal inngå i universitetets studieportefølje.
2. Styret vedtar etablering og nedlegging av studier av mer enn 30 studiepoengs omfang.
3. Dekan vedtar etablering og nedlegging av studier til og med 30 studiepoeng.
4. Alle studier må tilfredsstille gjeldende krav for akkreditering av studier fastsatt av NOKUT.

§ 3-3. Studieplaner

1. Rektor fastsetter studieplan for alle studier som tilbys ved Nord universitet.

2. For studier til og med 30 studiepoeng eller for studieprogram som er regulert av nasjonale rammeplaner kan studieplan fastsettes av dekan ved det enkelte fakultet/avdeling.

3. Dersom studieprogram tilbys i samarbeid mellom to eller flere fakulteter/avdelinger, fastsetter rektor hvilket fakultet/avdeling som har det faglige og administrative ansvaret.

4. Studieplanen skal normalt sikre at minimum 50 % av vurderingsordningene i et studieprogram utgjøres av individuell prøving.

§ 3-4. Endringer i studieplan

1. Dekan kan godkjenne endringer i godkjente studieplaner. Slike endringer skal ikke tre i kraft før nytt studieår.

2. Dersom det er tvingende nødvendig kan dekan likevel godkjenne endringer i studieplanen underveis i studieåret. Slike endringer skal kunngjøres så tidlig som mulig, og studentene skal gis anledning til å uttale seg.

3. Studenter som berøres av endringer i studieplan skal sikres rimelige overgangsordninger.

§ 3-5. Språk

1. Språk ved undervisning og vurdering er norsk med mindre annet er fastsatt i studieplan og emnebeskrivelser.

§ 3-6. Tilrettelegging av studiesituasjonen

1. Søknader om tilrettelegging av studiesituasjonen for enkeltstudenter behandles i tråd med lov om universiteter og høyskoler § 4-3, 5. ledd og lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne § 17.

2. Studenten er selv ansvarlig for å søke om, og dokumentere sitt behov for, tilrettelegging av studiesituasjonen.

3. Det kan ikke innvilges tilrettelegging som kan medføre en reduksjon av de faglige kravene som stilles til det enkelte emne/studium.

§ 3-7. Utdanningsplan

1. Utdanningsplanen skal vise studentens planlagte studieprogresjon.

2. I utdanningsplaner som inneholder et selvstendig skriftlig eller kunstnerisk studentarbeid på 30 studiepoeng eller mer, skal det inngås særskilt veiledningsavtale om det selvstendige arbeidet.

3. Studenten skal kontrollere og fullføre semesterregistrering hvert semester.

4. Dersom studenten blir vesentlig forsinket i sine studier i forhold til utdanningsplanen, kan det enkelte fakultet/avdeling pålegge endring av utdanningsplanen. I vurderingen av om en student er vesentlig forsinket tas forskriftens progresjonskrav i betraktning. Studenten skal bidra til å utarbeide ny utdanningsplan. Ved etterfølgende endring av utdanningsplanen bør krav til høyere progresjon pr studieår enn normert, unngås.

5. Dersom det ikke foreligger særlige grunner, bør utdanningsplaner med lavere progresjon enn 50 % av normert tid unngås.

Kapittel 4. Opptak

§ 4-1. Opptakskrav

1. Studentopptak til universitetets studieprogram skal gjøres i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3-6 og § 3-7 med tilhørende forskrifter.

2. Opptakskrav for det enkelte studium, utover generell studiekompetanse, skal fremgå av studieplanen. For studier hvor opptak ikke er regulert gjennom forskrift om opptak til høyere utdanning, skal også rangeringsregler og eventuelle kvoteregler fremgå av studieplanen.

3. Søkere som er over 25 år, og som ikke har generell studiekompetanse, kan tas opp på grunnlag av realkompetanse til studier hvor det ikke bestemt absolutte karakterkrav.

4. Søkere med utenlandsk utdanning som opptaksgrunnlag blir vurdert etter gjeldende nasjonale kriterier og retningslinjer gitt av blant annet Samordna opptak og NOKUT. Søkere med slik bakgrunn må også tilfredsstille krav til språkkunnskaper i henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning § 2-3.

§ 4-2. Lokalt opptak

1. For studier hvor opptak ikke er regulert av forskrift om opptak til høyere utdanning, kan søknad sendes til universitetet innenfor de frister som fremgår av universitetets hjemmesider. Rektor skal vedta retningslinjer for lokalt opptak og vurdering av realkompetanse som opptaksgrunnlag.

2. Studenter som søker overgang fra tilsvarende studium ved annen institusjon, kan søke direkte til aktuelt fakultet/avdeling. Søknadsfrist for slikt opptak fremgår av studiekalender.

3. For bidrags- og oppdragsfinansierte studier kan det avtales egne regler for opptak og opptaksprosedyre.

§ 4-3. Ettersending av dokumentasjon

1. Søkeren selv er ansvarlig for å sende inn nødvendig dokumentasjon.

2. For søkere som fullfører utdanning som inngår i opptaksgrunnlaget samme år, er ettersendingsfristen 1. juli for opptak til høstsemesteret. For alle andre søkere er ettersendingsfristen én uke fra søknadsfristen, dersom ikke annet er opplyst.

§ 4-4. Rangeringsregelverk

1. Dersom det ikke fremgår eget rangeringsregelverk av studieplanen, beregnes konkurransepoeng ut fra karakternivået i opptaksgrunnlaget i henhold til retningslinjer vedtatt av rektor, og rangeres ut fra denne beregningen.

2. Ved poenglikhet mellom søkere foretas loddrekning.

3. Søkere som ikke kan poengberegnes rangeres etter en konkret, individuell vurdering.

§ 4–5. Avlysning

1. Dersom lavt søkertall eller andre tvingende grunner gjør det nødvendig, kan rektor beslutte å ikke sette i gang et studium/emne.
2. Vedtak om avlysning må foreligge før tilbud om studieplass blir gitt. For bidrags- og oppdragsfinansierte studier kan rektor vedta avlysning også etter at tilbud om studieplass er gitt, dersom tvingende grunner gjør det nødvendig.

§ 4–6. Reservert studieplass

1. Søknad om reservert studieplass kan innvilges dersom det har oppstått uforutsette og tungtveiende forhold som gjør at søkeren ikke kan benytte studieplassen. Slike grunner kan være fødsel, adopsjon, innkalling til førstegangstjeneste o.l.
2. Søknaden må fremsettes senest tre uker etter at søkeren mottok tilbud om studieplass. Søknad om reservasjon sendes til universitetet.
3. Studieplassen kan reserveres inntil 1 år.
4. En student som er innvilget reservert studieplass, er garantert å få studieplass på det aktuelle studiet ved neste ordinære opptak. Det forutsettes at studietilbudet fremdeles eksisterer og at studenten søker på studiet innen neste ordinære søknadsfrist.

Kapittel 5. Godskriving av annen utdanning og fritak fra eksamen

§ 5–1. Godskriving og faglig godkjenning

1. Søknader om godskriving av studiepoeng og faglig godkjenning behandles i tråd med bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 3–5. Tilsvarende gjelder også for emner avlagt ved egen institusjon.
2. Vilkåret i lov om universiteter og høyskoler § 3–5, 1. ledd er oppfylt når godskravingsgrunnlaget tilsvarer ett eller flere emner i innhold, omfang og dybde.
3. Godskriving og faglig godkjenning etter denne bestemmelsen kan kun foretas i den utstrekning som følger av forskrift om godskriving av høyere utdanning.
4. Det skal ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold i samme grad.
5. Det gis normalt ikke godskriving eller fritak for deler av emner.
6. Overlapping i faglig innhold gir reduksjon i studiepoeng, og skal fremgå av karakterutskrift eller vitnemål. Studiepoengreduksjon foretas i det emne som gir det gunstigste resultat for studenten.
7. Godskriving av studiepoeng og faglig godkjenning etter disse bestemmelsene skal fremgå av vitnemål.
8. Studenter som skal ta deler av sin utdanning ved annen institusjon bør søke om forhåndsgodkjenning.
9. Rektor kan vedta retningslinjer for behandlingen av søknader om godskriving og faglig godkjenning, herunder retningslinjer for vurdering av realkompetanse.

Kapittel 6. Studierett og permisjon

§ 6–1. Studierett

1. Den som har akseptert tilbud om studieplass ved universitetet har studierett til vedkommende studium:
2. For å beholde sin studierett må studenten hvert semester og innen fastsatte frister;
 - a) Betale semesteravgift,
 - b) Betale kopinoravgift,
 - c) Betale avgift til læremidler og materialkostnader tilknyttet undervisningen hvor dette følger av studieplan og emnebeskrivelser,
 - d) Betale egenbetaling/studieavgift hvor dette fremgår av studieplan/emnebeskrivelser, og
 - e) Fullføre semesterregistrering.
3. Studierett innebærer blant annet rett til deltakelse i all organisert undervisning, veiledning, øvelser, oppgaveløsning, feltarbeid, laboratoriekurs, praksisstudier med videre, i tillegg til eksamener og annen vurdering som følger av studieplanen. Se likevel bestemmelser om frister og andre vilkår for å fremstille seg til vurdering og eksamen i forskriftens kapittel 7.
4. Studieretten gjelder som utgangspunkt for den normerte tid som følger av studieplanen.

§ 6–2. Normert tid og utvidet studierett

1. Normert tid for studiet skal fremgå av studieplanen.
2. Student som er innvilget permisjon får sin studierett forlenget tilsvarende permisjonens lengde.
3. Hvor studenten av andre årsaker er forsinket i sine studier, kan studieretten etter søknad utvides i inntil to år utover normert tid. Det stilles likevel krav til progresjon for utvidet studierett.
4. For studenter på heltidsstudier av minimum 60 studiepoengs omfang gjelder følgende progresjonsvilkår for å beholde utvidet studierett som nevnt i tredje ledd (for deltidsstudier gjelder forholdsmessig).
 - Bestått 30 studiepoeng etter ett år i et ett- eller flerårig studieprogram
 - Bestått 60 studiepoeng etter to år i et ett- eller flerårig studieprogram
 - Bestått 90 studiepoeng etter tre år i et flerårig studieprogram

- Bestått 120 studiepoeng etter fire år i et flerårig studieprogram
- Bestått 150 studiepoeng etter fem år i et flerårig studieprogram
- Bestått 180 studiepoeng etter seks år i et flerårig studieprogram.

5. Det enkelte fakultet/avdeling kan selv, med bakgrunn i faglige vurderinger, innføre strengere krav til studieprogresjon enn nevnt i fjerde ledd. Slike progresjonskrav skal følge av den enkelte studieplan.

6. For studier av mindre enn 60 studiepoengs omfang beholder studenten studieretten i ett semester utover normert tid under forutsetning av at det er avlagt eksamen i normert studietid.

§ 6-3. Opphør av studierett

1. Studieretten opphører når studieprogrammet er fullført. Tilsvarende gjelder når:

- a) Studenten selv sier fra seg studieplassen, eller
- b) Studenten har overskredet studiets normerte tid uten å fullføre.

§ 6-4. Tap av studierett

1. Studenten kan miste sin studierett dersom

- a) Studenten ikke overholder sine plikter etter § 6-1,
- b) Studenten har benyttet maksimalt antall forsøk til vurdering i emne som etter studieplanen er obligatorisk (for praksis og masteroppgaver gjelder henholdsvis § 7-5, sjette ledd og § 7-8, andre ledd),
- c) Studenten ikke har avlagt studiepoeng tilknyttet studieprogrammet de siste to semestrene,
- d) Studenten ikke oppfyller de krav til progresjon i studiet som følger av forskriften, eller særskilte faglige progresjonskrav som følger av studieplanen eller nasjonale rammeplaner, eller
- e) Studenten etter forespørsel ikke legger frem originaldokumentasjon brukt i opptaket eller som grunnlag for godskriving av ekstern utdanning.

§ 6-5. Permisjoner

1. For studenter på studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang kan det innvilges permisjon i inntil ett studieår én gang i løpet av studiet uten å oppgi grunn.

2. For øvrig kan det innvilges permisjon for kortere eller lengre perioder hvor særskilte behov er dokumentert. Særskilte behov kan blant annet være egen sykdom, tvungen verneplikt eller andre tvingende velferdsgrunner.

3. Permisjon i forbindelse med fødsel eller adopsjon behandles etter bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 4-5.

4. Det gis normalt ikke permisjon for studenter som er tatt opp på studieprogram av mindre enn 60 studiepoengs omfang.

5. Permisjon innvilges normalt ikke før studenten har bestått minst 30 studiepoeng ved det aktuelle studiet.

6. Permisjon etter første og andre ledd kan ikke innvilges dersom studentens totale studietid overskrider det dobbelte av normert tid.

7. Dersom ikke annet følger av permisjonsgrunnlaget, kan en student ikke fremstille seg til eksamen i permisjonsperioden, annet enn til ny eksamen i tilknytning til ordinær eksamen forut for permisjon.

8. Studenter som er innvilget permisjon, skal gis anledning til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen, forutsatt at studiet fortsatt eksisterer. Ved gjenopptagelse av studiene skal det utarbeides en individuell utdanningsplan som normalt skal være tilpasset gjeldende studieplan for det kullet studenten skal følge etter permisjon.

Kapittel 7. Vurdering

§ 7-1. Vurderingsordninger

1. Rektor fastsetter og definerer hvilke vurderingsordninger som skal benyttes ved universitetet.
2. Vurderingsordningene skal fremgå av emnebeskrivelsene.
3. Obligatorisk deltagelse i undervisningen kan kun kreves når det er faglig begrunnet og egnet til å bidra til å nå læringsutbytte.

§ 7-2. Ordinær eksamen

1. Ordinær eksamen holdes normalt i det semesteret undervisningen i emnet avsluttes.

§ 7-3. Ny eksamen (kontinuasjonseksamen) og utsatt eksamen

1. Det arrangeres ny eksamen (kontinuasjonseksamen) for studenter som ikke har bestått ordinær eksamen, eller har fått registrert gyldig fravær ved ordinær eksamen.

2. Studenter som avbrøt ordinær eksamen vil ha adgang til ny eksamen dersom dette arrangeres. Studenter som ikke møtte/ikke leverte til ordinær eksamen, eller ønsker å gjenta en allerede bestått eksamen, henvises til neste ordinære eksamen i emnet.

3. Ny eksamen arrangeres normalt i påfølgende semester. Det arrangeres normalt kun én ny eksamen i perioden mellom to ordinære eksamener.

4. Dersom det i studieplanen er krav om at et spesifikt emne/eksamen er bestått for videre studieprogresjon, vil ny eksamen arrangeres før, eller i forbindelse med oppstart av, påfølgende semester.

5. Utsatt eksamen kan tilbys studenter med fravær som skyldes forhold som reguleres av lov om universiteter og høyskoler § 4–5 ved ordinær eksamen, dersom det foreligger særlige grunner for å sette opp slik eksamen før ny eksamen etter første ledd. Rektor kan i egne retningslinjer vedta at andre spesifikke grupper studenter kan gis tilbud om utsatt eksamen. Dekan avgjør om det skal arrangeres utsatt eksamen i det enkelte emne.

6. Ved ny og utsatt eksamen gjelder normalt samme pensumlitteratur og vurderingsform som ved siste ordinære eksamen.

7. Studenter som ikke har bestått, avbrutt eller har gyldig fravær fra praksis, må som hovedregel fremstille seg til ny praksis ved neste ordinære gjennomføring. Praksisperiodene skal fremgå av den enkelte studieplan.

§ 7-4. Ekstraordinær eksamen

1. Ekstraordinær eksamen kan ved behov arrangeres når et emne opphører. Slik eksamen arrangeres normalt innen ett år etter siste ordinære eksamen i emnet. Dersom slik eksamen arrangeres gjelder samme regler for oppmelding som til ordinær eksamen. Dekan ved det enkelte fakultet/avdeling avgjør om og når slik eksamen eventuelt arrangeres.

§ 7-5. Vilkår for å framstille seg til vurdering

1. Studenter har adgang til vurdering i samsvar med studieplan for det aktuelle studiet eller individuell utdanningsplan, se § 7–7 for oppmelding til vurdering.

2. Studenter som ønsker å ta eksamen i emner som ikke inngår i deres utdanningsplan, kan melde seg til oppsatte eksamener dersom de fyller alle krav for å fremstille seg til eksamen.

3. Studenten må innen fastsatte frister fremstille seg til vurdering, og ha oppfylt de plikter som følger av § 6–1.

4. Det er normalt ikke adgang til å framstille seg til samme eksamen mer enn tre ganger. Benyttede eksamensforsøk foreldes ikke. Studenter som innvilges nytt opptak etter å ha fått sin studierett inndratt får normalt ikke nye eksamensforsøk.

5. Studenter som har benyttet tre eksamensforsøk til samme eksamen uten å ha bestått, skal ved søknad om et fjerde forsøk innkalles til veiledning ved sitt fakultet/avdeling om sin studieprogresjon. Studenten må dokumentere at slik veiledning har funnet sted dersom studenten etter dette opprettholder sin søknad om et fjerde forsøk. Søknaden skal da normalt innvilges. Oppmelding til fjerde forsøk til eksamen skal som hovedregel skje innen ordinære oppmeldingsfrister til eksamen.

6. Ved ikke bestått praksisemne kan studenten ta praksis om igjen én gang. Ved andre gangs ikke bestått til samme praksis skal studieretten inndras.

7. Rektor kan fastsette begrensninger i adgangen til å gjenta allerede beståtte eksamener dersom det er faglig begrunnet.

§ 7-6. Forkunnskaper og obligatoriske krav

1. Dersom gjeldende studieplan eller emnebeskrivelse fastsetter spesielle krav til forkunnskaper, obligatorisk deltakelse, utførte øvinger eller andre krav for å gå opp til eksamen, må disse som hovedregel være oppfylt før man kan framstille seg til eksamen.

2. Studenter som ikke uten urimelig belastning som følge av egen sykdom, tvungen verneplikt, eller andre tvingende velferdsgrunner, vil kunne oppfylle kravene til obligatorisk deltagelse, kan etter søknad innvilges en tilrettelagt studieplan. Tilretteleggingen skal være egnet til å sikre læringsutbyttet i det enkelte emne for den enkelte student. En alternativ plan bør være gjennomført før avsluttende vurdering i emnet. Tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for institusjonen skal ikke innvilges. Rektor avgjør søknader om tilrettelegging.

3. Studenter som ikke får godkjent/bestått obligatoriske krav må som hovedregel delta på nytt i sin helhet ved neste ordinære gjennomføring.

§ 7-7. Oppmelding til vurdering

1. Ordinære eksamensdatoer skal normalt være bekjentgjort i StudentWeb senest ved oppstart av det semester eksamen er planlagt gjennomført. Dato for ny eksamen skal være kunngjort senest to uker før eksamensdato.

2. Eksamenssted følger undervisningsstedet. Rektor skal vedta retningslinjer for adgangen til å avlegge eksamen på annet sted. For bidrags-/oppdragsfinansierte studier kan det avtales egne bestemmelser for valg av eksamenssted.

3. Studenten melder seg til vurdering i de emner som følger av utdanningsplanen gjennom å fullføre semesterregistreringen i StudentWeb innen fastsatte frister. Studenten er selv ansvarlig for å kontrollere at sine vurderingsmeldinger til enhver tid er korrekte, samt å holde seg orientert om eksamenstid og -sted.

4. Tilsvarende gjelder for oppmelding til eksamen som ikke følger av utdanningsplanen.

5. Der det gjelder særlige frister for oppmelding til ny/utsatt eksamen, må studenten selv melde seg til slike innen fristen for den aktuelle eksamen.

6. Dersom særlig tungtveiende grunner foreligger, kan rektor etter søknad godkjenne oppmelding til eksamen også etter fristen. I vurderingen skal det legges særlig vekt på studentens mulighet til å ferdigstille utdanningen det aktuelle semesteret, og hvorvidt studenten kan unngå vesentlige forsinkelser av sine studier dersom oppmelding innvilges.

7. Studenter kan selv trekke seg fra eksamen senest to uker før eksamensdato. Eksamensforsøk vil da ikke bli registrert. Trekk fra eksamen gjøres i StudentWeb.

§ 7–8. Særskilte bestemmelser om kandidatoppgave og bacheloroppgave, masteroppgave og mappeeksamen

1. Dersom en kandidatoppgave, bacheloroppgave eller lignende avsluttende oppgave av minst 15 studiepoengs omfang blir vurdert til ikke bestått, kan kandidaten levere samme oppgave i bearbeidet form én gang. Ny innlevering regnes som et tellende eksamensforsøk. Dersom den bearbeidede utgaven også blir vurdert til ikke bestått, må kandidaten utarbeide en helt ny oppgave. Ved innlevering av ny oppgave, må normalt obligatoriske krav knyttet til bachelor- eller kandidatoppgaven gjennomføres på nytt.

2. Dersom en masteroppgave blir vurdert til ikke bestått, kan kandidaten levere oppgaven på nytt én gang med vesentlige endringer. Ved ny levering har kandidaten normalt krav på veiledning i et omfang bestemt av dekan. Ny veiledningsavtale skal inngås. Dersom den vesentlig endrede oppgaven blir vurdert til ikke bestått, skal studieretten normalt inndras.

3. Dersom en mappeeksamen blir vurdert til ikke bestått, kan studenten levere samme mappeeksamen på nytt én gang i bearbeidet form. Ny innlevering regnes som et tellende eksamensforsøk. Dersom den bearbeidede utgaven også blir vurdert til ikke bestått må kandidaten utarbeide en helt ny mappeeksamen.

4. Oppgaveformer som nevnt i denne bestemmelsen kan ikke leveres til ny vurdering i bearbeidet form ved bestått resultat.

5. En bestått kandidat-, bachelor- eller masteroppgave kan ikke benyttes i annen grad verken i sin helhet eller i bearbeidet form.

Kapittel 8. Gjennomføring av vurdering**§ 8–1. Språk og målform**

1. Eksamen gis på det undervisningsspråk som følger av emnebeskrivelsen. Dersom undervisningsspråket er norsk, kan eksamen normalt besvares på svensk eller dansk. Der emnebeskrivelsen ikke setter krav til prøving i et bestemt språk eller en bestemt norsk målform, velger studenten selv hvilken norsk målform han eller hun vil benytte. Dersom undervisningsspråket er engelsk, skal eksamen besvares på engelsk.

2. Kandidater med annet morsmål enn norsk, og som heller ikke har hatt vurdering i norsk fra videregående opplæring kan i særskilte tilfeller søke om å få oppgavetekst og få levere besvarelse på engelsk.

3. Søknad som nevnt i andre ledd må være fremsatt innen fristen for oppmelding til eksamen, og vurderes konkret for den enkelte eksamen.

§ 8–2. Hjelpemidler til eksamen

1. Oversikt over tillatte hjelpemidler ved eksamen skal være angitt i emnebeskrivelsen, og skal fremgå av eksamensoppgaven. Dersom ikke annet følger av emnebeskrivelsen er to tospråklige ordbøker tillatt til eksamen. I den grad det tillates innarbeidelse av et tillatt hjelpemiddel, skal dette fremgå av emnebeskrivelsen.

2. Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med hva som er tillatte hjelpemidler ved den enkelte eksamen.

§ 8–3. Tilrettelegging ved eksamen

1. Studenter som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan gjennomføre eksamen på ordinær måte, kan etter søknad innvilges tilrettelegging ved eksamen.

2. Søknad om tilrettelegging må fremsettes innen de frister som fremgår av studiekalenderen. I tilfeller hvor behovet for tilrettelegging ved eksamen har oppstått etter søknadsfristen, eller det foreligger andre særlige grunner, kan likevel søknaden tas til behandling. I slike tilfeller må søknad fremsettes uten ugrunnet opphold, og ikke senere enn en uke før eksamen.

3. Studenten er selv ansvarlig for å dokumentere sitt behov for tilrettelegging gjennom uttalelse fra lege eller annen sakkyndig. Dokumentasjonen bør være oppdatert, og skal være egnet som grunnlag for å vurdere behov for tilrettelegging av eksamen på universitetsnivå.

4. Tilrettelegging av eksamen skal ha som formål å oppveie funksjonsnedsettelsen i størst mulig grad, uten at den gir en urimelig fordel. Tilrettelegging som vil kunne redusere de faglige krav i det enkelte emne eller studium skal ikke innvilges.

5. Studenter med varig behov for tilrettelegging kan innvilges tilrettelegging for normert tid for det enkelte studieprogram. Er studenten forsinket i sine studier utover normert tid, må det søkes på nytt.

§ 8–4. Eksamenstid

1. Eksamenstidspunkt følger av eksamensplan.

2. En eksamen anses normalt påbegynt når eksamensoppgaven deles ut eller gjøres tilgjengelig.

3. Dersom det gjennomføres kontroll av tillatte hjelpemidler før eksamensoppgaven deles ut, regnes eksamen å ha påbegynt når hjelpemiddelkontrollen starter.

4. I praksisemner er eksamen påbegynt ved angitt oppmøtetidspunkt første dag av aktuell praksis.

§ 8–5. Fravær fra eksamen og avbrutt eksamen

1. Den som ikke trekker seg fra eksamen innen fristen angitt i § 7–7, sjuende ledd, og som ikke har fått godkjent gyldig fravær fra eksamen, regnes for å ha fremstilt seg til eksamen og brukt ett eksamensforsøk.

2. Studenter som uteblir fra en eksamen de er oppmeldt til, og som påberoper seg gyldig fravær fra denne, må innen en uke, fremlegge skriftlig dokumentasjon av forholdet. Ved egen sykdom eller sykdom i nærmeste familie skal det fremlegges legeerklæring. Legeerklæringen må være egnet til å dokumentere fravær for den konkrete eksamenen.

3. Studenter som avbryter en påbegynt skoleeksamen uten å levere sin besvarelse eller leverer en blank eksamensbesvarelse, skal undertegne og levere skjema for avbrutt eksamen. Avbrutt eksamen regnes som et tellende forsøk til eksamen. Gyldig fravær etter § 8–5, andre ledd gjelder tilsvarende for studenter som avbryter eksamen.

4. Gyldig fravær fra hele eller deler av hjemmeeksamen gir ikke rett til forlenget innleveringsfrist. For praksisstudier kan det vedtas egne bestemmelser som skal fremgå av studieplanen.

5. Studenter som har levert sin besvarelse til eksamen kan ikke unndra denne fra sensur.

Kapittel 9. Fusk, annullering, utestenging og bortvisning

§ 9–1. Fusk, annullering og utestengelse

1. Forsettlig eller grovt uaktsomt fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller gjennomføring av emner kan medføre annullering av aktuell eksamen. Kandidaten kan bli utestengt fra universitetet og fratatt retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i inntil ett år i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4–7 og § 4–8.

2. Som fusk eller forsøk på fusk regnes blant annet:

- Å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen. Dersom det er eksamen med forutgående kontroll av hjelpemidler gjelder tilsvarende dersom ulovlige hjelpemidler avdekkes under kontrollen.
- Å presentere andres publiserte eller upubliserte arbeid som sitt eget.
- Å presentere eget tidligere arbeid, herunder arbeider benyttet i eksamen eller annen vurdering, uten tilstrekkelig kildehenvisning.
- Å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger.
- Å rettsstridig fabrikere data i forbindelse med studentarbeider.
- Ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper.
- Å handle i strid med spesifikke retningslinjer for den enkelte eksamen.
- Å urettmessig ha skaffet seg adgang til vurdering ved for eksempel å ha fusket ved gjennomføring av skriftlige arbeidskrav, intern prøving eller manipulasjon av oppmøtelister for obligatorisk deltagelse i undervisning.

3. Manglende kjennskap til regler for kildebruk, tillatte hjelpemidler, retningslinjer for eksamen og lignende fritar ikke studenten for ansvar.

4. Dersom det under en eksamen eller hjelpemiddelkontroll oppstår mistanke om fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at forholdet blir rapportert. Ulovlige hjelpemidler skal inndras umiddelbart. Studenten skal gis rett til å fullføre eksamen.

5. Dersom det oppstår mistanke om fusk, holdes sensur tilbake til det foreligger vedtak om at fusk ikke har forekommet.

6. Annullering av eksamen som følge av fusk regnes som et tellende eksamensforsøk.

§ 9–2. Bortvisning fra institusjon

1. Studenter som tross skriftlig advarsel fra dekan eller studiedirektør opptrer som beskrevet i lov om universiteter og høyskoler § 4–8, første ledd kan etter vedtak i universitetets klagenemnd bortvises fra bestemte områder ved institusjonen i inntil ett år.

Kapittel 10. Sensur

§ 10–1. Vurderingsuttrykk

1. Følgende vurderingsuttrykk benyttes ved universitetet:

- Godkjent/ikke godkjent
- Bestått/ikke bestått
- En gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått, og F for ikke bestått. Det er fastsatt generelle, kvalitative beskrivelser for skalaen, se universitetets nettsider.

2. For vurderingsordninger som består av flere vurderinger, må alle delene være vurdert til bestått før det gis endelig karakter i emnet.

3. Dersom en student har avlagt samme eksamen flere ganger, gjelder den beste karakteren.

§ 10–2. Sensurordninger

1. Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern sensor i følgende tilfeller:

- Ved bedømmelse av alle eksamener på høyere grads studier (mastergradsnivå), herunder også kandidatens selvstendige arbeid (masteroppgave),
- Ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid på lavere grad (bacheloroppgave eller kandidatoppgave),
- Ved bedømmelse av alle øvrige emner minst hver tredje gang ordinær eksamen avvikles, likevel ikke sjeldnere enn hvert tredje år,
- Ved ny sensur (klagesensur) i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3–9, femte ledd.

2. Det skal benyttes to sensorer, hvorav som hovedregel minst én ekstern sensor, ved bedømmelse av muntlig eksamen og vurdering av praktiske eksamener og lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve og derfor ikke kan påklages.

3. Ved eksamen der det ikke benyttes ekstern sensor skal det være minst to interne sensorer, hvorav en skal fungere som medsensor. Medsensor skal delta ved utarbeidelse av eksamensoppgaver og vurderingskriterier. Medsensor skal også delta ved vurdering av eksamensbesvarelsene. Dersom det er flere enn 15 besvarelses, kan medsensor vurdere en andel av besvarelsene.

4. Ekstern sensur kan være en av følgende:

- a) Deltagelse i vurdering av eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene, eller
- b) Deltagelse som tilsynssensor. Rektor kan vedta retningslinjer for gjennomføring av tilsynssensur.

§ 10-3. Sensur

1. Sensorer oppnevnes av dekan ved det enkelte fakultet/avdeling. Klagesensorer skal oppnevnes samtidig.

2. Det skal utarbeides sensorveiledning for skriftlige eksamener. Sensorveiledningen skal være tilgjengelig for sensorene i forbindelse med sensur. Sensorveiledningen gjøres tilgjengelig for studentene for gjennomsyn etter at resultatet av sensuren er kunngjort.

3. Sensuren skal kunngjøres senest tre uker etter eksamen dersom ikke i styret i midlertidig forskrift har vedtatt annen sensurfrist i medhold av lov om universiteter og høyskoler § 3–9, fjerde ledd.

4. Følgende sensurfrister gjelder for masteroppgaver og lignende avhandlinger:

- a) For bacheloroppgaver og kandidatoppgaver av minst 20 studiepoengs omfang skal sensur kunngjøres innen fire uker fra innleveringsfristen,
- b) For masteroppgaver skal sensur kunngjøres innen seks uker fra innleveringsfristen.

5. Studenten skal sikres anonym sensur ved alle eksamener hvor ikke vurderingsformen umuliggjør det.

6. Sensur kunngjøres på StudentWeb.

7. For skriftlige arbeid med påfølgende justering etter muntlig eller praktisk eksamen, kunngjøres sensur for det skriftlige arbeidet senest 24 timer før muntlig eller praktisk eksamen.

Kapittel 11. Begrunnelse og klage

§ 11-1. Begrunnelse for karakterfastsetting

1. Studenter kan kreve begrunnelse for vurderingen av sin eksamensprestasjoner.

2. For skriftlige eksamener må krav om begrunnelse være fremsatt skriftlig på elektronisk skjema innen en uke fra karakteren ble kunngjort.

3. For muntlige eksamener eller vurdering av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse fremsettes muntlig direkte til sensor umiddelbart etter kunngjøring av karakter.

4. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

§ 11-2. Klage over karakterfastsetting

1. Klage over karakterfastsetting kan fremsettes skriftlig på elektronisk skjema innen tre uker fra resultatet ble kunngjort. Har studenten fremsatt krav om begrunnelse eller klaget over formelle feil, løper klagefristen for sensur fra tidspunktet begrunnelse er gitt eller klagen over formelle feil avgjort.

2. For mappeeksamen eller oppgave med muntlig justering kan klage fremsettes først når den endelige karakteren er kunngjort. Ved klage over karakterfastsetting ved oppgave med muntlig justering, gjennomføres ny muntlig eksamen dersom vurderingen av det skriftlige arbeidet endres.

3. Bedømmelse ved muntlig eksamen, praksis, praktiske eksamener eller lignende, som etter sin art ikke kan etterprøves, kan ikke påklages.

4. Ved klage over karakterfastsetting på gruppearbeid, må alle gruppens medlemmer samtykke i klagen. Slikt samtykke gjøres skriftlig. Klager hvor ikke alle gruppens medlemmer samtykker skal avvises. Resultat av klagesensur blir gjeldende for alle gruppens medlemmer.

5. Dersom oppgave med muntlig justering er gjennomført som gruppeeksamen, står alle gruppens medlemmer solidarisk ansvarlig for eventuell ny muntlig eksaminasjon.

§ 11-3. Klage over formelle feil

1. Formelle feil ved eksamen eller sensur kan påklages av eksamenskandidaten i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 5–2. Slik klage må fremsettes innen tre uker etter at eksamenskandidaten ble kjent med det forhold som ligger til grunn for klagen.

2. For gruppeeksamener kan klage over formelle feil kun fremsettes dersom hele gruppen samtykker. Resultatet av klagen gjøres gjeldende for hele gruppen.

Kapittel 12. Vitnemål og karakterutskrift

§ 12-1. Vitnemål

1. Det utstedes vitnemål og Diploma supplement etter avsluttet grad, yrkesutdanning, herunder praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), eller annet studieprogram av minimum to års fulltids studier.

2. Når en student fullfører studiet og blir kvalifisert for en grad, utstedes vitnemål automatisk og uten opphold.

3. Vitnemålet er et verdipapir som utstedes bare én gang. Hvis en student forbedrer sitt resultat i et emne som inngår i grunnlaget for vitnemålet, kan dette dokumenteres med separat karakterutskrift.

4. Ved tap av vitnemål kan studenten i særskilte tilfeller (for eksempel etter brann) få utstedt duplikat. Dette merkes som duplikatvitnemål. Studenten vil bli avkrevd avgift for utstedelse av duplikat.

5. For grader som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader) må minst 30 studiepoeng være avlagt ved Nord universitet. Det skal fremgå av vitnemålet at utdanningen er gitt i samarbeid med andre institusjoner.

6. For studenter som har fått godskrevet eksamener i tråd med bestemmelsene i denne forskriften og lov om universiteter og høyskoler § 3–5 må tilknytningskravet og kravet til nye studiepoeng i henhold til forskrift om godskriving av høyere utdanning være oppfylt for at en student skal få utstedt vitnemål.

§ 12–2. Karakterutskrift

1. For alle fullførte studier hvor det ikke utstedes vitnemål utsteder universitetet karakterutskrift.

2. Karakterutskrift kan på anmodning fra studenten utstedes når som helst underveis i studiet. Karakterutskriften skal vise karakter for alle emner hvor studenten har bestått eksamen. Resultat fra deksamener fremgår normalt ikke. Studenten kan ikke unndra enkeltresultater fra karakterutskriften.

Kapittel 13. Privatister

§ 13–1. Privatister

1. Privatisters adgang til undervisning ved universitetet er begrenset til offentlige forelesninger.

2. Privatister har rett til å fremstille seg til eksamen dersom de har søkt innen fastsatt frist, og har dokumentert at han eller hun oppfyller opptakskravene og alle andre krav for oppmelding til eksamen, herunder særlige forkunnskapskrav og krav til obligatorisk deltagelse. Privatisters oppmelding til eksamen i emner som inngår i oppdragsfinansierte studier skal normalt avvises.

3. Privatister kan i tillegg til ordinær semesteravgift avkreves eksamensvederlag fastsatt av universitetsstyret.

4. Denne forskriftens bestemmelser for øvrig gjelder også for privatister, med mindre de strider mot innholdet i denne paragraf.

Kapittel 14. Diverse bestemmelser

§ 14–1. Utfyllende bestemmelser

1. Rektor kan fastsette utfyllende regler innenfor rammen av bestemmelsene i denne forskriften.

2. Det enkelte fakultet/avdeling kan fastsette nærmere regler der det er angitt i den enkelte bestemmelse i forskriften. For studier som tilbys i samarbeid mellom to eller flere fakulteter/avdelinger må utfyllende regler godkjennes av de samarbeidende fakulteter/avdelinger.

§ 14–2. Ikrafttredelse og overgangsregler

1. Forskriften trer i kraft 6. januar 2016.

2. Samtidig oppheves forskrift 6. oktober 2008 nr. 1307 om opptak til studier ved Universitetet i Nordland som ikke er regulert av nasjonale forskrifter eller rammeplaner og forskrift 6. oktober 2008 nr. 1306 om krav til bachelorgraden ved Universitetet i Nordland.

3. For studenter som har fått innvilget opptak til, eller har påbegynt sine studier, før 6. januar 2016 gjelder den/de forskrift(er) med tilhørende retningslinjer som gjaldt for deres studium fram til 1. august 2016.

4. Forskrift 20. juni 2012 nr. 723 om studier og eksamener ved Universitetet i Nordland, forskrift 28. mai 2015 nr. 856 om studier ved Høgskolen i Nord-Trøndelag og forskrift 10. juni 2010 nr. 1586 om studier ved Høgskolen i Nesna med tilhørende retningslinjer oppheves fra og med 1. august 2016.

26. jan. Nr. 69 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island i 2015–2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. januar 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 36, § 37 og § 59 jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 2. februar 2016 kl. 14.05.

I

I forskrift 29. juni 2015 nr. 1877 om regulering av fisket etter lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island i 2015–2016 gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd (endret) skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i første ledd, kan norske fartøy med ringnottillatelse totalt fiske inntil 58 326 tonn lodde i fiskerisonen ved Jan Mayen, Grønlands økonomiske nord for 64° 30' N, og i Islands økonomiske sone nord for 64° 30' N. Av totalkvoten kan det fiskes inntil 27 161 tonn lodde i Grønlands økonomiske sone nord for 64° 30' N.

§ 5 (endret) skal lyde:

Det enkelte fartøys fiske i fiskerisone ved Jan Mayen, Grønlands økonomiske sone og Islands økonomiske sone er begrenset av kvote tilsvarende fartøyets kvotefaktorer multiplisert med en kvoteenhet fastsatt til 1,37.

Fiskeridirektoratet kan endre kvoteenheten fastsatt etter denne bestemmelsen.

II

Forskriften trer i kraft straks.

28. jan. Nr. 70 2016

Forskrift om endring i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 28. januar 2016 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) jf. delegeringsvedtak 15. desember 2009 nr. 1523. Kunngjort 2. februar 2016 kl. 14.05.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 15–7–3 Søknad om fritak for elektronisk levering oppheves.

§ 15–7–4 Nærmere om omsetningsoppgave på papir oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

15. jan. Nr. 71 2016

Kunngjøring av innsending av forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy for, jf. EØS-høringsloven

Hjemmel: Kunngjøring fra Nærings- og fiskeridepartementet 15. januar 2016, jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

Nærings- og fiskeridepartementet sendte 15. januar 2016 melding til EFTAs overvåkingsorgan om tekniske regler, kunngjort som forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy, jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF).

20. jan. Nr. 72 2016

Forskrift om endring i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv.

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 20. januar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 10 annet ledd og § 30 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 9b (forordning (EU) nr. 251/2014). Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1148 om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 4 (forordning (EØF) nr. 3664/91 som endret ved forordning (EØF) nr. 351/92, forordning (EØF) nr. 1914/92, forordning (EØF) nr. 3568/92 og forordning (EØF) nr. 1791/93), nr. 5 (forordning (EØF) nr. 1238/92), nr. 6 (forordning (EØF) nr. 2009/92), nr. 7 (forordning (EF) nr. 2215/96), nr. 8 (forordning (EF) nr. 2870/2000 som endret ved forordning (EF) nr. 2091/2002), nr. 9 (forordning (EF) nr. 110/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014 og tiltredelsesakt 12012J003), nr. 9a (forordning (EU) nr. 716/2013) og nr. 9b (forordning (EU) nr. 251/2014).

Forskriftens § 6a er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

§ 4 skal lyde:

§ 4. Gjennomføring av forordning (EU) nr. 251/2014

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 9b (forordning (EU) nr. 251/2014) om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på aromatiserte vinprodukter og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene som fremgår av punkt I ovenfor trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»:

Etter punktet om Forordning (EU) nr. 716/2013 legges følgende nye punkt til:

Forordning (EU) nr. 251/2014

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 251/2014. Dette er grunnrettsakten. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XXVII nr. 9b er innarbeidet nedenfor.

► **B** Forordning (EU) nr. 251/2014

► **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII**

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 251/2014

av 26. februar 2014

om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på aromatiserte vinprodukter og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 43 nr. 2 og artikkel 114, under henvisning til forslag fra Europakommisjonen, etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene, under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité,¹ etter den ordinære regelverksprosessen² og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsforordning (EØF) nr. 1601/91³ og kommisjonsforordning (EF) nr. 122/94⁴ har vist seg å være effektive med hensyn til regulering av aromatisert vin, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktailer av vinprodukter («aromatiserte vinprodukter»). I lys av den teknologiske nyskaping, markedsutviklingen og endrede forventninger hos forbrukerne er det imidlertid behov for å ajourføre reglene for definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på visse aromatiserte vinprodukter, idet det tas hensyn til tradisjonelle produksjonsmetoder.
- 2) Lisboa-traktatens ikrafttredelse gjør det nødvendig å foreta ytterligere endringer, slik at myndigheten som er gitt Kommisjonen i henhold til forordning (EØF) nr. 1601/91, tilpasses artikkel 290 og 291 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV). På grunn av omfanget av disse endringer bør forordning (EØF) nr. 1601/91 oppheves og erstattes av denne forordning. I forordning (EF) nr. 122/94 er det fastsatt regler for aromatisering og tilsetning av alkohol som får anvendelse på visse aromatiserte vinprodukter, og for å sikre klarhet bør disse regler innarbeides i denne forordning.
- 3) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011⁵ får anvendelse på presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter, med mindre annet er fastsatt i denne forordning.
- 4) Aromatiserte vinprodukter er viktige for forbrukere, produsenter og landbrukssektoren i Unionen. De tiltak som får anvendelse på aromatiserte vinprodukter, bør bidra til å oppnå et høyt nivå av forbrukervern, forebygge villedende praksis og oppnå oversikt i markedet og rettferdig konkurranse. Tiltakene vil dermed beskytte omdømmet som aromatiserte vinprodukter fra Unionen har fått på det indre marked og på verdensmarkedet, idet det fortsatt tas hensyn til tradisjonelle metoder som brukes til framstilling av aromatiserte vinprodukter, og det økte behovet for forbrukervern og -opplysning. Det bør også tas hensyn til den teknologiske nyskaping når slik nyskaping har som mål å forbedre produktenes kvalitet uten å påvirke de berørte aromatiserte vinprodukters tradisjonelle karakter.
- 5) Framstilling av aromatiserte vinprodukter utgjør en viktig avsetningsmulighet for landbrukssektoren i Unionen, og dette bør understrekes i rammereglene.
- 6) Av hensyn til forbrukerne bør denne forordning få anvendelse på alle aromatiserte vinprodukter som bringes i omsetning i Unionen, uansett om de er framstilt i medlemsstatene eller i tredjestater. For å opprettholde og forbedre omdømmet til aromatiserte vinprodukter fra Unionen på verdensmarkedet bør reglene fastsatt i denne forordning også få anvendelse på aromatiserte vinprodukter som er framstilt i Unionen for eksport.

- 7) Av hensyn til klarhet og åpenhet i unionsretten som gjelder for aromatiserte vinprodukter, er det nødvendig tydelig å definere hvilke produkter som omfattes av unionsretten, og kriterier for framstilling, betegnelse på, presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter og særlig varebetegnelsen. Det bør også fastsettes særlige regler for frivillig angivelse av opprinnelse som utfyller reglene fastsatt i forordning (EU) nr. 1169/2011. Ved å fastsette slike regler blir alle trinn i produksjonslinjen regulert, og det oppnås et egnet nivå av forbrukervern og -opplysning.
- 8) Definisjonene av aromatiserte vinprodukter bør fortsatt ta hensyn til tradisjonelle kvalitetsmetoder, men bør ajourføres og forbedres i lys av den teknologiske utvikling.
- 9) Aromatiserte vinprodukter bør framstilles i samsvar med visse regler og restriksjoner som oppfyller forbrukernes forventninger med hensyn til kvalitet og produksjonsmetoder. For å oppfylle internasjonale standarder på dette området bør produksjonsmetodene fastsettes, og Kommisjonen bør som en allmenn regel ta hensyn til standardene som anbefales og er publisert av Den internasjonale vinorganisasjon (OIV).
- 10) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008⁶ og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008⁷ bør få anvendelse på aromatiserte vinprodukter.
- 11) For å oppfylle forbrukernes forventninger og sikre samsvar med tradisjonelle kvalitetsmetoder bør etanolen som brukes til framstilling av aromatiserte vinprodukter, utelukkende være landbruksetanol. Dette vil også sikre en avsetningsmulighet for landbrukets basisprodukter.
- 12) Ettersom aromatiserte vinprodukter er en viktig og kompleks sektor, bør det fastsettes særlige regler for betegnelse på og presentasjon av aromatiserte vinprodukter som utfyller bestemmelsene om merking fastsatt i forordning (EU) nr. 1169/2011. Disse særlige regler bør også hindre at det feilaktig brukes varebetegnelser for aromatiserte vinprodukter på produkter som ikke oppfyller kravene fastsatt i denne forordning.
- 13) For å gjøre det enklere for forbrukerne å forstå varebetegnelsene bør det være mulig å utfylle varebetegnelsene fastsatt i denne forordning med produktets vanlige betegnelse, som definert i forordning (EU) nr. 1169/2011.
- 14) Rådsforordning (EF) nr. 834/2007⁸ får blant annet anvendelse på bearbeidede landbruksvarer til bruk som næringsmidler, herunder aromatiserte vinprodukter. Aromatiserte vinprodukter som oppfyller kravene fastsatt i nevnte forordning, og rettsaktene som vedtas i henhold til den, kan bringes i omsetning som økologiske aromatiserte vinprodukter.
- 15) Som et ledd i en kvalitetspolitikk og for å sikre høy kvalitet på aromatiserte vinprodukter med en geografisk betegnelse bør medlemsstatene ha mulighet til å vedta strengere regler enn de som er fastsatt i denne forordning, for framstilling, betegnelse på, presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter med en geografisk betegnelse som framstilles på deres territorium, forutsatt at slike regler er forenlige med unionsretten.
- 16) Ettersom europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008,⁹ europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1151/2012¹⁰ og bestemmelsene om geografiske betegnelser i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1308/2013¹¹ ikke får anvendelse på aromatiserte vinprodukter, bør det fastsettes særlige regler for beskyttelse av geografiske betegnelser for aromatiserte vinprodukter. Geografiske betegnelser bør brukes til å identifisere aromatiserte vinprodukters opprinnelse i en bestemt stat, eller en region eller et område i nevnte stat, dersom visse egenskaper ved, omdømmet til eller andre kjennetegn ved det aromatiserte vinproduktet i vesentlig grad kan tilskrives produktets geografiske opprinnelse, og slike geografiske betegnelser bør registreres av Kommisjonen.
- 17) I denne forordning bør det fastsettes en framgangsmåte for registrering, overholdelse, endring og mulig annullering av geografiske betegnelser i tredjestater og i Unionen.
- 18) Myndighetene i medlemsstatene bør få ansvar for å sikre at denne forordning overholdes, og det bør treffes tiltak som gjør det mulig for Kommisjonen å overvåke og kontrollere dette.
- 19) For å utfylle eller endre visse ikke-grunnleggende bestemmelser i denne forordning bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommisjonen når det gjelder fastsettelse av produksjonsprosesser for framstilling av aromatiserte vinprodukter, kriterier for avgrensning av geografiske områder og regler, restriksjoner og unntak for produksjon i slike områder, vilkår for når en varespesifikasjon kan inneholde ytterligere krav, fastsettelse av når én enkelt produsent kan søke om beskyttelse av en geografisk betegnelse og restriksjoner med hensyn til hvilke søkere som kan søke om slik beskyttelse, fastsettelse av vilkår som må overholdes ved søknad om beskyttelse av en geografisk betegnelse, Kommisjonens granskning, framgangsmåten for å gjøre innsigelse og for endring og annullering av geografiske betegnelser, fastsettelse av vilkår som får anvendelse på søknader som gjelder et område delt av en landegrense, fastsettelse av datoen for inngivelse av en søknad eller anmodning, datoen for når en beskyttelse skal gjelde fra, og datoen en endring i en beskyttelse får anvendelse fra, fastsettelse av vilkår for endring av varespesifikasjoner, herunder vilkår for når en endring anses som liten, og vilkår for søknader om og godkjenning av endringer som ikke innebærer en endring av enhetsdokumentet, restriksjoner som gjelder for den beskyttede betegnelsen, hvilke opplysninger som skal meldes ved utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene og Kommisjonen, hvordan opplysninger skal meldes, regler for tilgang rett til opplysninger eller informasjonssystemer som gjøres tilgjengelig, og metoder for offentliggjøring av opplysningene. Det er særlig viktig at Kommisjonen gjennomfører hensiktsmessige samråd under det forberedende arbeidet, herunder på ekspertplan. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerede rettsakter sikre en samtidig, rettidig og hensiktsmessig oversending av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.

- 20) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføring av denne forordning med hensyn til analysemetodene for å bestemme sammensetningen av aromatiserte vinprodukter, beslutninger om tildeling av beskyttelse av geografiske betegnelser og om avslag på søknader om slik beskyttelse, beslutninger om å annullere beskyttelsen av geografiske betegnelser og av eksisterende geografiske betegnelser, beslutninger om godkjenning av søknader om endringer ved små endringer av varespesifikasjonene, opplysningene som skal angis i varebetegnelsen med hensyn til definisjonen av en geografisk betegnelse, hvordan beslutninger om beskyttelse eller avslag på søknader om geografiske betegnelser skal offentliggjøres, inngivelse av søknader for områder som er delt av en landegrense, kontroller som skal utføres av medlemsstatene, framgangsmåten for gjennomgåelse av søknader om beskyttelse eller om godkjenning av en endring av en geografisk betegnelse, herunder om de kan godtas, og framgangsmåten for anmodninger om innsigelse, annullering eller omgjøring, herunder om de kan godtas, og inngivelse av opplysninger om eksisterende geografiske betegnelser, administrative og fysiske kontroller som skal utføres av medlemsstatene, og regler for framlegging av de opplysninger som er nødvendige for anvendelsen av bestemmelsen om utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene og Kommisjonen, ordninger for håndtering av de opplysninger som skal meldes, meldingenes innhold, format, tidspunkt, hyppighet og frister og ordninger for å overføre eller gjøre opplysninger og dokumenter tilgjengelig for medlemsstatene, vedkommende myndigheter i tredjestater eller offentligheten, bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Slik gjennomføringsmyndighet bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011.¹²
- 21) Kommisjonen bør ved hjelp av gjennomføringsrettsakter og idet det tas hensyn til deres særlige art, uten at forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse, offentliggjøre enhetsdokumentet i *Den europeiske unions tidende*, treffe beslutning om hvorvidt en søknad om beskyttelse av en geografisk betegnelse skal avslås fordi den er uantakelig, og opprette og føre et register over geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, herunder å oppføre eksisterende geografiske betegnelser i nevnte register eller fjerne dem fra registeret.
- 22) Overgangen fra reglene fastsatt i forordning (EØF) nr. 1601/91 til reglene fastsatt i denne forordning kan skape problemer som ikke omhandles i denne forordning. Myndigheten til vedta de nødvendige overgangstiltak bør derfor delegeres til Kommisjonen.
- 23) Det bør gis tilstrekkelig tid og innføres hensiktsmessige ordninger for å sikre en smidig overgang fra reglene fastsatt i forordning (EØF) nr. 1601/91 til reglene fastsatt i denne forordning. Etter at denne forordning får anvendelse, bør eksisterende lagre kunne markedsføres inntil de er tømt.
- 24) Ettersom målene for denne forordning, som er å fastsette regler for definisjon av, betegnelse på, presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter og regler for beskyttelse av geografiske betegnelser for aromatiserte vinprodukter, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor, på grunn av målenes omfang og virkninger, bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene –
- 1 EUT C 43 av 15.2.2012, s. 67.
 - 2 Europaparlamentets holdning av 14. januar 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 17. februar 2014.
 - 3 Rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 av 10. juni 1991 om alminnelige regler om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av aromatiserte viner, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter (EFT L 149 av 14.6.1991, s. 1).
 - 4 Kommisjonsforordning (EF) nr. 122/94 av 25. januar 1994 om visse nærmere regler om gjennomføringen av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av aromatiserte viner, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter (EFT L 21 av 26.1.1994, s. 7).
 - 5 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) nr. 1169/2011 av 25. oktober 2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om oppheving av kommisjonsdirektiv 87/250/EØF, rådsdirektiv 90/496/EØF, kommisjonsdirektiv 1999/10/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF, kommisjonsdirektiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 av 22.11.2011, s. 18).
 - 6 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler (EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16).
 - 7 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1334/2008 av 16. desember 2008 om aromaer og visse næringsmiddelingsredienser med aromagivende egenskaper til bruk i og på næringsmidler og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 1601/91, forordning (EF) nr. 2232/96, forordning (EF) nr. 110/2008 og direktiv 2000/13/EF (EUT L 354 av 31.12.2008, s. 34).
 - 8 Rådsforordning (EF) nr. 834/2007 av 28. juni 2007 om økologisk produksjon og merking av økologiske produkter og om oppheving av forordning (EØF) nr. 2092/91 (EUT L 189 av 20.7.2007, s. 1).
 - 9 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 110/2008 av 15. januar 2008 om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker, og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1576/899 (EUT L 39 av 13.2.2008, s. 16).
 - 10 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1151/2012 av 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbruksvarer og næringsmidler (EUT L 343 av 14.12.2012, s. 1).
 - 11 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1308/2013 av 17. desember 2013 om opprettelse av en felles markedsordning for landbruksvarer og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 671).
 - 12 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1 Formål og virkeområde

1. Ved denne forordning fastsettes det regler for definisjon av, betegnelse på, presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter samt beskyttelse av geografiske betegnelser for aromatiserte vinprodukter.
2. Forordning (EU) nr. 1169/2011 får anvendelse på presentasjon og merking av aromatiserte vinprodukter, med mindre annet er fastsatt i denne forordning.
3. Denne forordning får anvendelse på alle aromatiserte vinprodukter som bringes i omsetning i Unionen, uansett om de er framstilt i medlemsstatene eller i tredjestater, og på aromatiserte vinprodukter som er framstilt i Unionen for eksport.

Artikkel 2 Definisjoner

I denne forordning menes med:

- 1) «varebetegnelse» betegnelsen på alle aromatiserte vinprodukter fastsatt i denne forordning,
- 2) «betegnelse» listen over de særlige egenskapene ved et aromatisert vinprodukt,
- 3) «geografisk betegnelse» en betegnelse som identifiserer en region, et bestemt sted eller en stat der et aromatisert vinprodukt har sin opprinnelse, når en bestemt egenskap, omdømmet til eller andre kjennetegn ved produktet i vesentlig grad kan tilskrives produktets geografiske opprinnelse.

KAPITTEL II DEFINISJON AV, BETEGNELSE PÅ, PRESENTASJON OG MERKING AV AROMATISERTE VINPRODUKTER

Artikkel 3 Definisjon og klassifisering av aromatiserte vinprodukter

1. Aromatiserte vinprodukter er produkter som er framstilt av produkter fra vinsektoren, som angitt i forordning (EU) nr. 1308/2013, og som er aromatisert. De klassifiseres i følgende kategorier:
 - a) aromatiserte viner,
 - b) aromatiserte vinbaserte drikker,
 - c) aromatiserte cocktailer av vinprodukter,
2. Aromatisert vin er en drikk:
 - a) som er framstilt av ett eller flere av vinproduktene definert i del IV nr. 5 i vedlegg II og i del II nr. 1 og nr. 3–9 i vedlegg VII til forordning (EU) nr. 1308/2013, med unntak av vin av typen «Retsina»,
 - b) der vinproduktene nevnt i bokstav a) utgjør minst 75 % av det samlede volum,
 - c) som kan være tilsatt alkohol,
 - d) som kan være tilsatt fargestoffer,
 - e) som kan være tilsatt druemost, druemost i gjæring eller begge deler,
 - f) som kan være søtet,
 - g) som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 14,5 % vol. og høyst 22 % vol., og en total alkoholstyrke i volumprosent på minst 17,5 % vol.
3. Aromatisert vinbasert drikk er en drikk:
 - a) som er framstilt av ett eller flere av vinproduktene definert i del II nr. 1, nr. 2 og nr. 4–9 i vedlegg VII til forordning (EU) nr. 1308/2013, med unntak av vin framstilt ved tilsetning av alkohol og vin av typen «Retsina»,
 - b) der vinproduktene nevnt i bokstav a) utgjør minst 50 % av det samlede volum,
 - c) som ikke er tilsatt alkohol, med mindre annet er fastsatt i vedlegg II,
 - d) som kan være tilsatt fargestoffer,
 - e) som kan være tilsatt druemost, druemost i gjæring eller begge deler,
 - f) som kan være søtet,
 - g) som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 4,5 % vol. og høyst 14,5 % vol.
4. En aromatisert cocktail av vinprodukter er en drikk:
 - a) som er framstilt av ett eller flere av vinproduktene definert i del II nr. 1, nr. 2 og nr. 4–11 i vedlegg VII til forordning (EU) nr. 1308/2013, med unntak av vin framstilt ved tilsetning av alkohol og vin av typen «Retsina»,
 - b) der vinproduktene nevnt i bokstav a) utgjør minst 50 % av det samlede volum,
 - c) som ikke er tilsatt alkohol,
 - d) som kan være tilsatt fargestoffer,
 - e) som kan være søtet,
 - f) som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 1,2 % vol. og høyst 10 % vol.

Artikkel 4

Produksjonsprosesser og analysemetoder for aromatiserte vinprodukter

1. Aromatiserte vinprodukter skal framstilles i samsvar med kravene, restriksjonene og beskrivelsene fastsatt i vedlegg I og II.

2. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 om fastsettelse av godkjente produksjonsprosesser for framstilling av aromatiserte vinprodukter idet det tas hensyn til forbrukernes forventninger.

Ved fastsettelse av de godkjente produksjonsprosessene nevnt i første ledd skal Kommisjonen ta hensyn til produksjonsprosessene som er anbefalt og publisert av OIV.

3. Når det er nødvendig, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta analysemetoder for å bestemme aromatiserte vinprodukters sammensetning. Slike metoder skal bygge på relevante metoder som er anbefalt og publisert av OIV, med mindre de ikke er effektive eller hensiktsmessige for å nå målene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

I påvente av at Kommisjonen vedtar slike metoder anvendes de metoder som er tillatt i den berørte medlemsstat.

4. Den ønologiske framstillingsmåten og restriksjonene som er fastsatt i samsvar med artikkel 74, artikkel 75 nr. 4 og artikkel 80 i forordning (EU) nr. 1308/2013, skal få anvendelse på vinprodukter som brukes til framstilling av aromatiserte vinprodukter.

Artikkel 5

Varebetegnelser

1. Varebetegnelse fastsatt i vedlegg II skal brukes på alle aromatiserte vinprodukter som bringes i omsetning i Unionen, forutsatt at de oppfyller kravene for de aktuelle varebetegnelser fastsatt i nevnte vedlegg. Varebetegnelser kan utfylles med en vanlig betegnelse som definert i artikkel 2 nr. 2 bokstav o) i forordning (EU) nr. 1169/2011.

2. Dersom aromatiserte vinprodukter oppfyller kravene for mer enn én varebetegnelse, er det bare tillatt å bruke én av disse varebetegnelse, med mindre annet er fastsatt i vedlegg II.

3. En alkoholholdig drikk som ikke oppfyller kravene fastsatt i denne forordning, skal ikke betegnes, presenteres eller merkes med ord eller uttrykk som «lignende», «type», «stil», «framstilt», «aroma» eller andre ord som ligner på noen av varebetegnelse.

4. Varebetegnelser kan utfylles eller erstattes av en geografisk betegnelse som er beskyttet i henhold til denne forordning.

5. Uten at det berører artikkel 26 skal varebetegnelser ikke utfylles med beskyttede opprinnelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser som er tillatt for vinprodukter.

Artikkel 6

Tilleggsopplysninger til varebetegnelse

1. Varebetegnelse nevnt i artikkel 5 kan også utfylles med følgende opplysninger om sukkerinnholdet i det aromatiserte vinproduktet:

- «ekstra tørr»: for produkter med et sukkerinnhold på under 30 gram per liter og, for kategorien «aromatiserte viner» og med unntak fra artikkel 3 nr. 2 bokstav g), en minste total alkoholstyrke i volumprosent på 15 % vol.,
- «tørr»: for produkter med et sukkerinnhold på under 50 gram per liter og, for kategorien «aromatiserte viner» og med unntak fra artikkel 3 nr. 2 bokstav g), en minste total alkoholstyrke på 16 % vol.,
- «halvtørr»: for produkter med et sukkerinnhold på mellom 50 og 90 gram per liter,
- «halvsøt»: for produkter med et sukkerinnhold på mellom 90 og 130 gram per liter,
- «søt»: for produkter med et sukkerinnhold på minst 130 gram per liter.

Sukkerinnholdet nevnt i nr. 1 bokstav a) til e) er uttrykt som invertsukker.

Betegnelsen «halvsøt» og «søt» kan følges av en angivelse av sukkerinnholdet uttrykt i gram invertsukker per liter.

2. Dersom varebetegnelsen utfylles med eller inneholder benevnelsen «musserende», skal mengden musserende vin være minst 95 %.

3. Varebetegnelser kan også utfylles med en angivelse av hovedaromaen som er brukt.

Artikkel 7

Angivelse av opprinnelse

Dersom aromatiserte vinprodukters opprinnelse angis, skal dette være det sted der det aromatiserte vinproduktet er framstilt. Opprinnelsen skal angis med ordene «framstilt i (...)» eller tilsvarende, og navnet på den aktuelle medlemsstaten eller tredjestaten.

Artikkel 8

Bruk av språk i presentasjonen og merkingen av aromatiserte vinprodukter

1. Varebetegnelse som er angitt i kursiv i vedlegg II, skal ikke oversettes på etiketten på eller i presentasjonen av aromatiserte vinprodukter.

Tilleggsopplysningene som er fastsatt i denne forordning, skal, dersom de er uttrykt med ord, angis på minst ett av Unionens offisielle språk.

2. Navnet på den geografiske betegnelsen som er beskyttet i henhold til denne forordning, skal angis på etiketten på språket/språkene det er registrert på, også dersom den geografiske betegnelsen erstatter varebetegnelsen i samsvar med artikkel 5 nr. 4.

Dersom navnet på en geografisk betegnelse som er beskyttet i henhold til denne forordning, er skrevet med ikke-latinske bokstaver, kan det også angis på ett eller flere av Unionens offisielle språk.

Artikkel 9

Strengere regler fastsatt av medlemsstatene

Medlemsstatene kan som et ledd i en kvalitetspolitikk for aromatiserte vinprodukter med geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, og som er framstilt på deres territorium eller med henblikk på opprettelse av nye geografiske betegnelser, fastsette regler for produksjon og betegnelser som er strengere enn de som er nevnt i artikkel 4 og i vedlegg I og II, forutsatt at de er forenlige med unionsretten.

KAPITTEL III

GEOGRAFISKE BETEGNELSER

Artikkel 10

Innholdet i søknader om beskyttelse

1. Søknader om beskyttelse av geografiske betegnelser skal inneholde teknisk dokumentasjon med følgende opplysninger:

- a) betegnelsen som skal beskyttes,
- b) søkerens navn og adresse,
- c) varespesifikasjonen nevnt i nr. 2 og
- d) et enhetsdokument som sammenfatter varespesifikasjonen nevnt i nr. 2.

2. For at en geografisk betegnelse skal kunne beskyttes i henhold til denne forordning, må et produkt oppfylle gjeldende varespesifikasjon, som minst skal inneholde følgende opplysninger:

- a) betegnelsen som skal beskyttes,
- b) en beskrivelse av produktet, særlig produktets viktigste analytiske egenskaper og en angivelse av dets organoleptiske egenskaper,
- c) når det er relevant, de særlige produksjonsprosessene og spesifikasjonene samt de relevante restriksjonene som gjelder for framstillingen av produktet,
- d) en avgrensning av det berørte geografiske området,
- e) opplysninger som bekrefter tilknytningen nevnt i artikkel 2 nr. 3,
- f) gjeldende krav som er fastsatt i unionsretten eller i nasjonal lovgivning, eller dersom medlemsstatene fastsetter det, av en organisasjon som forvalter den beskyttede geografiske betegnelsen, idet det tas hensyn til at slike krav skal være objektive og ikke innebære forskjellsbehandling samt være forenlige med unionsretten,
- g) en angivelse av hovedråstoffet som det aromatiserte vinproduktet er framstilt av,
- h) navn og adresse til myndighetene eller organene som kontrollerer at bestemmelsene i varespesifikasjonen blir overholdt, samt deres særlige oppgaver.

Artikkel 11

Søknad om beskyttelse som gjelder et geografisk område i en tredjestat

1. Dersom søknaden om beskyttelse gjelder et geografisk område i en tredjestat, skal den i tillegg til opplysningene angitt i artikkel 10 inneholde bevis for at den berørte betegnelsen er beskyttet i opprinnelsesstaten.

2. Søknaden skal sendes til Kommisjonen enten direkte av søkeren eller gjennom myndighetene i den berørte tredjestat.

3. Søknaden om beskyttelse skal avfattes på ett av Unionens offisielle språk eller følges av en bekreftet oversettelse til ett av disse språkene.

Artikkel 12

Søkere

1. Enhver berørt produsentgruppe, eller i unntakstilfeller én enkelt produsent, kan søke om beskyttelse av en geografisk betegnelse. Andre berørte parter kan delta i søknaden.

2. Produsenter kan søke om beskyttelse bare av aromatiserte vinprodukter som de selv framstiller.

3. Dersom en betegnelse angir et geografisk område delt av en landegrense kan det inngis en felles søknad om beskyttelse.

Artikkel 13

Forberedende nasjonal framgangsmåte

1. Søknader om beskyttelse av en geografisk betegnelse for aromatiserte vinprodukter med opprinnelse i Unionen skal underlegges en forberedende nasjonal framgangsmåte i samsvar med nr. 2–7 i denne artikkel.
2. Søknaden om beskyttelse skal inngis i den medlemsstat på hvis territorium den geografiske betegnelsen har sin opprinnelse.
3. Medlemsstaten skal undersøke om søknaden om beskyttelse oppfyller vilkårene i dette kapittel.

Medlemsstaten skal gjennomføre en nasjonal framgangsmåte der det sikres at søknaden om beskyttelse offentliggjøres på en egnet måte, og der det fastsettes en frist på minst to måneder fra datoen for offentliggjøring, som enhver fysisk eller juridisk person som har en rettmessig interesse og er bosatt i eller etablert på medlemsstatens territorium, har til å gjøre innsigelse mot den foreslåtte beskyttelsen ved å inngi en behørig begrunnet erklæring til medlemsstaten.
4. Dersom medlemsstaten anser at den geografiske betegnelsen ikke oppfyller relevante krav eller er uforenlig med unionsretten i alminnelighet, skal den avslå søknaden.
5. Dersom medlemsstaten anser at de relevante krav er oppfylt, skal den:
 - a) offentliggjøre enhetsdokumentet og varespesifikasjonen, som et minstekrav på Internett, og
 - b) oversende Kommisjonen en søknad om beskyttelse som inneholder følgende opplysninger:
 - i) søkerens navn og adresse,
 - ii) varespesifikasjonen nevnt i artikkel 10 nr. 2,
 - iii) enhetsdokumentet nevnt i artikkel 10 nr. 1 bokstav d),
 - iv) en erklæring fra medlemsstaten om at den anser at den søknaden som søkeren har inngitt, oppfyller kravene, og
 - v) en henvisning til offentliggjøringen nevnt i bokstav a).

Opplysningene nevnt i første ledd bokstav b) skal oversendes på ett av Unionens offisielle språk eller følges av en bekreftet oversettelse til ett av disse språkene.
6. Medlemsstatene skal innen 28. mars 2015 sette i kraft de lover eller forskrifter som er nødvendige for å etterkomme denne artikkel.
7. Dersom en medlemsstat ikke har noen nasjonal lovgivning om beskyttelse av geografiske betegnelser, kan den, men bare i en overgangsperiode, gi betegnelsen beskyttelse i samsvar med vilkårene i dette kapittel på nasjonalt plan. En slik beskyttelse skal tre i kraft fra den datoen søknaden ble inngitt til Kommisjonen, og skal opphøre på den datoen det treffes en beslutning om registrering eller avslag i henhold til dette kapittel.

Artikkel 14

Kommisjonens gransking

1. Kommisjonen skal offentliggjøre datoen for inngivelse av søknaden om beskyttelse.
2. Kommisjonen skal undersøke om søknadene om beskyttelse nevnt i artikkel 13 nr. 5 oppfyller vilkårene fastsatt i dette kapittel.
3. Dersom Kommisjonen anser at vilkårene fastsatt i dette kapittel er oppfylt, skal den ved hjelp av gjennomføringsrettsakter som vedtas uten anvendelse av framgangsmåten nevnt i artikkel 34 nr. 2, offentliggjøre enhetsdokumentet nevnt i artikkel 10 nr. 1 bokstav d) og henvisningen til offentliggjøringen av varespesifikasjonen nevnt i artikkel 13 nr. 5 bokstav a) i *Den europeiske unions tidende*.
4. Dersom Kommisjonen anser at vilkårene fastsatt i dette kapittel ikke er oppfylt, skal den ved hjelp av gjennomføringsrettsakter treffe beslutning om å avslå søknaden. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 15

Framgangsmåte for innsigelse

Innen to måneder fra datoen for offentliggjøring fastsatt i artikkel 14 nr. 3 kan enhver medlemsstat eller tredjestat eller enhver fysisk eller juridisk person som har en rettmessig interesse, og som er bosatt eller etablert i en annen medlemsstat enn den som søker om beskyttelse, eller i en tredjestat, gjøre innsigelse mot den foreslåtte beskyttelsen ved å inngi til Kommisjonen en behørig begrunnet erklæring om vilkårene for retten til beskyttelse som fastsatt i dette kapittel.

For fysiske eller juridiske personer som er bosatt eller etablert i en tredjestat, skal erklæringen inngis enten direkte eller gjennom myndighetene i den berørte tredjestat innen fristen på to måneder fastsatt i nr. 1.

Artikkel 16

Beslutning om beskyttelse

På grunnlag av de opplysningene som Kommisjonen har til rådighet, skal Kommisjonen, etter framgangsmåten for innsigelse nevnt i artikkel 15, ved hjelp av gjennomføringsrettsakter treffe beslutning om enten å beskytte den geografiske betegnelsen, dersom den oppfyller vilkårene i dette kapittel og er forenlig med unionsretten,

eller å avslå søknaden dersom disse vilkårene ikke er oppfylt. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 17

Homonyme betegnelser

1. Når en betegnelse som det er inngitt søknad om beskyttelse om, og som er helt eller delvis homonym med en betegnelse som allerede er registrert i henhold til denne forordning, registreres, skal det tas behørig hensyn til lokal og tradisjonell bruk og risikoen for forveksling.
2. En homonym betegnelse som villeder forbrukeren til å tro at produktene kommer fra et annet område, skal ikke registreres selv om betegnelsen er riktig med hensyn til det området, den regionen eller det stedet der de berørte produktene har sin opprinnelse.
3. Bruk av en registrert homonym betegnelse skal være tillatt bare dersom det er en klar forskjell i praksis mellom det homonym som registreres sist, og den betegnelsen som allerede er registrert, idet det tas hensyn til behovet for å behandle de berørte produsentene likt og for ikke å villege forbrukerne.

Artikkel 18

Grunner til å avslå søknader om beskyttelse

1. Navn som er blitt generiske, skal ikke beskyttes som geografiske betegnelser.
I dette kapittel menes med «navn som er blitt generiske» navnet på et aromatisert vinprodukt som, til tross for at det er knyttet til det sted eller den region der produktet opprinnelig ble framstilt eller brakt i omsetning, er blitt det vanlige navnet på dette aromatiserte vinproduktet i Unionen.
For å fastslå om et navn er blitt generisk skal det tas hensyn til alle relevante faktorer, særlig:
 - a) de nåværende forhold i Unionen, særlig i de områdene der produktene forbrukes,
 - b) den relevante unionsrett eller den relevante nasjonale lovgivning.
2. Et navn skal ikke beskyttes som geografisk betegnelse dersom dette, på bakgrunn av et varemerkes omdømme og anseelse, vil kunne villege forbrukeren med hensyn til det aromatiserte vinproduktets virkelige identitet.

Artikkel 19

Forhold til varemerker

1. Dersom en geografisk betegnelse er beskyttet i henhold til denne forordning, skal registrering av et varemerke, hvis bruk hører inn under artikkel 20 nr. 2 og som gjelder et aromatisert vinprodukt, avslås dersom søknaden om registrering av varemerket inngis til Kommisjonen etter datoen for inngivelse av søknaden om beskyttelse av den geografiske betegnelsen, og den geografiske betegnelsen deretter beskyttes.
Varemerker som er registrert i strid med første ledd, skal kjennes ugyldige.
2. Uten at det berører artikkel 17 nr. 2 kan et varemerke hvis bruk omfattes av artikkel 20 nr. 2, og som det er inngitt søknad om, som er registrert eller som er oppnådd ved bruk, dersom den muligheten er fastsatt i det berørte regelverk, på Unionens territorium før datoen for inngivelse av søknaden om beskyttelse av den geografiske betegnelsen til Kommisjonen, fortsatt brukes og fornyes uten hensyn til beskyttelsen av en geografisk betegnelse, forutsatt at det ikke er grunner til å kjenne varemerket ugyldig eller oppheve det i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/95/EØF¹³ eller rådsforordning (EF) nr. 207/2009.¹⁴

I slike tilfeller skal bruk av den geografiske betegnelsen tillates parallelt med de berørte varemerkene.

¹³ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/95/EF av 22. oktober 2008 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om varemerker (EUT L 299 av 8.11.2008, s. 25).

¹⁴ Rådsforordning (EF) nr. 207/2009 av 26. februar 2009 om EF-varemerker (EUT L 78 av 24.3.2009, s. 1).

Artikkel 20

Beskyttelse

1. Geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, kan brukes av enhver markedsdeltaker som markedsfører et aromatisert vinprodukt som er framstilt i samsvar med den tilsvarende varespesifikasjonen.
2. Geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, og aromatiserte vinprodukter som bruker de beskyttede betegnelsene i samsvar med varespesifikasjonen, skal beskyttes mot:
 - a) enhver direkte eller indirekte kommersiell bruk av en beskyttet betegnelse:
 - i) for sammenlignbare produkter som ikke er i samsvar med den beskyttede betegnelsens varespesifikasjon, eller
 - ii) i den utstrekning slik bruk innebærer at en geografisk betegnelses omdømme utnyttes,
 - b) ethvert misbruk og enhver etterligning eller antydning, også når produktets eller tjenestens virkelige opprinnelse er angitt eller den beskyttede betegnelsen er oversatt eller følges av et uttrykk som «art», «type», «metode», «som framstilt i», «etterligning», «smak», «som» eller tilsvarende,
 - c) enhver annen uberettiget eller villedende angivelse av produktets herkomst, opprinnelse, art eller vesentlige egenskaper på pakningen eller emballasjen eller i reklamemateriell eller dokumenter for vedkommende vinprodukt, samt bruk av beholdere som kan gi et feilaktig inntrykk av opprinnelsen,

- d) enhver annen praksis som er egnet til å villede forbrukeren med hensyn til produktets virkelige opprinnelse.
3. Geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, skal ikke bli generiske i Unionen i henhold til artikkel 18 nr. 1.
4. Medlemsstatene skal treffe de rettslige og forvaltningsmessige tiltak som er nødvendige for å hindre eller stoppe ulovlig bruk av geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, som nevnt i nr. 2.

Artikkel 21

Register

Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedtatt uten anvendelse av framgangsmåten nevnt i artikkel 34 nr. 2 opprette og føre et elektronisk register over geografiske betegnelser for aromatiserte vinprodukter som er beskyttet i henhold til denne forordning, som skal være offentlig tilgjengelig.

Geografiske betegnelser for produkter fra tredjestater som er beskyttet i Unionen i henhold til en internasjonal avtale som Unionen er avtalepart i, kan oppføres i registeret nevnt i første ledd som geografiske betegnelser beskyttet i henhold til denne forordning.

Artikkel 22

Utpeking av vedkommende myndigheter

1. Medlemsstatene skal utpeke den eller de vedkommende myndigheter som skal ha ansvar for kontrollen med hensyn til de forpliktelser som er fastsatt i dette kapittel, i samsvar med de kriterier som er fastsatt i artikkel 4 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004.¹⁵
2. Medlemsstatene skal sikre at alle markedsdeltakere som overholder bestemmelsene i dette kapittel, har rett til å bli omfattet av kontrollordningen.
3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om den eller de vedkommende myndigheter som er nevnt i nr. 1. Kommisjonen skal offentliggjøre deres navn og adresser og ajourføre disse opplysningene regelmessig.

¹⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at fôrvarer- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes (EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1).

Artikkel 23

Kontroll med overholdelsen av varespesifikasjonene

1. Når det gjelder geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, som gjelder et geografisk område i Unionen, skal overholdelsen av varespesifikasjonen under framstillingen og under og etter tappingen av det aromatiserte vinproduktet hvert år kontrolleres av:
- a) den eller de vedkommende myndigheter som er nevnt i artikkel 22, eller
 - b) ett eller flere kontrollorganer med ansvar for kontrollen i henhold til artikkel 2 nr. 5 annet ledd i forordning (EF) nr. 882/2004, som utfører produktsertifisering i samsvar med kravene fastsatt i artikkel 5 i nevnte forordning.
- Kostnadene for slike kontroller skal dekkes av de markedsdeltakerne som omfattes av dem.
2. Når det gjelder geografiske betegnelser som er beskyttet i henhold til denne forordning, som gjelder et geografisk område i en tredjestat, skal overholdelsen av varespesifikasjonen under framstillingen og under og etter tappingen av det aromatiserte vinproduktet hvert år kontrolleres av:
- a) én eller flere offentlige myndigheter utpekt av tredjestaten eller
 - b) ett eller flere sertifiseringsorganer.
3. Organene nevnt i nr. 1 bokstav b) og nr. 2 bokstav b) skal overholde og være akkreditert i henhold til standarden EN ISO/IEC 17065:2012 (Conformity assessments – Requirements for bodies certifying products processes and services).
4. Når den eller de myndigheter som er nevnt i nr. 1 bokstav a) og nr. 2 bokstav a), kontrollerer at varespesifikasjonen overholdes, skal de gi tilstrekkelige garantier for objektivitet og upartiskhet og ha tilgang til det kvalifiserte personalet og de ressursene som er nødvendige for at de skal kunne utføre sine oppgaver.

Artikkel 24

Endring av varespesifikasjoner

1. En søker som oppfyller vilkårene i artikkel 12, kan søke om godkjenning av en endring av en geografisk betegnelses varespesifikasjon som er beskyttet i henhold til denne forordning, særlig for å ta hensyn til den tekniske og vitenskapelige utvikling eller for å foreta en ny avgrensning av det geografiske området nevnt i artikkel 10 nr. 2 bokstav d). I søknaden skal de ønskede endringene beskrives og begrunnes.
2. Dersom den foreslåtte endringen medfører én eller flere endringer av enhetsdokumentet nevnt i artikkel 10 nr. 1 bokstav d) får artikkel 13 og 16 tilsvarende anvendelse på endringssøknaden. Dersom den foreslåtte endringen imidlertid er liten, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter treffe beslutning om søknaden skal godkjennes uten å følge framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 nr. 2 og artikkel 15, og skal, dersom søknaden godkjennes, offentliggjøre opplysningene nevnt i artikkel 14 nr. 3. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 25

Annulering

Kommisjonen kan på eget initiativ eller etter behørig begrunnet anmodning fra en medlemsstat, en tredjestat eller en fysisk eller juridisk person med en rettmessig interesse, ved hjelp av gjennomføringsrettsakter, treffe beslutning om å annullere beskyttelsen av en geografisk betegnelse dersom vilkårene i den tilsvarende varespesifikasjonen ikke lenger er oppfylt. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 13–16 får tilsvarende anvendelse.

Artikkel 26

Eksisterende geografiske betegnelser

1. Geografiske betegnelser for aromatiserte vinprodukter angitt i vedlegg II til forordning (EØF) nr. 1601/91 og alle søknader om geografiske betegnelser som er inngitt til en medlemsstat og godkjent av nevnte medlemsstat før 27. mars 2014, skal automatisk beskyttes som geografiske betegnelser i henhold til denne forordning. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter som vedtas uten anvendelse av framgangsmåten nevnt i artikkel 34 nr. 2 i denne forordning, oppføre dem i registeret omhandlet i artikkel 21 i denne forordning.

2. Når det gjelder de eksisterende geografiske betegnelsene som er nevnt i nr. 1, skal medlemsstatene oversende Kommisjonen:

- a) den tekniske dokumentasjonen nevnt i artikkel 10 nr. 1,
- b) de nasjonale beslutningene om godkjenning.

3. Eksisterende geografiske betegnelser omhandlet i nr. 1 som det ikke er innsendt opplysninger om som nevnt i nr. 2 innen 28. mars 2017, skal miste beskyttelsen i henhold til denne forordning. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedtatt uten anvendelse av framgangsmåten nevnt i artikkel 34 nr. 2 treffe tilsvarende formelle tiltak for å fjerne slike betegnelser fra registeret omhandlet i artikkel 21.

4. Artikkel 25 får ikke anvendelse på de eksisterende geografiske betegnelsene som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel.

Kommisjonen kan, på eget initiativ ved hjelp av gjennomføringsrettsakter, inntil 28. mars 2018 treffe beslutning om å annullere beskyttelsen av de eksisterende geografiske betegnelsene omhandlet i nr. 1 i denne artikkel dersom de ikke oppfyller vilkårene fastsatt i artikkel 2 nr. 3. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 27

Gebyrer

Medlemsstatene kan innkreve et gebyr til dekning av sine kostnader, herunder kostnader påløpt i forbindelse med behandling av søknader om beskyttelse, innsigelser, søknader om endringer og anmodninger om annullering i henhold til dette kapittel.

Artikkel 28

Delegert myndighet

1. For å kunne ta hensyn til særtrekkene ved produksjonen i det avgrensede geografiske området skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 om:

- a) kriterier for avgrensning av det geografiske området og
- b) regler, restriksjoner og unntak knyttet til produksjonen i det avgrensede geografiske området.

2. For å sikre produktenes kvalitet og sporbarhet skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 for å fastsette vilkår for når varespesifikasjonene kan inneholde ytterligere krav utover kravene nevnt i artikkel 10 nr. 2 bokstav f).

3. For å sikre produsenters og markedsdeltakeres rettigheter eller rettmessige interesser skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 for å:

- a) fastsette i hvilke tilfeller én enkelt produsent kan søke om beskyttelse av en geografisk betegnelse,
- b) fastsette restriksjoner med hensyn til hvem som kan søke om beskyttelse av en geografisk betegnelse,
- c) fastsette vilkårene som skal gjelde for søknader om beskyttelse av en geografisk betegnelse, Kommisjonens granskning, framgangsmåten for innsigelse og framgangsmåten for endring og annullering av geografiske betegnelser,
- d) fastsette vilkårene som skal få anvendelse på søknader som gjelder et område delt av en landegrense,
- e) fastsette datoen for når en søknad eller en anmodning skal inngis,
- f) fastsette datoen som beskyttelsen skal gjelde fra,
- g) fastsette vilkårene for når en endring skal anses som liten, som nevnt i artikkel 24 nr. 2,
- h) fastsette datoen for når en endring skal tre i kraft,
- i) fastsette vilkårene for søknader om og godkjenning av endringer i varespesifikasjonen for en geografisk betegnelse som er beskyttet i henhold til denne forordning, dersom slike endringer ikke innebærer en endring av enhetsdokumentet nevnt artikkel 10 nr. 1 bokstav d).

4. For å sikre en egnet beskyttelse skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 om restriksjonene som gjelder for den beskyttede betegnelsen.

Artikkel 29 *Gjennomføringsmyndighet*

1. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta alle nødvendige tiltak i forbindelse med dette kapittel med hensyn til:

- a) opplysninger som skal angis i varespesifikasjonen med hensyn til tilknytningen nevnt i artikkel 2 nr. 3 mellom det geografiske området og sluttproduktet,
- b) metoder for offentliggjøring av beslutninger om beskyttelse eller avslag nevnt i artikkel 16,
- c) inngivelse av søknader som gjelder et område delt av en landegrense,
- d) kontroller som skal utføres av medlemsstatene, herunder testing.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

2. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta alle tiltak som er nødvendige i forbindelse med dette kapittel med hensyn til framgangsmåten for behandling av søknader om beskyttelse, herunder om de kan godtas, eller for godkjenning av en endring av en geografisk betegnelse og framgangsmåten for anmodninger om innsigelse, annullering eller omgjøring, herunder om de kan godtas, og inngivelse av opplysninger om eksisterende beskyttede geografiske betegnelser, særlig med hensyn til:

- a) dokumentmal og overføringsformat,
- b) frister,
- c) faktaopplysninger, dokumentasjon og underlagsdokumenter som skal inngis for å understøtte søknaden eller anmodningen.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 30 *Uantakelige søknader eller anmodninger*

Dersom det vurderes at en søknad eller en anmodning som er inngitt i henhold til dette kapittel, er uantakelig, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter som vedtas uten anvendelse av framgangsmåten nevnt i artikkel 34 nr. 2, treffe beslutning om å avvise den som uantakelig.

KAPITTEL IV *ALMINNELIGE BESTEMMELSER, OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER*

Artikkel 31 *Kontroll av aromatiserte vinprodukter*

1. Medlemsstatene skal ha ansvar for kontroll av aromatiserte vinprodukter. De skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at bestemmelsene i denne forordning overholdes, og de skal særlig utpeke en eller flere vedkommende myndigheter som skal ha ansvar for kontroller med hensyn til de forpliktelser som fastsettes ved denne forordning i samsvar med forordning (EF) nr. 882/2004.

2. Når det er nødvendig, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta regler for administrative og fysiske kontroller som skal utføres av medlemsstatene med hensyn til overholdelse av forpliktelsene som følger av anvendelse av denne forordning.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 32 *Utveksling av opplysninger*

1. Medlemsstatene og Kommisjonen skal underrette hverandre om alle opplysninger som er nødvendige for anvendelse av denne forordning, og for å oppfylle internasjonale forpliktelser som gjelder for aromatiserte vinprodukter. Dersom det er hensiktsmessig, kan nevnte opplysninger oversendes til eller gjøres tilgjengelig for vedkommende myndigheter i tredjestater og kan offentliggjøres.

2. For å sikre at underretningen nevnt i nr. 1 skjer på en rask, effektiv, nøyaktig og kostnadseffektiv måte skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 for å fastsette:

- a) hvilke opplysninger som skal utveksles,
- b) metoder for underretning,
- c) regler for tilgang til opplysningene eller informasjonssystemene som gjøres tilgjengelig,
- d) vilkårene og metodene for offentliggjøring av opplysningene.

3. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta:

- a) regler for framlegging av de opplysninger som er nødvendige for anvendelse av denne artikkel,

- b) ordninger for håndtering av opplysninger som skal meldes, samt regler for innhold, format, tidspunkt, hyppighet og frister for dette,
- c) ordninger for å overføre eller gjøre opplysninger og dokumenter tilgjengelig for medlemsstatene, vedkommende myndigheter i tredjestater eller allmennheten.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 33

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen på vilkårene som er fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter som nevnt i artikkel 4 nr. 2, artikkel 28, artikkel 32 nr. 2 og artikkel 36 nr. 1 gis Kommisjonen for en periode på fem år fra 27. mars 2014. Kommisjonen skal utarbeide en rapport om den delegerte myndighet senest ni måneder før utløpet av femårsperioden. Den delegerte myndighet skal stilltiende forlenges med perioder av tilsvarende varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg slik forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.
3. Den delegerte myndighet nevnt i artikkel 4 nr. 2, artikkel 28, artikkel 32 nr. 2 og artikkel 36 nr. 1 kan til enhver tid tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndighet som er angitt i beslutningen, opphører å gjelde. Beslutningen får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede har trådt i kraft.
4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet.
5. En delegert rettsakt som vedtas i henhold til artikkel 4 nr. 2, artikkel 28, artikkel 32 nr. 2 og artikkel 36 nr. 1, trer i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse mot rettsakten innen en periode på to måneder etter at de ble underrettet om nevnte rettsakt, eller dersom Europaparlamentet og Rådet innen utløpet av denne perioden begge har underrettet Kommisjonen om at de ikke vil gjøre innsigelse. Denne perioden forlenges med to måneder på initiativ fra Europaparlamentet og Rådet.

Artikkel 34

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av komiteen for aromatiserte vinprodukter. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

► **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII**

De aktuelle EFTA-statene skal bli invitert til å sende observatører til møtene i komiteen for aromatiserte vinprodukter, som vist til i artikkel 34, for så vidt gjelder behandling av saker som faller innenfor rettsakter som er omfattet av EØS-avtalen. Representantene fra EFTA-statene skal delta i komiteens arbeid, men skal ikke ha stemmerett.

◄ **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII**

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
Når det gjelder gjennomføringsrettsaktene nevnt i artikkel 4 nr. 3 første ledd og artikkel 29 nr. 1 bokstav b), og dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

Artikkel 35

Oppheving

Forordning (EØF) nr. 1601/91 oppheves fra og med 28. mars 2015.

Henvisninger til den opphevede forordning skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg III til denne forordning.

Artikkel 36

Overgangstiltak

1. For å lette overgangen fra reglene fastsatt i forordning (EØF) nr. 1601/91 til reglene fastsatt i denne forordning skal Kommisjonen gis myndighet til å vedta nødvendige delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 33 for å kunne vedta tiltak for å endre eller fravike fra denne forordning, som skal gjelde til 28. mars 2018.
2. Aromatiserte vinprodukter som ikke oppfyller kravene i denne forordning, men som er framstilt i samsvar med forordning (EØF) nr. 1601/91 før 27. mars 2014, kan bringes i omsetning inntil lagrene er tømt.
3. Aromatiserte vinprodukter som oppfyller kravene i artikkel 1–6 og artikkel 9 i denne forordning, og som er framstilt før 27. mars 2014, kan bringes i omsetning inntil lagrene er tømt, forutsatt at nevnte produkter oppfyller kravene i forordning (EØF) nr. 1601/91 med hensyn til alle aspekter som ikke er regulert ved artikkel 1–6 og artikkel 9 i denne forordning.

Artikkel 37
Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den sjuende dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Den får anvendelse fra 28. mars 2015. Artikkel 36 nr. 1 og nr. 3 får imidlertid anvendelse fra 27. mars 2014. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater. Utferdiget i Strasbourg, 26. februar 2014.

For Europaparlamentet
M. SCHULZ

President

For Rådet
D.
KOURKOULAS
Formann

VEDLEGG I
TEKNISKE DEFINISJONER, KRAV OG RESTRIKSJONER

- 1) Aromatisering
 - a) Følgende produkter tillates som aroma i aromatiserte viner:
 - i) naturlige aromastoffer og/eller aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav c) og d) i forordning (EF) nr. 1334/2008,
 - ii) aromaer som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1334/2008, som:
 - er identiske med vanillin,
 - smaker og/eller lukter mandel,
 - smaker og/eller lukter aprikos,
 - smaker og/eller lukter egg, og
 - iii) aromaurter og/eller krydder og/eller aromagivende næringsmidler.
 - b) Følgende produkter tillates som aroma i aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktailer av vinprodukter:
 - i) aromastoffer og/eller aromapreparater som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) og d) i forordning (EF) nr. 1334/2008, og
 - ii) aromaurter og/eller krydder og/eller aromagivende næringsmidler.

Tilsetning av slike stoffer gir sluttproduktet andre organoleptiske egenskaper enn de vin har.
- 2) Søting

Følgende produkter tillates til søting av aromatiserte vinprodukter:

 - a) halvhvitt sukker, hvitt sukker, raffinert sukker, dektrose, fruktose, glukosesirup, sukkerløsning, invertsukkerløsning og sirup av invertsukker som definert i rådsdirektiv 2001/111/EF,¹⁶
 - b) druemost, konsentrert druemost og rektifisert konsentrert druemost som definert i del II nr. 10, 13 og 14 i vedlegg VII til forordning (EU) nr. 1308/2013,
 - c) karamellisert sukker, som er et produkt framstilt utelukkende ved kontrollert oppvarming av sukrose uten tilsetning av baser, mineralsyrer eller andre kjemiske tilsetningsstoffer,
 - d) honning som definert i rådsdirektiv 2001/110/EF,¹⁷
 - e) sirup av johannesbrød,
 - f) andre naturlige kullhydratstoffer med lignende virkning som disse produkter.
- 3) Tilsetning av alkohol

Følgende produkter tillates til framstilling av visse aromatiserte viner og visse aromatiserte vinbaserte drikker:

 - a) landbruksetanol som definert i nr. 1 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 110/2008, herunder vinetanol,
 - b) vinalkohol eller alkohol av rosiner,
 - c) vindestillat eller destillat av rosiner,
 - d) landbruksdestillat som definert i nr. 2 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 110/2008,
 - e) vinbrennevin som definert i nr. 4 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008,
 - f) brennevin av pressrester av druer som definert i nr. 6 i vedlegg II til forordning (EF) nr. 110/2008,
 - g) alkoholsterke drikker destillert av gjærede tørkede druer.

Etanolen som brukes til fortynning eller oppløsning av fargestoffer, aromaer eller andre tillatte tilsetningsstoffer som brukes til framstilling av aromatiserte vinprodukter, skal være landbruksetanol, og skal bare brukes i den dosen som er strengt nødvendig, og anses ikke som tilsetning av alkohol i forbindelse med framstilling av et aromatisert vinprodukt.
- 4) Tilsetningsstoffer og fargestoffer

Reglene for tilsetningsstoffer i næringsmidler, herunder fargestoffer, fastsatt i forordning (EF) nr. 1333/2008 får anvendelse på aromatiserte vinprodukter.
- 5) Tilsetning av vann

Til framstilling av aromatiserte vinprodukter er tilsetning av vann tillatt, forutsatt at det brukes i en dose som er nødvendig for å:

- framstille aromaessens,
- oppløse fargestoffer og søtstoffer,
- justere produktets endelige sammensetning.

Kvaliteten på vannet som tilsettes, må samsvare med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/54/EF¹⁸ og rådsdirektiv 98/83/EF,¹⁹ og bør ikke endre produktets art.

Vannet kan være destillert, demineralisert, avionisert eller bløtgjort.

6) Til framstilling av aromatiserte vinprodukter er tilsetning av karbondioksid tillatt.

7) Alkoholstyrke

«Alkoholstyrke i volumprosent» er volumet av ren alkohol i det aktuelle produktet ved 20 °C i forhold til produktets totale volum ved samme temperatur.

«Sann alkoholstyrke i volumprosent» er det antall volumenheter ren alkohol ved 20 °C som finnes i 100 volumenheter av det aktuelle produktet ved denne temperatur.

«Potensiell alkoholstyrke i volumprosent» er det antall volumenheter ren alkohol ved 20 °C som kan framstilles ved fullstendig gjæring av sukkeret i 100 volumenheter av det aktuelle produktet ved samme temperatur.

«Total alkoholstyrke i volumprosent» er summen av sann og potensiell alkoholstyrke i volumprosent.

16 Rådsdirektiv 2001/111/EF av 20. desember 2001 om visse typer sukker beregnet på konsum (EFT L 10 av 12.1.2002, s. 53).

17 Rådsdirektiv 2001/110/EF av 20. desember 2001 om honning (EFT L 10 av 12.1.2002, s. 47).

18 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/54/EF av 18. juni 2009 om utnyttelse og markedsføring av naturlig mineralvann (omarbeiding) (EUT L 164 av 26.6.2009, s. 45).

19 Rådsdirektiv 98/83/EF av 3. november 1998 om drikkevannets kvalitet (EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32).

VEDLEGG II

VAREBETEGNELSER FOR OG BETEGNELSER PÅ AROMATISERTE VINPRODUKTER

A. VAREBETEGNELSER FOR OG BETEGNELSER PÅ AROMATISERTE VINER

1) Aromatisert vin

Produkter som samsvarer med definisjonen fastsatt i artikkel 3 nr. 2.

2) Vinbasert aperitif

Aromatisert vin som kan være tilsatt alkohol.

Bruken av termen «aperitif» i denne forbindelse utelukker ikke at den brukes til å definere produkter som ikke omfattes av denne forordning.

3) Vermut

Aromatisert vin:

- som er tilsatt alkohol, og
- hvis karakteristiske smak skyldes bruk av egnede stoffer av arten *Artemisia*.

4) Bitter aromatisert vin

Aromatisert vin med en karakteristisk bitter aroma som er tilsatt alkohol.

Varebetegnelsen «bitter aromatisert vin» skal følges av navnet på det viktigste bitre aromastoffet.

Varebetegnelsen «bitter aromatisert vin» kan utfylles eller erstattes av følgende termer:

- «Quinquina-vin» dersom produktet først og fremst er aromatisert med naturlig aroma av kinabark,
- «*Bitter vino*» dersom produktet først og fremst er aromatisert med naturlig gentiana-aroma, og drikken er farget med tillatt gult og/eller rødt fargestoff; bruken av termen «bitter» i denne forbindelse berører ikke bruken av termen for å definere produkter som ikke omfattes av denne forordnings virkeområde,
- «*Americano*» dersom aromaen skyldes forekomst av naturlige aromastoffer av malurt og gentiana, og drikken er farget med tillatt gult og/eller rødt fargestoff.

5) Vin aromatisert med egg

Aromatisert vin:

- som er tilsatt alkohol,
- som er tilsatt kvalitetseggeplomme eller stoffer som stammer fra kvalitetseggeplomme,
- som har et sukkerinnhold uttrykt i invertsukker på over 200 gram, og
- der det i framstillingen av blandingen er brukt minst 10 gram eggeplomme per liter.

Termen «*cremovo*» kan brukes sammen med varebetegnelsen «vin aromatisert med egg» dersom vinen aromatisert med egg inneholder minst 80 % vin med den beskyttede opprinnelsesbetegnelsen «Marsala».

Termen «*cremovo zabaione*» kan brukes sammen med varebetegnelsen «vin aromatisert med egg» dersom vinen aromatisert med egg inneholder minst 80 % vin med den beskyttede opprinnelsesbetegnelsen «Marsala» og minst 60 gram eggeplomme per liter.

6) Våkevå viiniglögi/Starkvinsglögg

Aromatisert vin:

- som er tilsatt alkohol, og
- hvis karakteristiske smak skyldes bruk av kryddernellik og/eller kanel.

B. VAREBETEGNELSER FOR OG BETEGNELSER PÅ AROMATISERTE VINPRODUKTER

1) Aromatisert vinbasert drikk

- Produkter som samsvarer med definisjonen fastsatt i artikkel 3 nr. 3.
- 2) Aromatisert sterkvinbasert drikk
- Aromatisert vinbasert drikk
- som er tilsatt alkohol,
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.,
 - som er søtet,
 - som er framstilt av hvitvin,
 - som er tilsatt destillat av tørkede druer, og
 - som utelukkende er aromatisert med kardemommeekstrakt,
- eller
- som er tilsatt alkohol,
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.,
 - som er søtet,
 - som er framstilt av rødvin, og
 - som er tilsatt aromapreparater som utelukkende er framstilt av krydder, ginseng, nøtter, sitrusfruktessens og aromaurter.
- 3) Sangría/Sangria
- Aromatisert vinbasert drikk
- som er framstilt av vin,
 - som er aromatisert ved tilsetning av naturlige ekstrakter eller essenser av sitrusfrukter, med eller uten saft av slik frukt,
 - som kan være tilsatt krydder,
 - som kan være tilsatt karbondioksid,
 - som ikke er tilsatt fargestoffer,
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 4,5 % vol. og høyst 12 % vol., og
 - som kan inneholde faste partikler av kjøtt eller skrell av sitrusfrukt, og der fargen utelukkende stammer fra råstoffene som er brukt.
- «Sangría» eller «Sangria» kan brukes som varebetegnelse bare dersom produktet er framstilt i Spania eller Portugal. Dersom produktet er framstilt i andre medlemsstater, kan «Sangría» eller «Sangria» brukes til å utfylle varebetegnelsen «aromatisert vinbasert drikk» bare dersom den følges av angivelsen: «framstilt i ... », etterfulgt av navnet på produksjonsstaten eller et mer begrenset område.
- 4) Clarea
- Aromatisert vinbasert drikk framstilt av hvitvin på samme vilkår som Sangría/Sangria.
- «Clarea» kan brukes som varebetegnelse bare dersom produktet er framstilt i Spania. Dersom produktet er framstilt i andre medlemsstater, kan «Clarea» brukes til å utfylle varebetegnelsen «aromatisert vinbasert drikk» bare dersom den følges av angivelsen: «framstilt i ... », etterfulgt av navnet på produksjonsstaten eller et mer begrenset område.
- 5) Zurra
- Aromatisert vinbasert drikk som framstilles ved tilsetning av brandy eller vinbrennevin som definert i forordning (EF) nr. 110/2008 i *Sangría/ Sangria* og *Clarea*, eventuelt tilsatt fruktbiter. Sann alkoholstyrke i volumprosent må være minst 9 % vol. og høyst 14 % vol.
- 6) Bitter soda
- Aromatisert vinbasert drikk
- som er framstilt av «bitter vino» som må utgjøre minst 50 % uttrykt i volum av det ferdige produktet,
 - som er tilsatt karbondioksid eller vann tilsatt karbondioksid, og
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 8 % vol. og høyst 10,5 % vol.
- Bruken av termen «bitter» i denne forbindelse berører ikke bruken av termen for å definere produkter som ikke omfattes av denne forordnings virkeområde.
- 7) Kalte Ente
- Aromatisert vinbasert drikk
- som framstilles ved å blande vin, perlende vin eller kullsyreimpregnert perlende vin med musserende vin eller kullsyreimpregnert musserende vin,
 - som er tilsatt naturlige sitronstoffer eller ekstrakter av naturlige sitronstoffer, og
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.
- Det ferdige produktet må inneholde minst 25 % vol. musserende vin eller kullsyreimpregnert musserende vin.
- 8) Glühwein
- Aromatisert vinbasert drikk
- som utelukkende er framstilt av rødvin eller hvitvin,
 - som hovedsakelig er aromatisert med kanel og/eller kryddernellik, og
 - som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.
- Tilsetning av vann er forbudt, med forbehold for mengden vann som følger av anvendelse av vedlegg I nr. 2.

Dersom produktet er framstilt av hvitvin, må ord som angir hvitvin, for eksempel «hvit», finnes sammen med varebetegnelsen «*Glühwein*».

9) Viiniglögi/Vinglög/Karštas vynas

Aromatisert vinbasert drikk

- som utelukkende er framstilt av rødvin eller hvitvin,
- som hovedsakelig er aromatisert med kanel og/eller kryddernellik, og
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.

Dersom produktet er framstilt av hvitvin, må ord som angir hvitvin, for eksempel «hvit», tilføyes varebetegnelsen «*Viiniglögi/Vinglög/Karštas vynas*».

10) Maiwein

Aromatisert vinbasert drikk

- som er framstilt av vin som er tilsatt planter eller ekstrakter av *Galium odoratum* (L.) Scop. (*Asperula odorata* L.), slik at smaken av *Galium odoratum* (L.) Scop. (*Asperula odorata* L.) er den mest framtreddende, og
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.

11) Maitrank

Aromatisert vinbasert drikk

- som er framstilt av hvitvin med masererte planter av *Galium odoratum* (L.) Scop. (*Asperula odorata* L.), eller som er tilsatt ekstrakter av dette, appelsiner og/eller andre frukter, eventuelt i form av saft, konsentrert eller som ekstrakter, og tilsatt høyst 5 % sukker, og
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 7 % vol.

12) Pelin

Aromatisert vinbasert drikk

- som er framstilt av rød- eller hvitvin og en bestemt urteblanding,
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 8,5 % vol., og
- som har et sukkerinnhold uttrykt som invertsukker på 45–50 gram per liter og et totalt syreinnhold uttrykt som vinsyre på minst 3 gram per liter.

13) Aromatizovaný dezert

Aromatisert vinbasert drikk

- som er framstilt av hvit- eller rødvin, sukker og en blanding av dessertkrydder,
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på minst 9 % vol. og høyst 12 % vol., og
- som har et sukkerinnhold uttrykt som invertsukker på 90–130 gram per liter og et totalt syreinnhold uttrykt som vinsyre på minst 2,5 gram per liter.

«*Aromatizovaný dezert*» kan brukes som varebetegnelse bare dersom produktet er framstilt i Den tsjekkiske republikk. Dersom produktet er framstilt i andre medlemsstater, kan «*Aromatizovaný dezert*» brukes til å utfylle varebetegnelsen «aromatisert vinbasert drikk» bare dersom den følges av angivelsen: «framstilt i .. », etterfulgt av navnet på produksjonsstaten eller navnet på et mer begrenset område.

C. VAREBETEGNELSER FOR OG BETEGNELSER PÅ AROMATISERTE COCKTAILER AV VINPRODUKTER

1) Aromatisert cocktail av vinprodukter

Produkter som samsvarer med definisjonen fastsatt i artikkel 3 nr. 4.

Bruken av termen «cocktail» i denne forbindelse utelukker ikke at den brukes til å definere produkter som ikke omfattes av denne forordning.

2) Vinbasert cocktail

Aromatisert cocktail av vinprodukter

- der andelen konsentrert drue ikke må overskride 10 % av det ferdige produktets samlede volum,
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på høyst 7 % vol., og
- der sukkerinnholdet, uttrykt som invertsukker, er mindre enn 80 gram per liter.

3) Aromatisert druebasert perlevin

Aromatisert cocktail av vinprodukter

- som utelukkende er framstilt av druemost,
- som har en sann alkoholstyrke i volumprosent på høyst 4 % vol., og
- som inneholder karbondioksid som utelukkende stammer fra gjæring av produktene som er brukt.

4) Cocktail av musserende vin

Aromatisert cocktail av vinprodukter som er blandet med musserende vin.

VEDLEGG III

SAMMENLIGNINGSTABELL

Forordning (EØF) nr. 1601/91	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2 nr. 1–4	Artikkel 3 og vedlegg II

<i>Forordning (EØF) nr. 1601/91</i>	<i>Denne forordning</i>
Artikkel 2 nr. 5	Artikkel 6 nr. 1
Artikkel 2 nr. 6	Artikkel 6 nr. 2
Artikkel 2 nr. 7	—
Artikkel 3	Artikkel 4 nr. 1 og vedlegg I
Artikkel 4 nr. 1–3	Artikkel 4 nr. 1 og vedlegg I
Artikkel 4 nr. 4	Artikkel 4 nr. 3
Artikkel 5	Artikkel 4 nr. 2
Artikkel 6 nr. 1	Artikkel 5 nr. 1 og 2
Artikkel 6 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 5 nr. 4
Artikkel 6 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 20 nr. 1
Artikkel 6 nr. 3	Artikkel 5 nr. 5
Artikkel 6 nr. 4	Artikkel 9
Artikkel 7 nr. 1 og 3	—
Artikkel 7 nr. 2	Artikkel 5 nr. 3
Artikkel 8 nr. 1	—
Artikkel 8 nr. 2	Artikkel 5 nr. 1 og 2
Artikkel 8 nr. 3	Artikkel 6 nr. 3
—	Artikkel 7
Artikkel 8 nr. 4 første og annet ledd	—
Artikkel 8 nr. 4 tredje ledd	Vedlegg I nr. 3 annet ledd
Artikkel 8 nr. 4a	—
Artikkel 8 nr. 5–8	Artikkel 8
Artikkel 8 nr. 9	—
Artikkel 9 nr. 1–3	Artikkel 31
Artikkel 9 nr. 4	Artikkel 32
Artikkel 10	Artikkel 11
Artikkel 10a	Artikkel 2 nr. 3 og artikkel 10–30
Artikkel 11	Artikkel 1 nr. 3
Artikkel 12–15	Artikkel 33 og 34
—	Artikkel 35
Artikkel 16	Artikkel 36
Artikkel 17	Artikkel 37
Vedlegg I	Vedlegg I nr. 3 bokstav a)
Vedlegg II	—

20. jan. Nr. 73 2016

Forskrift om endring i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere (endringer i importbestemmelsene m.m.)

Hjemmel: Fastsett av Landbruks- og matdepartementet 20. januar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 7, § 9, § 12, § 13, § 14, § 15 og § 18 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1333 om planter og tiltak mot planteskadegjørere gjøres følgende endringer:

Det gjøres endringer i følgende uttrykk i følgende bestemmelser:

- I følgende bestemmelser og titler skal uttrykket «innførsel» erstattes med uttrykket «import»:
 - I § 9, § 16, § 18, § 19 og § 36
 - I tittelen på § 17
 - I tittelen på kapittel V
 - I titlene på vedlegg 4A og vedlegg 5A.
- I § 16 skal uttrykket «føre inn i landet» erstattes med uttrykket «importere».
- I tittelen på § 16 skal uttrykket «innførselsforbud» erstattes med uttrykket «importforbud».
- I § 17 skal uttrykket «innføres» erstattes med uttrykket «importeres».
- I § 17 skal uttrykket «innførselen» erstattes med uttrykket «importen».
- I § 20 skal uttrykket «innførselskrav» erstattes med uttrykket «importkrav».
- I § 28 skal uttrykket «innførselsbestemmelser» erstattes med uttrykket «importbestemmelser».
- I § 29 skal uttrykket «innførselslandet» erstattes med uttrykket «importlandet».
- I tittelen på vedlegg 3 skal uttrykket «innføre» erstattes med uttrykket «importere».

10. I § 27 skal uttrykket «utføre» erstattes med uttrykket «eksportere».
11. I følgende bestemmelser og titler skal uttrykket «utførsel» erstattes med uttrykket «eksport»:
 - a) I § 2, § 9 og § 36
 - b) I tittelen på § 27 og i tittelen på vedlegg VI.

Kapitteloverskriften til kapittel III skal lyde:

III. Bestemmelser om registrering og internkontroll

§ 7 skal lyde:

§ 7. Registrering av virksomheter

Den som vil drive følgende virksomhet skal registrere virksomheten hos Mattilsynet før oppstart:

- a) virksomhet som produserer planteskoleplanter for omsetning
- b) virksomhet som oppbevarer og omsetter planteskoleplanter i mer enn fem måneder i året
- c) virksomhet som produserer andre planter og formeringsmateriale enn planteskoleplanter for omsetning til omsetningsledd eller til ervervsmessig dyrking
- d) virksomhet som omsetter andre planter og formeringsmateriale enn planteskoleplanter til omsetningsledd eller til ervervsmessig dyrking
- e) virksomhet som mottar poteter eller uvaskede grønnsaker med rot, for sortering, pakking, vasking eller industriell bearbeiding
- f) virksomhet som importerer planter og andre smittebærende emner som er sertifikatpliktige etter § 19 eller etter forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 4
- g) virksomhet som etter avtale med importører utfører mottakskontroll ved import av planter og andre smittebærende emner som er sertifikatpliktige etter § 19 eller etter forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 4
- h) virksomhet som eksporterer varer som importlandet krever at er fulgt av sunnhetssertifikat eller reeksportsertifikat.

Registreringen skal gjøres på den måten Mattilsynet bestemmer og skal minst inneholde disse opplysningene:

- a) virksomhetens navn, adresse og organisasjonsnummer
- b) kontaktperson i virksomheten
- c) angivelse av virksomhetens aktiviteter og omfang
- d) dato for oppstart av virksomheten.

Dersom en virksomhet har flere underenheter med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret, skal hver underenhet registreres. Mattilsynet kan kreve at registrerte opplysninger dokumenteres. Endringer i registrerte opplysninger, herunder opplysninger om opphør av virksomheten, skal registreres senest fire uker etter at endringene har funnet sted.

Paragrafen her gjelder bare virksomheter som er registreringspliktige etter merverdiavgiftsloven.

§ 9 første punktum skal lyde:

Virksomheter som er underlagt registreringsplikt etter § 7 eller krav om godkjenning etter § 28a femte ledd plikter å innføre og utøve internkontroll.

§ 19 andre ledd skal lyde:

Det gjelder unntak fra sertifikatplikten etter første ledd for planter og plantedeler som importeres av privatpersoner i privat og ikke-kommersielt øyemed i følgende tilfeller:

- a) ved import av inntil 50 porsjonspakninger av hagebruksfrø samt små mengder planter og plantedeler angitt i vedlegg 9 når de medbringes av reisende som håndbagasje eller importeres som flyttelass
- b) ved import av inntil 50 porsjonspakninger av hagebruksfrø i postsendinger.

§ 21 oppheves.

§ 23 skal lyde:

§ 23. Melding om import

Importøren skal på forhånd melde fra til Mattilsynet om import av visse sertifikatpliktige planter og andre smittebærende emner. Meldeplikten gjelder varene angitt i § 19 jf. vedlegg 5A nr. 1, 2, 3.1, 3.2, 4.3, 7, 8 og 9 og i forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 4. Meldingen skal gis til Mattilsynet på mottaksstedet. Mottaksstedet er der sendingen eller den delsendingen som mottas først, mottakskontrolleres.

Meldingen om import skal være kommet frem til Mattilsynet før varene kommer til mottaksstedet.

Dersom varer til flere importører er fulgt av ett sertifikat, skal importørene utpeke en representant som melder hele sendingen.

Tollmyndighetene kan ikke frigi en sending som inneholder meldepliktige varer før Mattilsynet har fått melding eller har frigitt sendingen.

Ny § 23a skal lyde:

§ 23a. Innholdet i importmeldinger

Meldingen om en sertifikatpliktig importsending skal gis på den måten Mattilsynet bestemmer, og skal minst inneholde disse opplysningene:

- a) importørens eller importørenes navn og adresse og organisasjons- eller fødselsnummer
- b) virksomheten som skal gjøre mottakskontrollen; navn, adresse og organisasjonsnummer
- c) mottakssted
- d) ankomsttid
- e) avsenders navn og avsenderland
- f) sendingens opprinnelsesland
- g) oversikt over innholdet i sendingen
- h) nummeret på sertifikatet som følger sendingen
- i) informasjon om hvem av importørene som skal oppbevare sertifikatet i original når varer til flere importører er fulgt av ett sertifikat.

Ny § 23b skal lyde:

§ 23b. Mottakskontroll av importsendinger

Importøren skal sørge for mottakskontroll av sertifikatpliktige planter og andre smittebærende emner. Importøren kan kontrollere varene selv eller avtale at en virksomhet som er registrert, jf. § 7, skal gjøre det. I mottakskontrollen skal det kontrolleres at

- a) varene er fulgt av et sertifikat som er i samsvar med kravene i § 19 og § 20 og i forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 2 til § 4
- b) sendingens eller delsendingens innhold samsvarer med det som er angitt i sertifikatet
- c) varene kan regnes som frie for planteskadegjørere som nevnt i § 4 og er i samsvar med de øvrige importbestemmelsene gitt i eller i medhold av forskriften.

Ny § 23c skal lyde:

§ 23c. Deling av importsendinger før mottakskontrollen

En importsending, som utgjøres av de varene som er fulgt av ett sertifikat, kan ikke deles før mottakskontrollen med unntak av i disse tilfellene:

- a) når varer til flere importører er fulgt av ett sertifikat, slik at de varene hver enkelt importør eier, utgjør en delsending.
- b) når mottakskontrollen utføres av flere ulike enheter i importørens virksomhet eller i en virksomhet i et konsern importøren inngår i, slik at de varene som kontrolleres av den enkelte enheten, utgjør en delsending. Med enhet menes underenhet med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret.

Når en sending er delt opp i flere delsendinger, skal hver enkelt importør sørge for mottakskontroll av sine varer. Importøren av den delsendingen som mottas først skal sørge for at det gjøres kontroll i samsvar med § 23b første ledd bokstav a og b på grunnlag av sertifikatet i original. Importørene av de øvrige delsendingene skal sørge for slik kontroll på grunnlag av hver sin kopi av sertifikatet.

Ny § 23d skal lyde:

§ 23d. Melding om mottakskontrollen av importsendinger

Importøren skal melde fra til Mattilsynet om mottakskontrollen av importsendinger som inneholder varer omfattet av § 19 jf. vedlegg 5A nr. 1, 2, 3.1, 3.2, 4.3, 7 eller 8 eller av forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 4, uavhengig av hvilket resultat kontrollen gir. Når en sending er delt opp i delsendinger, skal importøren av den delsendingen som mottas først, melde fra om mottakskontrollen uavhengig av resultatet. Dersom mottakskontrollen av en av de øvrige delsendingene avdekker at sendingen ikke er i samsvar med forskriften, skal importøren melde fra. En slik melding skal gis også når Mattilsynet har frigitt den første delsendingen.

Ved import av sendinger som bare inneholder andre sertifikatpliktige varer enn dem som er nevnt i første ledd, skal importøren av sendingen eller delsendingen melde fra til Mattilsynet dersom mottakskontrollen avdekker at sendingen ikke er i samsvar med forskriften.

Ny § 23e skal lyde:

§ 23e. Vilkår for omsetning eller bruk av importerte varer

En sending eller delsending som inneholder sertifikatpliktige varer skal oppbevares samlet og på forsvarlig måte sett opp mot risikoen for spredning av planteskadegjørere. Varene kan ikke omsettes eller brukes før disse kravene er oppfylt:

- a) For oppdelte sendinger som inneholder varer omfattet av § 19 jf. vedlegg 5A nr. 1, 2, 3.1, 3.2, 4.3, 7 eller 8 eller av forskrift om tiltak mot *Phytophthora ramorum* § 4, må Mattilsynet ha frigitt den første delsendingen og mottakskontrollen av den enkelte delsendingen må ikke ha avdekket mangler.
- b) For sendinger eller delsendinger som bare inneholder andre sertifikatpliktige varer enn dem som er nevnt i bokstav a, må mottakskontrollen ikke ha avdekket mangler.

- c) I andre tilfeller enn dem som er nevnt i bokstav a og b, må sendingen eller delsendingen være frigitt av Mattilsynet.

§ 24 skal lyde

§ 24. Importørens fremstillingsplikt ved tilsyn med import

Importøren skal fremstille varene på det stedet der Mattilsynet bestemmer at tilsynet skal gjennomføres.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Dokumentasjon av import

Importører av sertifikatpliktige planter og andre smittebærende emner skal oppbevare alle sunnhetssertifikater og reeksportsertifikater i original i minst tre år.

Når varer til flere importører er fulgt av ett sertifikat, skal sertifikatet i original oppbevares av representanten for importørene utpekt etter § 23. Når en slik sending er delt opp i delsendinger før mottakskontrollen, skal sertifikatet i original oppbevares av importøren av den delsendingen som mottas først. De øvrige importørene skal oppbevare hver sin kopi av sertifikatet i minst tre år.

§ 26 og § 37 oppheves.

§ 28b første og andre ledd skal lyde:

Godkjenning for bruk av ISPM 15-merket eller Mattilsynets KD 56/30-merke kan gis til virksomheter som har varmeanlegg som gjør det mulig å tilfredsstille kravene etter § 28a første eller tredje ledd.

Hver enhet eller underenhet med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret skal godkjennes.

§ 28c tredje ledd skal lyde:

Hver enhet eller underenhet med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret skal godkjennes.

Vedlegg 5A nr. 8 bokstav b skal lyde:

b) svarer til et av følgende underposisjonsnumre eller varenumre i tolltariffen:	
44.01.10	Ved til brensel i form av stokker, kubber, vedtrær, kvister, kvistbunter eller liknende
44.01.21	Tre i form av fliser eller spon av bartrær (<i>Coniferales</i>)
44.01.22	Tre i form av fliser eller spon av lauvtrær
Ex 44.01.39	Sagflis og treavfall, men ikke agglomerert til briketter, pelleter eller lignende former
44.03.20	Tømmer, også befridd for bark eller splintved eller grovt tilhogd eller tilskåret, av bartrær (<i>Coniferales</i>)
44.03.91	Tømmer, også befridd for bark eller splintved eller grovt tilhogd eller tilskåret, av eik (<i>Quercus</i> spp.)
44.03.99	Tømmer, også befridd for bark eller splintved eller grovt tilhogd eller tilskåret, av annet enn bartrær (<i>Coniferales</i>), tropiske tresorter, eik (<i>Quercus</i> spp.) og bøk (<i>Fagus</i> spp.)
44.04.10	Kløyvde stokker, stolper og staurer, spissede, men ikke saget i lengderetningen, av bartrær (<i>Coniferales</i>)
44.04.20	Kløyvde stokker; stolper og staurer, spissede, men ikke saget i lengderetningen, av lauvtrær
44.06.10	Jernbane og sporvegssviller av tre, uimpregnerte
44.07.10	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, også høvlet, pusset eller endeskjøtt, av tykkelse over 6 mm av bartrær (<i>Coniferales</i>). Særlig bjelker, planker, bord og lekter
44.07.91	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, også høvlet, pusset eller endeskjøtt, av tykkelse over 6 mm, av eik (<i>Quercus</i> spp.). Særlig bjelker, planker, bord og lekter
44.07.99	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, også høvlet, pusset eller endeskjøtt, av tykkelse over 6 mm, av annet enn bartrær (<i>Coniferales</i>), tropiske tresorter, eik (<i>Quercus</i> spp.), bøk (<i>Fagus</i> spp.), lønn (<i>Acer</i> spp.), kirsebær (<i>Prunus</i> spp.) og ask (<i>Fraxinus</i> spp.) Særlig bjelker, planker, bord og lekter
44.15.10	Kasser, esker, sprinkelkasser, dunker og liknende emballasje av tre; kabeltromler av tre
44.15.20	Lastepaller, kassepaller og andre paller av tre; pallekarmer
44.16.0010	Fat, tønner, kar, baljer, og annet bøkkearbeid, samt deler dertil av tre, herunder tønnestaver, av eik (<i>Quercus</i> spp.)
94.06.0022	Prefabrikkerte bolighus av tre
94.06.0023	
Ex	Prefabrikkerte hytter, koier og brakker av tre
94.06.0029	

Tittelen på vedlegg 12 skal lyde:

Vedlegg 12. Den internasjonale standarden for plantesanitære tiltak nr. 15 (ISPM 15) Regulering av treemballasje i internasjonal handel, vedlegg I og II

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2016.

25. jan. Nr. 74 2016

Forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet mv.

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 25. januar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3–1 og § 13–8. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

Kapittel I. Innledende og generelle gebyrbestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften fastsetter gebyr for Luftfartstilsynets arbeid med myndighetshandlinger etter luftfartsloven. For arbeid utført av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA) gjelder forskrift 26. februar 2013 nr. 219 om felleseuropeiske sikkerhetsregler for sivil luftfart og om etablering av et europeisk flysikkerhetsbyrå (EASA-forskriften), jf. forordning (EF) nr. 593/2007 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået.

§ 2. Definisjoner

I forskriften menes med

- a) *tillatelse*: enhver tillatelse, godkjenning, konsesjon, lisens, sertifikat mv. etter luftfartsloven eller forskrift gitt med hjemmel i luftfartsloven.
- b) *vekt i kg*: maksimal tillatt startvekt (MTOW Maximum Take-off Weight).
- c) *antall ansatte*: antall personer ansatt i virksomheten.

§ 3. Gebyr for søknad om tillatelse

(1) For søknad om tillatelse skal det enten betales et fast gebyr eller gebyr etter regning etter bestemmelsene i denne forskriften. Det skal betales gebyr selv om søknaden avslås eller trekkes etter at Luftfartstilsynet har påbegynt saksbehandlingen.

(2) Dersom en tillatelse blir tilbakekalt av Luftfartstilsynet eller utløper av andre grunner, skal det ved ny søknad om tillatelse betales gebyr som for første gangs utstedelse.

(3) Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller beslutte helt eller delvis bortfall av gebyr i forbindelse med søknad om tillatelse. Det skal blant annet legges vekt på om det har inntrådt spesielle omstendigheter etter søknadstidspunktet som søker ikke kan lastes for og som det vil være urimelig at søker bærer risikoen for.

§ 4. Nærmere om gebyr etter regning

(1) Gebyr etter regning fastsettes på grunnlag av faktisk timeforbruk og direkte utgifter til reise, opphold, diett, materialer mv. som har vært nødvendig for utførelse av myndighetshandlingen. Ved gebyr etter regning benyttes en timesats på kr 1 190 per time.

(2) Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller bestemme at forskudd skal innbetales på søknadstidspunktet eller senere. Forskuddet skal ikke være større enn det totale gebyret som antas å påløpe.

§ 5. Gebyr for tilsyn (årsgebyr)

(1) Innehaver av tillatelse skal betale årsgebyr etter bestemmelsene i denne forskrift. Årsgebyret dekker Luftfartstilsynets kostnader med rutinemessige inspeksjoner, fornyelse av tillatelsen, forespørsler fra innehaveren og annet arbeid Luftfartstilsynet har med administrasjon og oppfølging.

(2) Årsgebyret dekker en periode på tolv måneder fra kalenderårets begynnelse. Årsgebyr betales etter de rettigheter som er registrert i Luftfartstilsynet og Norges luftfartøyregister per 1. januar og etter gebyrsatser som fastsatt i denne forskrift.

(3) Ved første gangs betaling av årsgebyr skal gebyret

- a) ved utstedelse i første kvartal være 4/4 av årsgebyret.
- b) ved utstedelse i annet kvartal være 3/4 av årsgebyret.
- c) ved utstedelse i tredje kvartal være 2/4 av årsgebyret.
- d) ved utstedelse i fjerde kvartal være 1/4 av årsgebyret.

(4) Ved forandringer i gitt tillatelse som medfører høyere årsgebyr, skal årsgebyr betales i henhold til endret tillatelse fra og med det kvartal endringen skjer.

(5) Plikten til å betale årsgebyr faller bort når en godkjenning eller tillatelse ikke fornyes eller på annen måte utgår.

(6) Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller beslutte delvis bortfall av årsgebyr. Det skal blant annet legges vekt på om det har inntrådt spesielle omstendigheter som innebærer at det er klart urimelig at fullt årsgebyr skal påløpe.

§ 6. Gebyr for aksept eller godkjenning av ledende personell mv.

(1) Hvor Luftfartstilsynet skal godkjenne eller akseptere ledende personell betales kr 5 500 per godkjenning eller aksept. For godkjenning av Airworthiness Review Staff betales imidlertid gebyr etter regning med minimumsbeløp kr 13 850, jf. § 4.

(2) For prøve som ledende personell skal avlegge for Luftfartstilsynet betales gebyr kr 3 750 per prøve. For eksamen i regi av Luftfartstilsynet betales gebyr kr 770 per eksamen.

§ 7. Gebyr for særskilte inspeksjoner og tjenester mv.

(1) Når Luftfartstilsynet finner det påkrevd med særskilt inspeksjon eller besiktigelse ut over rutinemessige inspeksjoner eller besiktigelser, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(2) For Luftfartstilsynets arbeid med andre verifikasjoner, godkjenninger eller dispensasjoner som nevnt i forskriften her, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(3) For Luftfartstilsynets arbeid med eller deltagelse i prosjekter knyttet til organisasjoner, produkter, systemer, prosedyrer, installasjoner mv. som ikke kommer inn under andre bestemmelser i denne forskrift, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 8. Betalingsbetingelser

(1) Fast gebyr, gebyr etter regning og årsgebyr faktureres av Luftfartstilsynet. Årsgebyr for luftfartøy faktureres til operatør eller registrert eier i Norges luftfartøyregister per 1. januar.

(2) Gebyr for tillatelse til privatperson med arbeidssted i Norge, kan faktureres til arbeidsgiver.

(3) Luftfartstilsynet kan på områder hvor det anses hensiktsmessig, kreve forhåndsbetaling av gebyr samtidig med innsending av søknaden.

(4) Gebyr angis i norske kroner.

§ 9. Virkning av manglende betaling

(1) Søknad om tillatelse vil ikke bli behandlet før søkeren har betalt alle tidligere forfalte ikke omtvistede gebyrkrav.

(2) Hvis årsgebyr for fartøy eller organisasjon ikke er betalt ved forfall, vil saksbehandling som dekkes av årsgebyret ikke bli utført.

§ 10. Tilbakebetaling av gebyr

Ved forandringer i gitt tillatelse skal årsgebyr betales til og med det kvartal tillatelsen endres eller bortfaller. Virksomheten kan søke om tilbakebetaling av årsgebyr for gjestående kvartal av året.

Kapittel II. Luftfartøy**§ 11. Om gebyr for registrering av luftfartøy m.m. i Norges luftfartøyregister**

(1) Gebyr for registrering av luftfartøy m.m. i Norges luftfartøyregister dekker kostnader for arbeid ved gjennomgåelse av dokumentasjon, registrering av rettigheter i luftfartøy og utstedelse av attester og bevis.

(2) Gebyr fastsettes ut fra fartøyetts vekt eller pantedokuments pålydende. Gebyr betales per registreringsforretning. Det må betales ett gebyr for hver registerenhet en attest eller bevis omfatter.

(3) For kunngjøring etter luftfartsloven § 3–4 annet ledd og § 3–35 annet ledd betales gebyr kr 4 190 samt annonseringskostnader. For attestert registerutskrift betales gebyr kr 550. For duplikat av registreringsbevis eller tinglyst dokument betales gebyr kr 550. For forhåndsvurdering av dokumentasjon betales gebyr kr 1 450 per dokument.

(4) Gebyr betales ikke for tinglysing, registrering eller anmerkning av

- hjemmelsovergang på grunnlag av uskiftebevilling.
- melding som tingretten, gjeldsnemnda eller bostyrer foretar i medhold av konkursloven eller panteloven.
- utleggsforretning, arrestforretning og midlertidig forføyning.
- erklæring fra retten om at det er besluttet gjennomføring av tvangsdekning i et realregistrert formuesgode.

§ 12. Gebyr for registrering av luftfartøy m.m.

For registrering av luftfartøy, registrering av eierskifte, registrering av leieavtale og andre heftelser samt registrering av påtegning på slike betales

- kr 3 180 for seilfly, motorseilfly og ballong.
- kr 4 210 for motordrevet luftfartøy t.o.m. 2 000 kg.
- kr 6 300 for motordrevet luftfartøy fra 2 001 til 5 700 kg.
- kr 10 550 for motordrevet luftfartøy fra 5 701 til 10 000 kg.
- kr 14 100 for motordrevet luftfartøy fra 10 001 kg.

§ 13. Gebyr for registrering av pantedokument og andre rettigheter

For registrering av pantedokument, registrering av påtegning på pantedokument og re-registrering av pantedokument betales

- kr 2 690 for pantedokument pålydende t.o.m. kr 500 000.
- kr 4 960 for pantedokument pålydende over kr 500 000 t.o.m. kr 10 000 000.

- c) kr 9 000 for pantedokument pålydende over kr 10 000 000 t.o.m. kr 100 000 000.
- d) kr 15 500 for pantedokument pålydende over kr 100 000 000.

§ 14. Gebyr for utstedelse av luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Permit to Fly/særskilt flygetillatelse for ikke-erhvervsmessige luftfartøy som nevnt i EASA-forskriften, forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 4 nr. 4, jf. vedlegg II (Annex II-fartøy)

(1) Gebyr for utstedelse av luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Permit to fly/særskilt flygetillatelse for ikke-erhvervsmessige luftfartøy som nevnt i EASA-forskriften, jf. forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 4 nr. 4, jf. vedlegg II (Annex II-fartøy), dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av luftfartøyets tekniske dokumentasjon. Dokumentasjonen kan omfatte typesertifikat/typespesifikasjon, vedlikehold, modifikasjoner og reparasjoner.

(2) For utstedelse av luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Permit to fly/særskilt flygetillatelse for ikke-erhvervsmessige luftfartøy som nevnt i EASA-forskriften, jf. forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 4 nr. 4, jf. vedlegg II, betales gebyr etter følgende satser:

	Utstedelse
a) seilfly, motorseilfly, ballong	4 370
b) motordrevet luftfartøy	1) opp til 1 200 kg 5 620
	2) fra 1 201–2 000 kg 7 910
	3) fra 2 001–5 700 kg 12 510
	4) over 5 701 kg 31 000
c) selvbygde luftfartøy	5 620
d) historisk luftfartøy	5 620

(3) I tillegg til gebyr etter andre ledd, betales gebyr etter regning, jf. § 4, for gjennomgang av prøveflygingsprogram, tilhørende dokumentasjon og utstedelse av tillatelse til prøveflyging (særskilt flygetillatelse) for ikke-erhvervsmessige luftfartøy som nevnt i EASA-forskriften, jf. forordning (EF) nr. 216/2008 artikkel 4. nr. 4, jf. vedlegg II (Annex II-fartøy).

(4) Som historisk luftfartøy regnes luftfartøy som er 50 år eller eldre (produksjonsår 1966 eller tidligere) og som er i ikke-kommersiell bruk.

§ 15. Gebyr for utstedelse av Airworthiness Review Certificate (ARC)

(1) Gebyr for utstedelse av ARC dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av luftfartøyets tekniske dokumentasjon vedrørende typesertifikat, vedlikehold, modifikasjoner og reparasjoner. Gebyret dekker også utgifter ved besiktigelse, prøveflyging og andre utgifter i forbindelse med Airworthiness Review samt utstedelse av luftdyktighetsbevis.

(2) For nye luftfartøy hvor ARC utstedes på grunnlag av Statement of Conformity, betales gebyr kr 2 700.

(3) For utstedelse av ARC basert på anbefaling (recommendation) betales gebyr

- a) kr 1 510 for seilfly, motorseilfly og ballong.
- b) kr 2 700 for motordrevet luftfartøy t.o.m. 2 000 kg.
- c) kr 3 910 for motordrevet luftfartøy over 2 000 kg.

(4) For validering av ARC betales kr 1 510.

(5) For utstedelse av ARC i andre tilfeller enn andre og tredje ledd, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(6) Når gebyr for utstedelse av ARC er et fast gebyr, skal det likevel betales gebyr etter regning, jf. § 4, dersom luftfartsmyndighetens arbeid blir særlig omfattende på grunn av luftfartøyets tilstand, eller fordi eier/operatør ikke stiller nødvendig dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger.

§ 16. Årsgebyr for luftfartøy med luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Airworthiness Review Certificate (ARC)

(1) For luftfartøy med luftdyktighetsbevis/ særskilt luftdyktighetsbevis/Airworthiness Review Certificate betales årsgebyr etter følgende satser:

	Årsgebyr
a) Seilfly, motorseilfly, ballong	1 750
b) Motordrevet luftfartøy t.o.m. 1 200 kg	4 750
c) Motordrevet luftfartøy fra 1 201–2 000 kg	5 820
d) Motordrevet luftfartøy fra 2 001–5 700 kg	10 000
e) Motordrevet luftfartøy fra 5 701–10 000 kg	32 700
f) Motordrevet luftfartøy fra 10 001–50 000 kg	44 700
g) Motordrevet luftfartøy fra 50 001–100 000 kg	77 200
h) Motordrevet luftfartøy over 100 001 kg	110 000
i) Selvbygde luftfartøy	3 630
j) Historiske luftfartøy	3 380

(2) Når Luftfartstilsynet etter avtale med annet lands luftfartsmyndighet har påtatt seg tilsynsansvar for et utenlandskregistrert luftfartøy, kan det innkreves årsgebyr etter første ledd.

§ 17. Gebyr for typeakseptering, typesertifisering og modifikasjons- og reparasjonsgranskning av luftfartøy og annet flymateriell

For typeakseptering, typesertifisering og modifikasjons- og reparasjonsgranskning av luftfartøy og annet flymateriell som ikke har eller vil få EASA-typesertifikat eller annen EASA-godkjenning (annex II-luftfartøy), betales gebyr etter regning, jf. § 4 for

- gjennomgåelse og godkjenning av tegninger og beregninger mot relevant byggekode, besiktigelse av endringer på luftfartøy eller flymateriell og testflyging.
- besiktigelse av skader av betydning for luftdyktigheten, godkjenning av reparasjonsunderlag og besiktigelse ved godkjenning av reparasjoner.
- gjennomgåelse og godkjenning av tegninger og beregninger for nye konstruksjoner, besiktigelse og kontroll av luftfartøy eller flymateriell, testflyging og annet arbeid i forbindelse med typesertifisering eller typeakseptering.

§ 18. Gebyr for andre tekniske godkjenninger mv.

(1) For tillatelse til selvbygging av luftfartøy betales gebyr kr 2 920. For fornyelse eller gjenutstedelse av tillatelse betales gebyr kr 1 010.

(2) For utstedelse av spesielt luftdyktighetsbevis for eksport, type «Not valid for Flight», betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(3) For utstedelse av tillatelse (Permit to fly) for enkeltflyginger betales gebyr kr 3 690. For duplikat av reisedagbok betales gebyr kr 790.

(4) For utstedelse av miljøbevis betales gebyr kr 2 010. For utstedelse av miljøbevis etter særskilt søknad som medfører oppdatering av Norges luftfartøyregister, betales gebyr kr 4 170.

(5) For godkjenning av nytt vedlikeholdsprogram (AMP) for ikke-erhvervsmessig luftfartøy betales gebyr kr 2 450. For revisjon av godkjent vedlikeholdsprogram betales gebyr kr 1 230.

(6) Det skal likevel betales gebyr etter regning, jf. § 4, for godkjenning av vedlikeholdsprogram (AMP) dersom Luftfartstilsynets arbeid blir særlig omfattende fordi eier eller operatør ikke stiller nødvendig dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger.

Kapittel III. CAMO og flyverksted mv.

§ 19. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som administrerer luftfartøy og vedlikehold av disse (CAMO)

(1) Gebyr for godkjenning av CAMO dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For godkjenning av CAMO betales gebyr og årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Første gangs godkjenning</i>	<i>Årsgebyr</i>
a) grunngebyr og	12 900	8 780
b) tillegg for hver luftfartøymodell/variant med MTOW t.o.m. 2 500 kg	16 500	12 350
c) tillegg for hver luftfartøymodell/variant med MTOW fra 2 501–5 700 kg	33 900	22 050
d) tillegg for hver luftfartøymodell/variant med MTOW over 5 701 kg	54 000	34 100

(3) For endring av gitt godkjenning som følge av nytt vedlikeholdsprogram, betales gebyr per vedlikeholdsprogram ut fra vekt for luftfartøymodellen/varianten, jf. andre ledd bokstav b–d. For søknad om godkjenning av Sub Part I rettighet (Airworthiness Review), betales ett tillegg som nevnt i andre ledd bokstav b–d, ut fra den tyngste vekt kategorien rettigheten skal omfatte. For søknad om endring av gitt godkjenning i andre tilfeller, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(4) For virksomhetstilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrahering av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 20. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av flyverksteder som utfører vedlikehold, modifisering og reparasjon av flymateriell (Part-145/Part M subpart F)

(1) Gebyr for godkjenning av flyverksteder dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For godkjenning av flyverksteder betales gebyr etter regning, jf. § 4, og årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Årsgebyr</i>
a) 1–10 ansatte	15 500
b) 11–25 ansatte	29 200
c) 26–50 ansatte	45 700
d) 51–100 ansatte	71 300
e) 101–200 ansatte	101 300
f) 201–400 ansatte	136 100
g) 401–600 ansatte	158 600

	Årsgebyr
h) over 600 ansatte	199 100

(3) For godkjenning av flyverksted som ikke har ansatte, betales gebyr for første gangs godkjenning kr 4 390 og årsgebyr kr 2 700.

(4) For tilsyn med faste eller midlertidige baser som har vedlikeholdsrettigheter i Norge, ut over hovedbase, betales gebyr kr 24 200. For tilsyn med faste eller midlertidige baser som har vedlikeholdsrettigheter utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For tilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrahering av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(5) For søknad om opprettelse av fast eller midlertidig base etter at godkjenning av vedlikeholdsorganisasjon/flyverksted er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(6) For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 21. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av andre tekniske organisasjoner eller personell

(1) For godkjenning av Part 66 Stand Alone Airworthiness Review Staff betales gebyr kr 12 500. For innehaver av godkjenning påløper årsgebyr kr 5 610.

(2) For godkjenning av Stand Alone CAMO betales gebyr etter regning jf. § 4, med minimumsbeløp kr 6 840. For godkjent Stand Alone CAMO påløper årsgebyr kr 5 560. For endring av gitt godkjenning som følge av nytt vedlikeholdsprogram betales gebyr kr 1 840, likevel slik at hvis medgått tid utgjør mer enn to timer påløper gebyr etter regning, jf. § 4. For søknad om endring av gitt godkjenning i andre tilfeller, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 22. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som designer flymateriell

(1) Gebyr for godkjenning av organisasjon som designer luftfartøy (annex II-luftfartøy) eller annet flymateriell som ikke har EASA-typesertifikat eller annen EASA-godkjenning dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For første gangs godkjenning av organisasjon som designer flymateriell betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp

- a) kr 17 200 for organisasjon med 1–5 ansatte.
- b) kr 23 800 for organisasjon med over 5 ansatte.

(3) For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(4) For organisasjon som designer flymateriell betales årsgebyr med

- a) kr 11 100 for organisasjon med 1–5 ansatte.
- b) kr 16 500 for organisasjon med over 5 ansatte.

§ 23. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell

(1) Gebyr for godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell betales gebyr etter regning, jf. § 4 og årsgebyr etter følgende satser:

	Årsgebyr
a) 1–10 ansatte	24 500
b) 11–25 ansatte	39 900
c) 26–50 ansatte	61 400
d) 51–100 ansatte	84 000
e) 101–200 ansatte	113 300
f) 201–400 ansatte	153 000
g) 401–600 ansatte	206 600
h) over 600 ansatte	287 800

(3) For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(4) For tilsyn med faste eller midlertidige baser i Norge, ut over hovedbase, betales gebyr kr 24 200. For tilsyn med faste eller midlertidige baser utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For tilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrahering av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel IV. Luftfartsselskap mv.

§ 24. Årsgebyr og gebyr for lisens/Air Operator's Certificate (AOC) til ervervsmessig luftfartsvirksomhet

(1) Gebyr for godkjenning og utstedelse av lisens/AOC til ervervsmessig luftfartsvirksomhet, dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av dokumentasjon av forretningsplan, økonomi og finansiering, organisasjon, vedlikeholdsordning, tekniske og operative standarder, utredning og inspeksjon før lisens gis.

(2) For første gangs godkjenning og utstedelse av lisens/AOC til ervervsmessig luftfartsvirksomhet betales gebyr etter regning, jf. § 4 og årsgebyr etter følgende satser:

<i>Fartøy kategori og vektklasse</i>	<i>Årsgebyr for AOC/lisens</i>
a) VFR, opptil 2 000 kg	45 100
b) VFR, 2 001–5 700 kg	67 700
c) VFR, 5 701–10 000 kg	94 400
d) IFR, opptil 2 000 kg	146 600
e) IFR, 2 001–5 700 kg	191 300
f) IFR, 5 701–10 000 kg	293 300
g) IFR, 10 001–30 000 kg, under 10 fartøy	614 700
h) IFR, 10 001–30 000 kg, 10 til og med 19 fartøy	1 504 000
i) IFR, 10 001–30 000 kg, 20 fartøy eller flere	1 951 000
j) IFR, 30 001 kg eller tyngre, under 10 fartøy	1 951 000
k) IFR, 30 001 kg eller tyngre, 10 til og med 29 fartøy	3 190 000
l) IFR, 30 001 kg eller tyngre, 30 fartøy eller flere	4 324 000

(3) AOC/lisens gjelder bare for den operatør den er utstedt til. Gebyret beregnes ut fra totalt antall fartøy samt vekten til tyngste fartøy. For selskaper som har både AOC/lisens og driver spesialiserte luftfartsoperasjoner etter selverklæring, betales bare gebyr for AOC/lisens.

§ 25. Nærmere om gebyr for lisens/AOC til ervervsmessig luftfartsvirksomhet

(1) Dersom det samtidig søkes om godkjenning for flere av kategoriene i § 24 andre ledd, betales kun gebyr etter den kategori som gir høyest gebyr.

(2) For søknad om endring i en gitt godkjenning eller tillatelse betales gebyr etter regning, jf. § 4. Det betales likevel ikke gebyr når et selskap foretar utskifting av et fartøy til et annet av samme type. For søknad om endring som innebærer overgang til ny kategori eller vektklasse, betales gebyr etter regning, jf. § 4. Ved overgang til ny kategori eller vektklasse må det betales årsgebyr etter ny kategori eller vektklasse fra og med det kvartal endringen skjer.

(3) For tilsyn med sekundærbaser samt faste eller midlertidige baser i Norge, ut over hovedbase, betales gebyr kr 26 900. For tilsyn med sekundærbaser samt faste eller midlertidige baser utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjenning av nye sekundærbaser, eller faste eller midlertidige baser ut over hovedbase, etter at AOC/lisens er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(4) For tillatelse til transport av farlig gods betales gebyr kr 5 380. Enkeltsøknad om dispensasjon fra bestemmelsene om transport av farlig gods inngår i selskapets årsgebyr.

§ 26. Årsgebyr og gebyr for luftfartsoperatører som driver luftfartsoperasjoner etter selverklæring

(1) Luftfartsoperatør som driver luftfartsoperasjoner etter selverklæring jf. forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner, forordning (EU) nr. 965/2012, ORO.DEC.100 skal betale årsgebyr etter følgende satser:

<i>Fartøy kategori og vektklasse</i>	<i>Årsgebyr</i>
a) VFR, opptil 2 000 kg	18 000
b) VFR, 2 001–5 700 kg	28 000
c) VFR, 5 701–10 000 kg	34 100
d) IFR, opptil 2 000 kg	50 100
e) IFR, 2 001–5 700 kg	102 000
f) IFR, 5 701–10 000 kg	112 300
g) IFR, over 10 001 kg	187 000

(2) For utstedelse av autorisasjon for høyrisiko spesialiserte luftfartsoperasjoner jf. forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner, forordning (EU) nr. 956/2012, ORO.SPO.110, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 27. Gebyr for godkjenning av leie av luftfartøy mv.

(1) For godkjenning av avtale om leie av luftfartøy betales gebyr kr 16 600 per fartøy. For godkjenning av forlengelse og andre endringer av leieavtale for luftfartøy betales gebyr kr 10 000 per fartøy. For godkjenning av eierskifte betales gebyr kr 7 000 per fartøy. For godkjenning av avtale om wet-lease av luftfartøy betales gebyr kr 11 100 per fartøy. For godkjenning av forlengelse av avtale om wet-lease av luftfartøy betales gebyr kr 7 000.

(2) For arbeid i forbindelse med avtale om utleie av norskregistrert luftfartøy betales gebyr kr 11 100 per fartøy. For arbeid i forbindelse med forlengelse av slik avtale om utleie, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 28. Utenlandske luftfartsselskaper

(1) For søknad fra utenlandske luftfartsselskaper om tillatelse til Aerial Work eller lufttransport i Norge utenfor landingsplass til allmenn bruk, betales gebyr kr 2 140 per tillatelse.

(2) For søknad fra utenlandske luftfartsselskaper om tillatelse til CAT II- eller CAT III-operasjoner, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel V. Allmennfly mv.**§ 29. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av luftfartøy uten fører ombord (RPAS)**

(1) For godkjenning av RO 2-operatør betales gebyr kr 6 000. For godkjent RO 2-operatør betales årsgebyr kr 4 000. For godkjenning av RO 3-operatør betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjent RO 3-operatør betales årsgebyr kr 11 000.

(2) For godkjenning av system til bruk for RO 3-operatør betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(3) For godkjenning av særskilt prosedyre for flyging, betales gebyr kr 2 300.

§ 30. Gebyr for privatflyging med utenlandskregistrert luftfartøy

For søknad om tillatelse til privatflyging med utenlandskregistrert luftfartøy i Norge, betales gebyr kr 2 000.

§ 31. Gebyr for flygeoppvisning og oppvisningstillatelse

For søknad om tillatelse til flygeoppvisning betales gebyr kr 2 000. For søknad om utstedelse eller gjenutstedelse av oppvisningstillatelse, betales gebyr kr 600.

§ 32. Gebyr for tillatelse til flyging i restriksjonsområde

For søknad om tillatelse til flyging i restriksjonsområde betales gebyr kr 5 100.

Kapittel VI. Sertifikat og skoletillatelser mv.**§ 33. Generelle bestemmelser om gebyr for luftfartssertifikat mv.**

(1) Gebyr for luftfartssertifikat og luftfartsbevis dekker Luftfartstilsynets kostnader til prøver og utstedelse.

(2) Hvor det er fastsatt gebyr for ulike sertifikattyper, omfatter dette alle kategorier innenfor typen.

(3) For overføring av sertifikat fra en annen EASA medlemsstat betales gebyr kr 3 050. For bytte fra BSL C-sertifikat til Part FCL-sertifikat betales gebyr kr 1 240. For validering av utenlandsk PPL-sertifikat betales gebyr kr 3 100. For validering av annet utenlandsk sertifikat betales gebyr kr 6 300. For validering av utenlandsk sertifikat for ervervsmessig oppdrag begrenset til 3 måneders varighet betales gebyr kr 3 100. For bekreftelse av utstedt sertifikat betales gebyr kr 720.

(4) For utstedelse av særskilt tillatelse i tilknytning til sertifikat, rettighet, instruktør- eller kontrollantrettighet betales gebyr kr 1 850.

(5) For test av språkferdighet som ikke inngår som del av ferdighetskontroll, ferdighetsprøve, forlengelse av klasserettighet etter 12-timersregelen eller praktisk prøve til flytelefonistsertifikat, betales gebyr kr 920.

§ 34. Gebyr for teoriprøver – piloter

(1) For teoriprøver betales gebyr etter følgende satser:

	LAPL/SPL/BPL	PPL PL	CPL	ATPL	IR(A/H)
a) teoriprøve, full prøve, når prøve i alle fag avlegges i samme eksamensperiode	2 620	2 620	7 010	10 100	5 800
b) teoriprøve, enkeltfag/per fag	950	950	950	950	950

(2) Det må betales gebyr også for prøve som ikke består eller ikke er gjennomført på grunn av forhold hos kandidaten.

(3) Når teoriprøve avlegges hos utdanningsorganisasjon med eksamensrett, betales gebyr med 50 % av gebyrsatsene i første ledd bokstav a.

§ 35. Gebyr for utstedelse av sertifikat og rettighet etter ferdighetsprøve (skill test) – piloter

(1) For utstedelse av sertifikat og rettighet etter ferdighetsprøve betales gebyr etter følgende satser:

	LAPL	PPL/SPL/B PL	CPL	ATPL	IR(A/H)
a) første gangs utstedelse av sertifikat	1 460	1 460	5 200	5 200	3 800
b) utstedelse klasserettighet og nye privilegier for LAPL	1 410	1 410	1 410	1 410	
c) utstedelse typerettighet én-pilot/flerpilots operert fly eller helikopter		1 410	3 380	3 380	

(2) Gebyret dekker ikke honorar for kontrollant eller andre kostnader i tilknytning til ferdighetsprøven.

(3) For kombinert prøve betales bare det høyeste gebyret.

§ 36. Gebyr for ferdighetskontroll (rettighetsforlengelse) – piloter

(1) For ferdighetskontroll betales gebyr etter følgende satser:

	<i>PPL</i>	<i>CPL/ATPL</i>
a) ferdighetskontroll (rettighetsforlengelse)	1 360	3 600
b) ferdighetskontroll (rettighetsforlengelse) klasserettighet SEP (land/sea), MEP (land) og rettighet for Annex II luftfartøy som ikke inngår i SEP eller MEP rettighet.		1 360
c) for hver ferdighetskontroll (rettighetsforlengelse) per kalenderår ut over de første ferdighetskontrollene som nevnt i bokstav a og b, betales gebyr per ferdighetskontroll.	600	600
d) for hver ferdighetskontroll IR (A/H) som ikke inngår i kombinert prøve	600	600

(2) Gebyr for ferdighetskontroll dekker eventuell utstedelse av duplikat, gebyr for mørkeflyging samt øvrig saksarbeid som innebærer utskrift av nytt sertifikat, bevis eller rettighet.

(3) Når Luftfartstilsynet foretar kontroll av timekrav for SEP (land/sea) etter 12-timersregelen, betales gebyr kr 580 i tillegg til gebyr for rettighetsforlengelsen.

§ 37. Gebyr for flytelefonistsertifikat og attestasjon til kabinbesetningsmedlem

(1) For utstedelse av flytelefonistsertifikat RT betales gebyr kr 1 040. For forlengelse eller duplikat av flytelefonistsertifikat RT betales gebyr kr 590.

(2) For utstedelse eller duplikat av attestasjon til kabinbesetningsmedlem betales gebyr kr 580.

§ 38. Gebyr for instruktør- og kontrollantrettighet for piloter

(1) For utstedelse av instruktørbevis for FI, CRI, IRI eller akro, betales gebyr kr 2 920. For forlengelse, gjenutstedelse eller utvidelse betales gebyr kr 2 550.

(2) For utstedelse av instruktørbevis TRI, SFI, MCCI, STI og FTI, betales gebyr kr 3 800. For forlengelse, gjenutstedelse eller utvidelse betales gebyr kr 2 550.

(3) For utstedelse av instruktørbevis basert på nasjonalt instruktørbevis for seilfly og ballong, betales gebyr kr 1 930.

(4) For saksbehandling knyttet til Assessment of Competence og utstedelse av kontrollantbevis, betales gebyr kr 2 120. Når Assessment of Competence gjennomføres av Luftfartstilsynet, betales gebyr kr 5 250. For saksbehandling og utstedelse av autorisasjon til språkkontrollant, betales gebyr kr 1 230.

§ 39. Gebyr for sertifikat eller kompetansebevis til flyteknisk personell

(1) For sertifikat eller kompetansebevis til flyteknisk personell betales gebyr

a) kr 6 130 for utstedelse eller utvidelse av Part-66 AML eller tilsvarende nasjonal rettighet.

b) kr 1 230 for Part 66 vedlikeholds-sertifikat uten flytype (Basic AML).

c) kr 1 820 for spesialtillatelse for vedlikeholdsarbeid på luftfartøy (SPS/SPM).

d) kr 1 230 for fornyelse av sertifikat eller kompetansebevis eller øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat, bevis, rettighet eller duplikat.

(2) Gebyr for teoretisk/praktisk prøve til flyteknikersertifikat dekker ikke utgifter til å fremskaffe luftdyktig og behørig utrustet og bemannet luftfartøy eller syntetisk flygetrener, eller nødvendig verktøy og materialer. Søker må selv sørge for slikt utstyr og betaling for dette. For prøve som avlegges utenfor Norge betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(3) For grunnutdanning, enkeltfag betales gebyr kr 1 200 per prøve. For teoretisk prøve som ønskes avlagt utenom fastsatt tid, betales gebyr kr 3 000 per prøve.

(4) For arbeid med validering som nevnt i forskrift 24. mai 2005 nr. 462 om kontinuerlig luftdyktighet for luftfartøyer og luftfartøyprodukter, -deler og -utstyr og om godkjenning av organisasjoner og personell som deltar i disse oppgaver, jf. forordning (EF) nr. 2042/2003 vedlegg III (Part-66 Subpart A) punkt 66.A.25, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 40. Gebyr for sertifikat til flygeledere og flygelederelever og autorisasjonsbevis til AFIS/HFIS-fullmektiger

(1) For sertifikat til flygeleder betales gebyr kr 3 270 for sertifiseringsprøve.

(2) For innehaver av sertifikat til flygeleder påløper årsgebyr kr 1 530. Årsgebyret dekker påtegning i sertifikatet ved fornyelse og for nye rettigheter.

(3) For dokumentutstedelse betales gebyr etter følgende satser

a) kr 6 740 for konvertering av flygeledersertifikat fra EØS-land.

b) kr 8 980 for første gangs autorisasjon av AFIS/HFIS-fullmektig.

c) kr 4 190 for flygeleder elevsertifikat.

d) kr 640 for duplikat av sertifikat eller autorisasjonsbevis.

(4) For øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat, bevis eller ny rettighet og som ikke dekkes av tredje ledd, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 41. Gebyr for godkjenning av flylege, flymedisinsk senter og utstedelse av legeattest mv.

(1) For første gangs godkjenning av flylege, flymedisinsk senter eller allmennlege som utsteder legeattest for LAPL betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjent flylege påløper årsgebyr kr 4 600 samt et tillegg per gjennomført undersøkelse. For tilsyn med flylege med kontorsted utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjent flymedisinsk senter påløper årsgebyr kr 37 200 samt et tillegg per gjennomført undersøkelse. For godkjent allmennlege som utsteder legeattest for LAPL betales årsgebyr kr 2 000 samt et tillegg pr gjennomført undersøkelse. Tillegget per flymedisinsk undersøkelse er for søknad til klasse 1 og 3 kr 510, for klasse 2, LAPL og AFIS/HFIS kr 400. Tillegget beregnes på bakgrunn av antall gjennomførte flymedisinske undersøkelser i tidsrommet 1. november 2015 til og med 30. september 2016.

(2) For registrering av opplysninger i forbindelse med legeattest utstedt av flylege utenfor Norge, påløper gebyr kr 920. Gebyret faktureres sertifikatnehaver.

(3) For saksarbeid betales gebyr etter følgende satser:

- a) kr 610 for dispensasjonssøknad i tilknytning til legeattest for mikrofly, seilfly, ballong eller AFIS/HFIS-fullmektig
- b) kr 530 for utstedelse av legeattest i gyldighetsperioden
- c) kr 530 for kopi av enkeltstående saksdokument
- d) kr 1 040 for kopi av komplett medisinsk saksmappe
- e) kr 980 for saksarbeid ved endring av utstederland (State of Licence Issue).

§ 42. Årsgebyr og gebyr for utdannings- og skoletillatelser mv.

(1) Gebyr for utdannings- og skoletillatelser dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon av faginnhold og sammensetning, studieplan og eventuell inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For utdannings- og skoletillatelser betales gebyr og årsgebyr etter følgende satser:

<i>Utdannings- og skoletillatelser</i>	<i>Første gangs godkjenning</i>	<i>Årsgebyr</i>
a) Registrert lærested (RF); ATO med godkjenning begrenset til PPL, LAPL, SPL og BPL	7 300	8 800
b) ATO (samt eksisterende FTO og TRTO)	etter regning, jf. § 4	105 200
c) Nytt utdanningsprogram (ATO)	13 100	
d) Enkeltstående teoretisk eller praktisk kurs i flytelefoni uten tilknytning til RF eller ATO	4 600	
e) Godkjenning av bruk av FSTD A/H i undervisningsprogram	etter regning, jf. § 4	etter regning, jf. § 4
f) Treningsorganisasjon for kabinbesetning; godkjenning av hele, eller deler av, utdanningsprogram	38 500	53 900
g) Flyteknisk skole. Part-147	etter regning, jf. § 4	105 200
h) Utvidelse, flyteknisk typekurs og faggruppeutdanning. Part-147. Gjelder per flytype eller kategori	etter regning, jf. § 4	
i) Flyteknisk typekurs og faggruppeutdanning. Ikke Part-147. Gjelder per flytype eller kategori	etter regning, jf. § 4	
j) Utdanningsorganisasjon for flygeledere, institusjonell utdanning	64 200	105 200
k) Utdanningsorganisasjon for enhetstrening og vedlikeholdstrening for flygeledere, per enhet	etter regning, jf. § 4	31 900
l) Utdanningsorganisasjon for AFIS/HFIS, institusjonell utdanning	64 200	48 200
m) Enhets- og vedlikeholdstrening for AFIS/HFIS, kun 1 enhet	etter regning, jf. § 4	20 400
n) Enhets- og vedlikeholdstrening for AFIS/HFIS, med 2–4 enheter	etter regning, jf. § 4	51 000
o) Enhets- og vedlikeholdstrening for AFIS/HFIS, med 5 enheter eller mer	etter regning, jf. § 4	76 600
p) Godkjenning av andre treningsprogram enn enhets- og vedlikeholdstrening for flygeledere og AFIS/HFIS	13 100	
q) Godkjenning av program for språktesting (engelsk) for flygeledere og AFIS/HFIS	13 100	

(3) For godkjenning etter andre ledd bokstav f, j og l, betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp som framgår av tabellen.

(4) For søknad om endring av gjeldende godkjenning til et høyere kvalifikasjonsnivå og/eller nytt område, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(5) For tilsyn med utdanningsorganisasjon som krever reise utenfor Norge, eller reise til annet sted enn organisasjonens faste undervisningssted, betales gebyr etter regning jf. § 4.

§ 43. Årsgebyr og gebyr for godkjenning av syntetisk flygetrener

(1) Gebyr for godkjenning av syntetisk flygetrener dekker blant annet kostnader ved gjennomgang av dokumentasjon, gjennomføring av tester samt evaluering. Som syntetisk flygetrener forstås både flysimulator og variant av flysimulator.

(2) For godkjenning av syntetisk flygetrener kategori FFS, FTD eller FNPT betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjent syntetisk flygetrener kategori FFS eller FTD betales årsgebyr kr 76 500 per enhet. For godkjent syntetisk flygetrener kategori FNPT betales årsgebyr kr 67 400 for hovedenheten og kr 23 200 per variant av denne forutsatt at inspeksjonen gjøres samlet. Hvis inspeksjon av variant ikke gjøres sammen med hovedenheten, påløper gebyr etter regning for varianten, jf. § 4.

(3) For utstedelse av brukergodkjenning for syntetisk treningsinnretning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel VII. Flysikring

§ 44. Gebyr for sertifisering av tjenesteyter på flysikringsområdet og godkjenning av kontrollflyorganisasjon

(1) For sertifisering av tjenesteyter på flysikringsområdet betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(2) For godkjenning av kontrollflyorganisasjon betales gebyr etter regning, jf. § 4 med minimumsbeløp kr 48 300.

§ 45. Årsgebyr for tjenesteytere på flysikringsområdet og for kontrollflyorganisasjon

(1) Årsgebyr dekker, i tillegg til kostnader som nevnt i § 5 første ledd, re-sertifisering av tjenesteyter, jf. § 44, og endringshåndtering.

(2) For lufttrafikkjeneste, tjeneste for styring av luftrom og flykontrolltjeneste betales årsgebyr kr 315 200 med tillegg av

- a) kr 196 400 for hvert kontrolltårn.
- b) kr 196 400 for hver enhet for innflygingskontroll.
- c) kr 283 700 for hver kontrollsentral/sektorgruppe (underveistjeneste).
- d) kr 80 400 for hver enhet for flygeinformasjonstjeneste AFIS/HFIS.

Hvor kontrolltårn og enhet for innflygingskontroll ikke er separate enheter, betales gebyr kun for kontrolltårn. For kontrollsentral/sektorgruppe som også omfatter innflygingskontroll, betales kun gebyr for kontrollsentral/sektorgruppe.

(3) For tjenesteyter som kun yter flygeinformasjonstjeneste AFIS/HFIS betales ikke gebyr etter andre ledd. For slik flygeinformasjonstjeneste betales årsgebyr kr 127 000 for hver enhet.

(4) For flynavigasjonstjeneste betales årsgebyr kr 420 200 med tillegg for hvert sted som yter flynavigasjonstjeneste med

- a) kr 394 000 for flyplass med instrumentlandingssystem i kategori II eller III.
- b) kr 173 300 for flyplass med instrumentlandingssystem i kategori I.
- c) kr 104 000 for flyplass med ikke-presisjons instrumentlandingssystem.

(5) For organisasjon sertifisert for MET-tjeneste betales årsgebyr kr 231 000.

(6) For organisasjon sertifisert for Aeronautical Information Management betales årsgebyr kr 231 000.

(7) For kontrollflyorganisasjon betales årsgebyr kr 39 400.

§ 46. Godkjenning av inn- og utflygingsprosedyrer mv.

For godkjenning av inn- og utflygingsprosedyrer og andre PANS OPS-prosedyrer, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel VIII. Flyplass og security

§ 47. Gebyr for konsesjon for flyplass

(1) Gebyr for konsesjon til å anlegge, drive og inneha flyplass og for søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon, dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon før vedtak eller godkjenning. Gebyr for fornyelse av konsesjon dekker kostnader ved blant annet gjennomgang av dokumentasjon.

(2) For første gangs utstedelse og for fornyelse av konsesjon betales gebyr etter følgende satser:

	Første gangs utstedelse	Fornyelse
a) konsesjon for flyplass til offentlig bruk	134 100	60 300
b) konsesjon for flyplass til privat bruk	33 200	14 700

(3) For søknad om utvidelse av gitt konsesjon for landingsplass til privat bruk til å gjelde konsesjon for landingsplass til offentlig bruk, betales gebyr som for ny søknad om konsesjon. Ved skifte av konsesjonshaver betales gebyr kr 6 000.

(4) For søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon betales gebyr kr 6 600. For søknad om endring av konsesjonsvilkår betales gebyr etter regning med minimumsbeløp kr 6 440, jf. § 4.

For søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkår betales gebyr kr 3 300. Der søknad om fornyelse av konsesjon kommer inn senere enn 6 måneder før utløp av gjeldende konsesjon, og det søkes om midlertidig forlengelse av gjeldende konsesjon, betales gebyr kr 6 600.

§ 48. Årsgebyr og gebyr for teknisk/operativ godkjenning av flyplasser mv.

(1) Gebyr for teknisk/operativ godkjenning av flyplass dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For teknisk/operativ godkjenning av flyplass betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp etter følgende satser:

	<i>Første gangs godkjenning</i>	<i>Årsgebyr</i>
a) flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingssystem i kategori II eller III	1 472 000	652 000
b) flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingssystem i kategori I	490 800	211 000
c) flyplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a eller b, og som enten har trafikk med luftfartøy med største tillatte startvekt (MTOW) 5 700 kg eller over, eller er godkjent for 10 passasjerer eller flere	122 700	66 500
d) flyplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a, b eller c og har minst en av følgende aktiviteter: 1) flyging i samsvar med instrumentflygereglene 2) luftrutetrafikk 3) flyging med betalende passasjerer 4) hoved- eller sekundærbase for ervervsmessig luftfartsforetak	61 400	15 300
e) flyplass for flyging på kontinentalsokkelen	etter regning, jf. § 4	
f) flyplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a, b, c, d eller e	7 700	1 700

(3) For søknad om endret teknisk/operativ godkjenning til en annen gebyrgruppe betales gebyr etter regning, jf. § 4.

(4) For flyplass med teknisk/operativ godkjenning betales årsgebyr etter satsene i andre ledd.

(5) For godkjenning av flyplassjef betales gebyr kr 6 130. Fornyelse av godkjenning av flyplassjef som ikke innebærer ny godkjenningssamtale, inngår i årsgebyret.

(6) For saksbehandling knyttet til godkjenning av annen merking av luftfartshinder, dispensasjonssøknader, fastsettelse av krav til merking av luftfartshinder og verifikasjon av merking betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 49. Sikkerhetsgodkjenning av leverandør av forsyninger til flyging, fraktleverandør, sikkerhetsopplæringsorganisasjon, kjent avsender og andre aktører

(1) Gebyr for sikkerhetsgodkjenning av aktører innen sivil luftfart dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) For sikkerhetsgodkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp

- kr 89 200 for fraktleverandør med 10 kontorer/sted eller flere.
- kr 68 900 for fraktleverandør med 3 t.o.m. 9 kontorer/sted.
- kr 55 100 for fraktleverandør med 2 kontorer/sted.
- kr 27 600 for fraktleverandør med 1 kontor/sted.
- kr 68 900 for sikkerhetsopplæringsorganisasjon.
- kr 10 400 for kjent avsender.

(3) For sikkerhetsgodkjenning av leverandør av forsyninger til flyging betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp

- kr 63 200 for leverandør med 10 kontorer/sted eller flere.
- kr 49 100 for leverandør med 3 t.o.m. 9 kontorer/sted.
- kr 35 100 for leverandør med 2 kontorer/sted.
- kr 14 100 for leverandør med 1 kontor/sted.

(4) For godkjenning av nytt underkontor for allerede sikkerhetsgodkjent fraktleverandør eller leverandør av forsyninger, betales gebyr kr 14 100. For endring i godkjenningvilkår for sikkerhetsgodkjent fraktleverandør eller leverandør av forsyninger som krever inspeksjon, betales gebyr kr 14 100.

(5) For sertifisering eller resertifisering, av enkeltperson som sikkerhetskontrollør betales gebyr kr 1 030.

(6) For bakgrunnssjekk av enkeltperson før utstedelse av ID-kort til lufthavn eller crew betales gebyr kr 510. For elektronisk søknad om bakgrunnssjekk gjennom offisiell portal, betales gebyr kr 410.

(7) For godkjenning av kurs betales gebyr kr 3 600 per kurs.

(8) For andre sikkerhetsgodkjenninger enn som nevnt i første til femte ledd, betales gebyr etter regning.

§ 50. Årsgebyr for lufthavner, luftfartsselskaper og sikkerhetsopplæringsorganisasjon

- (1) For lufthavn betales årsgebyr
 - a) kr 352 000 for lufthavn med mer enn 10 millioner passasjerer.
 - b) kr 175 800 for lufthavn med 2–10 millioner passasjerer.
 - c) kr 70 500 for lufthavn med færre enn 2 millioner passasjerer.
- (2) For luftfartsselskap betales årsgebyr
 - a) kr 146 800 for selskap med luftfartøy over 19 seter, eller luftfartøy over 15 tonn MTOW.
 - b) kr 70 500 for selskap med luftfartøy til og med 19 seter.
 - c) kr 28 100 for selskap med rene fraktfly (all cargo) over 15 tonn MTOW.
- (3) For sikkerhetsopplæringsorganisasjon betales årsgebyr kr 70 500.

§ 51. Årsgebyr for sikkerhetsgodkjent fraktleverandør, leverandør av forsyninger og kjent avsender

- (1) For sikkerhetsgodkjente fraktleverandører betales årsgebyr
 - a) kr 80 500 hvor fraktleverandøren har 10 kontorer/sted eller mer.
 - b) kr 60 300 hvor fraktleverandøren har 3–9 kontorer/sted.
 - c) kr 48 200 hvor fraktleverandøren har 2 kontorer/sted.
 - d) kr 24 200 hvor fraktleverandøren har 1 kontor/sted.
- (2) For sikkerhetsgodkjent fraktleverandør som er ansvarlig for fysisk sikkerhetskontroll, betales tillegg til årsgebyr med kr 5 310 per sted med slik fysisk sikkerhetskontroll.
- (3) For sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyninger til flyging betales årsgebyr
 - a) kr 42 700 hvor leverandøren har 10 kontorer/sted eller mer.
 - b) kr 21 400 hvor leverandøren har 3–9 kontorer/sted.
 - c) kr 14 300 hvor leverandøren har 2 kontorer/sted.
 - d) kr 7 150 hvor leverandøren har 1 kontor/sted.
- (4) For kjent avsender betales årsgebyr kr 1 700 per kontor/sted.

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser**§ 52. Klage**

- (1) Enkeltvedtak om fastsettelse av størrelse på gebyr etter regning kan påklages til Samferdselsdepartementet.
- (2) Enkeltvedtak i forbindelse med søknad om helt eller delvis bortfall av gebyr, jf. § 3 tredje ledd og § 5 sjette ledd, kan påklages til Samferdselsdepartementet.

§ 53. Overgangsbestemmelse

Er en komplett søknad innkommet før 1. februar 2016, betales gebyr etter forskrift 19. desember 2014 nr. 1913 om gebyr til Luftfartstilsynet mv. Det samme gjelder dersom en prøve er avlagt før 1. februar 2016.

§ 54. Ikrafttredelse

- (1) Forskriften trer i kraft 1. februar 2016.
- (2) Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 19. desember 2014 nr. 1913 om gebyr til Luftfartstilsynet mv.

29. jan. Nr. 75 2016**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil**

Hjemmel: Fastsett av Vegdirektoratet 29. januar 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil gjøres følgende endring:

§ 17 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved ettermontering av LPG- og CNG-drivstoffanlegg gjelder kjøretøyforskriften § 22–5.

II

Forskriften trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 76 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2016**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 12 og forskrift 17. desember 2015 nr. 1722 om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2016 § 10. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 17. desember 2015 nr. 1722 om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62° N i 2016 gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Fartøy under 28 meter største lengde med adgang til å delta i direkte fiske etter blåkkeite, og som fisker med konvensjonelle redskap, kan fiske og lande følgende maksimalkvoter:

<i>Lengde</i>	<i>Maksimalkvote</i>
0–13,99 meter største lengde	18 tonn
14–19,99 meter største lengde	21 tonn
20–27,99 meter største lengde	24 tonn

II

Forskriften trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 77 2016**Forskrift om endring i forskrift om oppkreving av gebyr til statskassen for besiktelser, sertifikatutstedelse mv. som foretas i henhold til skipssikkerhetsloven mv. (Sjøfartsdirektoratets gebyrforskrift)**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 3, § 4, § 6, § 10 og § 48, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 198. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I forskrift 2. februar 1996 nr. 115 om oppkreving av gebyr til statskassen for besiktelser, sertifikatutstedelse mv. som foretas i henhold til skipssikkerhetsloven mv. (Sjøfartsdirektoratets gebyrforskrift) gjøres følgende endring:

§ 35 skal lyde:

For andre tjenester, herunder bekreftelse på førstegangsbesiktelse (tidligere besiktelsesbevis), som ytes ikke-sertifikatpliktige skip, skip uten gyldig hovedsertifikat, utenlandske skip, skip tilhørende Det norske Sjøforsvar, verksteder/importører, revisjon av foretak og andre, betales gebyr beregnet etter anvendt tid i samsvar med timesatser fastsatt i forskrift om gebyr for tjenester som utføres av Sjøfartsdirektoratet. Tjenester som ytes fiske- og fangstfartøy mellom 9 og 15 meter største lengde og lasteskip mellom 8 og 15 meter største lengde oppkreves etter denne paragraf, jf. § 12 nr. 2.3. Sjøfartsdirektoratets sertifikatutstedelse til utenlandske skip i henhold til forskrift om forsikring og annen sikkerhet for ansvar etter enkelte bestemmelser i sjøloven skal oppkreves i henhold til gebyrtariffen.

*II**Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 78 2016**Vedtak om endring i mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 2 annet ledd og § 7. Kunngjort 4. februar 2016 kl. 15.25.

I

I mandat 8. november 2010 nr. 1414 om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland gjøres følgende endringer:

§ 1–6 tredje ledd første punktum skal lyde:

Overføringer til og fra kronekontoen, jf. § 1–2 første ledd, skjer normalt siste handledag i hver måned.

§ 1–7 første og annet ledd skal lyde:

(1) Hovedstyret skal ha en strategisk plan for hvordan forvaltningsoppdraget skal løses. Planen skal oppdateres regelmessig og ved vesentlige endringer i forvaltningen.

(2) Hovedstyret skal regelmessig evaluere i hvilken utstrekning målene i den strategiske planen er nådd.

§ 2–5 nytt annet punktum skal lyde:

Banken skal informere departementet om beslutninger om utelukkelse av selskaper og om opphevelse av slike vedtak, jf. § 3–1 tredje ledd.

§ 3–1 tredje ledd skal lyde:

Banken skal ha retningslinjer for utelukkelse og gjeninkludering av selskaper i fondets investeringsunivers og referanseindeks i henhold til retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU, jf. § 2–5. Departementet fastsetter datoer for utelukkelse og gjeninkludering av verdipapirer i fondets referanseindeks.

§ 3–5 første ledd skal lyde:

(1) Banken skal legge opp forvaltningen med sikte på at det forventede annualiserte standardavviket til differanseavkastningen mellom aksje- og obligasjonsporteføljen og tilhørende referanseindeks (forventet relativ volatilitet) ikke skal overstige 1,25 prosentenheter, jf. § 4–3 annet ledd.

§ 3–6 første ledd ny bokstav h skal lyde:

- h) En ramme for store forventede negative avvik mellom avkastningen av aksje- og obligasjonsporteføljen og tilhørende referanseindeks (forventet ekstremavviksrisiko).

§ 6–1 til § 6–3 skal lyde:

§ 6–1. Formål

(1) Det skal være størst mulig åpenhet om forvaltningen innenfor de rammer som settes av en forsvarlig gjennomføring av forvaltningsoppdraget.

(2) Den offentlige rapporteringen skal gi en rettvise og utfyllende oversikt over hvordan banken løser forvaltningsoppdraget, herunder de valg og prioriteringer banken gjør, resultater som oppnås og hvordan rammene gitt i dette mandatet utnyttes.

§ 6–2. Rapporteringskrav

(1) Banken skal regelmessig og minst hvert tredje år rapportere om valg av investeringsstrategier for henholdsvis aksje-, obligasjons- og eiendomsforvaltningen fastsatt av hovedstyret (strategirapportering), jf. § 1–7. Det skal redegjøres særskilt for:

- a) Overordnede prinsipper for valg av strategier, avkastnings- og risikoegenskaper ved strategiene, og hvordan strategiene tar sikte på å utnytte fondets særtrekk og bankens fortrinn i kapitalforvaltningen.
 - b) Ulike investeringsstrategier innenfor henholdsvis aksje- og obligasjonsforvaltningen som kan påvirke markedsrisiko og ekstremavviksrisiko i investeringsporteføljen samlet sett, og for aksje- og obligasjonsporteføljene separat.
 - c) Rammeverk for styring og kontroll av risiko.
 - d) Organiseringen av kapitalforvaltningen, herunder bruk av datterselskaper og eksterne forvaltere.
- (2) Banken skal kvartalsvis rapportere om og redegjøre særskilt for (kvartalsrapportering):
- a) Verdiutvikling, resultater og risiko i investeringsporteføljen samlet, i aksje-, obligasjons- og eiendomsporteføljen separat og i tilhørende referanseindekser.
 - b) Sammensetningen av differanseavkastningen innenfor henholdsvis aksje- og obligasjonsporteføljen.
 - c) Utnyttelsen av rammene gitt i dette mandatet.

Kvartalsrapporteringen skal videre inneholde utdrag av de deler av bankens regnskap som vedrører forvaltningen av investeringsporteføljen, fastsatt i henhold til de til enhver tid gjeldende regnskapsregler for banken.

(3) I tillegg til krav i § 6–2 annet ledd skal banken årlig rapportere om og redegjøre særskilt for følgende (årsrapportering):

- a) Resultater av ulike investeringsstrategier innenfor henholdsvis aksje- og obligasjonsforvaltningen, herunder andel av differanseavkastningen og utnyttelsen av rammen for forventet relativ volatilitet, ekstremavviksrisiko og forvaltningskostnader. Med ulike investeringsstrategier menes investeringsstrategier som vektlegges i utnyttelsen av enkeltrammer, bl.a. rammen for forventet relativ volatilitet, ekstremavviksrisiko og forvaltningskostnader.
- b) Hovedstyrets vurderinger av resultatene.
- c) Forholdet mellom avkastning og risiko i aksje- og obligasjonsporteføljen og i tilhørende referanseindekser. Banken skal benytte flere metoder og måltall for å rapportere risikojustert avkastning.
- d) Inntekter fra verdipapirlån, interne og eksterne forvaltningskostnader, skattekostnader og anslag på transaksjonskostnader for investeringsporteføljen og for henholdsvis aksje-, obligasjons- og eiendomsporteføljen uttrykt som andel av forvaltet kapital.
- e) Forvaltningen av eiendomsporteføljen, herunder vurderinger av resultatene relativt til avkastningsmålet i § 3–4.
- f) Miljørelaterte investeringer, jf. § 2–4. Redegjørelsen for de miljørelaterte investeringene skal omfatte blant annet omfang, strategi, aktivatype og en beskrivelse og vurdering av hvordan en ivaretar intensjonen med disse investeringene.
- g) Investeringer i framvoksende markeder og fornybar energi.
- h) Arbeidet med ansvarlig forvaltning, jf. kapittel 2, herunder bruken av virkemidler og virkningen av eierskapsarbeidet, samt hvordan prinsippene for ansvarlig forvaltning er integrert i forvaltningen.

(4) I forbindelse med kvartals- og årsrapporteringen skal banken redegjøre for beslutninger i henhold til retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU og oppdatere den offentlige listen over selskaper som er utelukket eller satt til observasjon etter retningslinjene.

(5) Kvartalsrapporteringen skal offentliggjøres senest én måned etter utløp av kvartalet. Årsrapporteringen skal offentliggjøres senest tre måneder etter utløp av året. Hovedinnholdet i årsrapporteringen skal gjøres tilgjengelig i trykt form. Øvrig rapportering kan skje i elektronisk form.

§ 6–3. Offentliggjøring av beregningsmetoder og data

(1) Data og metoder som benyttes i den offentlige rapporteringen skal så langt som mulig, innenfor de rammer som settes av en forsvarlig gjennomføring av forvaltningsoppdraget og lovbestemt taushetsplikt, beskrives og offentliggjøres i datalesbar form.

(2) Dersom beregningsmetodene som ligger til grunn for rapportering av avkastning og risiko er endret siden siste rapportering, skal det redegjøres for hvorfor metodene er endret og det skal gis opplysninger om eventuelle effekter av dette. Det skal videre gis proformatall i henhold til tidligere beregningsmetoder i to påfølgende år.

Nåværende § 6–2 blir ny § 6–4 og skal lyde:

Prinsipper, retningslinjer og rammer fastsatt av hovedstyret som følge av dette mandatet, skal offentliggjøres.

§ 7–1 første ledd skal lyde:

(1) Banken skal oversende departementet sin strategiske plan for forvaltningen av investeringsporteføljen, jf. § 1–7.

§ 7–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Banken skal gi departementet de opplysninger departementet ber om, herunder opplysninger til selskap eller personer som bistår departementet i vurderingen av bankens forvaltning av investeringsporteføljen. Data som ligger til grunn for den offentlige rapporteringen, jf. § 6–2, herunder data banken ikke offentliggjør i henhold til § 6–3 første ledd, skal systematiseres og kunne leveres i datalesbar form.

§ 7–1 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Bankens avtaler med dataleverandører skal sikre departementet, herunder også selskap eller personer som bistår departementet i vurderingen av bankens forvaltning av investeringsporteføljen, tilgang til data i datalesbar form.

II

Endringene trer i kraft 1. februar 2016.

22. jan. Nr. 82 2016

Forskrift om endring i forskrift om opptak til høyere utdanning

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 22. januar 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6, § 3–7 og § 4–9. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning gjøres følgende endringer:

Kapittel 3. Unntak fra krav om generell studiekompetanse

§ 3–4. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte arkitektur- og tekniske fag

Første punkt skal lyde:

– *Integrert masterstudium i teknologiske fag, 3-årig ingeniørutdanning og maritime fag*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 1-årig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag etter fagplan av 2014, 1-årig forkurs for ingeniør- og maritim høyskoleutdanning, nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag eller 2-årig fagskoleutdanning etter studieordning før rammeplan fastsatt av departementet 1998–1999.

§ 3–6. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte kunsthøgskolefag

Sjuende punkt skal lyde:

– Scenekunstutdanning

Kapittel 4. Spesielle opptakskrav

§ 4–2. Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag

Nytt sjette punkt skal lyde:

– *Ernæringsstudier (bachelor) ved Universitetet i Bergen og Universitetet i Agder*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 og Kjemi (1 + 2)

Fra og med opptak til studieåret 2018–2019 vil ernæringsstudier (bachelor) ved Universitetet i Agder innlemmes i bestemmelsen.

Nytt sjuende punkt skal lyde:

- *Tre-årig bachelorstudium i sykepleie ved Høgskolen i Oslo og Akershus*
Som en forsøksordning for opptak til studieårene 2017–2018, 2018–2019 og 2019–2020, må søkeren dokumentere et minimum på karakteren 3,0 i norsk (393 timer).

§ 4–3. Spesielle opptakskrav til informatikk, realfag, natur- og miljøfag

Første punkt (overskrift) skal lyde:

- *Informatikkutdanning – For opptak til Universitetet i Oslo – se også tredje punkt*

Andre punkt (overskrift) skal lyde:

- *Realfag, natur- og miljøfag – se også fjerde punkt*

Nytt tredje punkt skal lyde:

Fra og med opptaket til studieåret 2018–2019 gjelder følgende:

- *Informatikk, nanoteknologi og robotikk ved Universitetet i Oslo*
Som en forsøksordning for opptak til studieårene 2018–2019, 2019–2020, 2020–2021 og 2021–2022, må søkerne dokumentere følgende fag:
Matematikk (R1 + R2) og i tillegg Fysikk (1 + 2) eller Kjemi (1 + 2) eller Biologi (1 + 2) eller informasjonsteknologi (1 + 2) eller Geofag (1 + 2) eller Teknologi og forskningslære (1 + 2).

Nytt fjerde punkt skal lyde:

- Universiteter og høyskoler som tilbyr studier i realfag, natur- og miljøfag, kan som en forsøksordning for opptak til studieårene 2018–2019, 2019–2020 og 2020–2021, og 2021–2022, selv fastsette at det for opptak til slike studieprogram skal kreves
Matematikk (R1 + R2) og i tillegg Fysikk (1 + 2) eller Kjemi (1 + 2) eller Biologi (1 + 2) eller Informasjonsteknologi (1 + 2) eller Geofag (1 + 2) eller Teknologi og forskningslære (1 + 2).

§ 4–4. Spesielle opptakskrav til arkitektur- og teknologiske fag

Tredje punkt fjerde ledd skal lyde:

Søkere med bestått 1-årig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag etter fagplan av 2014 og søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle opptakskravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Fjerde punkt fjerde ledd skal lyde:

Søkere med bestått 1-årig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag etter fagplan av 2014 og søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle fagkravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Sjuende punkt, fjerde ledd skal lyde:

Søkere med bestått 1-årig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologisk fag etter fagplan av 2014 og søkere med 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle fagkravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her. Søkere må ha karakteren C eller bedre i matematikk fra forkurs.

§ 4–6 Spesielle opptakskrav til enkelte hotell og reiselivsfag

Første punkt skal lyde:

- *Kjøkken- og restaurantledelse*
Fagbrev som kokk, institusjonskokk eller servitør. Andre fag-/svennebrev fra utdanningsprogram for restaurant- og matfag kan vurderes.

§ 4–7 skal lyde:

§ 4–7. Spesielle opptakskrav til lærerutdanninger

Første ledd skal lyde:

- *Grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning*
Søkeren må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 4,0 i fellesfaget matematikk (224 timer). Søkere som kan dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i matematikk (224 timer), kan tas opp dersom de består et forkurs i matematikk spesielt tilrettelagt for lærerutdanning, jf. § 5–2. Karakterkravet i matematikk gjelder ikke for søkere som kan dokumentere bestått programfag i matematikk med et omfang på minst 140 timer eller tilsvarende. For søkere til grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning med realfag, miljø- og naturfag gjelder i tillegg kravet fastsatt for realfag, miljø- og naturfag i § 4–3 andre eller fjerde strekpunkt. For søkere til grunnskolelærerutdanning ved Samisk høyskole, gjelder i tillegg krav fastsatt i § 4–10.

For søkere som har samisk som førstespråk eller andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk for gjennomsnittet av karakterene i norsk (309 timer) og samisk (309 timer). For søkere som har norsk tegnspråk eller finsk som andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk gjennomsnittet av karakterene i første- og andrespråk.

Andre ledd skal lyde:

Søkeren kan i tillegg måtte gjennomføre en opptaksprøve i form av et intervju etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

Ny § 4–8 skal lyde:

§ 4–8. Spesielle opptakskrav til engelskspråklige utdanningsprogram

Første ledd skal lyde:

- *Engelskspråklige bachelorprogram ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet*

Som en forsøksordning for opptak til studieårene 2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 og 2020–2021, må søkeren dokumentere minimum karakteren 4,0 i fellesfaget engelsk (140 timer). Karakterkravet i engelsk gjelder ikke for søkere som kan dokumentere bestått programfag i engelsk med et omfang på minst 140 timer eller tilsvarende.

§ 4–9. Spesielle opptakskrav til enkelte kunstfag

Tredje punkt skal lyde:

- *Scenekunstutdanning*

Tolvte punkt skal lyde:

- *Bachelorstudium i dansekunst og koreografisk tenkning ved Høyskolen i Dansekunst*

§ 4–10. Spesielle opptakskrav til diverse fag

Andre punkt (overskriften) skal lyde:

- *TV-Teknikk og TV-Regi ved Høgskolen i Lillehammer*

Tredje punkt (overskriften) skal lyde:

- *Kulturprosjektledelse og TV-Ledelse ved Høgskolen i Lillehammer*

Nytt niende punkt skal lyde:

- *Tre-årig bachelorstudium i journalistikk ved Høgskolen i Oslo og Akershus*

Som en forsøksordning for opptak til studieårene 2017–2018, 2018–2019 og 2019–2020, må søkeren dokumentere minimum karakteren 4,0 i norsk (393 timer).

Nytt tiende punkt skal lyde:

- *Ett-årig studium i Arktisk naturguide ved UiT – Norges arktiske universitet*

Søkere må ha gyldig førerkort klasse S eller klasse B og dokumentere relevant praksis etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

Andre ledd nytt sekstende punkt skal lyde:

- *Bachelorstudium i tolking i offentlig sektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus*

Nytt syttende punkt skal lyde:

- *Bachelorstudium i manus ved Westerdals – Oslo School of Arts, Communication and Technology*

Kapittel 5. Opptak på visse vilkår (Betinget opptak)

Ny § 5–2 skal lyde:

§ 5–2. Opptak til grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning

Søkere til grunnskolelærer- og lektorutdanning som kan dokumentere 35 skolepoeng og et karaktergjennomsnitt på minimum 3,0 i norsk og 3,0 i fellesfaget matematikk, kan få tilbud om studieplass etter visse vilkår, jf § 4–7. Tilbudet gis på vilkår av at søkeren består et spesielt tilrettelagt forkurs i matematikk før studiestart. Slike søkere mister studieplassen dersom forkurset ikke er bestått.

Kapittel 6. Politiattest ved opptak til høyere utdanning

§ 6–9. Taushetsplikt

Andre ledd skal lyde:

- (2) Brudd på taushetsplikten kan straffes etter straffelovens § 209 og § 210.

Kapittel 7. Rangering av søkere ved opptak

§ 7–1. Generelt om rangering og kvoter

Fjerde ledd skal lyde:

(4) Søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum i en kvote rangeres etter alder, der eldre søkere går foran yngre søkere.

§ 7–2 Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

Første ledd første setning skal lyde:

(1) Kvote for førstegangsvitnemål omfatter søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har fått utstedt førstegangsvitnemål etter tre år i videregående opplæring etter bestemmelser fastsatt i forskrift til lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa.

§ 7–7 Karakterforbedringer

Nytt andre ledd skal lyde:

(2) Søkere som får utstedt førstegangsvitnemål etter to år i videregående opplæring, kan bruke det påfølgende år til eventuelle karakterforbedringer og fremdeles vurderes i kvote for førstegangsvitnemål, jf. § 7–2.

§ 7–14. Rangering på grunnlag i opptaksprøve

Første ledd første kolon skal lyde:

Søkere til studier som etter § 4–4, § 4–7, § 4–9 og § 4–10 har opptaksprøve som spesielt opptakskrav kan rangeres på en av følgende måter:

II

Forskriften trer i kraft fra studieåret 2016–2017. f

29. jan. Nr. 83 2016

Forskrift om endring i forskrift om gebyr til Statens jernbanetilsyn for tilsyn med tau- og kabelbaner mv.

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 29. januar 2016 med hjemmel i lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. § 1a annet ledd og § 1b fjerde ledd og lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 14, forskrift 3. mai 2002 nr. 446 om bygging og drift av taubaner og kabelbaner § 4 femte ledd annet punktum, § 15, § 31a og § 35, forskrift 3. mai 2002 nr. 453 om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport § 8–5 og lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 10. januar 2012 nr. 31 om gebyr til Statens jernbanetilsyn for tilsyn med tau- og kabelbaner mv. gjøres følgende endring:

§ 2, 7. ledd skal lyde:

Følgende satser skal legges til grunn for beregning av årsgebyr:

Skitau

Årsgebyr for skitau kr 2500,–

Skitrekk

Årsgebyr for skitrekk med lengde mindre enn 250 meter kr 4350,–

Årsgebyr for skitrekk med lengde mellom 250 og 300 meter kr 6400,–

Årsgebyr for skitrekk med lengde mellom 300 og 350 meter kr 8450,–

Årsgebyr for skitrekk med lengde mellom 350 og 400 meter kr 10 500,–

Årsgebyr for skitrekk med lengde over 400 meter kr 12 550,–

Stolheis med faste klemmer

Årsgebyr for stolheis med faste klemmer med lengde mindre enn 300 meter kr 8200,–

Årsgebyr for stolheis med faste klemmer med lengde større enn 300 og mindre enn 400 meter kr 12 700,–

Årsgebyr for stolheis med faste klemmer med lengde større enn 400 meter kr 17 200,–

Stolheis med løsbare klemmer

Årsgebyr for stolheis med løsbare klemmer kr 22 650,–

Kabelbaner

Årsgebyr for kabelbaner kr 22 650,–

Totausbaner

Årsgebyr for totausbaner kr 22 650,—

Kabelkraner

Årsavgift for kabelkraner kr 22 650,—

Godstausbaner

Årsgebyr for godstausbaner kr 5300,—

Årsgebyr for andre tau- og kabelbaner

Årsgebyr for andre tau- og kabelbaner er kr 1850,—.

*II**Ikraftsetting*

Endringen trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 84 2016**Vedtak om endring i retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i kgl.res. 19. november 2004 nr. 4997 og lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 2 annet ledd og § 7. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I retningslinjer 18. desember 2014 nr. 1793 for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Banken kan på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse og om oppheving av beslutning om observasjon og utelukkelse, jf. § 2 annet til fjerde ledd.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Kriterier for produktbasert observasjon og utelukkelse av selskaper

(1) Fondet skal ikke være investert i selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer:

- a) produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper
- b) produserer tobakk
- c) selger våpen eller militært materiell til stater som er omfattet av ordningen for statsobligasjonsunntak omtalt i mandatet for forvaltningen av SPU § 3–1 andre ledd bokstav c.

(2) Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for gruveselskaper og kraftprodusenter som selv eller konsolidert med enheter de kontrollerer får 30 pst. eller mer av sine inntekter fra termisk kull, eller baserer 30 pst. eller mer av sin virksomhet på termisk kull.

(3) I vurderingen etter annet ledd skal det i tillegg til selskapets nåværende inntekts- eller virksomhetsandel fra termisk kull legges vekt på framoverskuende vurderinger, herunder eventuelle planer som vil redusere inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til termisk kull og/eller øke inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til fornybare energikilder.

(4) Råd og beslutninger om utelukkelse av selskaper basert på annet og tredje ledd skal ikke omfatte et selskaps grønne obligasjoner der disse er anerkjent gjennom inkludering på angitte indekser for slike obligasjoner eller verifisert av anerkjent tredjepart.

§ 6 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Banken kan på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse i henhold til § 2 annet til fjerde ledd og om oppheving av slike beslutninger.

§ 6 tredje ledd første punktum skal lyde:

Før observasjon og utelukkelse etter § 6 første ledd besluttes, skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fortsatt normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige.

§ 8 første ledd annet punktum skal lyde:

Offentliggjøringen skal skje i samsvar med mandatet for forvaltningen av SPU § 6–2 fjerde ledd.

§ 9 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Når banken på eget initiativ treffer beslutninger i henhold til § 6 første ledd annet punktum skal offentliggjøringen omfatte beslutningsgrunnlaget.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Overgangsbestemmelse

- (1) Råd fra Etikkrådet som ikke er ferdigbehandlet i departementet innen 1. januar 2015 skal:
 - a) sendes tilbake til Etikkrådet for vurdering av videre håndtering i henhold til retningslinjene i de sakene som gjelder selskaper i fondets portefølje
 - b) tas til etterretning av departementet i de sakene som gjelder selskaper som ikke er i fondets portefølje. Slike råd skal offentliggjøres.
- (2) Banken kan treffe beslutninger om utelukkelse også av eventuelle verdipapirer som ikke er i investeringsporteføljen 1. februar 2016 og som faller inn under § 2 annet til fjerde ledd. Beslutninger og beslutningsgrunnlag skal i slike saker offentliggjøres i overensstemmelse med § 8.

II

Endringene trer i kraft 1. februar 2016.

1. feb. Nr. 85 2016

Forskrift om endring i forskrift om midlertidig ordning for ringnotflåten i 2016 med kvotebytte av lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen og sild i Nordsjøen

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 14. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 17. desember 2015 nr. 1718 om midlertidig ordning for ringnotflåten i 2016 med kvotebytte av lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen og sild i Nordsjøen gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd første punktum (endret) skal lyde:

Det er et vilkår for kvotebytte etter første ledd at begge fartøyeierne har gitt bindende melding til Fiskeridirektoratet før det fiskes på byttet kvote, og at meldingen er sendt før 8. februar 2016.

§ 5 (endret) skal lyde:

Forskriften trer i kraft 1. januar 2016 og varer til 31. desember 2016.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 86 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til eller annen bruk av norsk havn § 14 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 17. desember 2015 nr. 1725 om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2016 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Kvoter tildelt av Russland

Uten hinder av forbudet i § 1 har fartøy som fører grønlandsk flagg adgang til fiske følgende kvanta tildelt Grønland fra Russland i Norges økonomiske sone nord for 62° N:

- a) 5 100 tonn torsk
- b) 500 tonn hyse.

Gjeldende § 3 – § 7 blir § 4 – § 8.

II

Forskriften trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 87 2016**Forskrift om endring i forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 8. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 21. desember 2015 nr. 1851 om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken gjøres følgende endringer:

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Beregning av renter

Utgangspunktet for beregning av renter på lån i Husbanken er basisrenter beregnet av Finansdepartementet. Basisrentene blir beregnet på grunnlag av et gjennomsnitt av observasjoner av de beste lånetilbudene i markedet. Kriteriene for uttrekk av lånetilbud og beregning av gjennomsnitt er fastsatt i forskrift om endring av forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14. Med grunnlag i disse vilkårene fastsetter Finansdepartementet basisrentene for flytende rente og faste renter på 3, 5 og 10 år. Basisrenten for fast rente på 20 år beregnes ved å øke basisrenten for 10-års fastrente med 0,30 prosentpoeng. Fra basisrenten blir det trukket fra 0,75 prosentpoeng for å komme fram til en årlig effektiv rente for fast og flytende rente.

Husbanken beregner de nominelle rentene ut fra de årlige effektive rentene. Formelen for å beregne de nominelle rentene er:

$$r_n = \left[(1 + r_e)^{\frac{1}{n}} - 1 \right] n$$

der:

r_n = årlig nominell rente i prosent

r_e = årlig effektiv husbankrente i prosent, før gebyr

n = antall betalingsterminer per år

Når effektiv rente på lånet til kunden skal beregnes, kommer gebyrer i tillegg, jf. § 9. Den effektive renten beregnes i henhold til forskrift 7. mai 2010 nr. 654 om kredittavtaler mv. kap. 3. De nominelle og effektive rentene blir oppgitt med tre desimaler.

Den flytende basisrenten blir fastsatt ut fra observasjoner i løpet av to måneder av tilbud om boliglån med flytende rente. De faste basisrentene blir fastsatt ut fra observasjoner i løpet av én måned av tilbud om boliglån med tilsvarende bindingstider. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet.

Avtale om fastrente må være mottatt i Husbanken senest den 24. i måneden etter avsluttet observasjonsperiode. Tilbudsperioden starter den 6. i måneden etter avsluttet observasjonsperiode.

Hvis det tilbys overgang fra fast til flytende rente, må overgangen skje innenfor det samme regelverk og tidsfrister som gjelder for overgang fra flytende til fast rente. Det betyr bl.a. at overgang fra fast til flytende rente vil skje på den første dag i neste måned etter at avtale er mottatt innenfor gjeldende tidsfrister.

Husbanken kan sette begrensninger på hvor ofte og hvor mange ganger en kunde kan gå fra fast til flytende rente.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Beregning av renter for rentekompensasjonsordningene

Denne paragraf gjelder beregning av renter for de rentekompensasjonsordninger som Husbanken forvalter, jf. forskrift 11. desember 2014 nr. 1583 om kompensasjon for utgifter til investering i skole- og svømmeanlegg fra Husbanken, forskrift 1. september 2014 nr. 1139 om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Husbanken og forskrift 21. desember 2005 nr. 1667 om tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken.

Beregning av renten for rentekompensasjonsordningene for tilsagn gitt til og med 31. desember 2014 gjøres i henhold til § 4.

Beregning av renten for rentekompensasjonsordningene for tilsagn gitt fra og med 1. januar 2015 er statens antatte lånekostnader for lån med tilsvarende løpetid, med et påslag på 0,5 prosentpoeng. Staten har et begrenset antall utestående statspapiere (statskasseveksler), og det vil ofte være nødvendig å interpolere (finne en veid gjennomsnittsrente) mellom to statspapiere. Lånekostnaden anslås ved å observere kjøpskursen på Oslo Børs på slutten av dagen. Ved beregning av renten for en bestemt observasjonsperiode brukes kursobservasjoner på dager med oppgjør i den gitte perioden. De observerte daglige kursene regnes om til årlige effektive renter som avrundes til nærmeste 0,0001 prosentpoeng.

Gjennomsnittet av renteobservasjonene avrundes til nærmeste 0,1 prosentpoeng.

For statskasseveksler er formelen for beregning av effektiv rente gitt ved:

$$r_e = \left(\frac{100}{K} \right)^{\frac{365}{D}} - 1$$

der:

r_e = årlig effektiv rente for statskasseveksler

K = observert kurs

D = tid til forfall av statskassevekselen i antall dager (inkludert skuddår).

Finansdepartementet beregner årlige effektive renter før gebyrer.

Ut fra årlige effektive renter beregner Husbanken nominelle renter, som danner grunnlaget for beregning av rentekompensasjonen.

Formelen for å fastsette nominelle renter er:

$$r_n = \left[\left(1 + r_e \right)^{\frac{1}{n}} - 1 \right] n$$

der:

r_n = årlig nominell rente i prosent

r_e = årlig effektiv rente i prosent inkludert påslaget på rentemarginen

$n = 2$ (årlige renteinnbetalinger).

De årlige nominelle rentene blir avrundet med tre desimaler.

Den flytende renten reguleres hver annen måned dersom endringer i observert markedsrente på statspapirer tilsier det.

Utgangspunktet for å fastsette flytende nominell rente er gjennomsnittet av observerte markedsrenter over to måneder på statspapirer (statskasseveksler) med gjenstående løpetid fra null til tre måneder. Observasjonsperiodene starter ved årsskiftet, og ny rente trer i kraft to måneder etter endt observasjonsperiode.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2016.

1. feb. Nr. 88 2016

Forskrift om endring i forskrift om anvendelse av helselover og -forskrifter for Svalbard og Jan Mayen

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 1. februar 2016 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 2, jf. delegeringsvedtak 19. juni 2015 nr. 676. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 22. juni 2015 nr. 747 om anvendelse av helselover og -forskrifter for Svalbard og Jan Mayen gjøres følgende endring:

§ 23 første ledd skal lyde:

Den som har utenlandsk godkjenning som helsepersonell og yter helsetjenester på vegne av arbeidsgiver og i hovedsak til arbeidsgiverens ansatte og deres familiemedlemmer, og som søker om norsk autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning senest 1. juli 2016, kan utøve yrket inntil søknaden er avgjort.

II

Endringen trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 89 2016

Kunngjøring av innsending av diverse forskrifter hjemlet i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid, jf. EØS-høringsloven

Hjemmel: Kunngjøring fra Justervesenet 1. februar 2016, jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

Justervesenet sendte 1. februar 2016 melding til EFTAs overvåkingsorgan om tekniske regler, kunngjort som forskrifter som opplistet nedenfor, jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF).

Forskrifter sendt til notifisering etter EØS-høringsloven

- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1735 om krav til ikke-automatiske vekter
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1742 om krav til instrumenter for automatisk veiing av enkeltmengder (catchvekt)
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1741 om krav til automatiske jernbanevekter

- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1737 om krav til automatiske diskontinuerlige summeringsvektre (summerende beholdervekter)
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1736 om krav til transportbåndvekter
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1746 om krav til flerdimensjonale målinger (flerdimensjonsmålere)
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1738 om krav til gjennomstrømningsmålere (for væsker unntatt vann)
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1740 om krav til lengdemålingsinstrumenter
- Forskrift 21. desember 2007 nr. 1739 om krav til materielle lengdemål.

2. feb. Nr. 90 2016

Forskrift om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger

Hjemmel: Fastsett av Sjøfartsdirektoratet 2. februar 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 9, § 11, § 13, § 21 og § 22, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

EØS-henvisninger: Forskriftens § 3 til § 38 er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) og EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for norske flyttbare innretninger.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften betyr

- a) «**SOLAS**:» Den internasjonale konvensjonen om sikkerhet for menneskeliv til sjøs 1974, konsolidert utgave 2014 («The International Convention for the Safety of life at Sea, 1974, consolidated edition 2014»).
- b) «**LSA-koden**:» Det internasjonale regelverket for redningsredskaper («International Life-Saving Appliances Code»), konsolidert utgave 2010 som endret ved MSC.293(87), MSC.320(89) og MSC.368(93).
- c) «**MODU-koden**:» «Code for the construction and equipment of mobile offshore drilling units, 2009».
- d) «**MSC.81(70)**:» «Revised recommendation on testing of life-saving appliances», konsolidert utgave 2010 som endret ved MSC.295(87), MSC.321(89) og MSC.323(89).

Kapittel 2. Sertifiseringskrav

§ 3. Sertifisering

- (1) Redningsredskaper og utsettingsarrangement som er tatt om bord etter 1. juli 2003, skal være sertifisert.
- (2) Innretningens dekkskran som brukes for utsetting og opphiving av hurtiggående mann-overbord-båt (HMOB-båt), skal være sertifisert for personelløft.
- (3) Med sertifisering menes godkjenning eller typegodkjenning utført av
 - a) teknisk kontrollorgan
 - b) akkreditert sertifiseringsorgan
 - c) anerkjent klasseinstitusjon
 - d) annen offentlig eller privat institusjon anerkjent av Sjøfartsdirektoratet
 - e) administrasjon i et land som har ratifisert SOLAS.
- (4) Operasjonelle begrensninger som er gitt av produsent, skal fremgå av sertifikatet.

§ 4. Krav til sveisearbeid og NDT

- (1) Sveisearbeid skal utføres av personell som er sertifisert for de aktuelle materialgrupperinger i samsvar med en av følgende standarder:
 - a) ISO 9606–1:2013 (Godkjenning av sveisere – Smeltesveising – Del 1: Stål)
 - b) ISO 9606–2:2004 + NA1: 2013 (Godkjenning av sveisere – Smeltesveising – Del 2: Aluminium og aluminiumlegeringer)
 - c) ASME Section IX.
- (2) NDT skal utføres av personell som er sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9712:2012 (Ikke-destruktiv prøving – Kvalifisering og sertifisering av NDT-personell) eller tilsvarende standard.
- (3) Med personell som er sertifisert menes personer som er godkjent av anerkjent klasseinstitusjon, akkreditert sertifiseringsorgan eller annen offentlig eller privat institusjon som er anerkjent av Sjøfartsdirektoratet.

Kapittel 3. Evakuering

§ 5. Evakueringsanalyse for sjøveiseevakuering

Det skal utføres en evakueringsanalyse som skal baseres på innretningens dimensjonerende ulykkeshendelser, jf. forskrift 22. desember 1993 nr. 1239 om risikoanalyse for flyttbare innretninger (risikoanalyseforskriften) § 24. Evakueringsanalysen skal vise at etter en hvilken som helst ulykkeshendelse er rømmingsveier, midlertidig oppholdssted, mønstringsstasjoner og redningsredskaper arrangert slik at

- a) alle personer om bord kan evakueres med livbåter i løpet av 15 minutter under alle værforhold. Tiden regnes frem til livbåtene er sjøsatt og frigjort;
- b) redningsflåtene er hensiktsmessig plassert for alternativ evakuering;
- c) et tilstrekkelig antall personlige redningsredskaper er tilgjengelig for bruk både til redning og for sjøveiseevakuering.

§ 6. Alarminstruks

- (1) Alarminstruks skal gi detaljopplysninger om
 - a) alle alarmer som skal gis over høyttaler- og alarmanlegget (PAGA-anlegget). Den skal også opplyse om hvordan ordre om evakuering skal gis;
 - b) hvilket personell som har ansvar for å sikre at redningsredskaper og brannsløkkingsutstyr er godt vedlikeholdt og klart til øyeblikkelig bruk;
 - c) erstattere for nøkkelpersonell.
- (2) Alarminstruks skal gi opplysninger om hvor den enkelte skal møte, og pliktene som den enkelte skal utføre i en nødssituasjon, slik som
 - a) lukking av vanntette dører, branndører, ventilasjonssystemet, ventiler og tilsvarende åpninger på innretningen
 - b) stopp av maskineri
 - c) utrustning av livbåter og andre redningsredskaper
 - d) klargjøring og utsetting av livbåter
 - e) klargjøring av andre redningsredskaper
 - f) mønstring av ekstra personell
 - g) bruk av kommunikasjonsutstyr
 - h) brannsløkking
 - i) oppgaver ved nødssituasjoner på helikopterdekket
 - j) oppgaver ved situasjoner med ukontrollert utslipp av hydrokarboner eller hydrogensulfid, inkludert ESD.
- (3) Alarminstruks skal være oppslått i beredskapsrom, sentralt kontrollrom, maskinkontrollrom, boligkvarter og sentrale arbeidsrom. Utdrag fra alarminstruks som viser alarmer og den enkeltes plikter og møtested, skal være oppslått på lugarer og arbeidssteder.
- (4) Alarminstruks og alle endringer skal dateres og signeres av plattformsjefen.

§ 7. Sikkerhetsplan

- (1) Sikkerhetsplanen skal være i samsvar med ISO 17631:2002 (Ships and marine technology – Shipboard plans for fire protection, life-saving appliances and means of escape) eller tilsvarende standard.
- (2) Sikkerhetsplanen skal være oppslått i kontrollstasjoner og i sentrale og oversiktlige steder i innredningen.
- (3) Sikkerhetsplanen og alle endringer skal dateres og signeres av plattformsjefen.

§ 8. Merking av rømningsveier

Rømningsveier skal ha godt synlig, kontinuerlig og selvforklarende merking.

Kapittel 4. Antall og plassering av redningsredskaper

§ 9. Plassering av livbåter, redningsflåter og hurtiggående mann-overbord-båter (HMOB-båter)

Livbåter, redningsflåter og HMOB-båter som ikke er sertifisert for bruk i eksplosjonsfarlig område, skal plasseres utenfor eksplosjonsfarlige områder. Med eksplosjonsfarlige områder menes alle områder hvor det på grunn av mulighet for tilstedeværelse av eksplosjonsfarlig atmosfære kan oppstå eksplosjon eller brann ved bruk av uegnet utstyr, maskineri eller elektrisk utstyr.

§ 10. Antall og plassering av livbåter

- (1) Antall og plassering av livbåter skal baseres på evakueringsanalysen, jf. § 5.
- (2) Det skal være mulig å sjøsette livbåter med totalkapasitet for alle personer om bord ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger (stabilitetsforskriften) § 21.
- (3) På boreinnretninger skal alle personer kunne evakueres ved hjelp av livbåter selv om livbåtene på én livbåstasjon er tapt eller utilgjengelige.
- (4) Livbåtene skal plasseres med baugen pekende utover fra innretningen og kunne sjøsettes med en minsteavstand på 5 meter fra faste strukturer ved innretningens minst gunstige krengevinkel. Dette gjelder ikke skipsskrogsinnretninger.
- (5) På innretninger med gangbroforbindelse til annen installasjon skal livbåtene ikke plasseres mot den andre installasjonen.
- (6) Fritt-fall-livbåter skal være sertifisert for å kunne sjøsettes fra de aktuelle høyder og vinkler ved innretningens minst gunstige krengevinkel.

§ 11. Antall og plassering av redningsflåter

- (1) Det skal være flåtekapasitet for det totale antallet personer om bord.
- (2) Plassering av redningsflåtene skal baseres på evakueringsanalysen, jf. § 5.

(3) På skipsskrogsinnretninger skal alle personer kunne evakueres ved hjelp av redningsflåter selv om redningsflåtene på en hvilken som helst side er tapt eller utilgjengelige.

(4) Dersom det er mer enn 100 meter fra det ytterste punktet forut eller akterut til nærmeste livbåt eller redningsflåte, skal det i tillegg plasseres en redningsflåte helt forut eller helt akterut.

(5) Redningsflåter skal arrangeres i marine evakueringsystem (MES). Alternativt kan redningsflåter plasseres ved egne daviter med ikke flere enn tre redningsflåter ved hver davit.

(6) Redningsflåter skal være sertifisert for å kunne sjøsettes fra de aktuelle høyder ved innretningens minst gunstige krengevinkel.

§ 12. Plassering av HMOB-båt

(1) HMOB-båten skal ha eget utsettingsarrangement eller enkelt kunne nås av to dekkskraner som er sertifisert for slik utsetting, jf. § 33 femte ledd.

(2) HMOB-båten skal plasseres slik at

- a) utsetting ikke hindrer utsetting av livbåter eller redningsflåter
- b) den kan settes ut sikkert i løpet av fem minutter etter at alarmen har gått, både under operasjon og forflytning.

(3) HMOB-båten skal kunne settes ut sikkert med en minsteavstand til innretningens faste strukturer på 8 meter når innretningen er uten krenkning under operasjon eller forflytning. Dette gjelder ikke for skipsskrogsinnretninger.

§ 13. Antall og plassering av redningsdrakter

(1) Redningsdrakter for alle personer om bord skal plasseres lett tilgjengelig i boligkvarteret.

(2) Ved hver livbåstasjon skal det plasseres et antall redningsdrakter som tilsvarer minst 50 prosent av livbåtkapasiteten på livbåstasjonen. Redningsdraktene skal oppbevares i solide skap som er tydelig merket. Skapene skal ikke kunne låses.

(3) Alle som skal bruke HMOB-båt, skal ha egnet rednings- eller beskyttelsesdrakt lagret på et hensiktsmessig sted, skjermet for vær og tilrettelagt for tørking mellom bruk.

§ 14. Antall og plassering av redningsvester

(1) Det skal være redningsvester til alle om bord.

(2) Redningsvestene kan erstattes med redningsdrakter. Antallet redningsdrakter skal da økes med minimum 20 prosent av det tillatte antallet personer om bord.

(3) Redningsvestene, eller redningsdraktene nevnt i andre ledd, skal plasseres på oppholdssteder der det ikke finnes redningsdrakter plassert etter § 13 og på bakgrunn av evakueringsanalysen, jf. § 5.

§ 15. Antall og plassering av livbøyer

(1) Antall og plassering av livbøyer skal oppfylle MODU-koden 10.13. «Should» i MODU-koden skal erstattes med «skal».

(2) Kravet om hurtigutløsning i MODU-koden 10.13.2 gjelder ikke.

§ 16. Antall og plassering av VHF-er og SARD-er

(1) Antall og plassering av VHF-radiotelefonapparater (VHF) og SARD-er for livbåter og redningsflåter skal oppfylle MODU-koden 10.14. «Should» i MODU-koden skal erstattes med «skal».

(2) HMOB-båten skal ha VHF.

§ 17. Nødleidere

Halvt nedsenkbare innretninger skal ha minst to utvendige, faste nødleidere uten ryggbøyer, fra hoveddekk til pongtongdekk. Nødleiderne skal plasseres lengst mulig fra hverandre og kan alternativt erstattes av trapper.

§ 18. Linekastingsapparat

Innretningen skal ha minst ett linekastingsapparat som oppfyller LSA-koden 7.1.

§ 19. Fallskjermraketter

Innretningen skal ha minst 12 fallskjermraketter som oppfyller LSA-koden 3.1.

Kapittel 5. Krav til redningsredskaper

§ 20. Felleskrav for redningsredskaper

(1) Redningsredskapene skal oppfylle LSA-koden 1.2.

(2) Elektrisk utstyr som er plassert utvendig, skal ha kapslingsgrad på minst IP56.

(3) Elektrisk utstyr som er plassert innvendig, skal ha kapslingsgrad på minst IP44.

(4) Nominell tilførselsspenning til livbåter og HMOB-båt skal ikke være større enn 230V.

§ 21. Felleskrav for livbåter

(1) Livbåter skal oppfylle LSA-koden 4.4, 4.6, 4.7, 4.8 og 4.9, unntatt siste punktum i 4.4.6.11.

(2) Livbåter på halvt nedsenkbare eller oppjekkbare innretninger skal i stedet for krengevinkler som følger av LSA-koden 4.4.1.1, være konstruert for å kunne settes ut ved krengevinkel på minst 17 grader i hvilken som helst retning.

(3) Livbåter skal

- a) arrangeres for helikopterevakuerings

- b) i fullastet tilstand ha en statisk slepekraft på minst $(0,9 \times WE)$ kN hvor WE er vekten i tonn av fullt utstyrt livbåt uten personer om bord
- c) ha en motorkasse og batterikasse som er vanntett ved vanntrykk tilsvarende trykket som oppstår ved høyeste vannfyllingsnivå i henhold til LSA-koden 4.4.1.1
- d) ha et ventilasjonsarrangement som hindrer innstrømming av vann ved kantring, og som med luker og vinduer lukket gir frisk luft til det antall personer den er godkjent for, og luft til drift av motoren ved full ytelse
- e) ha seter og seler som passer til personer i høyde og vekt som beskrevet i MSC.81(70) 2.7.2.
- (4) Livbåter av samme type skal ha lik utløsermekanisme.
- (5) Luftforsyningssystemet skal kunne opereres og kontrolleres fra båtførerens plass i livbåten.
- (6) Luftflaskene skal kunne tas ut av livbåten.
- (7) Luftflaskene og flaskeventilene skal kontrolleres og trykkprøves når innretningens sertifikater fornyes. Kontrollen skal utføres av en kontrollør godkjent av Arbeidstilsynet eller tilsvarende myndighet i andre land.
- (8) Det skal finnes dokumentasjon på at livbåter er dimensjonert og produsert slik at personell ikke kan komme til skade ved utsetting i minst gunstige krengevinkel, jf. stabilitetsforskriften § 21, og i de miljøbelastninger som båten er beregnet for.

§ 22. *Tilleggskrav for konvensjonelle livbåter*

Konvensjonelle livbåter skal ha fendering på begge sider.

§ 23. *Redningsflåter*

Redningsflåter skal oppfylle LSA-koden 4.2 og være utstyrt med et friflyt-arrangement i samsvar med LSA-koden 4.1.6.3.

§ 24. *HMOB-båt*

- (1) HMOB-båt skal oppfylle LSA-koden 5.1.4, unntatt 5.1.4.11 og siste punktum i 4.4.6.11.
- (2) HMOB-båten skal
 - a) sertifiseres for et spesifisert antall personer
 - b) utformes og utstyres for opptak av personer fra sjøen.
- (3) HMOB-båten skal konstrueres og arrangeres slik at det med enkle midler er mulig å ta båten opp ved hjelp av kran eller davit fra andre skip eller innretninger.

§ 25. *Redningsdrakter*

- (1) Redningsdrakter skal oppfylle LSA-koden 2.3 unntatt 2.3.1.7 og 2.3.2.1.
- (2) Redningsdrakter skal
 - a) ha visir
 - b) kunne snu en bevisstløs person fra enhver posisjon til en posisjon der munn er over vann på maksimalt 15 sekunder, inkludert oppblåsingstid. Sjøfartsdirektoratets prosedyre (testing av selvrettingsfunksjonen ved sertifisering av redningsdrakter til bruk på flyttbare innretninger) skal brukes ved sertifisering.
- (3) Løftestropp, innstrammingsarrangementer, glidelås, refleks, lommer og lignende skal
 - a) festes slik at redningsdraktens egenskaper ikke reduseres
 - b) ikke være til hinder ved bruk av redningsdrakten.
- (4) Redningsdrakter som er plassert i boligkvarteret, jf. § 13 første ledd, kan være redningsdrakt godkjent for helikoptertransport på norsk sokkel.

§ 26. *Redningsvester*

- (1) Redningsvester skal oppfylle LSA-koden 2.2.
- (2) Flyttbare innretninger nord for 30° N og sør for 30° S skal ha redningsvester med termisk isolering eller termiske drakter i kombinasjon med redningsvest.
- (3) Termisk beskyttelse skal oppfylle MSC/Circ.922 (Recommendations on performance standards and tests for thermal protective lifejackets (TP-lifejackets)).
- (4) Termiske redningsvester og termiske drakter i kombinasjon med redningsvester kan alternativt til kravet i første ledd oppfylle LSA-koden 2003-utgaven 2.2.
- (5) Redningsvestene skal ha
 - a) lys som oppfyller LSA-koden 2.2.3.1
 - b) skrittstropp eller tilsvarende løsning.

§ 27. *Livbøyer*

Livbøyer skal oppfylle LSA-koden 2.1.

§ 28. *VHF og SARD*

- (1) VHF og SARD skal oppfylle MODU-koden 10.14. «Should» i MODU-koden skal erstattes med «skal».
- (2) VHF i livbåter og HMOB-båt skal ha hodesett. Føreren skal kunne bruke VHF samtidig med kjøring av båten.
- (3) Dersom VHF i livbåten er håndholdt, skal den tilkobles en ekstra antenne som er fastmontert i livbåten.
- (4) VHF og SARD skal være rattmerket.

Kapittel 6. Krav til utsettingsarrangement

§ 29. Felleskrav for utsettingsarrangement

- (1) Redningsredskapene skal sikres i stuet posisjon.
- (2) Hydrauliske systemer skal dimensjoneres, arrangeres og testes i samsvar med ISO 8434 (Metalliske rørforbindelser for hydraulisk og pneumatisk kraftoverføring og generell bruk), DIN 2353 (Compression Fittings) eller SAE J514-2 (Hydraulic Tube Fittings).
- (3) Ståltau, kjetting, sjakler o.l. skal være sertifisert.
- (4) Svivler, sjakler, strekkfisker og skiver skal sikres.
- (5) Det skal være tre eller flere tårn ståltau på vinsjtrommelen etter at redningsredskapet er låret til vannflaten under den minst gunstige dypgangen og krengevinkelen. Ståltauets innfesting på trommelen skal tåle vekten av fullastet redningsredskap.
- (6) Ståltau skal være avlastet når båtene er i stuet posisjon. Flyttbare innretninger kan unnlate å følge kravet dersom byggekontrakt er inngått før 2. februar 2016, eller innretningen er sertifisert før 2. februar 2016.

§ 30. Utsettingsarrangement for konvensjonelle livbåter

- (1) Utsettingsarrangement for konvensjonelle livbåter skal oppfylle LSA-koden 6.1.1 og 6.1.2 unntatt 6.1.2.8.
- (2) Utsettingsarrangement for konvensjonelle livbåter på halvt nedsenkbare innretninger og på oppjekkbare innretninger skal i stedet for krengevinkler som følger av LSA-koden 6.1.1.1, konstrueres for utsetting ved krengevinkel på minst 17 grader i hvilken som helst retning.
- (3) Utsettingsarrangementet skal ha fastmontert vinsj med motor. Vinsjen skal ha automatisk akselerasjonsbrems som regulerer læringshastigheten til $1 \text{ m/s} \pm 10$ prosent. Når kontrollspaken for vinsjmotoren ikke er i bruk, skal spaken automatisk gå til stopp-posisjon.
- (4) Utsettingsarrangementet skal ha brems med en slik karakteristikk at dynamiske tilleggskrefter ikke overstiger 50 prosent av vekten av fullastet båt ved full oppbremsing. Overskridelse skal kompenseres styrkemessig i livbåtoppheng og utsettingsarrangement, eller ved at det arrangeres et støtabsorberende system, jf. § 33 tredje ledd.
- (5) Livbåtsurringer skal konstrueres slik at de ikke hindrer låring av livbåten.
- (6) Opphivingen skal stoppe automatisk når livbåten er i endeposisjon i utsettingsarrangementet.

§ 31. Utsettingsarrangement for fritt-fall-livbåter

- (1) Utsettingsarrangement for fritt-fall-livbåter skal oppfylle LSA-koden 6.1.4.
- (2) Utsettingsarrangement for fritt-fall-livbåter på halvt nedsenkbare innretninger og på oppjekkbare innretninger skal i stedet for krengevinkler som følger av LSA-koden 6.1.1.1, konstrueres for utsetting ved krengevinkel på minst 17 grader i hvilken som helst retning.
- (3) Sekundært utsettingsarrangement som brukes ved øvelser og vedlikehold, kan konstrueres for krengevinkler på 2 grader trim og 5 grader krenkning for skipsskrogsinnretninger, og 5 grader krenkning i hvilken som helst retning for halvt nedsenkbare innretninger og oppjekkbare innretninger.
- (4) Utsettingsarrangementet skal utformes slik at alle funksjoner, herunder utløsermekanismen, skal kunne prøves om bord.

§ 32. Marine evakueringsystem (MES) og redningsflåtedaviter

- (1) MES skal oppfylle LSA-koden 6.2.
- (2) Redningsflåtedaviter, jf. § 11 femte ledd, skal oppfylle LSA-koden 6.1.5.
- (3) MES og redningsflåtedaviter på halvt nedsenkbare innretninger og på oppjekkbare innretninger skal i stedet for krengevinkler som følger av LSA-koden 6.2.2.1.4 og 6.1.1.1, konstrueres for utsetting ved krengevinkel på minst 17 grader i hvilken som helst retning.

§ 33. Utsettingsarrangement for HMOB-båt

- (1) Utsettingsarrangementet for HMOB-båt skal oppfylle LSA-koden 6.1.7 med unntak av 6.1.1.1 og 6.1.7.5 første punktum.
- (2) Lårings- og opphivingshastigheten skal kunne reguleres trinnløst. Største læringshastighet skal være $1 \text{ m/s} \pm 10$ prosent.
- (3) Utsettingsarrangementet skal ha støtabsorberende eller bevegelseskompenserende arrangement som sikrer at båten og utsettingsarrangementet ikke utsettes for dynamiske tilleggskrefter med en faktor høyere enn 3,0 for følgende lasttilfeller:
 - a) oppbremsing med full læringshastighet
 - b) optak av båt ved beregnet maksimal bølgehøyde.
- (4) Dynamiske laster skal dokumenteres og brukes i styrkeberegningene. Beregningene skal vise at for lasttilfellene i tredje ledd bokstav a eller b, overstiger ikke spenningene 85 % av materialets flytespenning.
- (5) Dekkskran som brukes til låring og opphiving av HMOB-båten, skal være
 - a) tilknyttet nødkraftforsyning
 - b) utstyrt med en spesiell sikkerhetsanordning som setter nødutløsningssystemet midlertidig ut av drift
 - c) utstyrt med to bremsesystemer. Den ene bremsen skal virke direkte på vinsjtrommelen og skal fungere uavhengig av den andre.

(6) Innretningen skal ha prosedyrer som sikrer prioritet for rask utsetting og sikker betjening ved bruk av dekkskran.

(7) Forbindelsen mellom krankrok på dekkskran og HMOB-båten skal være et fibertau som er fast plassert i HMOB-båten når båten er om bord på innretningen. Fibertauet skal ha en lengde som sikrer både tilfredsstillende demping og sikker avstand mellom krankrok og båt i tung sjø.

Kapittel 7. Øvelser, tester, kontroll og vedlikehold

§ 34. Øvelser og trening

(1) Øvelser skal utføres annenhver uke.

(2) Øvelsesprogrammet skal omfatte øvelser innen alle relevante ulykkeshendelser for innretningen, jf. risikoanalyseforskriften § 24, og skal være slik at alt personell i løpet av et år deltar på de øvelser som er relevant for den enkelte person.

(3) Øvelsene skal gi trening i å mestre realistiske nødssituasjoner og bruk av alternative rømningsveier og redningsredskaper.

(4) Øvelsene skal omfatte

a) virkemåte og bruk av redningsredskapene etter produsentens anvisninger

b) start av motor på livbåt og HMOB-båt

c) læring av konvensjonell livbåt og HMOB-båt. Hvilken livbåt som brukes under øvelsene, skal variere.

(5) Livbåt og HMOB-båt skal sjøsettes og manøvreres under øvelser når forholdene tillater det.

(6) Fritt-fall-livbåtene skal ha simulert utsetting hvert halvår.

(7) Beredskapsfartøy som er stasjonert ved innretningen, skal inngå i øvelsene.

(8) Det skal dokumenteres at øvelser er gjennomført.

(9) I uker uten øvelse, jf. første ledd, skal det trenes på de pliktene som er gitt i alarminstruksen, jf. § 6 andre ledd.

§ 35. Testing av redningsredskaper og utsettingsarrangement

(1) Testing av redningsredskaper og utsettingsarrangement skal oppfylle MSC.81(70).

(2) Prototypetesting:

a) Retardasjonsmålinger skal utføres for å bestemme karakteristikk på bremses og støtdempere.

b) Akseptkriterier for testing av livbåt skal sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i miljøet livbåten skal brukes i, og baseres på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier.

c) For fritt-fall-livbåter skal det måles defleksjon og vanntrykk på de mest utsatte steder på overbygg og skrog under utsetting.

(3) Produksjonstesting:

a) Det skal utføres kontroll- og tykkelsesmålinger av skroget, overbygget og rundt krokinnfestninger på livbåter og HMOB-båt.

b) Vitale deler i krok, krokinnfesting, bolter og lignende skal NDT-kontrolleres etter prøvebelastning.

c) For utsettingsarrangementet skal høyt belastede sveiser, akslinger, ringer, kjettinger, bolter og lignende NDT-kontrolleres etter prøvebelastning.

(4) Installasjonstesting:

a) Akseptkriterier skal sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i miljøet redningsredskapet skal brukes i, og baseres på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier.

b) Belastede sveiser mellom utsettingsarrangement og innretningen skal NDT-kontrolleres etter installasjonstesten.

§ 36. Vedlikehold og kontroll

(1) Vedlikeholdsprogrammet skal oppfylle SOLAS kapittel III regel 20 og 36. Regel 20.4 gjelder ikke.

(2) Ståltau som brukes til utsetting, skal fornyes hvert fjerde år. Ståltau til utsetting av annet enn MES kan endevendes med intervaller på ikke mer enn 30 måneder og fornyes når det er nødvendig på grunn av forringelse, eller minst hvert femte år dersom dette faller tidligere.

(3) Ståltau til utsetting av annet enn MES skal spoles av og smøres årlig med utstyr som presser smurning inn til kjernen av ståltauet.

(4) Vedlikehold og ombygning skal utføres etter produsentens anvisninger.

(5) Utsettingsarrangement, kroker, innfestninger o.l. skal gjennomgå en grundig undersøkelse hvert femte år. Undersøkelsen skal inkludere NDT av sikkerhetskritiske komponenter.

(6) Livbåter skal testes én gang hvert femte år i samme omfang som ved en installasjonstest.

Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser

§ 37. Dispensasjon

(1) Sjøfartsdirektoratet kan unnta en flyttbar innretning fra ett eller flere av kravene i forskriften når rederiet søker skriftlig om unntak og ett av følgende krav er oppfylt:

a) Det godtgjøres at kravet ikke er vesentlig og at unntaket vurderes som sikkerhetsmessig forsvarlig.

b) Det godtgjøres at kompenserende tiltak vil opprettholde samme sikkerhetsnivå som kravet i forskriften.

- c) Det godtgjøres at kravet hindrer utvikling og bruk av innovative løsninger når slike vil opprettholde samme sikkerhetsnivå som kravet i forskriften.
- (2) Uttalelse fra verneombud skal legges ved dispensasjonssøknaden.

§ 38. Overgangsbestemmelse

Flyttbare innretninger kan som alternativ til § 2 til § 36 følge vedlegg I, unntatt § 6 og § 34, fram til neste sertifikatutstedelse dersom byggekontrakt er inngått før 2. februar 2016, eller innretningen er sertifisert før 2. februar 2016.

§ 39. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 2. februar 2016. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. juli 2007 nr. 853 om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger.

Vedlegg I

Gjengivelse av kravene i forskrift 4. juli 2007 nr. 853 om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger (redningsforskriften).

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for innretninger som er registrert eller som skal registreres i norsk skipsregister.

Innretninger som er registrert i norsk skipsregister kan, frem til neste sertifikatutstedelse, følge de krav som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) *Akseptkriterier*: Kriterier basert på forskrifter, standarder, erfaring og/eller teoretisk kunnskap som legges til grunn for beslutninger om akseptabel risiko. Akseptkriterier kan uttrykkes med ord eller være tallfestet.
- b) *Anerkjent standard*: Standard som er utgitt av NS/BS/API/DIN/NFPA/ISO/CEN/IEC eller andre standarder, ev. regelverk, som for et bestemt anvendelsesområde er nasjonalt og/eller internasjonalt anerkjent. Sjøfartsdirektoratet vil i enkelte tilfeller kunne bestemme hvilken standard som kan anerkjennes.
- c) *Dimensjonerende ulykkeshendelse*: Ulykkeshendelser som i henhold til de definerte akseptkriteriene representerer en uakseptabel risiko og som derfor legges til grunn for utforming og bruk av innretningen og dens beredskap.
- d) *IMO*: International Maritime Organization.
- e) *Innretning*: Flyttbar plattform, herunder boreskip, som har utstyr for boring etter undersjøiske petroleumsforkomster, og flyttbar plattform til annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumsforkomster.
- f) *LSA-koden*: «International Life-Saving Appliance Code» (IMO resolution MSC.48((66)).
- g) *Midlertidig oppholdssted*: Lokaltet som nevnt i forskrift 22. desember 1993 nr. 1239 om risikoanalyse for flyttbare innretninger § 21 nr. 1 b.
- h) *MSC*: Maritime Safety Committee.
- i) *Mønstringsstasjon*: Møtested for evakuering.
- j) *Rederiet*: Definisjonen av rederiet i skipssikkerhetsloven § 4 gjelder tilsvarende.
- k) *Sertifisert*:
 - (1) *Vedrørende utstyr og materialer*: Utstyr som tilfredsstiller angitte krav, eller materialer som er i henhold til anerkjent standard, og som er sertifisert, godkjent eller typegodkjent av:
 - 1. teknisk kontrollorgan
 - 2. akkreditert sertifiseringsorgan
 - 3. anerkjent klasseinstitusjon
 - 4. annen offentlig eller privat institusjon som anerkjennes av Sjøfartsdirektoratet, eller
 - 5. administrasjon i et land som har ratifisert sjøsikkerhetskonvensjonen (SOLAS)
 - (2) *Vedrørende arbeidsutførelse*: Personell som i henhold til regelkrav skal ha spesielle kvalifikasjoner for å utføre bestemte arbeidsoppgaver, og som er sertifisert av:
 - 1. anerkjent klasseinstitusjon
 - 2. akkreditert sertifiseringsorgan, eller
 - 3. annen offentlig eller privat institusjon som anerkjennes av Sjøfartsdirektoratet
- l) *Sikkerhetsstyringssystem*: Alle systematiske tiltak som rederiet skal iverksette for å sikre at virksomheten planlegges, organiseres, utøves og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet.
- m) *SOLAS*: Den internasjonale konvensjon av 1974 om sikkerhet for menneskeliv til sjøs (Sjøsikkerhetskonvensjonen), 4. utgave utgitt i 2004.

§ 3. Plikter

Rederiet, («arbeidsgiver»), plattformsjef og andre som har sitt arbeid om bord skal utføre sine plikter i henhold til skipssikkerhetsloven og med de utfyllende bestemmelser som følger av denne forskrift.

§ 4. Gjensidig aksept

Når denne forskrift stiller krav om at en bestemt utrustning, materiale, anordning, eller type utstyr og lignende, skal anskaffes eller være på en innretning, eller det stilles bestemte krav til bygging eller design, skal Sjøfartsdirektoratet tillate annen løsning forutsatt at det dokumenteres gjennom prøving eller på annen måte at den aktuelle løsningen er minst like effektiv som det som kreves i forskriften.

Sjøfartsdirektoratet skal akseptere resultater av prøver som er utført ved anerkjente prøvingsinstitusjoner, herunder prøvingsinstitusjoner i øvrige EØS-land. Forutsetningen er at prøvene gir passende og tilfredsstillende garanti av teknisk, fagmessig og uavhengig art.

§ 5. Fravik

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Dersom kyststatens krav og de krav som er fastsatt i denne forskrift er uforenlige, kan Sjøfartsdirektoratet fravike kravene i den utstrekning det er forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

§ 6. Dokumentasjon

Rederiet skal kunne dokumentere at forskriftens krav er oppfylt. På forespørsel skal dokumentasjon sendes Sjøfartsdirektoratet. Dokumentasjonsinnholdet, omfanget, typen og tidspunktet for oversendelse fastsettes av Sjøfartsdirektoratet.

§ 7. Sertifisering

Redningsredskaper og utsettingsarrangement som er tatt om bord etter 1. juli 2003, skal være sertifiserte.

Dersom innretningens dekkskranner blir benyttet for utsetting og opphiving av mann-over-bord-båt, jf. § 11 første og fjerde ledd, gjelder dokumentasjonskravene gitt for innretningens dekkskranner. Dekkskranen må være sertifisert for personelløft.

Operasjonelle begrensninger gitt av produsent skal fremgå av sertifikatet.

Kapittel 2. Krav til redningsredskaper og utsettingsarrangementer**§ 8. Generelle krav**

I tillegg til LSA-koden avsnitt 1.2, gjelder følgende:

- For styrkekomponenter skal det benyttes materiale som er sertifisert.
- Sveisearbeid skal utføres av personell som er sertifisert i henhold til EN 287–1, ISO 9606–2 eller ASME Section IX for de aktuelle materialgrupperinger. NDT skal utføres av personell som er sertifisert i henhold til EN 473 eller tilsvarende anerkjent standard.
- For redningsredskaper med tilhørende utsettingsarrangementer som skal kunne benyttes i områder med en døgnmiddeltemperatur vesentlig lavere enn 0 °C, skal det benyttes materialkvaliteter og utstyr som er beregnet å kunne fungere sikkert ned til laveste spesifiserte temperatur.
- Elektriske installasjoner skal være i samsvar med gjeldende forskrifter fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Elektrisk utstyr plassert utvendig skal ha en kapslingsgrad på minst IP56. For elektrisk utstyr som er plassert innvendig skal kapslingsgraden være minst IP44. Nominell tilførselsspennning til livbåter og mann-over-bord-båt skal ikke være større enn 230V.
- For livbåter og mann-over-bord-båter skal det kunne dokumenteres at båten er dimensjonert og produsert slik at personell ikke skal kunne komme til skade ved utsetting i minst gunstig krengevinkel, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, og i de miljøbelastninger som båten er beregnet for.
- Livbåter, flåter og mann-over-bord-båter skal plasseres utenom definerte eksplosjonsfarlige områder.

Det skal benyttes samme type utløsermekanisme på alle livbåter av samme type på innretningen.

§ 9. Redningsredskaper

Livbåter skal tilfredsstillende krav som er stilt i avsnitt 4.4, 4.6, 4.7, 4.8 og 4.9 i LSA-koden, unntatt siste setning i punkt 4.4.6.11 og hele punkt 4.7.3.2. Utstyr for fremstilling av drikkevann i henhold til punkt 4.4.7.5 kreves ikke. Vedrørende skipsmedisin for redningsmidler, se § 13 i forskrift 9. mars 2001 nr. 439 om skipsmedisin. Følgende tilleggskrav gjelder:

- Det skal være fending på begge sider av livbåter, unntatt fritt-fall-livbåter, som er installert på innretninger som ikke er av skipstype.
- Livbåten skal være arrangert for sikker og hensiktsmessig helikopterevakuering. Konstruksjoner som kan huke seg opp i helikopterets heisewire skal unngås.
- Livbåter skal i fullastet tilstand ha en statisk slepekraft på minst (0,9 x WE) kN hvor WE er vekten i tonn av fullt utstyrt livbåt uten personer om bord.
- Livbåter skal være utstyrt med uavhengig luftforsyningssystem i henhold til avsnitt 4.8 i LSA-koden. Luftforsyningssystemet skal i tillegg kunne betjenes og kontrolleres fra båtførerens plass i livbåten. Luftflaskene skal være prøvd og merket i samsvar med anerkjent standard og det skal være mulig å ta flaskene ut for inspeksjon.

- e) Livbåten skal ha et ventilasjonsarrangement som med luker og vinduer lukket, gir tilstrekkelig frisk luft til det antall personer den er godkjent for samt gi tilstrekkelig luft til drift av motoren ved full ytelse. Arrangementet skal være slik at innstrømming av vann hindres ved kantring.
- f) Motorkassen og batterikassen skal være vanntett ved vanntrykk tilsvarende det trykk som oppstår ved høyeste vannfyllingsnivå i henhold til punkt 4.4.1.1 i LSA-koden.
- g) Innfesting av livbåtkrokene til skrog skal være dimensjonert for aktuelle belastninger.
- h) Seter og seler skal minimum passe til personer i størrelser, høyde og vekt, som beskrevet i Resolusjon MSC.81(70) avsnitt 2.8.2.

Hurtiggående mann-over-bord-båt skal tilfredsstille de krav som er stilt i avsnitt 5.1 i LSA-koden med unntak av punktene 4.4.1.5.3, 4.4.1.6, 4.4.6.8, 4.4.7.2, 4.4.7.4, 5.1.1.6, 5.1.1.10 og siste setning i punkt 4.4.6.11. Videre gjelder anbefalingene gitt i avsnitt 4.1 i MSC/Circ.809. Følgende begrensninger og tilleggskrav gjelder:

- a) Båten skal sertifiseres for et spesifisert antall personer, maksimum 10.
- b) Båten skal være stabil i vannfylt tilstand.
- c) Båten skal være utstyrt med fast ett-punkts oppheng. Sikkerhetsfaktoren mot brudd på dette opphenget med innfesting til skrog skal være minst 6.
- d) Dersom båten er utstyrt med krok av «off-load» type, skal krok med oppheng være beregnet for aktuelle belastninger. Kroken skal være konstruert slik at den er egnet for utsettingsarrangementer i henhold til § 11 fjerde ledd, og den skal være konstruert og arrangert slik at det med enkle midler er mulig å plukke båten opp ved hjelp av kran eller davit fra andre skip/innretninger enn moderinnretningen.
- e) Båts skrog skal være egnet for hurtig kjøring i grov sjø.
- f) Båten skal være utformet og arrangert for opptak av personer fra sjøen.
- g) Brennstoffet til motoren skal ha et flammepunkt på 43 °C eller høyere.
- h) Fremdriftsarrangementet skal beskyttes for ikke å skade personer i sjøen og for ikke å bli påført skade ved påkjørsel av vrakgods ved full fart.

Redningsflåter skal være i samsvar med avsnitt 4.2 i LSA-koden. Vedrørende skipsmedisin for redningsflåter, se § 13 i forskrift 9. mars 2001 nr. 439. Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Redningsflåter skal være utstyrt med et friflyt arrangement i samsvar med punkt 4.1.6.3 i LSA-koden.

Redningsdrakter skal være i samsvar med avsnitt 2.3 i LSA-koden med unntak av punkt 2.3.2.1. Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Punkt 2.2.1.3.1 i LSA-koden.
- b) Drakten skal ha tilstrekkelig oppdrift og stabilitet til å snu en bevisstløs person fra enhver posisjon til en posisjon der munn er over vann på maksimalt 15 sekunder, inkludert eventuell oppblåsningstid. Sjøfartsdirektoratets prosedyre for prøving av selvrettingsfunksjonen til redningsdrakter skal anvendes ved sertifisering inntil internasjonal prøvingsprosedyre for denne type prøving foreligger.
- c) Drakten skal være arrangert med løftestropp med egnet innhukings- og holdearrangement. Drakten og løftestroppen skal ikke skades ved en belastning på 3 kN.
- d) Løftestropp, innstrammingsarrangementer, glidelås, refleks, lommer osv. skal festes slik at draktens egenskaper ikke reduseres på grunn av utstyrets montering og slik at det ikke er til hinder ved bruk av drakten.
- e) Drakten skal ha gripeline (kameratline) med karabinkrok i enden. Linen skal ha lengde minimum 1 m og bruddstyrke minimum 1 kN. Det skal være festemulighet i drakten for karabinkroken.
- f) Drakten skal ha sprutbeskyttelse/visir som hindrer sjøsprøyt i ansiktet.

Redningsvester skal være i samsvar med avsnitt 2.2 i LSA-koden. I tillegg kreves det at redningsvestene skal:

- a) Være utstyrt med lys i samsvar med 2.2.3.1 i LSA-koden,
- b) Ha termisk beskyttelse som tilfredsstiller kravene i IMO MSC/Circ.922,
- c) Ha arrangement eller konstruksjon som gjør at vesten er enkel å ta riktig på seg,
- d) Ha festestropper som ikke behøver å tres gjennom løkker eller lignende og som ikke er basert på knyting, og
- e) Ha skrittstropp eller annen likeverdig løsning som sikrer at den sitter ved bruk.

Livbøyer skal være i samsvar med avsnitt 2.1 i LSA-koden.

§ 10. Radio-redningsredskaper

Livbåter skal utstyres med fastmontert to-veis VHF-radiotelefonapparat og radartransponder (SART). To-veis VHF-radiotelefonapparat (håndholdt VHF), anses å tilfredsstille dette kravet, dersom det kan fastmonteres ved hjelp av brakett, og at kommunikasjon kan gjennomføres uten å måtte fjerne apparatet fra braketten.

Livbåter skal utstyres med egen antenne for tilkobling til telefonapparatet nevnt i første ledd. Antennen tillates plassert innvendig i farkosten.

Mann-over-bord-båten skal utstyres med håndholdt VHF.

Utstyret som nevnt i første til tredje ledd, skal være godkjent og merket (rattmerket) i overensstemmelse med forskrift 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr.

§ 11. Utsettingsarrangementer

Utsettingsarrangement for livbåter, mann-over-bord-båter og flåter skal være i samsvar med de krav som er gitt i punkt 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5 i LSA-koden. Mann-over-bord-båter kan alternativt utsettes og opphives ved bruk av innretningens dekkskraner, jf. fjerde ledd nedenfor. Følgende generelle tilleggskrav gjelder:

- a) Redningsredskaper skal være forsvarlig sikret i stuert posisjon.
- b) Hydrauliske systemer skal dimensjoneres, arrangeres og prøves i henhold til anerkjent standard.
- c) Ståltau, kjetting, sjakler etc. skal være sertifisert.
- d) Svivler, sjakler, strekkfisker og skiver skal sikres.
- e) Det skal være minst 3 tårn ståltau tilbake på vinsjtrummelen etter at redningsredskapet er låret til vannflaten under den mest ugunstige dypgang og krengevinkel. Ståltauets innfesting på trummelen skal minst tåle vekten av fullastet redningsredskap.

Spesielle tilleggskrav som gjelder utsetting av livbåter som ikke er fritt-fall-livbåter:

- a) Utsettingsarrangement skal ha fast montert vinsj med motor.
- b) Vinsjen skal ha automatisk akselerasjonsbrems som regulerer læringshastigheten til 60 m/min. $\pm$ 10 %.
- c) Kontrollspaken for vinsjmotoren skal automatisk gå til stopp-posisjon, når den ikke er i bruk.
- d) Utsettingsarrangementet skal være konstruert og beregnet for en krengevinkel på minst 17° i en hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- e) Det skal være mulig å stoppe utsettingen under alle faser både fra innretningen og fra livbåten.
- f) Stopp/parkeringsbrems skal ha en slik karakteristikk at dynamiske tilleggskrefter ikke overstiger 50 % av vekten av fullastet båt ved full oppbremsing (panikkbremsing). Hvis dette blir overskredet, må det kompenseres styrkemessig i livbåtoppheng og utsettingsarrangement, eller ved at det arrangeres et støtabsorberende system, se også fjerde ledd bokstav d.
- g) Livbåtsurringer skal være konstruert slik at de ikke kan skape problemer under læring.
- h) Livbåter skal ha et arrangement for avlastning av kroker/utløsermekanisme for bruk ved vedlikehold og kontroll. Dette arrangementet skal ha en sikkerhetsfaktor på 6 mot brudd.
- i) Opphivingen skal stoppe automatisk når livbåten er kommet i endelig posisjon under utsettingsarrangementet.

Spesielle tilleggskrav som gjelder utsetting av fritt-fall-livbåter:

- a) Med unntak av alternativt utsettingsarrangement skal utsettingsarrangementet være konstruert og beregnet for en krengevinkel på minst 17° i en hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- b) Utsettingsarrangementet skal være utformet slik at alle funksjoner, herunder utløsningsmekanismen, skal kunne prøves om bord.

Spesielle tilleggskrav vedrørende utsetting og ombordtaking av mann-over-bord-båter:

- a) Utsetting mot slagside og trim kreves ikke.
- b) Utsettingarrangementets største læringshastighet skal være 60 m/min $\pm$ 10 %. Hivhastigheten skal være minst 50 m/min. med største vekt av båten. Det skal være mulig å regulere lærings- og hivhastigheten trinnløst.
- c) Det skal arrangeres for ett-punkts nedfiring og opphiving. Det er ikke nødvendig å kunne kontrollere utsettingen fra mann-over-bord-båten.
- d) Utsettingsarrangementet skal være utstyrt med støtabsorberende og/eller bevegelseskompenserende arrangement som sikrer at båten og utsettingsarrangementet ikke blir utsatt for dynamiske tilleggskrefter som medfører maksimalspenninger som overstiger 33 % av materialets flytespenning, for følgende lastetilfeller:
 1. Oppbremsing med full læringshastighet.
 2. Opptak av båt i maksimum beregnet bølgehøyde.

De dynamiske tilleggskreftene beregnes ut i fra de sjokkbelastninger utsettingsarrangementet utsettes for ved de nevnte lastetilfeller.

- e) Dersom dekkskran benyttes, jf. første ledd ovenfor, gjelder følgende i tillegg til ovennevnte krav:
 1. Kranene skal være tilknyttet nødkraftforsyning.
 2. Kranene skal være utstyrt med en spesiell sikkerhetsanordning som setter nødutløsningssystemet midlertidig ut av drift.
 3. Kranene skal være utstyrt med to bremsesystemer. Den ene bremsen skal virke direkte på vinsjtrummelen og skal fungere uavhengig av den andre.
 4. Det skal utarbeides spesielle prosedyrer som sikrer prioritet for rask utsetting og sikker betjening, og
 5. Forbindelsen mellom krankrok og mann-over-bord-båt skal være et fibertau som er fast plassert i mann-over-bord-båten. Fibertauet skal ha en lengde som garanterer både tilfredsstillende demping og sikker avstand mellom krankrok og båt i tung sjø.

Spesielle tilleggskrav vedrørende utsetting av redningsflåter:

- a) Utsettingsarrangementet skal være beregnet for en krengevinkel på minst 17° i hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.

§ 12. Prøving av redningsredskaper og utsettingsarrangementer

Redningsredskaper med tilhørende utsettingsarrangement skal prøves i henhold til SOLAS regel III/4 og regel III/5 samt IMO Resolusjon MSC.81(70) «Revised recommendation on testing of life-saving appliances». Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Prototypprøving:
 1. Retardasjonsmålinger skal utføres for å bestemme karakteristikk på brems og eventuelle støtdempere.
 2. For livbåter gjelder følgende tillegg for prototypprøving:

- 2.1. Før prototypprøving skal det dokumenteres akseptkriterier for prøven. Disse kan være basert på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier. Akseptkriteriene skal som et minimum sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i det miljø som livbåten skal være beregnet for.
 - 2.2. For fritt-fall-livbåter skal det måles defleksjon og vanntrykk på de mest utsatte steder på overbygg og skrog under utsetting.
- b) Produksjonsprøving (verkstedsprøver):
1. Det skal utføres kontroll- og tykkelsesmålinger av skroget og overbygget samt rundt krokinnfestninger på livbåter og mann-over-bord-båt.
 2. Vitale deler i krok, krokinnfesting, bolter etc. skal NDT-kontrolleres med egnet metode etter prøvebelastning.
 3. For utsettingsarrangementet skal høyt belastede sveiser, akslinger, ringer, kjettinger, bolter etc. NDT-kontrolleres med egnet metode etter prøvebelastning.
- c) Installasjonsprøver (ombordprøver):
1. Før installasjonsprøver gjennomføres skal det dokumenteres akseptkriterier for prøven. Disse kan være basert på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier. Akseptkriteriene skal som et minimum sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i det miljø som redningsredskapet er beregnet for.
 2. Belastede sveiser mellom utsettingsarrangement og innretningen skal NDT-kontrolleres med egnet metode etter installasjonsprøven.

Kapittel 3. Evakuering, antall og plassering av redningsredskaper

§ 13. Sjøveiseevakuering – evakueringsanalyse

Det skal utføres en evakueringsanalyse, jf. forskrift 22. desember 1993 nr. 1239, basert på innretningens dimensjonerende ulykkeshendelser og krav gitt i dette kapittel. Etter en hvilken som helst ulykkeshendelse skal analysen vise at rømningsveier, midlertidig oppholdssted og mønstringsstasjoner er hensiktsmessig arrangert slik at:

- a) Minst en rømningsvei er tilgjengelig fra alle rom/områder til midlertidig oppholdssted.
- b) Alle personer om bord kan evakueres med livbåter i løpet av 15 minutter under alle værforhold. Tiden regnes frem til livbåtene er sjøsatt og frigjort.
- c) Redningsflåtene er hensiktsmessig plassert for alternativ evakuering.
- d) Et tilstrekkelig antall personlige redningsredskaper er hensiktsmessig plassert for bruk til både redning og for sjøveiseevakuering.

Midlertidig oppholdssted skal plasseres i nær tilknytning til livbåstasjonene.

§ 14. Antall og plassering av livbåter

Antall og plassering av livbåter skal bestemmes på grunnlag av evakueringsanalysen, samt følgende punkter:

- a) Det skal være mulig å sjøsette et nødvendig antall livbåter med kapasitet for alle personer om bord ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- b) For boreinnretninger gjelder også følgende:
 1. For boreskip skal alle personer om bord kunne evakueres ved hjelp av livbåter etter at livbåtene på ett sted er tapt eller utilgjengelige.
 2. For oppjekkbare og halvt nedsenkbare boreinnretninger skal alle personer om bord kunne evakueres ved hjelp av livbåter etter at livbåtene på ett sted er tapt eller utilgjengelige.
- c) For innretninger som ikke er av skipstype gjelder spesielt følgende:
 1. Livbåtene skal plasseres med baugen pekende utover/bort fra innretningen.
 2. For at en livbåt skal kunne medregnes i livbåtkapasiteten ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, skal livbåten kunne sjøsettes sikkert med en minsteavstand på 5 meter fra faste strukturer.
 3. Plassering for utsetting under fart anses ikke nødvendig.
 4. På innretninger med gangbroforbindelse til annen installasjon skal livbåtene ikke plasseres mot denne installasjonen.
- d) For at en fritt-fall-livbåt, inkludert utsettingsarrangement, skal kunne medregnes i livbåtkapasiteten ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, skal fritt-fall-livbåt, inkludert utsettingsarrangement, være sertifisert for å kunne sjøsettes ved de aktuelle høyder og vinkler.

§ 15. Antall og plassering av redningsflåter

Det skal være tilstrekkelig flåtekapasitet for det totale antall personer om bord. Plasseringen skal baseres på resultatet av evakueringsanalysen, jf. § 13.

For innretninger av skipstype gjelder i tillegg følgende:

- a) Alle personer om bord skal kunne evakueres ved hjelp av redningsflåter etter at alle redningsflåter på en hvilken som helst side er tapt eller utilgjengelige.

- b) Dersom det er mer enn 100 meter fra forstavn eller akterstavn til nærmeste livbåt eller flåte, skal det i tillegg plasseres en flåte helt forut eller helt akterut.

Flåtene skal plasseres under egne utsettingsarrangement, maksimum 3 flåter under hvert arrangement.

For at en flåte skal kunne medregnes i flåtekapasiteten, skal den være sertifisert for å kunne sjøsettes ved de aktuelle høyder.

§ 16. Plassering av hurtiggående mann-over-bord-båt

Det skal plasseres minst en hurtiggående mann-over-bord-båt på en sikker plass om bord. Plasseringen skal enten være under eget utsettingsarrangement, eller på hensiktsmessig sted slik at den enkelt kan nås av minst 2 dekkskraner som er bestemt for slik utsetting, jf. § 11 første ledd og fjerde ledd bokstav e.

Plasseringen skal også være slik at:

- utsetting av mann-over-bord-båten ikke kan forhindre utsetting av livbåter og redningsflåter, og
 - den kan settes ut sikkert i løpet av 5 minutter etter at alarmen har gått, både under operasjon og forflytning.
- På innretninger som ikke er av skipstype, skal mann-over-bord-båten kunne sjøsettes sikkert med en minsteavstand til innretningens faste strukturer på 8 meter, når innretningen er uten krenkning under operasjon eller forflytning.

§ 17. Personlige redningsredskaper

Redningsdrakter:

- Redningsdrakter for alle personer om bord skal oppbevares lett tilgjengelig i boligkvarteret.
- Ved hver livbåstasjon skal det oppbevares et antall redningsdrakter som tilsvarer minst 50 % av livbåstasjonens kapasitet på hver livbåstasjon. Disse draktene skal oppbevares i solide skap som er tydelig merket og som ikke kan låses.
- I tillegg skal de personer som skal betjene mann-over-bord-båten, ha en egnet redningsdrakt eller beskyttelsesdrakt (anti-exposure suit) som er lagret på et hensiktsmessig sted.

Redningsvester:

- Det skal være plassert redningsvester på hensiktsmessige steder slik det fremkommer av evakueringsanalysen (jf. § 13), med spesiell vekt på personell som oppholder seg hvor redningsdraktene ikke er lett tilgjengelig. Totalt antall redningsvester skal ikke være mindre enn det totale antall personer om bord.
- Redningsvestene kan erstattes med redningsdrakter. Det kreves da et ekstra antall drakter, utover det som kreves i første ledd, på minimum 20 % av maksimalt tillatt antall personer om bord.

Livbøyer:

- Livbøyene skal være hensiktsmessig plassert på lett tilgjengelige steder på innretningen, og det skal være minst 8 om bord.
- Innretninger av skipstype som har en lengde på:
 - mellom 100 og 150 meter, skal ha minst 10 livbøyer om bord
 - mellom 150 og 200 meter, skal ha minst 12 livbøyer om bord
 - mer enn 200 meter, skal ha minst 14 livbøyer om bord
- Minst halvparten av livbøyene skal ha selvtennende lys, i samsvar med punkt 2.1.2 i LSA-koden.
- Minst 2 av livbøyene i bokstav c skal i tillegg ha selvaktiverende røyksignal i samsvar med punkt 2.1.3 i LSA-koden.
- Minst 2 livbøyer, plassert langt fra hverandre, og ikke av de livbøyene som nevnt i bokstav c eller d, skal ha redningsline med oppdrift i samsvar med punkt 2.1.4 i LSA-koden. Linenes lengde skal minst være 1,5 ganger avstand fra dekk til vannlinje når innretningen er i forflytningstilstand, minimum 30 meter.

§ 18. Andre redningsredskaper

Følgende andre redningsredskaper og annet utstyr for evakuering skal være om bord:

- Innretninger som ikke er av skipstype, skal ha faste nødleidere som strekker seg fra dekk til pongtongdekk eller tilsvarende nivå, minst en slik leder på hver side. Nødleidere skal ikke ha ryggbøyer.
- Ett linekastende apparat i samsvar med avsnitt 7.1 i LSA-koden.
- 12 fallskjermraketter i samsvar med avsnitt 3.1 i LSA-koden.

§ 19. Merking av evakueringsveier

Evakueringsveier skal merkes. Merkingen skal være godt synlig og lett forståelig.

§ 20. Sikkerhetsplan

På alle innretninger skal det være oppslått oppdaterte sikkerhetsplaner, som viser redningsredskaper og utsettingsarrangement. Tegningene skal være permanent oppslått i kontrollstasjoner, og sentrale og oversiktlige steder i innretningen. De skal gi et klart bilde av antall, kapasitet og plassering av redningsredskapene ombord. Det skal benyttes fargelagte symboler i samsvar med anerkjent standard.

Kapittel 4. Øvelser og vedlikehold

§ 21. Øvelser

Se § 38, jf. § 34 i forskriften (ikke i dette vedlegget).

§ 22. Vedlikehold og kontroll

Redningsredskaper og utstyr for evakuering skal holdes i god stand og være klar til bruk til enhver tid.

Det skal utføres vedlikehold og kontroll i samsvar med et oppdatert vedlikeholdsprogram som ivaretar relevante forskriftskrav og utstyrsleverandørens anbefalinger.

Vedlikeholdsprogrammet skal være i samsvar med SOLAS Kapittel III Regel 20 og 36, med følgende tillegg:

- a) Hvert 5. år skal utsettingsarrangement, kroker, innfestninger etc. gjennomgå en grundig undersøkelse, som skal inkludere NDT av sikkerhetskritiske komponenter.
- b) Vedlikehold og ombygning mv. skal utføres etter produsentens anvisninger.
- c) Alle undersøkelser, prøver, utskiftninger og reparasjoner skal registreres i vedlikeholdssystemet.

Livbåter skal prøves i samme omfang som en installasjonsprøve minst en gang hvert 5. år.

2. feb. Nr. 91 2016

Forskrift om endring i forskrift om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold med mer (a-opplysningsforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 2. februar 2016 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) § 4. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 24. juni 2014 nr. 857 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold med mer (a-opplysningsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–1 fjerde ledd skal lyde:

Opplysninger om lott eller part ved fiske- eller fangstvirksomhet skal leveres for desember det året inntekten ble opptjent, når utbetalingen skjer etter årsskiftet. Slike opplysninger skal leveres senest 20. februar året etter inntektsåret.

Nåværende § 2–1 fjerde og femte ledd blir nytt femte og sjette ledd.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 92 2016

Forskrift om endring i forskrift om sammenstilling til skattyter over opplysninger innrapportert etter a-opplysningsloven

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 2. februar 2016 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 5–12. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 18. desember 2014 nr. 1781 om sammenstilling til skattyter over opplysninger innrapportert etter a-opplysningsloven gjøres følgende endring:

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Opplysninger om lott eller part ved fiske- eller fangstvirksomhet

For opplysninger som rapporteres etter egen frist i a-opplysningsforskriften § 2–1 fjerde ledd skal det gis summerte opplysninger av innrapporteringen senest 20. februar i året etter inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 93 2016

Forskrift om endring i REACH-forskriften (godkjenning for bruk av hexabromocyclododecane, HBCDD)

Hjemmel: Fastsett av Miljødirektoratet 2. februar 2016 med hjemmel i forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnings av kjemikalier (REACH-forskriften) § 4, jf. lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 78, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette ledd og syvende ledd og § 5–4 tredje ledd og fjerde ledd og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27 og § 43 bokstav a og b.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12zc bokstav g. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

I

I forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) gjøres følgende endring:

I vedlegget skal nytt nr. 9 lyde:

9. *Tildeling av en godkjenning for bruk av hexabromocyclododecane (HBCDD)*

Miljødirektoratet tildeler virksomhetene INEOS Styrenics Netherlands BV, INEOS Styrenics Ribecourt SAS, INEOS Styrenics Wingles SAS, Synthos Dwory 7 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna, Synthos Kralupy a.s., Bewi StyroChem Oy, Monotez SA, RP Compounds GmbH, Synbra Technology BV, Sunpor Kunststoff GmbH, Dunastyr Polystyrene Manufacturing C. Co Ltd, Versalis SpA og Unipol Holland BV en godkjenning for bruk av hexabromocyclododecane (HBCDD), CAS nr. 3194–55–6; 25637–99–4; 134237–50–6; 134237–51–7; 134237–52–8. Godkjenningen gjelder bare bruk som nevnt i artikkel 1 i Kommisjonens vedtak 8. januar 2016 om tildeling av en godkjenning for en bruk av hexabromocyclododecane (HBCDD) i henhold til REACH-forordningen. Godkjenningen tildeles på de vilkår som fremgår av artikkel 1 og 3 i Kommisjonens vedtak.

II

Forskriften trer i kraft straks.

EU-kommisjonens vedtak etter REACH-forordningen avdeling VII kapittel 2

Under overskriften «EU-kommisjonens vedtak etter REACH-forordningen avdeling VII kapittel 2» legges følgende vedtak til:

Vedtak 2. februar 2016 om tildeling av en godkjenning for en bruk av hexabromocyclododecane (HBCDD) i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

For å lese vedtaket se her:

4. feb. Nr. 94 2016

Kunngjøring av normrentesats for inntektsåret 2015 i henhold til forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 4. februar 2016 med hjemmel i forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen § 5 annet ledd. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

For inntektsåret 2015 har Finansdepartementet beregnet normrentesatsen etter forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen § 5 annet ledd til 2,3 prosent.

4. feb. Nr. 95 2016

Kunngjøring av rentesats for inntektsåret 2015 til bruk ved fremføring av underskudd og friinntekt

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 4. februar 2016 med hjemmel i forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum § 16. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

For inntektsåret 2015 har Finansdepartementet beregnet rentesatsen til bruk ved fremføring av underskudd og overskytende friinntekt etter petroleumsskatteloven § 3 bokstav c annet ledd første punktum og § 5 sjette ledd annet punktum til 0,9 prosent.

5. feb. Nr. 96 2016

Delegering av Kongens kompetanse etter lov 19. juni 2015 nr. 70 om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og tjenestemenn

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2016 med hjemmel i lov 19. juni 2015 nr. 70 om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og tjenestemenn (karanteneloven). Fremmet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kunngjort 5. februar 2016 kl. 15.45.

Delegering av Kongens kompetanse som tilsettingsmyndighet for embetsmenn og tjenestemenn beskikket av Kongen i statsråd etter lov 19. juni 2015 nr. 70 § 13, § 14, § 18, § 19 og § 20 til det enkelte departement og Statsministerens kontor.

14. jan. Nr. 97 2016**Kunngjøring av melding av forskrift 30. desember 2013 nr. 1717 om endring av forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr som ikke dekkes av forskrift om maskiner (produsentforskriften), jf. EØS-høringsloven**

Hjemmel: Melding fra Arbeids- og sosialdepartementet 14. januar 2016, jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

Arbeids- og sosialdepartementet sendte 14. januar 2016 melding til EFTAs overvåkingsorgan om godkjenning av tekniske regler, kunngjort som forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr som ikke dekkes av forskrift om maskiner (produsentforskriften), jf. lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11, jf. § 10, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF).

4. feb. Nr. 98 2016**Forskrift om endring i forskrift om offentlige anskaffelser m.m. (nye terskelverdier)**

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 4. februar 2016 med hjemmel i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser § 2–2, forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) § 2–3, forskrift 4. oktober 2013 nr. 1185 om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 2–2 og forskrift 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter § 4 annet ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVI nr. 2 (forordning (EU) 2015/2342), nr. 4 (forordning (EU) 2015/2341) og 5c (forordning (EU) 2015/2340). Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 2–2 første ledd første og annet punktum skal lyde:

(1) Forskriftens del III gjelder kontrakter der den anslåtte verdi overstiger 1,75 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter og 44 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter. For statlige myndigheter gjelder imidlertid forskriftens del III for vare- og tjenestekontrakter der den anslåtte verdi overstiger 1,1 million kroner ekskl. mva.

§ 2–2 annet ledd skal lyde:

(2) For forsknings- og utviklingstjenester som nevnt i vedlegg 5 kategori 8, etterfølgende kunngjøring av uprioriterte tjenester (jf. vedlegg 6 og § 18–4) og for varekontrakter på forsvarsområdet når disse varekontraktene gjelder varer som ikke er omfattet av Norges vedlegg 4 til tillegg I til WTO-avtalen om offentlige innkjøp (GPA), gjelder likevel forskriftens del III for statlige myndigheter der den anslåtte verdi overstiger 1,75 millioner kroner ekskl. mva.

§ 2–2 tredje ledd skal lyde:

(3) Når den samlede anslåtte verdien av delkontrakter som omtalt i § 2–3 syvende og åttende ledd overstiger verdiene i denne paragrafs første ledd, kommer forskriftens del III til anvendelse på alle delkontraktene. Bygge- og anleggskontrakter som har en anslått verdi på under 8,4 millioner kroner ekskl. mva. og tjenestekontrakter og varekontrakter som har en anslått verdi på under 650 000 kroner ekskl. mva., kan likevel inngås etter forskriften del II, dersom den samlede verdi av disse delkontraktene ikke overstiger 20 prosent av samtlige delkontrakters sammenlagte verdi.

§ 18–2 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

De forkortede fristene kan kun benyttes ved bygge- og anleggskontrakter og rammeavtaler dersom kontraktene har en antatt verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva

§ 23–1 annet ledd bokstav a og b skal lyde:

- a. den gjelder tildeling av kontrakter om offentlige tjenestekjøp der den anslåtte samlede verdi overstiger 1,75 millioner kroner ekskl. mva. eller 1,1 million kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter, jf. § 2–2 (terskelverdier), eller dersom
- b. den anslåtte samlede verdien av konkurransepremiene og utbetalingene til deltakerne overstiger 1,75 millioner kroner ekskl. mva. eller 1,1 million kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter.

§ 24–1 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Når oppdragsgiver skal tildele en bygge- og anleggskonsesjon, jf. § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav f, skal dette gjøres kjent i en kunngjøring etter § 18–1 (fremgangsmåte ved kunngjøring), dersom kontrakten har en anslått verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva.

§ 24–1 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Dersom konsesjonsinnehaveren som ikke er oppdragsgiver i henhold til § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften), overdrar kontrakter til tredjemann, skal dette kunngjøres, forutsatt at kontrakten har en verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva.

§ 24–2 første ledd første punktum skal lyde:

1. For bygge- og anleggskonsesjoner der kontrakten har en anslått verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva, gjelder reglene i kapittel 22A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 22A–1 første ledd bokstav a.

§ 25–1 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Ved kontrakter med en anslått verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva. skal oppdragsgiver anvende reglene for kunngjøring og reglene om kvalitativ utvalgelse i forskriftens del III.

§ 25–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) For bygge- og anleggskontrakter for sosiale formål med en anslått verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva., gjelder reglene i kapittel 16 (kommunikasjon), § 17–4 (kvalifikasjonskrav), § 17–8 (dokumentasjon av leverandørens finansielle og økonomiske stilling), § 17–9 (dokumentasjon av leverandørens tekniske kvalifikasjoner), § 17–12 (dokumentasjon av oppfyllelse av kvalitetssikringsstandards), § 17–13 (standards for miljøledelsessystem), § 18–4 (kunngjøring av konkurranseresultatet), kapittel 19 (frister), § 20–12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren), § 20–16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt), § 21–4 (supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner), § 22–3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode) og § 22–3a (suspensjon) tilsvarende.

§ 25–2 første ledd skal lyde:

(1) For bygge- og anleggskontrakter for sosiale formål med en anslått verdi på minst 44 millioner kroner ekskl. mva., gjelder reglene i kapittel 22A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 22A–1 første ledd bokstav a og c og § 22A–2 første ledd bokstav b.

II

I forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) gjøres følgende endringer:

§ 2–3 første ledd bokstav a og b skal lyde:

- a. 3,5 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter.
- b. 44 millioner kroner ekskl. mva. for kontrakter om bygge- og anleggsarbeid.

§ 2–4 sjette ledd tredje punktum skal lyde:

Oppdragsgiver kan likevel fravike første ledd med hensyn til bygge- og anleggskontrakter for delarbeider som har en anslått verdi på under 8,4 millioner kroner ekskl. mva. eller for tjenesteytelser under 650 000 kroner ekskl. mva., forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delarbeidene ikke overstiger 20 prosent av delarbeidenes samlede verdi.

§ 14–3 annet ledd første kolon skal lyde:

(2) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 44 millioner kroner ekskl. mva. skal oppdragsgiver innen 48 dager etter dagen for kontraktstildelingen oversende EFTAs overvåkningsorgan følgende opplysninger:

§ 14–3 tredje ledd skal lyde:

(3) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 3,5 millioner kroner ekskl. mva., men som ligger under 44 millioner kroner ekskl. mva., skal oppdragsgiver oppbevare opplysninger for hver enkelt kontrakt som nevnt i annet ledd bokstav a til i, i minst fire år fra den dagen da kontrakten ble tildelt. Disse opplysningene skal for hver enkelt kontrakt som er inngått i løpet av et kvartal oversendes til EFTAs overvåkningsorgan enten umiddelbart, på anmodning eller senest 48 dager etter utgangen av hvert kvartal.

III

I forskrift 4. oktober 2013 nr. 1185 om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 2–2 første ledd skal lyde:

(1) Forskriftens del II gjelder kontrakter der den anslåtte verdi overstiger 3,5 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter og 44 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter.

§ 2–2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Bygge- og anleggskontrakter som har en anslått verdi på under 8,4 millioner kroner ekskl. mva. og tjenestekontrakter og varekontrakter som har en anslått verdi på under 650 000 kroner ekskl. mva., kan likevel inngå etter forskriften del I, dersom den samlede verdi av disse delkontraktene ikke overstiger 20 prosent av samtlige delkontrakters sammenlagte verdi.

IV

I forskrift 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter gjøres følgende endring:

§ 4 første ledd skal lyde:

Forskriften får anvendelse på tildeling av tjenstekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som overstiger 1,1 million kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter og 1,75 millioner kroner ekskl. mva. for andre oppdragsgivere.

V

Forskriften trer i kraft 9. februar 2016.

4. feb. Nr. 99 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 4. februar 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, jf. forskrift 11. desember 2015 nr. 1465 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 § 9 annet ledd. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 11. desember 2015 nr. 1465 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 gjøres følgende endring:

§ 5 sjuende ledd skal lyde:

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper, andre enn snurrevad, kan ha inntil 25 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing. I perioden fra og med 1. juni 2016 til og med 30. september 2016 kan fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper, andre enn snurrevad, ha inntil 35 % bifangst av torsk i de enkelte fangster og ved landing.

II

Forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 100 2016

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 5. februar 2016 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 10–11 fjerde ledd. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

Ny § 10–11–1 med overskrift skal lyde:

§ 10–11–1. *Unntak fra reglene om at lån fra selskap til aksjonær skal anses som utbytte*

Lån fra selskap til aksjonær skal ikke anses som utbytte i følgende tilfeller:

- Kreditt eller sikkerhetsstillelse fra finansforetak, jf. finansforetaksloven § 1–3.
- Kreditt under 100 000 kroner fra selskap til aksjonær dersom kreditten innfris innen 60 dager etter at den ble gitt.
- Kundefordringer som er et ledd i selskapets ordinære virksomhet, dersom fordringen innfris innen 30 dager etter at den ble gitt.
- Kreditt eller sikkerhetsstillelse som ytes fra arbeidsgiver dersom arbeidstakeren på lånetidspunktet ikke direkte eller indirekte eier mer enn fem prosent av aksjene eller andelene eller har mer enn fem prosent av stemmene på generalforsamlingen i arbeidsgiverselskapet eller et annet selskap i samme konsern, jf. aksjeloven § 1–3 og allmennaksjeloven § 1–3, som arbeidsgiverselskapet. Aksjer eller selskapsandeler som eies av den ansattes ektefelle, samboer eller person som den ansatte er i slekt eller svogerskap med i opp eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som onkel eller tante, skal regnes med ved beregningen av den ansattes aksje- eller selskapsandel.

Nåværende § 10–11–1 blir ny § 10–11–2.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med 7. oktober 2015.

5. feb. Nr. 101 2016**Forskrift om endring i forskrift om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 5. februar 2016 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 5–5 første ledd nr. 1 og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–3 fjerde ledd. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 19. desember 2007 nr. 1761 om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak gjøres følgende endringer:

I kapittel 2.1 Godkjente egenandeler skal Merknad 2D lyde:

Merknad 2D Egenandel ved barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker

Det skal ikke kreves egenandel for behandling ved barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker eller ved ungdomspsykiatriske team, jf. forskriftens § 4 nr. 5.

I kapittel 4, «P Voksenpsykiatrisk poliklinikk, ruspoliklinikk» skal merknad P31 lyde:

Merknad P31

Taksten kan kreves når en pasient har gjennomført et helhetlig nettbasert behandlingsprogram. Det kan kreves én takst for hvert gjennomførte behandlingsprogram.

Det legges til grunn at behandling for samme sykdom eller problemstilling er del av samme behandlingsprogram, selv om dette strekker seg over lengre tid.

Forutsetninger knyttet til det nettbaserte behandlingsprogrammet for at takstrefusjon skal kunne kreves:

- Det nettbaserte behandlingsprogrammet er en integrert del av et poliklinisk utrednings- og behandlingsforløp.
- Det nettbaserte behandlingsprogrammet kommer til erstatning for noen av de polikliniske konsultasjonene som ellers ville funnet sted i behandlingen av pasienten.
- Det er minst én utredningssamtale på poliklinikken før pasienten skal i gang med den nettbaserte behandlingen og det er avslutningssamtale etter gjennomføring av programmet.
- Behandlingen finner sted gjennom et sikkert system som tilfredsstiller krav til informasjonssikkerhet.

Det kan ikke kreves egenandel for nettbaserte behandlingsprogram.

I kapittel 4, «S Radiologi» skal 1 Radiologi lyde:

1 Radiologi

Hovedregelen er at det til enhver poliklinisk radiologisk prosedyre er knyttet én og bare én unik refusjonssats (kronebeløp). I «Regelverk for finansiering av poliklinisk radiologi ved statlige helseinstitusjoner i 2016» fremgår det hvilken refusjonskategori den enkelte prosedyre er plassert i.

Det kan kreves refusjon for de radiologiske prosedyrene som inngår i kodeverket «Norsk klassifikasjon av radiologiske prosedyrer» (NCRP).

Se kodeveiledning og regelverk for finansiering av poliklinisk radiologi ved statlige helseinstitusjoner for detaljer, jf. merknad S1.

Et gyldig refusjonskrav må minst inneholde en kode for enten en diagnostisk undersøkelse eller en bildeveiledet intervensjon, samt det refusjonsbeløp som kreves, jf. merknad S1.

Tabell S1: Refusjonskategorier og satser radiologi

<i>Modalitet</i>	<i>Refusjonskategori</i>	<i>Kroner</i>	<i>Merknad</i>
Røntgen	RG1	28	S1
Røntgen	RG2	53	S1
Røntgen	RG3	157	S1
Røntgen	RG4	309	S1
Røntgen	RG5	515	S1
Computer Tomografi	CT1	181	S1
Computer Tomografi	CT2	293	S1
Computer Tomografi	CT3	506	S1
MR	MR1	422	S1
MR	MR2	479	S1
MR	MR3	1 040	S1
Ultralyd	UL1	29	S1
Ultralyd	UL2	55	S1

<i>Modalitet</i>	<i>Refusjonskategori</i>	<i>Kroner</i>	<i>Merknad</i>
Ultralyd	UL3	100	S1
Ultralyd	UL4	342	S1
Intervensjon	INT1	109	S1
Intervensjon	INT2	149	S1
Intervensjon	INT3	769	S1
Intervensjon	INT4	2 030	S1

II

Forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 102 2016

Delegering av Kongens myndighet etter politiloven § 16 annet ledd

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 5. februar 2016 med hjemmel i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 16 annet ledd. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

Delegering av Kongens myndighet etter politiloven § 16 annet ledd til Justis- og beredskapsdepartementet.

5. feb. Nr. 103 2016

Forskrift om endring i strålevernforskriften

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 5. februar 2016 med hjemmel i lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling § 19a. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften) gjøres følgende endring:

§ 54a skal lyde:

§ 54a. Tilbakehold, beslag og destruksjon av laserpekere

Laserpekere som importeres i strid med § 8 tredje ledd kan tilbakeholdes, beslaglegges og destrueres av tollmyndighetene.

Virksomheter som utfører forsendelse og tollbehandling skal varsle den som har importert laserpekeren om at laserpekeren er tilbakeholdt, årsaken til dette, og at den kan beslaglegges og destrueres.

Den som har importert laserpekeren kan uttale seg innen 10 dager etter at varsel er sendt.

Har virksomheten som utfører forsendelse og tollbehandling oppgitt en elektronisk adresse for mottak av elektroniske tilbakemeldinger, er tilsvaret rettidig fremsatt dersom det er kommet frem til denne adressen innen fristens utløp. Sendes tilsvaret med postoperatør, er det nok at tilsvaret før utløpet av fristen er avgitt til postoperatøren som skal sørge for å få svaret frem til virksomheten som sendte varsel etter annet ledd.

Dersom den som har importert laserpekeren ikke uttaler seg innen fristen, kan laserpekeren beslaglegges og destrueres. Forvaltningsloven § 23, § 24, § 25 og § 27 kommer ikke til anvendelse i slike tilfeller.

Dersom den som har importert laserpekeren uttaler seg i saken innen fristen som nevnt i tredje ledd, skal Helsedirektoratet fatte enkeltvedtak om at laserpekeren skal utleveres eller skal beslaglegges og destrueres.

II

Forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 104 2016

Forskrift om restriktive tiltak i lys av situasjonen i Burundi

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 5. februar 2016 med hjemmel i lov 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale, ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller annen samkvem med tredjestatar eller rørsler § 1. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften med vedlegg kommer til anvendelse:

- a) på norsk territorium, inkludert norsk luftrom
- b) om bord på alle luftfartøy eller fartøy under norsk jurisdiksjon
- c) overfor alle norske statsborgere uansett hvor de befinner seg
- d) overfor alle juridiske personer, enheter og organer som er etablert eller stiftet i henhold til norsk lovgivning

- e) overfor alle juridiske personer, enheter og organer med hensyn til forretningsvirksomhet de driver helt eller delvis i Norge.

§ 2. *Innarbeiding av forordning (EU) 2015/1755*

- (1) Forordning (EU) 2015/1755 om restriktive tiltak i lys av situasjonen i Burundi, gjelder som forskrift i sin vedlagte form, og med de tilpasninger som følger av denne bestemmelsen.
- (2) Henvisningene til medlemsstat, medlemsstaten, medlemsstater, EU og Den europeiske union skal forstås som «Norge».
- (3) Henvisningene til «kompetente myndigheter», også i enkelte tilfeller med referanser til nettsidene oppført i vedlegg II, skal forstås som «Utenriksdepartementet».
- (4) Ingen av forordningens bestemmelser om informasjonsutveksling mellom medlemsstatene og Kommisjonen kommer til anvendelse. Det gjør heller ikke bestemmelser om at fysiske og juridiske personer, enheter og organer skal gi opplysninger til Kommisjonen. Videre er også følgende bestemmelser EU-interne og kommer ikke til anvendelse: artikkel 15–18.

§ 3. *Straff*

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften er straffbart i henhold til lov 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale, ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller annen samkvem med tredjestatar eller rørsler § 3.

§ 4. *Dispensasjon*

Utenriksdepartementet kan dispensere fra forskriften på grunnlag av vedlagte forordnings dispensasjonsbestemmelser. Utenriksdepartementet kan også i særskilte tilfeller dispensere fra forskriften dersom den får en klart utilsiktet virkning, og forutsatt at det ikke strider mot Norges folkerettslige forpliktelser eller hensynene bak restriktive tiltak i lys av situasjonen i Burundi.

§ 5. *Endring av forskriften*

Utenriksdepartementet gis fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve forskriften.

§ 6. *Ikraftsetting*

Forskriften trer i kraft straks.

RÅDSFORORDNING (EU) 2015/1755 av 1. oktober 2015 om restriktive tiltak i lys av situasjonen i Burundi

Artikkel 1

I denne forordning menes med

- a) «krav»: ethvert omtvistet eller uomtvistet krav som er fremsatt før eller etter datoen for denne forordnings ikrafttredelse, i henhold til eller i tilknytning til en kontrakt eller transaksjon, særlig
- i) krav om oppfyllelse av enhver forpliktelse som har oppstått i henhold til eller i tilknytning til en kontrakt eller transaksjon,
 - ii) krav om forlengelse eller innfrielse av en obligasjon, en finansiell garanti eller motgaranti, uansett form,
 - iii) krav om kompensasjon med hensyn til en kontrakt eller transaksjon,
 - iv) motkrav,
 - v) krav om anerkjennelse eller fullbyrdelse, herunder ved eksigibilitet, av en dom, en voldgiftsdom eller en tilsvarende avgjørelse, uansett hvor den er avsagt eller truffet,
- b) «kontrakt eller transaksjon»: enhver transaksjon, uansett form og uansett hvilke lover som kommer til anvendelse, bestående av en eller flere kontrakter eller lignende forpliktelser som er inngått mellom samme eller forskjellige parter; for dette formål omfatter uttrykket «kontrakt» obligasjoner, garantier og motgarantier, særlig finansielle garantier og motgarantier, og enhver kreditt, enten den er juridisk uavhengig av kontraktsforholdet eller ikke, samt enhver tilknyttet bestemmelse som har oppstått i henhold til eller i tilknytning til transaksjonen,
- c) «kompetente myndigheter»: medlemsstatenes kompetente myndigheter som angitt på nettsidene oppført i vedlegg II,
- d) «formuesgoder»: alle typer aktiva, materielle eller immaterielle, fast eiendom eller løsøre, som ikke er penger, men som kan benyttes til å skaffe penger, varer eller tjenester,
- e) «frysing av formuesgoder»: å forhindre at formuesgoder på noen måte benyttes til å skaffe penger, varer eller tjenester, herunder, men ikke begrenset til å selge, leie ut eller pantsette dem,
- f) «frysing av penger»: å forhindre flytting, overføring, endring eller bruk av, tilgang til eller håndtering av penger på noen måte som kan medføre endringer i volum, mengde, plassering, eierskap, besittelse, art eller formål eller andre endringer som kan gjøre det mulig å bruke pengene, herunder porteføljeforvaltning,
- g) «penger»: finansielle aktiva og fordeler av enhver art, herunder, men ikke begrenset til
- i) kontante pengebeløp, sjekker, fordringer, veksler, anvisninger og andre betalingsinstrumenter,

- ii) innestående hos finansinstitusjoner eller hos andre virksomheter, saldoer på konti, tilgodehavende og tilgodehavendebevis,
 - iii) børsnoterte og unoterte finansielle instrumenter og gjeldsinstrumenter, herunder aksjer og andre eierandeler, verdipapirsertifikater, obligasjoner, gjeldsbrev, kjøps- eller tegningsretter, usikrede verdipapirer og derivatkontrakter,
 - iv) renter, utbytte og andre inntekter av eller verdier påløpt på eller generert av aktiva,
 - v) kreditter, motregningsretter, garantier, oppfyllellesgarantier eller andre finansielle forpliktelser,
 - vi) remburser, konnossementer og pantebrev, og
 - vii) dokumenter som viser eierandeler i penger eller finansielle ressurser,
- h) «EUs territorium»: de av medlemsstatenes territorier der traktaten om Den europeiske unions virkemåte kommer til anvendelse, på de vilkår som er fastsatt i traktaten, herunder deres luftrom.

Artikkel 2

1. Alle penger og formuesgoder som tilhører, eies, innehas eller kontrolleres av fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer oppført i vedlegg I, skal fryses.
2. Ingen penger eller formuesgoder skal stilles til rådighet, verken direkte eller indirekte, eller være til fordel for de fysiske eller juridiske personene, enhetene eller organene som er oppført i vedlegg I.
3. Vedlegg I omfatter fysiske eller juridiske personer, enheter og organer som i samsvar med artikkel 2 nr. 1 i rådsbeslutning (FUSP) 2015/1763 av Rådet anses å
 - a) undergrave demokratiet eller hindre arbeidet med å finne en politisk løsning i Burundi, herunder gjennom voldshandlinger, undertrykking eller oppfordring til vold,
 - b) være involvert i planlegging, iscenesetting eller utføring av handlinger som er i strid med internasjonale menneskerettigheter eller internasjonal humanitærrett, alt etter forholdene, eller som innebærer alvorlige overgrep i henhold til menneskerettighetene, i Burundi, og
 - c) ha tilknytning til personene, enhetene eller organene nevnt i bokstav a) og b).

Artikkel 3

1. Medlemsstatenes kompetente myndigheter kan gjøre unntak fra bestemmelsene i artikkel 2 og gi tillatelse, på de vilkår de finner hensiktsmessige, til å frigi eller stille visse frosne penger eller formuesgoder til rådighet når det er fastslått at pengene eller formuesgodene
 - a) er nødvendige for å dekke grunnleggende behov hos fysiske eller juridiske personer oppført i vedlegg I og familiemedlemmene disse fysiske personene forsørger, herunder betaling av matvarer, husleie eller boliglån, medisiner og medisinsk behandling, skatter og avgifter, forsikringspremier og kommunale avgifter,
 - b) utelukkende skal gå til betaling av rimelige honorarer eller refusjon av utgifter i forbindelse med juridisk bistand,
 - c) utelukkende skal gå til betaling av avgifter og administrasjonsgebyr for rutinemessig oppbevaring eller forvaltning av frosne penger eller formuesgoder, eller
 - d) er nødvendige for å dekke ekstraordinære utgifter, forutsatt at vedkommende kompetente myndighet minst to uker før tillatelsen gis, har underrettet de øvrige medlemsstaters kompetente myndigheter og Kommisjonen om begrunnelsen for at den mener at en bestemt tillatelse bør gis.
2. Vedkommende medlemsstat skal underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om alle tillatelser som gis i henhold til nr. 1.

Artikkel 4

1. Medlemsstatenes kompetente myndigheter kan gjøre unntak fra bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1 og gi tillatelse til å frigi visse frosne penger eller formuesgoder forutsatt at
 - a) pengene eller formuesgodene er gjenstand for en voldgiftsdom avsagt før den dato den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet nevnt i artikkel 2 ble oppført i vedlegg I, eller for en rettslig eller administrativ beslutning fastsatt i EU eller en rettslig beslutning som er rettskraftig i vedkommende medlemsstat, før eller etter denne datoen,
 - b) pengene eller formuesgodene utelukkende skal brukes til å innfri fordringer som er sikret gjennom eller anerkjent som gyldige i en slik beslutning, innenfor de rammer som er fastsatt i gjeldende lov og forskrift om slike fordringshaveres rettigheter,
 - c) beslutningen ikke er til fordel for fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer som er oppført i vedlegg I, og
 - d) anerkjennelse av beslutningen ikke strider mot grunnleggende rettsstatsprinsipper i den berørte medlemsstaten.
2. Vedkommende medlemsstat skal underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om alle tillatelser som gis i henhold til nr. 1.

Artikkel 5

1. I tilfeller der fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer oppført i vedlegg I skal betale beløp forfalt i henhold til en kontrakt, avtale eller forpliktelse som vedkommende fysiske eller juridiske person, enhet eller organ har inngått eller pådratt seg før den dato de ble oppført i vedlegg I,

kan medlemsstatenes kompetente myndigheter gjøre unntak fra bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1 og gi tillatelse, på de vilkår de finner hensiktsmessige, til å frigi visse frosne penger eller formuesgoder dersom vedkommende myndighet har fastslått at

- a) pengene eller formuesgodene skal brukes som betaling fra en fysisk eller juridisk person, en enhet eller et organ oppført i vedlegg I, og
- b) betalingen ikke er i strid med artikkel 2 nr. 2.

2. Vedkommende medlemsstat skal underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om alle tillatelser som gis i henhold til nr. 1.

Artikkel 6

1. Bestemmelsen i artikkel 2 nr. 2 skal ikke forhindre finans- eller kredittinstitusjoner i å godskrive frosne konti når de mottar penger overført av en tredje part til en konto tilhørende listeførte fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer, forutsatt at de godskrevne beløpene også fryses. Finans- eller kredittinstitusjonen skal umiddelbart underrette vedkommende kompetente myndighet om slike transaksjoner.

2. Bestemmelsen i artikkel 2 nr. 2 gjelder ikke beløp som tilføres frosne konti i form av

- a) renter eller annen avkastning på disse kontiene,
- b) beløp forfalt til betaling i henhold til kontrakter, avtaler eller forpliktelser som var inngått eller oppstod før den dato den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet nevnt i artikkel 2 ble oppført i vedlegg I, eller
- c) beløp forfalt til betaling i henhold til rettslige, administrative eller voldgiftsmessige beslutninger som er truffet i en medlemsstat, eller som er rettskraftige i vedkommende medlemsstat,

når disse rentene eller andre inntekter og betalinger fryses i henhold til artikkel 2 nr. 1.

Artikkel 7

1. Med forbehold om at gjeldende regler om rapportering, konfidensialitet og taushetsplikt overholdes, skal fysiske og juridiske personer, enheter og organer

- a) omgående gi opplysninger som kan fremme overholdelse av denne forordning, herunder opplysninger om konti og beløp som er frosset i samsvar med artikkel 2, til den kompetente myndigheten i medlemsstaten der de er bosatt eller befinner seg, og gi opplysningene, direkte eller gjennom medlemsstaten, til Kommisjonen, og
- b) samarbeide med den kompetente myndigheten om en eventuell verifisering av disse opplysningene.

2. Enhver tilleggsopplysning Kommisjonen mottar direkte, skal stilles til rådighet for medlemsstatene.

3. Enhver opplysning som gis eller mottas i henhold til denne artikkel, skal brukes bare til det formål den gis eller mottas for.

Artikkel 8

Det er forbudt forsettlig å delta i aktiviteter som har som formål eller virkning å omgå tiltakene nevnt i artikkel 2.

Artikkel 9

1. Dersom penger og formuesgoder fryses eller ikke stilles til rådighet og dette gjøres i god tro på det grunnlag at slike tiltak er i samsvar med denne forordning, skal dette ikke medføre noen form for ansvar for den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet som gjennomfører tiltaket, eller for deres ledere eller ansatte, med mindre det kan bevises at pengene eller formuesgodene ble frosset eller tilbakeholdt som følge av uaktsomhet.

2. Handlinger utført av fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer skal ikke medføre noen form for ansvar dersom de ikke hadde kjennskap til eller rimelig grunn til å anta at deres handling ville være i strid med tiltakene fastsatt i denne forordning.

Artikkel 10

1. Ingen krav i tilknytning til kontrakter eller transaksjoner der gjennomføringen er påvirket, direkte eller indirekte, helt eller delvis, av tiltakene som pålegges gjennom denne forordning, herunder erstatningskrav eller andre krav av denne typen, som krav om kompensasjon eller krav i henhold til en garanti, særlig krav om forlengelse eller innfrielse av en obligasjon, en garanti eller motgaranti, særlig finansielle garantier eller motgarantier, uansett form, skal imøtekommes dersom de fremsettes av

- a) fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer som er oppført i vedlegg I,
- b) fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer som handler gjennom eller på vegne av personer, enheter eller organer omtalt i bokstav a).

2. Ved en eventuell rettssak om tvangsfullbyrdelse av krav skal den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet som søker å få kravet tvangsfullbyrdet, bære bevisbyrden for at innfrielsen av kravet ikke er forbudt i henhold til nr. 1.

3. Denne artikkel berører ikke retten de fysiske eller juridiske personene, enhetene eller organene omtalt i nr. 1 har til ved domstolene å få prøvet lovligheten av manglende oppfyllelse av kontraktsmessige forpliktelser i samsvar med denne forordning.

Artikkel 11

1. Kommisjonen og medlemsstatene skal underrette hverandre om tiltak de treffer i henhold til denne forordning, og skal utveksle all annen relevant og tilgjengelig informasjon i forbindelse med denne forordning, særlig om
 - a) penger som er frosset i henhold til artikkel 2, og tillatelser som er gitt i henhold til artikkel 3, 4 og 5,
 - b) problemer med brudd på og håndheving av bestemmelsene samt rettsavgjørelser truffet av nasjonale domstoler.
2. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette hverandre og Kommisjonen om all annen relevant og tilgjengelig informasjon som kan påvirke en effektiv gjennomføring av denne forordning.

Artikkel 12

Kommisjonen har fullmakt til å endre vedlegg II på grunnlag av opplysninger fra medlemsstatene.

Artikkel 13

1. Når Rådet beslutter at en fysisk eller juridisk person, en enhet eller et organ skal omfattes av tiltakene nevnt i artikkel 2 nr. 1, skal vedlegg I endres tilsvarende.
2. Rådet skal meddele sin beslutning, herunder begrunnelsen for listeføringen, til den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet nevnt i nr. 1 enten direkte, dersom adressen er kjent, eller ved offentliggjøring av en kunngjøring, der den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet gis anledning til å fremlegge merknader.
3. Dersom det fremlegges merknader eller fremkommer vesentlige nye bevis, skal Rådet ta beslutningen opp til fornyet behandling og informere den fysiske eller juridiske personen, enheten eller organet om dette.
4. Listen i vedlegg I skal gjennomgå med jevne mellomrom og minst hver tolvte måned.

Artikkel 14

1. Vedlegg I inneholder begrunnelsen for at de berørte fysiske eller juridiske personene, enhetene eller organene er listeført.
2. Vedlegg I inneholder også, der det er tilgjengelig, nødvendige opplysninger for å identifisere de berørte fysiske eller juridiske personene, enhetene eller organene. For fysiske personer kan dette omfatte navn, herunder dekknavn, fødselsdato og fødested, statsborgerskap, passnummer og identitetskortnummer, kjønn, adresse, dersom denne er kjent, og stilling eller yrke. For juridiske personer, enheter og organer kan dette omfatte navn, registreringsdato og -sted, registreringsnummer og forretningsadresse.

Artikkel 15

1. Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner ved brudd på bestemmelsene i denne forordning og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de blir gjennomført. Disse sanksjonene må være effektive, forholdsmessige og forebyggende.
2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse reglene umiddelbart etter at denne forordning er trådt i kraft, og om alle senere endringer.

Artikkel 16

1. Medlemsstatene skal utnevne de kompetente myndigheter omtalt i denne forordning og identifisere dem på nettsidene oppført i vedlegg II. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om enhver adresseendring på deres nettsider oppført i vedlegg II.
2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de kompetente myndighetene som er utpekt, og om hvordan disse myndighetene kan kontaktes, umiddelbart etter at denne forordning er trådt i kraft, og om alle senere endringer.
3. Der denne forordning inneholder et pålegg om å underrette, informere eller på annet vis kommunisere med Kommisjonen, skal adressen og andre kontaktopplysninger angitt i vedlegg II benyttes.

Artikkel 17

Denne forordning får anvendelse

- a) på EUs territorium, herunder i EUs luftrom,
- b) om bord i alle luftfartøyer og fartøyer under en medlemsstats jurisdiksjon,
- c) for alle fysiske personer innenfor eller utenfor EUs territorium som er statsborgere i en medlemsstat,
- d) for alle juridiske personer, enheter og organer innenfor eller utenfor EUs territorium som er etablert eller stiftet i henhold til en medlemsstats lovgivning,
- e) for alle juridiske personer, enheter og organer med hensyn til forretningsvirksomhet drevet helt eller delvis i EU.

Artikkel 18

Denne forordning trer i kraft den dag den kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Vedlegg I: Liste over fysiske og juridiske personer referert til i artikkel 2

Konsolidert liste fra EU er tilgjengelig her. Listeførte med landkode («programme») BDI skal anses som listeført i denne forskrift.

6. feb. Nr. 105 2016**Forskrift om endring i forskrift om biocider (biocidforskriften)**

Hjemmel: Fastsett av Klima- og miljødepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet 6. februar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730 og lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 4–5 syvende ledd og § 5–4 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12nnq (forordning (EU) 2015/1757), nr. 12nnr (forordning (EU) 2015/1758), nr. 12nns (forordning (EU) 2015/1759), nr. 12nnt (forordning (EU) 2015/1981), nr. 12nnu (forordning (EU) 2015/1982), nr. 12nnv (beslutning (EU) 2015/1985). Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 10. april 2014 nr. 548 om biocider (biocidforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisninger:

Etter nr. 12nnp (beslutning (EU) 2015/1751) i feltet «EØS-henvisninger» tilføyes nr. 12nnq (forordning (EU) 2015/1757), nr. 12nnr (forordning (EU) 2015/1758), nr. 12nns (forordning (EU) 2015/1759), nr. 12nnt (forordning (EU) 2015/1981), nr. 12nnu (forordning (EU) 2015/1982), nr. 12nnv (beslutning (EU) 2015/1985).

§ 2 EØS-rettsakter tilknyttet biocidforordningen

9. ledd skal lyde:

Beslutning om tolkning av definisjoner: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12nnd (beslutning (EU) 2015/646) i medhold av artikkel 3(3) i forordning (EU) nr. 528/2012 om bakteriekulturer som har til formål å redusere fast organisk materiale og som bringes i omsetning med dette formål, nr. 12nne (beslutning (EU) 2015/655) i medhold av artikkel 3(3) i forordning (EU) nr. 528/2012 om polydimetylsiloksanbasert formulering til myggbekjempelse, nr. 12nnv (beslutning (EU) 2015/1985) i medhold av artikkel 3(3) i forordning (EU) nr. 528/2012 om et anti-virus lommeørkle impregnert med sitronsyre, nr. 12zzv (beslutning (EU) 2015/411) i medhold av artikkel 3(3) i forordning (EU) nr. 528/2012 om kationiske polymere bindemidler med kvartære ammoniumforbindelser til bruk i maling og overflatefilmer. Beslutningene gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Vedlegg 2. Aktive stoffer som er godkjent for bruk i angitt(e) produkttype(r):

Følgende stoffer skal tilføyes i tabellen i vedlegg 2:

Aktivt stoff	CAS-nr.	Produkttype	Frist for søknad om produkt-godkjenning ¹	Godkjenningsvedtak ²
Folpet	133–07–3	6	*	(EU) 2015/1757
Folpet	133–07–3	7, 9	1.10.2016	(EU) 2015/1758
Glutaraldehyd	111–30–8	2, 3, 4, 6, 11, 12	1.10.2016	(EU) 2015/1759
Formaldehyd frigitt fra N,N'-metylenbismorfolin (MBM)	5625–90–1	6, 13	1.04.2017	(EU) 2015/1981
Heksafumuron	86479–06–3	18	1.04.2017	(EU) 2015/1982

II

Forskriften trer i kraft straks.

Rettsakter

Avsnittet «Rettsakter» skal lyde:

Nedenfor gjengis EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12n (forordning (EU) nr. 528/2012), (forordning (EU) nr. 736/2013), (forordning (EU) nr. 837/2013) og (forordning (EU) nr. 334/2014), nr. 12nk (forordning (EU) nr. 354/2013), nr. 12nl (forordning (EU) nr. 564/2013), nr. 12nm (forordning (EU) nr. 88/2014), 12nza (forordning (EU) nr. 1062/2014), 12nna (beslutning 2014/492/EU), nr. 12nnb (beslutning 2014/397/EU),

nr. 12nnc (beslutning 2014/402/EU), nr. 12nnd (beslutning (EU) 2015/646), nr. 12nne (beslutning (EU) 2015/655), nr. 12nno (beslutning (EU) 2015/1737), nr. 12nnp (beslutning (EU) 2015/1751), nr. 12nnv (beslutning (EU) 2015/1985), nr. 12zzp (forordning (EU) nr. 414/2013), nr. 12zzv (beslutning (EU) 2015/411), nr. 14 (beslutning 2014/756/EU), nr. 15 (beslutning 2014/757/EU), nr. 16 (beslutning 2014/758/EU) slik Klima- og miljødepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

I listen over kunngjorte «rettsakter» skal følgende tilføyes, etter beslutning (EU) 2015/1751:

For å lese beslutning (EU) 2015/1985 om et anti-virus lommeterørkle impregnert med sitronsyre, i henhold til artikkel

3, stk. 3 i forordning (EU) nr. 528/2012 se her:

6. feb. Nr. 106 2016

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Klima- og miljødepartementet 6. februar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12w (forordning (EU) 2015/2030). Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Gjennomføring av forordningen om persistente organiske forurensninger (POPs)

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 12w (forordning (EF) nr. 850/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010, forordning (EU) nr. 757/2010, forordning (EU) nr. 519/2012, forordning (EU) nr. 1342/2014 og forordning (EU) 2015/2030) om persistente organiske forurensninger gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Vedlegg til kapittel 4 oppheves.

Følgende kunngjøres etter kapittel 4:

Forordninger

Nedenfor gjengis uoffisielle norske oversettelser av forordning (EF) nr. 850/2004, forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010, forordning (EU) nr. 757/2010, forordning (EU) nr. 519/2012, forordning (EU) nr. 1342/2014 og forordning (EU) 2015/2030.

Forordning (EF) nr. 850/2004

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EF) nr. 1195/2006

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EF) nr. 172/2007

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EF) nr. 323/2007

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EF) nr. 304/2009

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) nr. 756/2010
Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) nr. 757/2010
Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) nr. 519/2012
Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) nr. 1342/2014
Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) 2015/2030
Oversettelsen er uoffisiell.

II

Forskriften trer i kraft straks.

7. feb. Nr. 107 2016

Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 7. februar 2016 med heimel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 2–3 tredje ledd og § 3–4 første ledd og lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 2–3 andre ledd. Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova blir det gjort følgjande endring:

§ 3–3 fjerde ledd skal lyde:

I vidaregåande skole skal eleven ikkje få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvær i meir enn 10 prosent av timane i faget. Eleven kan likevel få vurdering med karakter dersom det er dokumentert at fråvær i meir enn 10 prosent av timane i faget skyldast slike grunnar som er nemnde i § 3–47 femte ledd bokstav a til f og åttande ledd.

II

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til friskolelova blir det gjort følgjande endring:

§ 3–3 fjerde ledd skal lyde:

I vidaregåande skole skal eleven ikkje få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvær i meir enn 10 prosent av timane i faget. Eleven kan likevel få vurdering med karakter dersom det er dokumentert at fråvær i meir enn 10 prosent av timane i faget skyldast slike grunnar som er nemnde i § 3–46 femte ledd bokstav a til f og åttande ledd.

III

Endringane blir sette i kraft straks.

8. feb. Nr. 108 2016

Forskrift om endring i forskrift om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap XIII nr. 13 (forordning (EU) 2015/1491 og forordning (EU) 2015/1492). Kunngjort 9. februar 2016 kl. 14.45.

I

I forskrift 30. mai 2012 nr. 512 om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr gjøres følgende endringer:

§ 3 nye bokstaver (az og aæ) skal lyde:

- az) forordning (EU) 2015/1491
 aæ) forordning (EU) 2015/1492

I tabell 1 i konsolidert oversettelse av forordning (EU) nr. 37/2010 gjøres følgende endringer:

Følgende tekst om virginiamysin settes inn i alfabetisk rekkefølge:

Virginiamysin	Virginiamysin faktor S1	Fjørfe	10 µg/kg 30 µg/kg 10 µg/kg 60 µg/kg	Muskel Hud og fett Lever Nyre	Skal ikke brukes til dyr som produserer egg til humant konsum	Antimikrobielle legemidler/antibiotika	Forordning (EU) nr. 37/2010. Endret ved forordning (EU) 2015/1491
---------------	-------------------------	--------	--	--	---	--	--

Tekst om tylvalosin erstattes med følgende tekst:

Tylvalosin	Tylvalosin	Svin	50 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg	Muskel Hud og fett Lever Nyre	Ingen angivelse	Antimikrobielle legemidler/antibiotika	Forordning (EU) nr. 37/2010. Endret ved forordning (EU) 2015/1492
	Summen av tylvalosin og 3-O-acetyltylosin	Fjørfe Fjørfe	200 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg	Egg Hud og fett Lever			

II

Forskriften trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 117 2016

Forskrift om endring i produktforskriften (godkjenning av frivillige sertifiseringsordninger for biodrivstoff)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8, jf. delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVII nr. 6aa (beslutning 2011/435/EU som korrigert av OJ L 253, 20.9.2012, s. 32), nr. 6ab (beslutning 2011/436/EU), nr. 6ac (beslutning 2011/437/EU), nr. 6ad (beslutning 2011/438/EU), nr. 6ae (beslutning 2011/439/EU), nr. 6af (beslutning 2011/440/EU), nr. 6ag (beslutning 2011/441/EU), nr. 6ah (beslutning 2012/210/EU), nr. 6ai (beslutning 2012/395/EU), nr. 6aj (beslutning 2012/432/EU), nr. 6ak (beslutning 2012/452/EU), nr. 6al (beslutning 2012/722/EU), nr. 6am (beslutning 2013/256/EU), nr. 6an (beslutning 2014/6/EU), nr. 6ao (beslutning 2014/324/EU), nr. 6ap (beslutning 2014/325/EU), nr. 6aq (beslutning 2014/666/EU), nr. 6ar (beslutning 2014/667/EU) og nr. 6as (beslutning (EU) 2015/887). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) tilføyes følgende henvisninger til EØS-avtalen vedlegg II kap. XVII etter henvisningen til nr. 6a (direktiv 98/70/EF endret ved direktiv 2000/71/EF, direktiv 2003/17/EF, direktiv 2009/30/EF, direktiv 2011/63/EU og direktiv 2014/77/EU):

nr. 6aa (beslutning 2011/435/EU som korrigert av OJ L 253, 20.9.2012, s. 32), nr. 6ab (beslutning 2011/436/EU), nr. 6ac (beslutning 2011/437/EU), nr. 6ad (beslutning 2011/438/EU), nr. 6ae (beslutning 2011/439/EU), nr. 6af (beslutning 2011/440/EU), nr. 6ag (beslutning 2011/441/EU), nr. 6ah (beslutning 2012/210/EU), nr. 6ai (beslutning 2012/395/EU), nr. 6aj (beslutning 2012/432/EU), nr. 6ak (beslutning 2012/452/EU), nr. 6al (beslutning 2012/722/EU), nr. 6am (beslutning 2013/256/EU), nr. 6an (beslutning 2014/6/EU), nr. 6ao (beslutning 2014/324/EU), nr. 6ap (beslutning 2014/325/EU), nr. 6aq (beslutning 2014/666/EU), nr. 6ar (beslutning 2014/667/EU), nr. 6as (beslutning (EU) 2015/887).

II

Forskriften trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 118 2016**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 45zx og nr. 47 (forordning (EU) 2015/758). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Direktiv 2007/46/EF med vedlegg (rammedirektivet), med unntak av artiklene 34, 36, 46–51 og kapittel XV, som endret ved forordning (EF) nr. 1060/2008, forordning (EF) nr. 78/2009, forordning (EF) nr. 79/2009, forordning (EF) nr. 385/2009, forordning (EF) nr. 595/2009, forordning (EF) nr. 661/2009, direktiv 2010/19/EU som endret ved beslutning 2011/415/EU, forordning (EU) nr. 371/2010, forordning (EU) nr. 183/2011, forordning (EU) nr. 582/2011, forordning (EU) nr. 678/2011, forordning (EU) nr. 65/2012, forordning (EU) nr. 1229/2012, forordning (EU) nr. 1230/2012, forordning (EU) nr. 143/2013, forordning (EU) nr. 171/2013, forordning (EU) nr. 195/2013, forordning (EU) nr. 133/2014, forordning (EU) nr. 136/2014, forordning (EU) nr. 214/2014, forordning (EU) nr. 540/2014, forordning (EU) nr. 1171/2014, forordning (EU) 2015/166, forordning (EU) 2015/562 og forordning (EU) 2015/758 gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av bestemmelsene i denne forskrift.

I vedlegg 1 til forskriften, ny rad med angitt nummerering, skal lyde:

<i>Kravområde</i>	<i>Basisrettsakt</i>	<i>Seneste endringsrettsakt t eller gjennomførings rettsakt (direktiv/forord ning/regulativ)</i>	<i>Ikrafttredelse i Norge</i>	<i>Gjelder kjøretøygruppe</i>									
				<i>M</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>N</i>	<i>N</i>	<i>N</i>	<i>O</i>	<i>O</i>	<i>O</i>	<i>O</i>
				<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
72: eCall system	EU 2015/758		08.02.2016	X			X						

II

Forskriften trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 119 2016**Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 45zzl (forordning (EU) nr. 627/2014). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Direktiv 2007/46/EF med vedlegg (rammedirektivet), med unntak av artiklene 34, 36, 46–51 og kapittel XV, som endret ved forordning (EF) nr. 1060/2008, forordning (EF) nr. 78/2009, forordning (EF) nr. 79/2009, forordning (EF) nr. 385/2009, forordning (EF) nr. 595/2009, forordning (EF) nr. 661/2009, direktiv 2010/19/EU som endret ved beslutning 2011/415/EU, forordning (EU) nr. 371/2010, forordning (EU) nr. 183/2011, forordning (EU) nr. 582/2011, forordning (EU) nr. 678/2011, forordning (EU) nr. 65/2012, forordning (EU) nr. 1229/2012, forordning (EU) nr. 1230/2012, forordning (EU) nr. 143/2013, forordning (EU) nr. 171/2013, forordning (EU) nr. 195/2013, forordning (EU) nr. 133/2014, forordning (EU) nr. 136/2014, forordning (EU) nr. 214/2014, forordning (EU) nr. 540/2014, forordning (EU) nr. 627/2014, forordning (EU) nr. 1171/2014, forordning (EU) 2015/166 og forordning (EU) 2015/562 gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av bestemmelsene i denne forskrift.

I vedlegg 1 til forskriften, rader med angitt nummerering, gjøres følgende endringer:

<i>Kravområde</i>	<i>Basisrettsakt</i>	<i>Seneste endringsrettsakt eller gjennomførings rettsakt (direktiv/forord ning/regulativ)</i>	<i>Ikrafttredelse i Norge</i>	<i>Gjelder kjøretøygruppe</i>									
				<i>M</i>	<i>M</i>	<i>M</i>	<i>N</i>	<i>N</i>	<i>N</i>	<i>O</i>	<i>O</i>	<i>O</i>	<i>O</i>
				<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
41A: Utslipp (Euro IV og V) fra tunge kjøretøy	EF 595/2009	EU 627/2014	08.02.2016	X 9	X 9	X	X 9	X 9	X				

II

Forskriften trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 120 2016

Forskrift om endring i forskrift om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv.

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 10 annet ledd og § 30 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 9 (forordning (EU) 2015/210). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1148 om alkoholsterke og aromatiserte drikker mv. gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVII nr. 4 (forordning (EØF) nr. 3664/91 som endret ved forordning (EØF) nr. 351/92, forordning (EØF) nr. 1914/92, forordning (EØF) nr. 3568/92 og forordning (EØF) nr. 1791/93), nr. 5 (forordning (EØF) nr. 1238/92), nr. 6 (forordning (EØF) nr. 2009/92), nr. 7 (forordning (EF) nr. 2215/96), nr. 8 (forordning (EF) nr. 2870/2000 som endret ved forordning (EF) nr. 2091/2002), nr. 9 (forordning (EF) nr. 110/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014, forordning (EU) 2015/210 og tiltredelsesakt 12012J003), nr. 9a (forordning (EU) nr. 716/2013) og nr. 9b (forordning (EU) nr. 251/2014).

Forskriftens § 6a er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

§ 2 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXVII nr. 9 (forordning (EF) nr. 110/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014, forordning (EU) 2015/210 og tiltredelsesakt 12012J003) om definisjon av, betegnelse på og presentasjon, merking og beskyttelse av geografiske betegnelser på alkoholsterke drikker, og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1576/89 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene som fremgår av punkt I ovenfor trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»:

I punktet om Konsolidert forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 110/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EF) nr. 1334/2008, forordning (EU) nr. 164/2012, forordning (EU) nr. 1065/2013, forordning (EU) nr. 97/2014, forordning (EU) nr. 98/2014, forordning (EU) nr. 426/2014, forordning (EU) nr. 2015/210 og tiltredelsesakt 12012J003. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XXVII er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten legges følgende punkt til etter ► **M6** Forordning (EU) nr. 426/2014:

► **M7** Forordning (EU) 2015/210

I forordning (EF) nr. 110/2008 gjøres følgende endringer:

I vedlegg II, etter punkt 37, «Sloe gin», skal nytt punkt 37a lyde:

► **M7**

37a. Alkoholsterk drikk aromatisert med slåper eller Pacharán

Alkoholsterk drikk aromatisert med slåper eller Pacharán er en alkoholsterk drikk

- som har en framherskende slåpesmak og framstilles ved maserasjon av slåper (*Prunus spinosa*) i landbruksetanol med tilsetning av naturlige ekstrakter av anis og/eller destillater av anis,
- som har en alkoholstyrke på minst 25 volumprosent,
- der det til produksjonen er brukt minst 125 gram slåper per liter ferdig produkt,
- som har et sukkerinnhold, uttrykt som invertsukker, på mellom 80 og 250 gram per liter ferdig produkt,
- der de organoleptiske egenskapene, fargen og smaken kommer utelukkende fra frukten som er brukt, og fra anis.

«Pacharán» kan bare brukes som varebetegnelse dersom produktet er framstilt i Spania. Dersom produktet er framstilt utenfor Spania, kan «Pacharán» bare brukes som tillegg til varebetegnelsen «alkoholsterk drikk aromatisert med slåper», og bare dersom det følges av angivelsen «framstilt i» etterfulgt av navnet på medlemsstaten eller tredjestaten der produktet er framstilt. ◀ **M7**

I vedlegg III gjøres følgende endringer:

a) I produktkategorien «Andre alkoholsterke drikker» utgår følgende poster:

► M7	<i>Pacharán navarro</i>	Spania
	<i>Pacharán</i>	Spania ◀ M7

b) Etter produktkategori 34 innsettes følgende post:

► M7	<i>Pacharán navarro</i>	Spania ◀ M7
37a. Alkoholsterk drikk aromatisert med slåper eller Pacharán		

8. feb. Nr. 121 2016

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 og kap. I del 4.2 nr. 93 (beslutning (EU) 2015/261). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, egg og embryoer fra visse dyrearter om gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet skal henvisningen til vedtak 2010/471/EU lyde:

beslutning 2010/471/EU (som endret ved beslutning (EU) 2015/261)

I EØS-henvisningsfeltet skal henvisningen til beslutning 2010/470/EU lyde:

(beslutning 2010/470/EU som endret ved beslutning 2013/470/EU, beslutning 2014/802/EU og beslutning (EU) 2015/261)

§ 5 tittelen og innledningen skal lyde:

§ 5. Betingelser for import og eksport av sæd fra sau og geit som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU etter 31. august 2010 eller i Norge etter 1. juli 2011

Import og eksport innenfor EØS av sæd fra sau og geit som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU etter 31. august 2010 eller i Norge etter 1. juli 2011, er kun tillatt på følgende betingelser:

§ 5 første ledd bokstav d skal lyde:

- Sæden skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 12 bokstav a eller bokstav c.

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a. *Betingelser for import og eksport av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU etter 30. september 2014 eller i Norge etter 25. februar 2015*

Import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU etter 30. september 2014 eller i Norge etter 25. februar 2015, er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Sæden skal være oppsamlet, behandlet og lagret på en sædstasjon eller et sædlager som er godkjent av kompetent myndighet i vedkommende EØS-stat i henhold til vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel I, tildelt et veterinærregistreringsnummer og oppført på en liste som er offentliggjort av vedkommende myndighet.
- b) Sæden skal være oppsamlet fra dyr som oppfyller vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel II.
- c) Sæden skal være oppsamlet, behandlet, konserveret, lagret og transportert i henhold til vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel III.
- d) Sæden skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 10 bokstav a eller bokstav d.

§ 6 tittelen og innledningen skal lyde:

§ 6. *Betingelser for import og eksport av sæd fra sau og geit som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011*

Import og eksport av sæd fra sau og geit som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011, er kun tillatt på følgende betingelser:

§ 6 første ledd c skal lyde:

- c) Sæden skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 12 bokstav b eller bokstav c.

Ny § 6a skal lyde:

§ 6a. *Betingelser for import og eksport av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. oktober 2014 eller i Norge før 26. februar 2015*

Import og eksport av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014 eller i Norge mellom 1. juli 2011 og 26. februar 2015, er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Sæden skal være oppsamlet, behandlet og lagret i henhold til de vilkårene som gjaldt i EU og Norge i det aktuelle tidsrommet og som følger av helsesertifikatet i bokstav b.
- b) Sæden skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 10 bokstav b eller bokstav d.

Import og eksport av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011, er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Sæden skal være oppsamlet, behandlet og lagret i henhold til de vilkårene som gjaldt i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011 og som følger av helsesertifikatet i bokstav c.
- b) Sæden skal være oppsamlet, behandlet og lagret etter 1. mai 2004 dersom den stammer fra land som fra da av ble EØS-stater.
- c) Sæden skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 10 bokstav c eller bokstav d.

§ 7 tittelen og innledningen skal lyde:

§ 7. *Betingelser for import og eksport av egg og embryoer fra svin, sau og geit, som er oppsamlet eller produsert etter 31. august 2010*

Import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra svin, sau og geit, som er oppsamlet eller produsert etter 31. august 2010 er kun tillatt på følgende betingelser:

§ 7 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 13 bokstav a eller § 14 bokstav a.

Ny § 7a skal lyde:

§ 7a. *Betingelser for import og eksport av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet eller produsert etter 30. september 2014*

Import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet eller produsert etter 30. september 2014 er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Eggene eller embryoene skal være innsamlet fra donordyr som oppfyller vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel IV.
- b) Eggene eller embryoene skal være innsamlet av en embryooppsamlingsgruppe eller produsert av en embryoproduksjonsgruppe som er godkjent av kompetent myndighet i vedkommende EØS-stat i henhold til vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel I, tildelt et veterinærregistreringsnummer og oppført på en liste som er offentliggjort av vedkommende myndighet.

- c) Eggene eller embryoene skal være oppsamlet, behandlet og konserveret i et egnet laboratorium og lagret og transportert i henhold til vilkårene i vedlegg Q, jf. direktiv 92/65/EØF vedlegg D kapittel III.
- d) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 11 bokstav a.

§ 8 tittelen og innledningen skal lyde:

§ 8. Betingelser for import og eksport av egg og embryoer fra svin, sau og geit, som er oppsamlet eller produsert før 1. september 2010

Import og eksport av egg og embryoer fra svin, sau og geit, som er oppsamlet, behandlet og lagret før 1. september 2010 er kun tillatt på følgende betingelser:

§ 8 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 13 bokstav b eller § 14 bokstav b.

Ny § 8a skal lyde:

§ 8a. Betingelser for import og eksport av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet eller produsert før 1. oktober 2014

Import og eksport av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014, er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Eggene eller embryoene skal være oppsamlet, behandlet og lagret i henhold til de vilkårene som gjaldt i dette tidsrommet og som følger av helsesertifikatet i bokstav b.
- b) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 11 bokstav b.

Import og eksport av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret før 1. september 2010, er kun tillatt på følgende betingelser:

- a) Eggene eller embryoene skal være oppsamlet, behandlet og lagret i henhold til de vilkårene som gjaldt i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011 og som følger av helsesertifikatet i bokstav c.
- b) Eggene eller embryoene skal være oppsamlet, behandlet og lagret etter 1. mai 2004 dersom de stammer fra land som fra da av ble EØS-stater.
- c) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med kravene i § 11 bokstav c.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Krav til helsesertifikat for sæd fra dyr av hestefamilien

Ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien skal forsendelsen følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med modellen vist i:

- a) vedlegg A del A, dersom sæden er oppsamlet i EU etter 30. september 2014 eller i Norge etter 25. februar 2015 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra,
- b) vedlegg A del B, dersom sæden er oppsamlet, behandlet og lagret i EU mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014 eller i Norge mellom 1. juli 2011 og 26. februar 2015 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra,
- c) vedlegg A del C, dersom sæden er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra, eller
- d) vedlegg A del D, dersom sæden er sendt fra et godkjent sædlager.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Krav til helsesertifikat for egg og embryoer fra dyr av hestefamilien

Ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien skal forsendelsen følges av et helsesertifikat i overensstemmelse med modellen vist i:

- a) vedlegg B del A dersom eggene eller embryoene er oppsamlet eller produsert etter 30. september 2014 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen eller den godkjente embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra,
- b) vedlegg B del B, dersom eggene eller embryoene er oppsamlet, behandlet og lagret mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen eller den godkjente embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra, eller
- c) vedlegg B del C, dersom eggene eller embryoene er oppsamlet, behandlet og lagret før 1. september 2010 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra.

§ 15 bokstav c skal lyde:

- c) Sæden skal følges av et helsesertifikat som er utarbeidet etter en av følgende modeller vist i vedlegg G del 2 og utfylt i overensstemmelse med forklaringen i vedlegg G del 1:
 - 1. Modell 1 i avsnitt A, dersom sæden er oppsamlet etter 30. september 2014 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra.

2. Modell 2 i avsnitt B, dersom sæden er oppsamlet, behandlet og lagret mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014, og sendt etter 31. august 2010 fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra.
3. Modell 3 i avsnitt C, dersom sæden er oppsamlet, behandlet og lagret før 1. september 2010, og sendt etter 31. august 2010 fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra.
4. Modell 4 i avsnitt D, dersom sæden er sendt fra et godkjent sædlager.

§ 16 bokstavene c og d skal lyde:

- c) Eggene eller embryoene skal følges av et helsesertifikat som er utarbeidet etter en av følgende modeller vist i vedlegg H del 2 og utfylt i overensstemmelse med forklaringen i vedlegg H del 1:
 1. Modell 1 i avsnitt A dersom eggene eller embryoene er oppsamlet eller produsert etter 30. september 2014 og sendt fra den godkjente embryoinnsamlings- eller embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra.
 2. Modell 2 i avsnitt B dersom eggene eller embryoene er oppsamlet, behandlet og lagret mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014, og sendt etter 31. august 2010 fra den godkjente embryoinnsamlings- eller embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra.
- d) Eggene eller embryoene skal oppfylle de dyrehelsemessige betingelsene som er fastsatt i den respektive helsesertifikatmodellen omhandlet i bokstav c.

Vedlegg A skal lyde:

Vedlegg A. Helsesertifikatmodeller til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien

Del A: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet i EU etter 30. september 2014 eller i Norge etter 25. februar 2015 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra

Trykk her for å lese del A:

Del B: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014 eller i Norge mellom 1. juli 2011 og 26. februar 2015 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra

Trykk her for å lese del B:

Del C: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret i EU før 1. september 2010 eller i Norge før 2. juli 2011 og sendt fra den godkjente sædstasjonen som sæden stammer fra

Trykk her for å lese del C:

Del D: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av sæd fra dyr av hestefamilien som er sendt fra et godkjent sædlager

Trykk her for å lese del D:

Vedlegg B skal lyde:

Vedlegg B. Helsesertifikatmodeller til bruk ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien

Del A: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet eller produsert etter 30. september 2014 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen eller den godkjente embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra

Trykk her for å lese del A:

Del B: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret mellom 31. august 2010 og 1. oktober 2014 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen eller den godkjente embryoproduksjonsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra

Trykk her for å lese del B:

Del C: Helsesertifikat til bruk ved import og eksport innenfor EØS av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien som er oppsamlet, behandlet og lagret før 1. september 2010 og sendt fra den godkjente embryooppsamlingsgruppen som eggene eller embryoene stammer fra

Trykk her for å lese del C:

Vedlegg G skal lyde:

Vedlegg G. Helsesertifikatmodeller til bruk ved import fra tredjestater av sæd fra dyr av hestefamilien

For å lese vedlegg G se her:

Vedlegg H skal lyde:

Vedlegg H. Helsesertifikatmodeller til bruk ved import fra tredjestater av egg og embryoer fra dyr av hestefamilien

For å lese vedlegg H se her:

II

Endringene trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 122 2016

Forskrift om endring i forskrifter om beskyttelsestiltak mot aviær influensa og import av fjørfe, fjørfeprodukter og høst

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 9. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 519/2013 og forordning (EU) 2016/148). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 23. januar 2006 nr. 66 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved import av burfugl i privat eie fra visse tredjeland gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 13, kap. II nr. 41 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzc (vedtak 2007/25/EF (sist endret ved beslutning (EU) 2015/2225) og forordning (EU) nr. 519/2013).

II

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien gjøres følgende endring:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-tilvisingar: EØS-avtalen vedlegg I (avgjerd 92/260/EØF (sist endra ved avgjerd 2015/1009/EU), avgjerd 93/195/EØF (sist endra ved avgjerd (EU) 2015/2301), avgjerd 93/197/EØF (sist endra ved avgjerd 2014/1009/EU), avgjerd 2004/211/EF (sist endra ved avgjerd (EU) 2015/2301), avgjerd 93/196/EØF (som endra ved avgjerd 2015/1009/EU), direktiv 2004/68/EF (som endra ved avgjerd 2012/253/EU), avgjerd 2008/698/EF, direktiv 2009/156/EF, avgjerd 2010/57/EU, direktiv 2010/613/EU og forordning (EU) nr. 519/2013).

III

I forskrift 19. juli 2010 nr. 1135 om import og transitt av fjørfe og visse fjørfeprodukter fra tredjestater gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes forordning (EU) 2016/148 kronologisk til listen over rettsakter som endrer forordning (EF) nr. 798/2008.

I § 2 tilføyes forordning (EU) 2016/148 kronologisk til listen over forordninger.

IV

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

I forskrift 19. juli 2010 nr. 1135 om import og transitt av fjørfe og visse fjørfeprodukter fra tredjestater gjøres følgende endringer i delen om «Forordninger»:

Innledningsteksten under «Forordninger» skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon dansk konsolidert versjon av grunnrettsakten, forordning (EF) nr. 798/2008. At versjonen er konsolidert betyr at endringene av grunnrettsakten er innarbeidet. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1291/2008, forordning (EF) nr. 411/2009, forordning (EU) nr. 215/2010, forordning (EU) nr. 241/2010, forordning (EU) nr. 254/2010, forordning (EU) nr. 332/2010, forordning (EU) nr. 925/2010, forordning (EU) nr. 955/2010, forordning (EU) nr. 364/2011, forordning (EU) nr. 427/2011, forordning (EU) nr. 536/2011, forordning (EU) nr. 991/2011, forordning (EU) nr. 1132/2011, forordning (EU) nr. 1380/2011, forordning (EU) nr. 110/2012, forordning (EU) nr. 393/2012, forordning (EU) nr. 532/2012, forordning (EU) nr. 1162/2012, forordning (EU) nr. 88/2013, forordning (EU) nr. 191/2013, forordning (EU) nr. 437/2013, forordning (EU) nr. 519/2013, forordning (EU) nr. 556/2013, forordning (EU) nr. 866/2013, forordning (EU) nr. 1204/2013, forordning (EU) nr. 166/2014, forordning (EU) nr. 952/2014, forordning (EU) 2015/198, forordning (EU) 2015/243, forordning (EU) 2015/342, forordning (EU) 2015/526, forordning (EU) 2015/608, forordning (EU) 2015/796, forordning (EU) 2015/908, forordning (EU) 2015/1153, forordning (EU) 2015/1220, forordning (EU) 2015/1349, forordning (EU) 2015/1363, forordning (EU) 2015/1884, forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15, forordning (EU) 2016/39 og forordning (EU) 2016/148. Alle endringene av grunnrettsakten, med unntak av endringene som følger av forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15, forordning (EU) 2016/39 og forordning (EU) 2016/148, er innarbeidet i vedlagte konsolidert versjon. Nedenfor gjengis også forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15, forordning (EU) 2016/39 og forordning (EU) 2016/148. Endringen som følger av forordning (EU) 2015/2258, forordning (EU) 2016/57, forordning (EU) 2016/15, forordning (EU) 2016/39 og forordning (EU) 2016/148 er innarbeidet i listen over tredjestater, områder eller soner.

Forordning (EF) nr. 798/2008 konsolidert til og med forordning (EU) 2015/1363 (dansk utgave):

Henvisning til pdf-filen forordning (EU) 2015/1884 fjernes.

Etter forordning (EU) 2016/39 tilføyes:

For å lese forordning (EU) 2016/148 (dansk utgave) se her:

Liste over tredjestater, områder eller soner (jf. forordning (EF) nr. 798/2008 sist endret ved forordning (EU) 2016/148):

9. feb. Nr. 123 2016

Forskrift om endring i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 09. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 106 (forordning (EU) 2015/1886) og nr. 107 (forordning (EU) 2015/1898). Kunngjort 12. februar 2016 kl. 14.30.

I

I forskrift 17. februar 2010 nr. 187 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler gjøres følgende endringer:
EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 109/2008, forordning (EU) nr. 116/2010, forordning (EU) nr. 1169/2011 og forordning (EU) nr. 1047/2012), nr. 54zzzy (forordning (EU) nr. 957/2010), nr. 54zzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzv (forordning (EU) nr. 1162/2010),

nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzza (forordning (EF) nr. 353/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 1169/2009), nr. 54zzzzzb (forordning (EF) nr. 983/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 376/2010 og forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzzd (forordning (EF) nr. 1024/2009), nr. 54zzzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzzf (forordning (EF) nr. 1167/2009), nr. 54zzzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzzk (forordning (EU) nr. 384/2010 som endret ved forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 54zzzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) 2015/539 og forordning (EU) 2015/7), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 58 (forordning (EU) nr. 440/2011), nr. 59 (forordning (EU) nr. 665/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 71 (forordning (EU) nr. 378/2012), nr. 72 (forordning (EU) nr. 1048/2012), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 83 (forordning (EU) nr. 907/2013), nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 90 (forordning (EU) nr. 1135/2014), nr. 91 (forordning (EU) nr. 1154/2014), nr. 92 (forordning (EU) nr. 1226/2014), nr. 93 (forordning (EU) nr. 1228/2014), nr. 94 (forordning (EU) nr. 1229/2014), nr. 95 (forordning (EU) 2015/391), nr. 98 (forordning (EU) 2015/402), nr. 99 (forordning (EU) 2015/539) og nr. 100 (forordning (EU) 2015/7), nr. 101 (forordning (EU) 2015/8), nr. 103 (forordning (EU) 2015/1041), nr. 104 (forordning (EU) 2015/1052), nr. 106 (forordning (EU) 2015/1886) og nr. 107 (forordning (EU) 2015/1898).

§ 2 skal lyde:

§ 2. Avgjørelser av søknader om bruk av helsepåstander etter artikkel 13(5) i forordning (EF) nr. 1924/2006

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 91 (forordning (EU) nr. 1154/2014), nr. 94 (forordning (EU) nr. 1229/2014), nr. 98 (forordning (EU) 2015/402), nr. 99 (forordning (EU) 2015/539), nr. 100 (forordning (EU) 2015/7), nr. 101 (forordning (EU) 2015/8), nr. 103 (forordning (EU) 2015/1041) og nr. 106 forordning (EU) nr. 2015/1886 om innvilgelse og avslag på bruk av helsepåstander på næringsmidler, andre enn de som gjelder påstander om redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. skal lyde:

§ 3. Avgjørelser av søknader om bruk av helsepåstander etter artikkel 14 i forordning (EF) nr. 1924/2006

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzy (forordning (EU) nr. 957/2010), nr. 54zzzzv (forordning (EU) nr. 1162/2010), nr. 54zzzzzb (forordning (EF) nr. 983/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 376/2010 og forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzzd (forordning (EF) nr. 1024/2009), nr. 54zzzzzf (forordning (EF) nr. 1167/2009), nr. 54zzzzzk (forordning (EU) nr. 384/2010 som endret ved forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 58 (forordning (EU) nr. 440/2011), nr. 59 (forordning (EU) nr. 665/2011), nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011), nr. 71 (forordning (EU) nr. 378/2012), nr. 72 (forordning (EU) nr. 1048/2012), nr. 90 (forordning (EU) nr. 1135/2014), nr. 92 (forordning (EU) nr. 1226/2014), nr. 93 (forordning (EU) nr. 1228/2014), nr. 95 (forordning (EU) 2015/391), nr. 104 (forordning (EU) 2015/1052) og nr. 107 forordning (EU) 2015/1898 om innvilgelse og avslag på bruk av helsepåstander på næringsmidler som gjelder påstander om redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger og vedtak

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger og vedtak»:

Følgende forordninger skal tilføyes i kronologisk rekkefølge:

Forordning (EU) 2015/1886

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2015/1886 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 106.

*Kommisjonsforordning (EU) 2015/1886
av 20. oktober 2015*

om avslag på godkjenning av visse helsepåstander om næringsmidler som viser til barns utvikling og helse

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 17 nr. 3, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det også fastsatt at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan inngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten».
- 3) Etter at søknaden er mottatt, skal Myndigheten straks underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen og avgi en uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta hensyn til uttalelsen fra Myndigheten når den treffer beslutning om godkjenning av helsepåstander.
- 5) Etter en søknad fra Specialised Nutrition Europe (tidligere European Dietetic Food Industry Association) inngitt i henhold til artikkel 14 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1924/2006 ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om «ufordøyelige oligo- og polysakkarider, inkludert galakto-oligosakkarider, oligofruktose, polyfruktose og inulin» og «økt kalsiumopptak» (spørsmål nr. EFSA-Q-2008-140).² Søkerens foreslåtte påstand hadde blant annet følgende ordlyd: «Med ufordøyelige oligo- og/eller polysakkarider for å stimulere kalsiumopptaket».
- 6) I sin uttalelse, som ble mottatt av Kommisjonen og medlemsstatene 19. november 2014, konkluderte Myndigheten med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises en årsakssammenheng mellom inntak av «ufordøyelige oligo- og polysakkarider, inkludert galakto-oligosakkarider, oligofruktose, polyfruktose og inulin» og en gunstig fysiologisk virkning. Myndigheten anså særlig at næringsmiddelbestandene «ufordøyelige oligo- og polysakkarider, inkludert galakto-oligosakkarider, oligofruktose, polyfruktose og inulin» ikke var tilstrekkelig karakterisert. Derfor, ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 7) Etter en søknad fra Specialised Nutrition Europe inngitt i samsvar med artikkel 14 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1924/2006 ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om beta-galaktosidase fra *Streptococcus thermophilus* og reduksjon av mage- og tarmplager (spørsmål nr. EFSA-Q-2008-148).³ Søkerens foreslåtte påstand hadde blant annet følgende ordlyd: «Laktase for god fordøyelse».
- 8) I sin uttalelse, som ble mottatt av Kommisjonen og medlemsstatene 9. oktober 2014, konkluderte Myndigheten med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises en årsakssammenheng mellom inntak av beta-galaktosidase, som produseres av *Streptococcus thermophilus* (som deretter inaktiveres) ved gjæring av en morsmelkerstatning, og reduksjon av mage- og tarmplager. Derfor, ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 9) Etter en søknad fra Specialised Nutrition Europe inngitt i samsvar med artikkel 14 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 1924/2006 ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om svsker og deres bidrag til en normal tarmfunksjon (spørsmål nr. EFSA-Q-2008-193).⁴ Søkerens foreslåtte påstand hadde blant annet følgende ordlyd: «Tørkede plommer / svsker kan bidra til normal tarmfunksjon».
- 10) I sin uttalelse, som ble mottatt av Kommisjonen og medlemsstatene 19. november 2014, konkluderte Myndigheten med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises en årsakssammenheng mellom inntak av svsker og bidrag til en normal tarmfunksjon uten diaré hos spedbarn og småbarn i alderen seks måneder til tre år. Myndigheten bemerket særlig at søkeren ikke hadde framlagt noen undersøkelser av virkningen av svsker på tarmfunksjonen hos spedbarn og småbarn. Derfor, ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 11) I samsvar med artikkel 28 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006 kan helsepåstander som er omhandlet i forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav b) og ikke er godkjent ved en beslutning i henhold til forordningens artikkel 17 nr. 3, fortsatt brukes i seks måneder etter at en slik beslutning er truffet, forutsatt at søknaden om godkjenning ble inngitt før 19. januar 2008. Derfor, ettersom helsepåstandene oppført i vedlegget til denne forordning oppfyller disse vilkårene, bør overgangsperioden fastsatt i artikkel 28 nr. 6 i forordning 1924/2006 få anvendelse.
- 12) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr —

1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.

2 EFSA Journal 2014;12(11):3889.

3 EFSA Journal 2014;12(10):3841.

4 EFSA Journal 2014;12(11):3892.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Helsepåstandene oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke tas med på EU-listen over tillatte påstander omhandlet i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

2. Helsepåstander nevnt i nr. 1 som var i bruk før ikrafttreddelsen av denne forordning, kan imidlertid fortsatt brukes i høyst seks måneder etter ikrafttreddelsen av denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 20. oktober 2015.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

Vedlegg
Avviste helsepåstander

<i>Søknad – relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummer for EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 14 nr. 1 bokstav b) – helsepåstand om barns utvikling og helse	Ufordøyelige oligo- og polysakkarider, inkludert galakto-oligosakkarider, oligofruktose, polyfruktose og inulin	Med ufordøyelige oligo- og/eller polysakkarider for å stimulere kalsiumopptaket	Q-2008-140
Artikkel 14 nr. 1 bokstav b) – helsepåstand om barns utvikling og helse	Beta-galaktosidase fra <i>Streptococcus thermophilus</i>	Laktase for god fordøyelse	Q-2008-148
Artikkel 14 nr. 1 bokstav b) – helsepåstand om barns utvikling og helse	Svisker	Tørkede plommer / svisker kan bidra til normal tarmfunksjon	Q-2008-193

Forordning (EU) 2015/1898

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2015/1898 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 107.

Kommisjonsforordning (EU) 2015/1898
av 21. oktober 2015

*om avslag på godkjenning av en annen helsepåstand om næringsmidler enn dem som viser til redusert
sykdomsrisiko og barns utvikling og helse*

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 5, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Ved forordning (EF) nr. 1924/2006 er det også fastsatt at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan innngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten», for vitenskapelig vurdering og til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.
- 3) Myndigheten skal avgi uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal ta hensyn til uttalelsen fra Myndigheten når den treffer beslutning om godkjenning av helsepåstander.

- 5) Etter en søknad fra Clasado Limited inngitt i samsvar med artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006 ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om Bimuno® GOS og reduksjon av mage- og tarmplager (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00022).² Søkerens foreslåtte helsepåstand hadde følgende ordlyd: «Regelmessig daglig inntak av 1,37 g galakto-oligosakkarider fra Bimuno® kan redusere mage- og tarmplager».
 - 6) Den 16. juli 2014 mottok Kommisjonen og medlemsstatene den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, der den konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene ikke kunne påvises en årsakssammenheng mellom inntak av Bimuno® GOS og reduksjon av mage- og tarmplager. I denne uttalelsen bemerket Myndigheten også at med unntak av én ikke offentliggjort intervensjonsundersøkelse av mennesker, er alle undersøkelser av mennesker og andre undersøkelser som søkeren framla i forbindelse med denne påstanden, allerede framlagt ved tidligere søknader om samme påstand og vurdert med negativt resultat.³ Derfor, ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
 - 7) De kommentarene som Kommisjonen har mottatt fra søkeren og enhver annen person i samsvar med artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006, er tatt i betraktning ved fastsettelse av tiltakene i denne forordning.
 - 8) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr —
- 1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.
 - 2 EFSA Journal 2014; 12(7):3756.
 - 3 EFSA Journal 2011;9(12):2472, EFSA Journal 2013;11(6):3259.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Helsepåstanden oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke tas med på EU-listen over tillatte påstander omhandlet i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 21. oktober 2015.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG
Avvist helsepåstand

<i>Søknad – relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelgruppe</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummer for EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Bimuno® GOS	Regelmessig daglig inntak av 1,37 g galakto-oligosakkarider fra Bimuno® kan redusere mage- og tarmplager	Q-2014-00022

29. jan. Nr. 124 2016**Forskrift om endring i forskrift om målenheter og måling**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 29. januar 2016 med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid § 7 første ledd bokstav c og § 35 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX (beslutning 768/2008/EU) og kap. IX (direktiv 2014/32/EU og direktiv 2014/31/EU). Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling gjøres følgende endringer:

§ 3–1 bokstav f skal lyde:

Målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann

§ 3–4 bokstav i skal lyde:

Målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1738 om krav til målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann

§ 4–2 bokstav g skal lyde:

Målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann, jf. forskrift 21. desember 2007 nr. 1738 om krav til målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann

§ 4–3 første ledd, ny andre setning skal lyde:

Dette leddet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

§ 4–6 tabell 10 skal lyde:

Tabell 10. Prosedyrer for samsvarsvurdering

<i>Måleredskap</i>	<i>Beskrivelse av prosedyre for samsvarsvurdering</i>	<i>Moduler</i>
Vannmålere, varmemålere, elektrisitetmålere, avgassmålere og taksametre	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring	B + D
	av produksjonsprosessen.	
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
Målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring	B + D
	av produksjonsprosessen	H1
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	G
Materielle lengdemål	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring	B + D
	av produksjonsprosessen	H
	Samsvar basert på full kvalitetssikring	G
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
Mekaniske systemer: Transportbåndvekter, automatiske diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetriske fyllemaskiner	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + E
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
Elektromekaniske instrumenter: Transportbåndvekter, automatiske diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetriske fyllemaskiner	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + E
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
Elektroniske systemer eller systemer med programvare: Transportbåndvekter, automatiske diskontinuerlige beholdervekter, jernbanevekter, catchvekter og automatiske gravimetriske fyllemaskiner	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
Mekaniske eller elektromekaniske instrumenter: Lengdemålingsinstrumenter og flerdimensjonsmålere	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Kvalitetssikring ved inspeksjon og prøving av sluttprodukt	E1
	Kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F

<i>Måleredskap</i>	<i>Beskrivelse av prosedyre for samsvarsvurdering</i>	<i>Moduler</i>
Elektroniske instrumenter eller instrumenter som inneholder programvare: Lengdemålingsinstrumenter og flerdimensjonsmålere Ikke-automatiske vekter med elektroniske innretninger og innretninger for måling av last som ikke benytter fjær å bringe lasten i likevekt Ikke-automatiske vekter uten elektroniske innretninger og innretninger for måling av last som ikke benytter fjær å bringe lasten i likevekt	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av sluttprodukt	B + E
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring	H
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på full kvalitetssikring og konstruksjonsundersøkelse	H1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G
	EU-typeprøving og førstegangsverifikasjon	B + F
	EU-typeprøving og samsvar med type basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	B + D
	Samsvar basert på kvalitetssikring av produksjonsprosessen	D1
	Samsvar basert på produktverifikasjon	F1
	Samsvar basert på enhetsverifikasjon	G

§ 4–9 første ledd, ny tredje setning skal lyde:

Forrige setning gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

Nåværende tredje setning blir fjerde setning.

§ 4–9 fjerde ledd skal lyde:

Identifikasjonsnummeret til det aktuelle tekniske kontrollorgan skal, dersom organet er involvert i produksjonskontrollfasen som nevnt i vedlegg 1, følge etter CE-merkingen og den supplerende metrologiske merkingen. Forrige setning gjelder ikke for ikke-automatiske vekter. Identifikasjonsnummeret skal påføres av det tekniske kontrollorganet, eller av produsent eller dennes representant etter instruksjon av det tekniske kontrollorganet.

§ 4–9 sjette ledd, ny fjerde setning skal lyde:

Forrige setning gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

§ 4–12 fjerde ledd bokstav j nr. 2 skal lyde:

2. holdbarhetsspesifikasjoner for gassmålere, vannmålere, varmemålere og målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann.

§ 4–12 femte ledd, ny andre setning skal lyde:

Dette avsnittet gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

§ 4–14 punkt 5, ny tredje setning skal lyde:

Forrige setning gjelder ikke for ikke-automatiske vekter.

§ 4–14 punkt 7 første avsnitt tredje setning oppheves. Nåværende fjerde og femte setning blir tredje og fjerde setning.

§ 4–14 punkt 7, nytt andre avsnitt skal lyde:

For ikke-automatiske vekter trenger ikke EU-samsvarserklæring å ligge ved, og bruksanvisning og informasjon trenger ikke å være i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)».

§ 4–16 punkt 4, ny andre setning skal lyde:

For ikke-automatiske vekter trenger ikke bruksanvisning og informasjon å være i henhold til bestemmelsen i kapittel 2 i de instrumentspesifikke forskriftene om «opplysninger som skal påføres eller følge (det aktuelle måleredskapet)».

Nåværende andre setning blir tredje setning.

§ 6–2 tabell 11 skal lyde:

Tabell 11. Årsavgift

<i>Måleredskap/målinger</i>	<i>Kategori</i>	<i>Årsavgift i kr</i>
Vekter i dagligvarebutikker (per butikk)	–	1 460
Vekter i post i butikk og postkontor (per butikk/postkontor)	–	280
Taksametre (per måleredskap)	–	1 960
Målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av flytende gass (LPG) (per måleredskap)	–	4 500
Elektrisitetmålere (per nettselskap)	med under 10 000 målepunkter	8 000
	med 10 000–50 000 målepunkter	28 000
	med over 50 000 målepunkter	60 000
Målinger i forbindelse med fremstilling av ferdigpakninger i fiskemottak og vekter i fiskemottak, som mottar mer enn 5 tonn fisk per år (per mottak)	med under kr 5 mill. i omsetning per år	5 000
	med kr 5–50 mill. i omsetning per år	25 000
	med mer enn kr 50 mill. i omsetning per år	80 000
Små og mellomstore målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann på bensinstasjoner og lignende (per drivstoffanlegg)	med under 500 m ³ omsatt drivstoff per år (unntatt LPG)	670
	med 500–2000 m ³ omsatt drivstoff per år (unntatt LPG)	3 600
	med 2001–4000 m ³ omsatt drivstoff per år (unntatt LPG)	8 850
	med mer enn 4000 m ³ omsatt drivstoff per år (unntatt LPG)	18 000

§ 6–3 tabell 12 skal lyde:

Tabell 12. Gebyrsatser

<i>Måleredskap/målinger</i>	<i>Gebyr per oppmøte i kr</i>	<i>Timegebyr i kr</i>
Mellomstore vekter	7 840	1 960
Tungvekter	15 880	1 960
Store målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann	4 580	2 120
Andre måleredskaper og målinger, og tilsyn som ikke medfører transport og bruk av spesielt måleutstyr	4 200	1 960

§ 6–5 bokstav b skal lyde:

taksametre, vekter i dagligvarebutikker, vekter i post i butikk, mellomstore vekter og tungvekter, målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av flytende gass (LPG), små og mellomstore målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann på bensinstasjoner, store målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann og andre måleredskaper og målinger med kr 2 640 per måleredskap

§ 6–6 skal lyde:

Gebyr for tilsyn etter § 5–5 annet og fjerde ledd for tungvekter og store målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann

Dersom Justervesenet mottar melding etter § 5–5 annet og fjerde ledd for tungvekter eller store målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann, og bruker eller den som har utført reparasjonen, vedlikeholdet eller annet arbeid på måleredskapet,

ikke har nødvendig utstyr for å kontrollere at måleredskapet tilfredsstiller kravene til måleredskapet, skal bruker betale gebyr per oppmøte på brukerstedet og gebyr per time Justervesenet bruker på tilsynet, som angitt i § 6–3, tabell 12.

II

Forskriften trer i kraft 20. april 2016.

4. feb. Nr. 125 2016

Forskrift om oppheving av forskrift om auke av maksimalt tillaten biomasse for løyve til akvakultur med laks, aure og regnbogaure i Finnmark og Troms

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 4. februar 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 6 og § 7. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

Forskrift 8. mars 2011 nr. 266 om auke av maksimalt tillaten biomasse for løyve til akvakultur med laks, aure og regnbogaure i Finnmark og Troms oppheves.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 126 2016

Opprettelse av Jernbanedirektoratet

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2016. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

1. Deler av virksomheten i dagens Jernbaneverk videreføres i et nytt forvaltningsorgan; Jernbanedirektoratet.
 2. Forvaltningsorganet gis instruks i samsvar med vedlagte forslag.¹
 3. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å gi nødvendige overgangsregler.
- ¹ Se instruks 5. februar 2016 nr. 127, Lovdatas anm.

5. feb. Nr. 127 2016

Instruks for Jernbanedirektoratet

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2016. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

1. Organisering

Jernbanedirektoratet er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet.

2. Formål og avgrensing

Jernbanedirektoratet skal sørge for at jernbanesektoren drives mest mulig effektivt, sikkert og miljøvennlig til beste for de reisende, godstransporten og samfunnet.

Jernbanedirektoratet skal på vegne av staten ha et helhetlig ansvar for styring og koordinering av jernbanesektoren. Styringen og koordineringen skal være i tråd med overordnede retningslinjer fra Samferdselsdepartementet. Jernbanedirektoratet vil ha et totalansvar for å inngå avtaler om kjøp av jernbaneinfrastrukturtenester fra Jernbaneinfrastrukturforetaket, materielltenester fra materiellselskapet og kjøp av persontransporttenester med tog fra togselskapene. Direktoratet skal opptre ikke-diskriminerende overfor aktørene i sektoren. Direktoratet vil ha et overordnet og helhetlig ansvar for sikkerhet og beredskap hva angår jernbanen som en del av det samlede transportsystemet.

Direktoratet skal initiere, utvikle og presentere forslag som angår utviklingen av jernbanen som del av det samlede transportsystemet. For øvrig skal direktoratet i nødvendig utstrekning samarbeide med aktørene i jernbanesektoren, andre transportetater og virksomheter, lokale myndigheter og bransje- og interesseorganisasjoner, der dette kan gi gevinst ut fra virksomhetens formål, effektiv ressursbruk og brukervennlighet.

3. Arbeidsoppgaver

I interimperioden (2016) skal direktoratet forberede grunnlaget for operativ drift fra 1.1.2017, jf. tildelingsbrev for 2016.

Jernbanedirektoratet skal fra 1.1.2017, innenfor de rammer som Stortinget og Samferdselsdepartementet fastsetter, bl.a. ha ansvar for:

- Å initiere, utvikle og presentere forslag som angår utviklingen av jernbanen og kollektivtransportsystemet i lys av de transportbehovene direktoratet identifiserer.

- Å etablere planer for den fremtidige utviklingen av jernbanen i Norge. Dette inkluderer å legge frem langsiktige utviklingsplaner for sektoren, fremtidige rutemodeller, konseptutredninger og prioriterte forslag og tiltaksplaner som grunnlag for politiske beslutninger.
- Koordinering av sektoren. Dette innebærer blant annet å sikre et hensiktsmessig samspill mellom infrastrukturutvikling, jernbanetransport og persontogmateriell, og å ta et overordnet og helhetlig ansvar for sikkerhet og beredskap, herunder påse at krav til utvikling av nasjonalt sikkerhetsnivå følge opp.
- Å inngå og følge opp nødvendige avtaler om utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av infrastrukturen, kjøp av persontransport, tilgang på persontogmateriell mv.
- Å overvåke kompetansesituasjonen i sektoren og utarbeide strategier og være pådriver for at utdanningssystemet skal kunne møte sektorens behov for kompetanse.
- Å drive Norsk jernbaneskole som et kompetansesenter for jernbanesektoren i Norge.
- Styring og drift av Norsk Jernbanemuseum.
- Deltakelse i internasjonalt samarbeid.
- Å avgi uttalelser i saker som forelegges av Samferdselsdepartementet og i den utstrekning departementet ber om det, bistå ved behandling av saker mv., samt ta opp saker på eget initiativ blant annet knyttet til regelverksutviklingen i sektoren.
- Å rapportere til Samferdselsdepartementet i løpet av året og i en egen årsrapport om Jernbanedirektoratets aktiviteter og resultater, bl.a. i forhold til overordnede mål.

Jernbanedirektoratets virksomhet skal utøves i overensstemmelse med lover og forskrifter og pålegg i medhold av disse, samt de til enhver tid gjeldende instruks, fullmakter og styringsdokumenter.

De saker som behandles, skal behandles i samsvar med god forvaltningsskikk og etter de regler som gjelder for saksbehandlingen i offentlig sektor.

4. Daglig ledelse

Den daglige ledelse av Jernbanedirektoratet utøves av direktøren. Direktøren beskikkes av Kongen etter innstilling fra samferdselsministeren.

Direktøren skal:

- Sørge for at direktoratets ansvar og oppgaver (punktene 2 og 3) løses på en best mulig måte,
- Orienterer Samferdselsdepartementet om viktige saker som berører Jernbanedirektoratets ansvarsområde,
- Sørge for god kvalitet på de saker som legges fram for Samferdselsdepartementet,
- Avgjøre alle saker som ikke kreves forelagt overordnet myndighet,
- Sørge for at Jernbanedirektoratet drives effektivt i samsvar med gjeldende lover og regler og i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen med Samferdselsdepartementet,
- Ha ansvaret for at det finnes dokumenterbare systemer for intern kontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer av direktoratets effektivitet, måloppnåelse og resultater,
- Bidra til en moderne, åpen og brukerorientert forvaltning,
- Bidra til gode samhandlingsrutiner med Jernbaneinfrastrukturforetaket, tilsynsmyndigheter, andre offentlige og lokale myndigheter, involverte interesseorganisasjoner og togselskaper.

Direktøren har myndighet til å treffe vedtak i saker som blir delegert fra Samferdselsdepartementet.

5. Myndighet til å fastsette instruks

Samferdselsdepartementet har myndighet til å fastsette ny instruks eller foreta endringer i instruks.

6. Ikrafttreden

Denne instruks trer i kraft fra det tidspunkt departementet beslutter.

5. feb. Nr. 128 2016

Opprettelse av statsforetaket Jernbaneinfrastrukturforetaket SF

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2016. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

1. Det opprettes et statsforetak, Jernbaneinfrastrukturforetaket SF, som eies av staten alene. Lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak gjelder for Jernbaneinfrastrukturforetaket SF.
2. Samferdselsdepartementet skal representere staten som eier av Jernbaneinfrastrukturforetaket SF.

8. feb. Nr. 129 2016

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EU) 2015/1832). Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378 og forordning (EU) 2015/1832), nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 497/2013, forordning (EU) nr. 724/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 966/2014, forordning (EU) 2015/463 og forordning (EU) 2015/647).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378 og forordning (EU) 2015/1832) om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 1 annet ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 497/2013, forordning (EU) nr. 724/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 966/2014, forordning (EU) 2015/463 og forordning (EU) 2015/647) om fastsettelse av spesifikasjoner for tilsetningsstoffer oppført i vedlegg II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene i punkt I trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012 forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/201, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 966/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378 og forordning (EU) 2015/1832. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzz er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M58** Forordning (EU) 2015/1832

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

I del E i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

a) I næringsmiddelkategori 14.1.4, «Aromatiserte drikker», skal posten for gruppe I, «Tilsetningsstoffer», lyde:

► M58	Gruppe I	Tilsetningsstoffer	E 420, E 421, E 953, E 965, E 965, E 966 og E 967 skal ikke brukes E 968 skal ikke brukes med mindre noe annet er uttrykkelig fastsatt i denne næringsmiddelkategori ◀ M58
--------------	----------	--------------------	--

b) I næringsmiddelkategori 14.1.4, «Aromatiserte drikker», innsettes følgende post etter posten for E 962:

► M58	E 968	Erytritol	16 0 00	Bare som smaksforsterker i produkter med redusert energiinnhold eller uten tilsatt sukker ◀ M58
--------------	-------	-----------	------------	--

8. feb. Nr. 130 2016

Forskrift om endring i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 15 og § 16 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 21 (forordning (EU) 2015/1474). Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften), gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 21 (forordning (EU) 2015/1474)

§ 1 nytt tredje ledd skal lyde:

EØS-avtalens vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 21 (forordning (EU) 2015/1474) om frivillig bruk av resirkulert varmt vann til overflatebehandling av hele og halve slakteskrotter av tamme hovdyr og oppdrettsvilt, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Følgende tilføyes under avsnittet «Forordninger»:

Forordning (EU) 2015/1474 om frivillig bruk av resirkulert varmt vann til overflatebehandling

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2015/1474 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1474 **av 27. august 2015**

om bruk av resirkulert varmtvann til å fjerne mikrobiologisk overflateforurensning fra skrotter

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse,¹ særlig artikkel 3 nr. 2, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) Rådsdirektiv 98/83/EF² har som formål å beskytte menneskers helse mot de skadelige virkningene av enhver forurensning av drikkevann ved å sikre vannets hygieniske kvalitet og renhet. I del A og B i vedlegg I til nevnte direktiv fastsettes de mikrobiologiske og kjemiske parametrene som drikkevann skal overholde.
- 2) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004³ fastsettes alminnelige regler for næringsmiddelhygiene som gjelder for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak, der det tas særlig hensyn til prinsippet om allmenn gjennomføring av framgangsmåter som bygger på fareanalyse og kritiske kontrollpunkter (HACCP).
- 3) I forordning (EF) nr. 852/2004 defineres «drikkevann» som vann som oppfyller minstekravene fastsatt i rådsdirektiv 98/83/EF.
- 4) Ved forordning (EF) nr. 853/2004 fastsettes særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse som gjelder for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak. Det fastsettes i nevnte forordning at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak ikke skal bruke andre stoffer enn drikkevann til å fjerne forurensning fra overflaten av produkter av animalsk opprinnelse, med mindre bruken av stoffet er godkjent i samsvar med forordningen.
- 5) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 854/2004⁴ fastsettes særlige regler for organiseringen av den offentlige kontrollen av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum, bl.a. at kontrollen skal omfatte revisjon av god hygienepraksis og HACCP-baserte framgangsmåter.
- 6) Ved kommisjonsforordning (EF) nr. 2073/2005⁵ fastsettes mikrobiologiske kriterier for visse mikroorganismer samt de gjennomføringsreglene som driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal overholde når de gjennomfører de allmenne og særlige hygienetiltakene nevnt i forordning (EF) nr. 852/2004.
- 7) Den 30. september 2010 vedtok Vitenskapsgruppen for biologiske farer under Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA) en vitenskapelig uttalelse om sikkerheten ved og virkningen av å bruke resirkulert varmtvann til dekontaminering av skrotter.⁶
- 8) I sin uttalelse konkluderer EFSA med at resirkulert varmtvann er like effektivt som varmt drikkevann når det gjelder å redusere mikrobiologisk overflateforurensning, og ved bruk anses de viktigste relevante risikoene for å være de mikrobiologiske risikoene forbundet med visse varmebestandige bakteriesporer.
- 9) Disse risikoene kan holdes under kontroll ved å sørge for at det resirkulerte varmtvannet varmes opp med visse minstekrav til temperatur/tid og tilføres nytt vann, for å sikre at de mikrobiologiske og kjemiske parametrene overholder kravene til drikkevann fastsatt i forordning (EF) nr. 852/2004, og dermed at det ikke er større risiko forbundet med resirkulert varmtvann enn med varmt drikkevann.
- 10) EFSA identifiserer og fastsetter dessuten HACCP-kriterier for å oppnå den forventede virkningen av å bruke resirkulert varmtvann og holde de mulige risikoene under kontroll. Disse kriteriene omfatter bl.a. en forpliktelse for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak til å samle inn data om forekomst og potensiell akkumulering av visse bakteriesporer i det resirkulerte varmtvannet som brukes til å fjerne mikrobiologisk overflateforurensning fra skrotter.
- 11) På bakgrunn av EFSA's uttalelse og tatt i betraktning at resirkulert varmtvann kan være ytterligere et middel til å nå målene med forordning (EF) nr. 852/2004, (EF) nr. 853/2004, (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 2073/2005, og at bruk av slikt vann kan ha en tilleggsverdi av miljømessige grunner og med tanke på energiøkonomisering, bør det tillates at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak bruker resirkulert varmtvann til å fjerne mikrobiologisk overflateforurensning fra skrotter.
- 12) Bruk av resirkulert varmtvann må imidlertid ikke berøre den driftsansvarliges plikt til å overholde kravene i unionsregelverket om næringsmiddelhygiene, som fastsatt i forordning (EF) nr. 852/2004, (EF) nr. 853/2004, (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 2073/2005.

Slik bruk bør integreres i HACCP-baserte systemer og på ingen måte anses som en erstatning for god og hygienisk slaktepraksis eller gode driftsrutiner, eller som et alternativ til å overholde kravene i nevnte forordninger.

- 13) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr —

- 1 EUT L 139 av 30.4.2004, s. 55.
- 2 Rådsdirektiv 98/83/EF av 3. november 1998 om drikkevannets kvalitet (EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32).
- 3 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 852/2004 av 29. april 2004 om næringsmiddelhygiene (EUT L 139 av 30.4.2004, s. 1).
- 4 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 854/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (EUT L 139 av 30.4.2004, s. 206).
- 5 Kommisjonsforordning (EF) nr. 2073/2005 av 15. november 2005 om mikrobiologiske kriterier for næringsmidler (EUT L 338 av 22.12.2005, s. 1).
- 6 EFSA Journal 2010;8(9):1827.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan bruke resirkulert varmtvann til å fjerne mikrobiologisk overflateforurensning fra skrotter i samsvar med de vilkårene for bruk som er fastsatt i vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utført i Brussel, 27. august 2015.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

Vedlegg

Del I – Vilkår for bruk av resirkulert varmtvann til å fjerne mikrobiologisk overflateforurensning fra skrotter

1. Det resirkulerte varmtvannet skal framstilles ved oppvarming og resirkulering av drikkevann i et lukket og atskilt system.
2. Det resirkulerte varmtvannet skal
 - a) varmes opp med visse minstekrav til temperatur/tid før det brukes på skrotter, for å sikre at de mikrobiologiske parametrene for drikkevann overholdes,
 - b) tilføres nytt vann med passende hyppighet, om nødvendig med avskumming av grove partikler, filtrering og tilsetning av drikkevann, for å sikre at de kjemiske parametrene for drikkevann overholdes.
3. Det resirkulerte varmtvannet skal bare brukes på hele eller halve skrotter av tamme hov- og klovdyr og av oppdrettsvilt, og under kontrollerte og verifiserte forhold.
4. Det resirkulerte varmtvannet skal ikke brukes på skrotter med synlig fekal forurensning.
5. Bruken av resirkulert varmtvann skal ikke medføre noen ugjenkallelig fysisk endring av kjøttet.
6. Bruken av resirkulert varmtvann på skrotter skal skje før skrottene plasseres i kjøle- eller fryserom.
7. Vilårene i nr. 2 og 3 i denne del skal integreres i de framgangsmåtene som bygger på prinsippene om fareanalyse og kritiske kontrollpunkter (HACCP), som minst omfatter kriteriene fastsatt i del II.

Del II – Minstekriterier og kontrollparametrer for HACCP

1. Prøvetaking av skrotter for å vurdere overholdelse slik det er definert i forordning (EF) nr. 2073/2005, skal gjennomføres før det brukes resirkulert varmtvann på skrotter.
2. Oppvarmingen med visse minstekrav til temperatur/tid av resirkulert vann før det brukes på skrotter, skal overvåkes kontinuerlig ved hjelp av instrumentmålinger samt dokumenteres og registreres.
3. Det skal verifiseres regelmessig gjennom vannanalyser samt dokumenteres og registreres at det resirkulerte vannet som brukes på skrotter, overholder de mikrobiologiske og kjemiske parametrene som er fastsatt for drikkevann.
4. Det skal verifiseres gjennom regelmessig overvåking samt dokumenteres og registreres at det resirkulerte vannet som brukes på skrotter, overholder den indikatorparameteren for *Clostridium perfringens* som er fastsatt for drikkevann.

9. feb. Nr. 131 2016**Forskrift om endring i forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler**

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 9. februar 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 56 (forordning (EU) 2015/1906). Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

nr. 56 (forordning (EF) nr. 282/2008 som endret ved forordning (EU) 2015/1906).

§ 2d første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 56 forordning (EF) nr. 282/2008 som endret ved forordning (EU) 2015/1906 om materiale og gjenstander av attvunnen plast som er meinte for å kome i kontakt med næringsmiddel gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene som fremgår av punkt I ovenfor trer i kraft 9. februar 2016.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»

I forordning (EF) nr. 282/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 282/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) 2015/1906. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 56 er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► M1 Forordning (EU) 2015/1906

Artikkel 6 nr. 1 i forordning (EF) nr. 282/2008 skal lyde:

► M1

1. Kommisjonen skal gjøre eit vedtak retta til søkjaren der han tildeler eller avslår godkjenning av attvinningsprosessen.

Artikkel 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011* skal nyttast. Kommisjonen skal få hjelp av Det faste utvalet for planter, dyr, næringsmiddel og fôr, som vart oppnemnt ved artikkel 58 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002.** Det nemnde utvalet skal vere eit utval slik det er fastsett i forordning (EU) nr. 182/2011.

* Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (TEU L 55 av 28.2.2011, s. 13).

** Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet (TEU L 31 av 1.2.2002, s. 1). ◀ **M1**

Forordninger i PDF:**Forordning (EU) 2015/1906**

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen (pdf-fil):

9. feb. Nr. 132 2016**Forskrift om endring i forskrift om en felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering**

Hjemmel: Fastsett av Statens jernbanetilsyn 9. februar 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16 og forskrift 10. desember 2010 nr. 1568 om jernbanevirksomhet mv. på det nasjonale jernbanenettet (jernbaneforskriften) § 1–3 ellefte ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ej (forordning (EU) nr. 402/2013 og gjennomføringsforordning (EU) 2015/1136). Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 27. oktober 2014 nr. 1344 om en felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ej (forordning (EU) nr. 402/2013) med de endringer som følger av gjennomføringsforordning (EU) 2015/1136 (Felles sikkerhetsmetode for risikoevalueringer (CSM RA)) gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Følgende forordning/vedtak tilføyes forskriften:

Gjennomføringsforordning (EU) 2015/1136 Felles sikkerhetsmetode for risikoevalueringer (CSM RA)

For å lese engelsk versjon av forordning (EU) 2015/1136 se her:

For å lese uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EU) 2015/1136 se her:

10. feb. Nr. 133 2016**Forskrift om endring i forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer**

Hjemmel: Fastsatt av Riksantikvaren 10. februar 2016 med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 22a og forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 12 nr. 1. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 9. november 2011 nr. 1088 om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer gjøres følgende endring:

Nytt kapittel 17 skal lyde:

Kapittel 17. Fredning av Norges Banks tidligere avdelingskontor i Stavanger, Domkirkeplassen 3, Stavanger

§ 17–1. Omfang og vedlegg

Fredningen omfatter følgende eiendom:

Norges Banks tidligere avdelingskontor i Stavanger	gnr./bnr. 55/191, 194 og 1814	Stavanger kommune	Vedlegg 1
--	----------------------------------	-------------------	---------------------------

II

Endringen trer i kraft 10. februar 2016.

11. feb. Nr. 134 2016**Forskrift om endring i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 11. februar 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2 annet ledd. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 2015 nr. 1771 om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd annet punktum skal lyde:

§ 6 om opptak trer i kraft for studenter som tas opp fra og med høstsemesteret 2017.

II

Forskriften trer i kraft straks.

11. feb. Nr. 135 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2016**

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 11. februar 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 14, § 16, § 37 og § 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 20. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

I

I forskrift 16. desember 2015 nr. 1613 om regulering av fisket etter kolmule i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 4 annet ledd oppheves.

Tredje og fjerde ledd blir heretter nytt andre og tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. feb. Nr. 136 2016**Ikraftsetting av lov 7. august 2015 nr. 81 om endringer i barnevernloven (utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak)**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 12. februar 2016 med hjemmel i lov 7. august 2015 nr. 81 om endringer i barnevernloven (utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak) del II. Fremmet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2016 kl. 14.10.

1. Ikraftsetting av lov 7. august 2015 nr. 81 om endringer i barnevernloven (utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak).
2. Loven trer i kraft 1. april 2016.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 12/2015 s. 2038 (i forskrift 12. november 2015 nr. 1290 om endring i forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift))

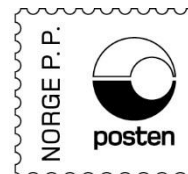
§ 14–5 fjerde ledd bokstav a tabellen første kolonne skal lyde:

$\geq 8''$ *laft*

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2016-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1999	9	1015	Forskrift nr. 406	1
2015	12	2038	Forskrift nr. 1290	2

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vik
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringsskjema til Lovdata via nettsiden www.lovdata.no/lovtidend/kunngjoring.

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Europa	Verden
Abonnement for 2016 koster	Avd. I	kr 1655	kr 2475	kr 3420
	Avd. I og II	kr 2060	kr 3570	kr 5055

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no – også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vik
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Faks 23 11 83 01
E-post: ltavd1@lovdata.no